

ಕರ್ನಾಟಕ ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಕಟಣೆ - ೧೨

ಸಾಹಿತ್ಯಮಾಲೆ - ೧೧

ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರು

ಡಾ. ಪ್ರಧಾನ್ ಗುರುದತ್ತ

ಚೈನಾ ಜಪಾನ್ ಕಥೆಗಳು

ಚೈನಾ ಜಪಾನ್ ಕಥೆಗಳು

ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದ
ನೀ. ಕಸ್ತೂರಿ

ಕರ್ನಾಟಕ ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ
ಕನ್ನಡ ಭವನ, ಜೆ.ಸಿ.ರಸ್ತೆ ಬೆಂಗಳೂರು

CHINA JAPAN KATHEGALU - Kannada Translation by **Nee Kasturi** ;
Editor-in-Chief : **Dr. Pradhan Gurudatta** ; Published by **Registrar,**
Karnataka Anuvada Sahitya Academy Kannada Bhavana, J.C. Road,
Bangalore - 560 002, 2007; Pp. xiv + 117, Price : Rs. 50/-

ಈ ಆವೃತ್ತಿಯ ಹಕ್ಕುಗಳು : ಕರ್ನಾಟಕ ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಮುದ್ರಣ : ೨೦೦೭

ಪುಟಗಳು : xv + ೧೧೭

ಬೆಲೆ : ರೂ. ೫೦/-

ಪ್ರತಿಗಳು : ೨೦೦೦

ಪ್ರಕಾಶಕರು :

ಪಿ. ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ

ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್

ಕರ್ನಾಟಕ ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಕನ್ನಡ ಭವನ, ಜೆ.ಸಿ.ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು

ದೂ : ೨೨೧೦೭೭೨೦

ಸಹಕಾರ :

ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ

ಬೆಂಗಳೂರು

ಮುಖಪುಟ ವಿನ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಚಿತ್ರ : ಶ್ರೀಪಾದ್

ISBN : 978-81-905455-3-2

ಮುದ್ರಕರು :

ಮೆ|| ಮಯೂರ ಪ್ರಿಂಟ್ ಆಡ್ಸ್

ನಂ. ೬೯, ಸುಭೇದಾರ್ ಭತ್ತಂ ರೋಡ್

ಬೆಂಗಳೂರು - ೫೬೦೦೨೦ ದೂ : ೨೩೩೪೨೨೪೪

ಹೆಚ್.ಡಿ. ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ
ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ವಿಧಾನಸೌಧ
ಬೆಂಗಳೂರು - ೫೬೦ ೦೦೧
ದಿನಾಂಕ : ೧೫.೦೩.೨೦೦೭

ಮುನ್ನುಡಿ

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಪುನರ್ ಘಟನೆಯ ಐವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ನೆನಪಿಗಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ 'ಸುವರ್ಣ ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಂಭ್ರಮಪೂರ್ಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿತು. ಈ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯ ಮೂಲಕ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಇನ್ನೊಂದು ಹೊಸ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನೂ ಇಟ್ಟಿತ್ತು. ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳ ನಡವಳಿ ಪಾರಸ್ಪರಿಕ ಅರಿವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ, ನಮ್ಮ ನಾಡು-ನುಡಿಗಳ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ಇತರ ಭಾಷಾ-ಬಾಂಧವರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಜಾಗತಿಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಚಯಿಸಿ ಕೊಡುವುದು ಮತ್ತು ಜಗತ್ತಿನ ಇತರ ಭಾಷೆಗಳ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಒದಗಿಸುವುದು ಇದರ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಈ ಹೊತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ, ಜ್ಞಾನ-ವಿಜ್ಞಾನ-ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿನ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತರುವುದೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಹಿರಿಮೆಯ ಜೊತೆಗೆ, ಕನ್ನಡದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಹಿರಿಮೆಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಗೊಳಿಸುವಂತಾಗುತ್ತದೆ.

'ಸುವರ್ಣ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಭ್ರಮದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಹಿಂದೆ ನಾಡು ನುಡಿಗೇ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿರುವ ಹಿರಿಯ ಚೇತನಗಳು ಸ್ವರ್ಣರಣೆಯಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಟ್ಟಿರುವ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಯ್ದ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು 'ಸುವರ್ಣ ಅನುವಾದ ಮಾಲೆಯ' ಅಂಗವಾಗಿ ಹೊರತರಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಂತೆಯೇ, ಇತರ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿನ ಹಾಗೂ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿನ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕೃತಿಗಳನ್ನೂ ಪರಿಚಯಿಸಿ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇವು ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಪ್ರಿಯವಾಗುತ್ತವೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಸಹೃದಯತೆಯಿಂದ ಸ್ವಾಗತಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಇಂಥ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಜನತೆ ಷೋಕಾಹ ನೀಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ.

(ಹೆಚ್.ಡಿ. ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ)

ಹೆಚ್.ಎಸ್. ಮಹದೇವ ಪ್ರಸಾದ್
ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಚಿವರು

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ನಂ. ೩೩೦, ೩ನೇ ಮಹಡಿ,
ವಿಧಾನಸೌಧ
ಬೆಂಗಳೂರು - ೫೬೦ ೦೦೧
ದಿನಾಂಕ : ೦೮-೦೨-೨೦೦೭

ಶುಭಾಕಾಂಕ್ಷೆ

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಇಂಥ ಆದ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದ್ದು ಅನೇಕ ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನ-ವಿಜ್ಞಾನ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾದ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಹಂಬಲವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಇದರ ಸ್ಥಾಪನೆಯ ತರುಣದಲ್ಲಿಯೇ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಸುವರ್ಣ ಸಂಭ್ರಮದ ಉತ್ಸವವೂ ಕೂಡಿಬಂದಿರುವ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ, ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಗಾಂಧೀಜಿ, ನೆಹರೂ ಇಂಥ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ಮಹತ್ವ ಕೃತಿಗಳನ್ನೇ ಅಲ್ಲದೆ, ವಿವಿಧ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿನ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸಾಹಿತ್ಯ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಇತರ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಒದಗಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿರುವುದು ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ದೇಶ-ವಿದೇಶಗಳ ಕಥೆ-ಕಾದಂಬರಿಗಳೂ, ನಾಟಕಗಳೂ, ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮುಂತಾದ ಹಲವು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಕೃತಿಗಳೂ ಸೇರಿದ್ದು, ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಅನುಭವವನ್ನು ತಂದುಕೊಡುವಲ್ಲಿ ನೆರವಾಗುತ್ತವೆ ಎಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಬಗೆಯ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕೃತಿಗಳು ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ದೊರೆಯಲಿವೆ ಎಂಬ ವಿಚಾರ ನನಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಕನ್ನಡದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಇತರ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ವಿದೇಶೀ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿ ಕೊಡುವ ಕಾರ್ಯಗಳೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಡೆದು ಕನ್ನಡಿಗರ ಸಾಧನೆ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬರುವಂಥ ಸಾರ್ಥಕ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆಯಲಿ ಎಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ಹೊರಬರುತ್ತಿರುವ ಕೃತಿಗಳಿಗೆ ಕನ್ನಡ ವಾಚಕರೊಳಗೆ ಸಹೃದಯಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾಗತ ದೊರೆಯುತ್ತದೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಇಂಥ ಸ್ವಾಗತ ಮತ್ತು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಗಳು ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರೇರಣೆಯನ್ನೊದಗಿಸಲಿ ಎಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ.

ಹೆಚ್.ಎಸ್. ಮಹದೇವ ಪ್ರಸಾದ್

(ಹೆಚ್.ಎಸ್. ಮಹದೇವ ಪ್ರಸಾದ್)

ಕಃೇರಿ : ೨೨೨೨೨೨೨೨೨೨

೨೦೧೬೦೦೭

ಐ.ಎಂ. ವಿಠಲಮೂರ್ತಿ, ಭಾ.ಆ.ಸೇ.
ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ
ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ವಾರ್ತಾ
ಹಾಗೂ ಪ್ರಚಾರಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆ

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಸಚಿವಾಲಯ
ಕೊ.ನಂ.೨, ನೆಲಮಹಡಿ, ವಿಕಾಸಸೌಧ
ಬೆಂಗಳೂರು-೫೬೦ ೦೦೧

ಹೊಸ ಹೆಜ್ಜೆ

ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಶ್ರೀ ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುತ್ತಿರುವ 'ಶ್ರೀ ಕುವೆಂಪು ಭಾಷಾಭಾರತೀ' ಎಂಬ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಒಂದು ಸ್ವತಂತ್ರ ವಿಭಾಗವಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ 'ಕರ್ನಾಟಕ ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ'ಯನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ (೨೦೦೬ರಲ್ಲಿ) ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ತಂದಿದೆ. ಇಂಥ ಉಪಕ್ರಮವನ್ನು ಮೆರೆಯುವಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕವೇ ಮೊದಲನೆಯ ರಾಜ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಹೆಮ್ಮೆಯ ಸಂಗತಿಯೇ ಆಗಿದೆ. ಈ ಅನುವಾದ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಪ್ರಾರಂಭಗೊಂಡ ತದನಂತರದಲ್ಲಿಯೇ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಪುನರ್-ರಚನೆಯ ಸುರ್ವಣ ಮಹೋತ್ಸವದ ಸಂದರ್ಭ ಕೂಡಿ ಬಂದದ್ದು ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಯೋಗಾಯೋಗವೇ ಆಗಿದೆ. ಈ ಸುರ್ವಣ ಮಹೋತ್ಸವದ ಸಂದರ್ಭದ ಆಚರಣೆಯ ಅಂಗವಾಗಿ ಅನುವಾದ ಅಕಾಡೆಮಿ ಅನೇಕ ಮಹತ್ಕರ್ಮಗಳ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದೆ. ಈ ಮೊದಲೇ ವಿಭಿನ್ನ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿನ ಹಲವು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಲೇಖಕರ ಹಲವಾರು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕೃತಿಗಳು ನಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳ ಗವನವನ್ನು ಸೆಳೆದಿದ್ದು, ಅವುಗಳ ಯಥಾವತ್ತಾದ, ಸಂಗ್ರಹದೂಷವಾದ, ಅಳವಡಿಕೆಯಂತಿರುವ ಅನುವಾದಗಳನ್ನು ಅವರು ನಮಗೆ ಕೊಡುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 'ಒಬ್ಬನೇ ಉಂಡ ಊಟ ಹಬ್ಬವಲ್ಲ; ಒಬ್ಬನೇ ಸವಿದ ರುಚಿ ರುಚಿಯಲ್ಲ' ಎಂಬ ಗಾದೆ ಮಾತನ್ನು ಸಾರ್ಥಕಗೊಳಿಸುವಂತೆ, ಅವರು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಪ್ರೌಢ ಜನಪ್ರಿಯ, ಅಲಭ್ಯ ಕೃತಿಗಳನ್ನು 'ಸುರ್ವಣ ಕರ್ನಾಟಕ' ಯೋಜನೆಯ ಅಂಗವಾಗಿ ಹೊರತರಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಂತೆಯೇ, ಇತರ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿನ ಹೊಸ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಪರಿಚಯಿಸಿಕೊಡುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗೆ, ದೇಶ-ವಿದೇಶಗಳ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಕೃತಿಗಳಿಂದ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ-ಸಾಹಿತ್ಯಗಳನ್ನು ಸಮೃದ್ಧಗೊಳಿಸುವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಅನುವಾದ ಅಕಾಡೆಮಿ ಮಹತ್ತರವಾದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಅನುವಾದ ಇಂದು ತನ್ನ ಆಯಾಮವನ್ನು ಬಹುವಾಗಿ ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಜ್ಞಾನ-ವಿಜ್ಞಾನ-ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ತನ್ನ ತೆಕ್ಕೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ, ಈ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಸಮೃದ್ಧಗೊಳಿಸುವತ್ತ ನಮ್ಮ ಗಮನ ಹರಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಕಾಡೆಮಿ ಈ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿಯೂ

ಕಾರ್ಯೋನ್ಮುಖವಾಗಿರುವುದು ಸಂತೋಷದ ವಿಚಾರವೇ ಆಗಿದೆ. ಈ ಬಗೆಯ ಬಹುಮುಖೀ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ತನ್ನದೇ ಆದ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ಮೆರೆದಿರುವ, ಮೆರೆಯುತ್ತಿರುವ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ-ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತಷ್ಟು ಕಂಗೊಳಿಸುವಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಮಹತ್ವದ ಗ್ರಂಥಗಳು ದೊರೆಯುವಂತಾಗುತ್ತಿರುವುದು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿಯೂ ನನಗೆ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಇಂಥ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಬೆಂಬಲದ ಜೊತೆಗೆ, ಜನತೆಯ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವೂ ಅಗತ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ವಿವೇಚನಾಶೀಲರೂ, ಸಹೃದಯರೂ ಆದ ಕನ್ನಡಿಗರು ಇಂಥ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡುವಲ್ಲಿ ಮುಂದಾಗುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಇತೋಪ್ಯತಿಯವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯಲಿ ; ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆಗೆ ಹೊಸ ಅನುಭವಗಳ ಲೋಕವನ್ನು ತೆರೆದು ತೋರುವ ಕಾರ್ಯಗಳು ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾಗಿ ನಡೆಯಲಿ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಾರೈಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎ. ವಿ. ವಿ.

(ಐ.ಎಂ. ವಿಠಲಮೂರ್ತಿ)

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರಾಜ್ಯವೊಂದರಲ್ಲಿ ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯನ್ನು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಹಿರಿಮೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ್ದಾಗಿದೆ. ಜನವರಿ ೬, ೨೦೦೬ರಂದು ಅಂದಿನ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್ ಅವರು ವಿಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯನ್ನು ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದರು. ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಮಾಜಿ ಕುಲಪತಿಗಳೂ ಹಾಗೂ ಭಾಷಾಂತರವನ್ನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ವಿಷಯವಾಗಿ ಅಳವಡಿಸಿದ ಭಾಷಾಂತರ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಭೀಷ್ಮಾಚಾರ್ಯರೂ ಆದ ಪ್ರೊ. ಜವರೇಗೌಡ ಅವರೂ, ಹಿರಿಯ ವಿದ್ವಾಂಸರಾದ ಪ್ರೊ. ಎಲ್.ಎಸ್. ಶೇಷಗಿರಿರಾವ್ ಅವರೂ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ದಿಕ್ಕು-ದಿಶೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದರು.

ನಮ್ಮ ನಾಡಿನಲ್ಲಿರುವ ವಿಚಿತ್ರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎಂದರೆ ವಿದೇಶೀಯ ಭಾಷಾಸಾಹಿತ್ಯಗಳ ಅಷ್ಟಿಷ್ಟು ಪರಿಚಯವಾದರೂ ಇರುವ ನಮಗೆ ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ನೆರೆಹೊರೆಯ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿನ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸಾಹಿತ್ಯದ, ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸಾಹಿತಿಗಳ ಪರಿಚಯ ಬಹುಮಂದಿಗೆ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಕೆಲವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನುವಾದಗಳನ್ನು ಹೊರತರುವ ಕೆಲವು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದುಂಟು. ಆದರೆ, ಈ ಕಾರ್ಯಗಳು ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಪರಸ್ಪರ ಪೂರಕವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮೇಲಾಗಿ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರವೇ ಸೀಮಿತವಾಗಿವೆ. ಹೀಗಾಗಿ, ಪರಸ್ಪರ ಕೊಳು-ಕೊಡೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಹೆಚ್ಚು-ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಾಗೂ ವೈವಿಧ್ಯಮಯವಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವೂ ಇದೆ.

ಭಾರತೀಯ ಭಾಷಾಸಾಹಿತ್ಯಗಳು ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದರೆ, ಎರಡು ಮುಖಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ : (೧) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ; (೨) ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ತರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಭಾಷಾ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುವ ಕೆಲಸ ಎಷ್ಟು ಮುಖ್ಯವೋ, ಇತರ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿನ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಹತ್ವದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬಿಂಬಿಸುವುದೂ ಅಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೊಬೆಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಬೂಕರ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಪಂಪ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಲೇಖಕರ ಮಹತ್ವದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಇತರ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರತರುವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ತಮ್ಮ ಮುಂದಿರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ವಿಜ್ಞಾನ-ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ವೈದ್ಯಕೀಯ, ಮಾನವಿಕ ಮೊದಲಾದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿನ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ತರುವ ಯೋಜನೆಗಳೂ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಮುಂದಿವೆ. ಇತರ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ, ಅಂತೆಯೇ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವಿಭಾಗ, ಕೇಂದ್ರೀಯ ಹಿಂದೀ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಪದಾವಳಿ ಆಯೋಗ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ ಈ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಆಲೋಚನೆಯನ್ನೂ ಅಕಾಡೆಮಿ ಇರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಅಂಗವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಶಿಬಿರಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಿ, ಅನುವಾದದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸುವ, ಸಮರ್ಥ ಭಾಷಾಂತರಕಾರರನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಅಕಾಡೆಮಿ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಕನ್ನಡ-ತೆಲುಗು, ಕನ್ನಡ-ಹಿಂದೀ, ಯಂತ್ರಾನುವಾದ, ವಿಜ್ಞಾನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅನುವಾದ ಇವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ರಾಜ್ಯದ ಬೇರೆ-ಬೇರೆ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಹೊರ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಶಿಬಿರಗಳನ್ನೂ, ವಿಚಾರಗೋಷ್ಠಿಗಳನ್ನೂ ನಡೆಸಲಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆ ಮತ್ತು ತಮಿಳು ಭಾಷೆಗಳ ಕಾರ್ಯಶಿಬಿರಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಭಾಷಾಂತರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿನ ಇತ್ತೀಚಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಆಲೋಚನೆಯೂ ಇದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸ್ಯಾಮ್ ಪಿಟ್ರೋಡಾ ಅವರು 'ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅನುವಾದ ಮಿಷನ್' (National Translation Mission) ಅನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುವ ವಿಚಾರ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬಂದಲ್ಲಿ, ಜ್ಞಾನ-ವಿಜ್ಞಾನ-ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರವರೆಗೂ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮುಟ್ಟುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಪ್ರಗತಿಯೂ ಅಭೂತಪೂರ್ವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಆಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆ ಉದ್ಯೋಗಸೃಷ್ಟಿಯ ಮಹತ್ತರ ಯೋಜನೆಯೂ ಆಗಲಿದೆ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಾಗುವ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಮಂದಿ ಅನುವಾದಕರ ಪಡೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವುದು ಇಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳ ಹೊಣೆಯೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯದ ಹಾಗೂ ಹೊರಗಿನ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಭಾಷಾಂತರ ವಿಭಾಗಗಳು ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿದ್ದು, ಅವು ಕಾರ್ಯಶೀಲವಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಶುಭಸೂಚಕವಾಗಿದೆ.

ಇದುವರೆಗೆ ವಿಧ್ವಂಸರ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಪಾಂಡಿತ್ಯ, ವೃತ್ತಿ ಮತ್ತು ಬಲವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಅನುವಾದ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಬಂದಿವೆ. ಆದರೆ ಇಂಥ ಕಾರ್ಯಗಳು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದೊಂದಿಗೆ ನಡೆಯಬೇಕಾದ್ದು ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯವಾಗಿರುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, ಭಾಷಾಂತರ ಸಂಬಂಧವಾದ ಶಿಕ್ಷಣ-ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ದ್ವಿಭಾಷಾ ಮತ್ತು ಬಹುಭಾಷಾ ನಿಘಂಟುಗಳನ್ನು, ನುಡಿಗಟ್ಟುಗಳ ಮತ್ತು ಗಾದೆಗಳ ಕೋಶಗಳು, ಸಮಾನಾರ್ಥಕ ಮತ್ತು ಭಿನ್ನಾರ್ಥಕ ಕೋಶಗಳು ಹಾಗೂ ವಾಕ್ಯರಚನಾ ಕೈಪಿಡಿಗಳನ್ನು ಹೊರತರುವುದು - ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಕಾರ್ಯಗಳು ಆದ್ಯತೆಯ ಮೇರೆಗೆ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅನುವಾದ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಸ್ಥಾಪಿತವಾದ ಅತ್ಯಲ್ಪ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಇತರ ಸಂಘ-ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆದಿದ್ದು, ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕನಕದಾಸ ಮಿಷನ್‌ನಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆ ಅನುವಾದ ಅಕಾಡೆಮಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಹಕರಿಸಲು ಮುಂದೆ ಬಂದಿರುವುದು ಗಮನಾರ್ಹವಾದ ವಿಚಾರವೇ ಆಗಿದೆ. ಅಂತೆಯೇ, ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ತಾಂತ್ರಿಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಸಹಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹೊರತರುವ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗೆ ಅನುವಾದ ಅಕಾಡೆಮಿ ಅನೇಕ ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಅನುವಾದ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾದ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿ ಅಗತ್ಯವಾದ ನೆರವನ್ನು ನೀಡಲು ಮುಂದೆ ಬಂದಿರುವುದು ಅಕಾಡೆಮಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಸಂತೋಷದ ವಿಚಾರವೇ ಆಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಬಾರಿ ಸುರ್ವಾ ಕರ್ನಾಟಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಅಂಗವಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಧನಸಹಾಯ ನೀಡಿರುವುದರಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ/ಅಲಭ್ಯ ಅನುವಾದಗಳ ಮರುಪ್ರಕಟಣೆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು, ಮತ್ತಿತರ ಮಹತ್ವದ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ನಾಡಿನ ವಿದ್ವಾಂಸರು ವಿಶೇಷವಾದ ಸಹಾಯ-ಸಹಕಾರಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ಮುಂದೆ ಬಂದಿರುವುದು ಅಕಾಡೆಮಿಗೆ ಗೌರವದ, ಸಂತೋಷದ ಹಾಗೂ ಹೆಮ್ಮೆಯ ವಿಚಾರವೇ ಆಗಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿಲ್ ಡ್ಯೂರಾಂಟ್ ಅವರ ಜಗತ್-ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ಹಾಗೂ ಭಾರತದ ಬೇರಾವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೂ ಇನ್ನೂ ಬೆಳಕು ಕಾಣದಿರುವ 'ದಿ ಸ್ಟೋರಿ ಆಫ್ ಸಿವಿಲಿಜೇಷನ್' ಸಂಪುಟಗಳ ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದವನ್ನು ಹೊರತರುವಲ್ಲಿ ಪ್ರೊ. ಎಲ್.ಎಸ್. ಶೇಷಗಿರಿರಾವ್ ಅವರೂ, ಬಹಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ ೧೦ ಸಂಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿರುವ ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕೃತಿಯಾದ ಸೋಮದೇವನ 'ಕಥಾಸರಿತ್ಸಾಗರ'ದ ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದವನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ಅನುವಾದಿಸಿ ಹೊರತರುವಲ್ಲಿ ಡಾ.ಪಿ.ಎಸ್.ರಾಮಾನುಜಮ್ ಅವರೂ ನೆರವು ನೀಡುತ್ತಿರುವುದು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸ್ಮರಣೀಯವಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಸಹೃದಯ ಲೋಕ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಈ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸಹೃದಯತೆಯನ್ನು ಮೆರೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಆಶಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಕಾರಣರಾದ ಮಾಜಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್ ಅವರಿಗೂ, ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿ, ಎಲ್ಲ ನೆರವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಇಂದಿನ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಡಿ.ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ ಅವರಿಗೂ, ಮಾನ್ಯ ಉಪಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್.ಯಡಿಯೂರಪ್ಪನವರಿಗೂ, ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆಯ ಸಚಿವರಾದ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಮಹದೇವ ಪ್ರಸಾದ್ ಅವರಿಗೂ ಅಕಾಡೆಮಿ ವಿಶೇಷ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬಯಸುತ್ತದೆ. ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಸಹಾಯ-ಸಹಕಾರ-ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುತ್ತಾ ಬಂದ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮತಿ ಉಷಾ ಗಣೇಶ್ ಅವರಿಗೂ, ಚೈತನ್ಯಶೀಲರೂ,

ದೂರಗಾಮಿ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನುಳ್ಳವರೂ ಆದ ಇಂದಿನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಐ.ಎಂ.ವಿಠಲಮೂರ್ತಿ ಅವರಿಗೂ, ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆಯ ಹಿಂದಿನ ಆಯುಕ್ತಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಕೆ.ಆರ್.ನಿರಂಜನ್ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎಫ್. ಯೋಗಪ್ಪನವರ್ ಅವರಿಗೂ, ನಿರ್ದೇಶಕರಾಗಿರುವ ಶ್ರೀ ಕಾ.ತ. ಚಿಕ್ಕಣ್ಣ ಅವರಿಗೂ ಅಕಾಡೆಮಿ ವಿಶೇಷ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಸಹಾಯ, ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಎಲ್ಲ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ನಮ್ಮ ವಂದನೆಗಳು ಸಲ್ಲುತ್ತವೆ.

ಸುವರ್ಣ ಕರ್ನಾಟಕ ಯೋಜನೆಯ ಅಂಗವಾಗಿ ಅಲಭ್ಯ ಜನಪ್ರಿಯ ಹಳೆಯ ಅನುವಾದಗಳನ್ನು ಪುನರ್-ಮುದ್ರಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಕೈಗೊಂಡಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಆಯಲಾದ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ 'ಚೈನಾ ಜಪಾನ್ ಕಥೆಗಳು' ಕೂಡ ಒಂದು. ಇದರ ಪ್ರಕಟಣೆಗೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿರುವ ಶ್ರೀ ನೀ. ಕಸ್ತೂರಿ ಅವರಿಗೆ ಅಕಾಡೆಮಿ ಕೃತಜ್ಞನಾಗಿದೆ. ಇದೂ ಕನ್ನಡ ಓದುಗರಿಗೆ ಪ್ರಿಯವಾಗುತ್ತವೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇವೆ.

ಅನುವಾದ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಕೆಲಸ-ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರಕಟಣೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೈತ್ಯರ್ವಕವಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಪಿ. ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದವರಿಗೂ, ತಮ್ಮ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಗಳ ನಡುವೆಯೂ ಬಿಡುವು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಕರಡು ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ನೆರವಾಗಿರುವ ಶ್ರೀ ವಿ. ನಾಗರಾಜರಾವ್ ಅವರಿಗೂ, ಸುಂದರವಾಗಿ ಮುದ್ರಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸಿರುವ ಮೆ. ಮಯೂರ್ ಪ್ರಿಂಟ್ ಆಡ್‌ನ ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಲ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಮತ್ತು ಅವರ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದವರಿಗೂ ನಮ್ಮ ವಂದನೆಗಳು.

ಪ್ರಧಾನ್ ಗುರುದತ್ತ

ಅಧ್ಯಕ್ಷ

ಪರಿವಿಡಿ

ಮುನ್ನುಡಿ	v
ಶುಭಾಕಾಂಕ್ಷೆ	vi
ಹೊಸಹೆಜ್ಜೆ	vii
ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ	ix
ಹಾನನ ಅಕೃತ್ಯ	೧
ನರಕದ ಪರದೆ	೧೩
ಮಜ್ಜೆ	೪೧
ಪಾತಿವ್ರತ್ಯ	೫೧
ಹಾಲಿ	೭೫
ಬಿಳೀ ಕೋತಿ	೮೦
ಚುಂಗ್ ಷಾನನ ತೋಳ	೯೯
ಮೂವರು ಕುರುಡರು	೧೦೭

ಚೈನಾ ಜಪಾನ್ ಕಥೆಗಳು

ಹಾನನ ಅಕೃತ್ಯ

[ಹಾನ್‌ನೊ ಹಾಗ್‌ಚಾಯ್ - ೧೯೧೩.

ಲೇಖಕರು : ಷಿಗೆ ನಯೋಯ - ೧೮೯೩]

ಷಿಗೆ ನಯೋಯ ಆಧುನಿಕ ಜಪಾನಿನ ಅತಿ ಪ್ರಮುಖ ಹಾಗೂ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿ ಲೇಖಕರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು. ಅವರ ಬರಹಗಳಲ್ಲಿ ಅಸಾಧಾರಣವಾದ ಒಂದು ಚೆಲುವು ಹಾಗೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮದೃಷ್ಟಿಗಳ ಮಿಲನವಿದೆ. ಅವರ ಹಲವಾರು ಕಥೆಗಳು ಕೇವಲ ಕಾಲ್ಪನಿಕ. ಆದರೆ ಅವರ “ಕಿನೋಸಾತಿಯಲ್ಲಿ” ಮುಂತಾದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಪೂರ್ಣ ಕೃತಿಗಳು. ಸಾವಿನ ಮೇಲಿನ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು ಆತ್ಮಕಥಾರೂಪದಲ್ಲೇ ಇವೆ. ಷಿಗಾ ಅವರ ಅಪಾರ ಯಶಸ್ಸು ಇನ್ನಿತರ ಅನೇಕ ಬರಹಗಾರರನ್ನು “ನಾನು, ನನ್ನದು” ರೀತಿಯ ಕಾದಂಬರಿಯ ಕಡೆ ತಿರುಗಿಸಿದೆ. ಇಪ್ಪತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದ ಜಪಾನೀ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಗೆ ಪ್ರಮುಖ ಸ್ಥಾನವುಂಟು.

ತರುಣ ಬೇನಿ ಯಕ್ಷಿಣಿಗಾರ ಹಾನ್ ಆಟವೊಂದರಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯ ಕೊರಳಿನ ನಾಳವನ್ನು ತೂಕವಾದ ತನ್ನ ಚಾಕುವೊಂದರಿಂದ ಕತ್ತರಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದು ಎಲ್ಲರನ್ನು ಚಕಿತಗೊಳಿಸಿತು. ಆ ತರುಣಿ ಅಲ್ಲೇ ಸತ್ತಳು. ಕೂಡಲೇ ಹಾನನನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿದರು.

ಈ ಅನಾಹುತ ನಡೆದಲ್ಲಿ, ಯಕ್ಷಿಣಿಶಾಲೆಯ ಒಡೆಯ, ಹಾನನ ಚೀನೀ ಸಹಾಯಕ, ಸೂತ್ರಧಾರ ಹಾಗೂ ಮುನ್ನೂರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ನೆರೆದಿದ್ದರು. ಪ್ರೇಕ್ಷಕರ ಹಿಂದೆ ನಿಂತ ಪೋಲಿಸನೊಬ್ಬನು ಇದ್ದ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಸಾಕ್ಷಿಗಳಿದ್ದರೂ, ಕೊಲೆ ಬೇಕೆಂದೇ ಮಾಡಿದ್ದೋ ಇಲ್ಲವೇ ಅಕಸ್ಮಾತ್ ನಡೆದಿದ್ದೋ, ಎಂಬುದು ಪೂರಾ ಒಗಟೇ ಆಗಿಹೋಯಿತು.

ಹಾನನ ಕೆಲಸ ಹೀಗೆ, ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಬಾಗಿಲಷ್ಟು ಎತ್ತರದ ಹಲಗೆಯ ಮುಂದೆ ನಿಲ್ಲುವಳು. ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ನಾಲ್ಕು ಗಜ ದೂರದಿಂದ ಅವಳ ಸುತ್ತ ಎರಡೆರಡು ಅಂಗುಲಕ್ಕೊಂದು ನಾಟಕೊಂಡು ಪಂಜರವಾಗುವಂತೆ ಹಾನ್ ದೊಡ್ಡ ಚಾಕುಗಳನ್ನೆಸೆಯುವನು. ಒಂದೊಂದು ಚಾಕನ್ನು ಎಸೆದಾಗಲೂ ಆತ ಒಂದೊಂದು ಶಿಳ್ಳೆ ಹಾಕುವನು. ಇದು ಅವನ ರೂಢಿ.

ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶ ಯಕ್ಷಿಣಿಶಾಲೆಯ ಒಡೆಯನನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ :

“ಇದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟದ ಕೆಲಸ ಎನ್ನುತ್ತೀಯೇನು ?”

“ಇಲ್ಲ, ಸ್ವಾಮಿ. ಅನುಭವಸ್ಥನಿಗೆ ಇದೇನು ಅಂತಹ ಕಷ್ಟದ ಕೆಲಸವಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಒಳ್ಳೆ ಗಟ್ಟಿಮನಸ್ಸು, ಏಕಾಗ್ರತೆ ಬೇಕು.”

“ಓಹೋ ! ಹಾಗಾದರೆ ಈಗ ನಡೆದದ್ದು ಆಕಸ್ಮಿಕವೇ ಅಂದುಕೊಂಡರೆ, ಅದು ಬಹಳ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾದ ರೀತಿಯದು ಅಲ್ಲವೇ ?”

“ಹೌದು ಸ್ವಾಮಿ, ನಿಜವಾಗಿ. ಹಾಗೆ ಆಕಸ್ಮಿಕಗಳು ತೀರ ಅಪರೂಪವಲ್ಲದೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ, ನನ್ನ ಯಕ್ಷಿಣಿಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಥಾದ್ದನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ನಾನು ನಡೆಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.”

“ಸರಿ. ಹಾಗಾದರೆ ಇದು ಬೇಕೆಂದೇ ಮಾಡಿದ್ದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀಯೇನು?”

“ಇಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿ, ಹಾಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಹನ್ನೆರಡು ಅಡಿ ದೂರದಿಂದ ಮಾಡುವ ಇಂಥಾ ಚಮತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೈಚಳಕ ಒಂದೇ ಅಲ್ಲ, ಜೊತೆಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಭಾವನಾಶಕ್ತಿಯೂ ಬೇಕು. ತಪ್ಪಾಗುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಇಲ್ಲ ಅಂತ ನಾನು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೊ ದಿಟ. ಆದರೆ ಈಗ ಹೀಗೆ ಆದಮೇಲೆ ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ, ತಪ್ಪಾಗುವ ಸಂಭವ ಇದ್ದೇ ಇದೆ ಅಂತ.”

“ಸರಿ, ಇದು ಏನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀಯೆ ನೀನು. ಕೈತಪ್ಪೊ, ಉದ್ದೇಶ ಪೂರ್ಣವೋ?”

“ಅದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಲೆ ಆರೆ ಸ್ವಾಮಿ.”

ನ್ಯಾಯಾಧೀಶನಿಗೆ ಫಜೀತಿಯಾಯಿತು. ಕೊಲೆಯಾಗಿರುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟ. ಆದರೆ ಅದು ಮೊದಲೇ ಉಪಾಯಮಾಡಿದ್ದ ಖೂನಿಯೇ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಖೂನಿಯೇ ಆಗಿದ್ದರೆ ಅದು ಒಳ್ಳೆ ಚಮತ್ಕಾರದ್ದೇ ಅಂದುಕೊಂಡ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶ.

ಅನಂತರ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶ ಬಹಳ ವರ್ಷ ಹಾನನ ಜೊತೆಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡಿದ್ದ ಚೀನಿ ಸಹಾಯಕನನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ.

“ಹಾನನ ಸಾಮಾನ್ಯ ನಡವಳಿಕೆ ಏನು?”

“ಅವನು ಎಂದೂ ಸರಿಯಾಗೇ ಇದ್ದ ಸ್ವಾಮಿ. ಜೂಜಾಗಲಿ, ಕುಡಿತಿವಾಗಲಿ, ಹೆಂಗಸರ ಚಪಲವಾಗಲೀ ಏನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ ಅವನಿಗೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಹೋದ ವರ್ಷವೇ ಆತ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಆದ. ಇಂಗ್ಲೀಷು ಕಲಿತಿದ್ದ. ಬಿಡುವಾದಾಗಲೆಲ್ಲ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ, ಬೈಬಲ್ಲು ಅಂಥಾದ್ದನ್ನೇ ಓದುತ್ತಿದ್ದ.”

“ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಚರ್ಮ ಹೇಗೆ?”

“ಸರಿಯಾಗೇ ಇತ್ತು ಸ್ವಾಮಿ. ಅಲೆಯುವ ಆಟದವರು ಅಷ್ಟೇನೂ ನೀತಿವಂತರಲ್ಲ. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಲ್ಲ. ಹಾನನ ಹೆಂಡತಿ ಒಳ್ಳೆ ಚಲುವೆಯಾದ ಪುಟ್ಟ

ಹೆಂಗಸು. ಅವರು ಇವರು ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಆಕೆಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅವಳು ಒಂದಕ್ಕೂ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಸೊಪ್ಪು ಹಾಕುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.”

“ಅವರಿಬ್ಬರ ಸ್ವಭಾವ ಹೇಗೆ?”

“ಯಾವಾಗಲೂ ಒಳ್ಳೆಯವರೇ ಸ್ವಾಮಿ. ದಯಾಳುಗಳು. ಗೆಳೆಯರಿಗೆ, ಜೊತೆಯವರಿಗೆಲ್ಲ ತುಂಬ ಒಳ್ಳೆಯವರು. ಯಾರ ಸಂಗಡಾನೂ ಜಗಳವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ.....” ನಡುವೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಒಂದು ಗಳಿಗೆ ಯೋಚಿಸಿ ಮುಂದುವರಿಸಿದ. “ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ತಮಗೆ ಇದನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಹಾನನಿಗೆ ತೊಂದರೇನೇ ಆಗಬಹುದು. ಆದರೆ ನಿಜಾನೇ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಹೊರಗಿನವರಿಗಿಲ್ಲಾ ಇಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯವರಾಗಿ ನಿಸ್ವಾರ್ಥಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಇವರಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧ ನೆಟ್ಟಗಿರದೆ ಇದ್ದದ್ದು ಆಶ್ಚರ್ಯವೇ.”

“ಅದೇಕೇ ಹಾಗೇ?”

“ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು ಸ್ವಾಮಿ.”

“ನೀನು ಅವರನ್ನು ಕಂಡಂದಿನಿಂದಲೂ ಹಾಗೇ ಇತ್ತೇನು?”

“ಇಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿ, ಸುಮಾರು ಎರಡು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ - ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಬಸಿರಾದಳು, ದಿನ ತುಂಬುವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆನೆ ಮಗು ಹುಟ್ಟಿ ಮೂರು ದಿನಕ್ಕೆ ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡಿತು. ಅದೇ ಇವರ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಆದ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಗುರುತು. ಸಣ್ಣಸಣ್ಣ ಮಾತಿಗಿಲ್ಲಾ ಮಾರಾಮಾರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಷುರು ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರು. ಹಾನನ ಮೋರೆ ಹಾಳೆಯ ಹಾಗೆ ಬಿಳಿಚಿಕೊಂಡುಬಿಡುತ್ತಿತ್ತು. ಆತ ಯಾವಾಗಲೂ ಕೊನೆಗೆ ಸದ್ದಿಲ್ಲದೆ ಕೂತುಬಿಡುತ್ತಿದ್ದ. ಆತನೇನು ಅವಳ ಮೇಲೆ ಕೈಯೆತ್ತೋದು ಅಂಥಾದ್ದು ಎಂದೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅದೆಲ್ಲ ಅವನ ತತ್ವಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧ ಅಂತ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಸ್ವಾಮಿ, ಅವನ ಕಡೆ ನೋಡಿದರೆ ಸಾಕು, ಅವನ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಉರಿಯುವ ಕೋಪ ಇರುವುದು ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು! ಒಂದೊಂದು ಸಲ ಎದೇನೇ ನಡುಗಿಸಿಬಿಡೋದು!

“ನಾನು ಒಂದು ದಿನ ಹಾನನನ್ನು ಕೇಳಿದೆ, ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ನಿಮ್ಮ ನಡವಳಿಕೆ ಹೊಂದದೇ ಇರೋವಾಗ, ಯಾಕೆ ನೀವಿಬ್ಬರೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಆಗಬಾರದು ಅಂತ. ಅದಕ್ಕೆ ಆತ ಹೇಳಿದ ಸ್ವಾಮಿ, ಅವಳ ಮೇಲೆ ಇದ್ದ ಅವನ ಪ್ರೀತಿಯೆಲ್ಲ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಹೆಂಡತೀನ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರಣವಿಲ್ಲ ಅಂತ ಅಂದ. ಅದು ಅವಳಿಗೂ ತಿಳಿದು, ಅವಳೂ ಪ್ರೀತಿಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಳು. ಇದೆಲ್ಲಾ ಅವನೇ ನಮಗೆ ಹೇಳಿದ. ಹೀಗೆ ಏನೂ ಕಾರಣವೇ ಇಲ್ಲದೆ ಆಕೇನ ದ್ವೇಷಿಸುವುದನ್ನು ತಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ, ಅಲ್ಲದೆ ತನ್ನ ಎದೇಲಿ ಉಕ್ಕಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಕ್ರೂರತನವನ್ನು ಅಡಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇರಬೇಕು ಅಂತ ಬೈಬಲ್ಲು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಓದಲು ಶುರುಮಾಡಿದ್ದು. ಹಾನನ ಹೆಂಡತಿ, ಪಾಪ, ನಿಜವಾಗೂ ನೊಂದ ಹೆಂಗಸು. ಅವನ ಜೊತೇಲೇ

ಅವಳೂ ಯಕ್ಷಿಣಿಗಾರಳಾಗಿ ಅಲೆದಳು. ಅವಳೇನಾದರೂ ಹಾನನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಊರಿಗೆ ವಾಪಸ್ಸು ಹೋಗದಿದ್ದರೆ, ಅವಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಮದುವೆ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಜೀವನಾನೆಲ್ಲಾ ಓಡಾಡುವುದರಲ್ಲೇ ಕಳೆದಿರುವ ಹೆಂಗಸನ್ನು ಎಷ್ಟು ಜನ ನಂಬುತ್ತಾರೆ? ಅವರವರಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಸರಿಹೋಗದೇ ಇದ್ದರೂ ಅವಳು ಹಾನನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದದ್ದು ಇದಕ್ಕೆ ಇರಬಹುದು. ಹಾನನ ವಿಷಯ ನಾನು ಹೇಳಲಾರೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಅವನು ನನ್ನ ಕಡೆ ನೋಡುತ್ತಲೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. 'ಓಹೋ ಇವನು ಕೊನೆಗೂ ಹೋಗಿ ಅವಳನ್ನು ಕೊಂದುಬಿಟ್ಟ' ಎನಿಸಿದಾಗಲೇ ನಾನು ಅವನ ಕಡೆ ನೋಡಿದ್ದು. ಅವನ ಮುಖ ಹೇಣದ ಹಾಗೆ ಬಿಳಿಚಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿತ್ತು. ಆಟದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ ಪರದೆ ಕೆಳಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಹಾನನ ಹೆಂಡತಿಯ ದೇಹ ಎತ್ತಿಕೊಂಡಾಗ ಆಗಲೇ ಅವಳ ಜೀವ ಹೋಗಿತ್ತು. ಆಗ ಹಾನ್ ಮಂಡಿಯೂರಿ ಕುಳಿತು ತುಂಬಾ ಹೊತ್ತು ನಿಶ್ಚಬ್ಧವಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿದ.”

“ಅವನು ತುಂಬಾ ಕೆರಳಿದ ಹಾಗೆ ಕಂಡನೇನು?”

“ಹೌದು ಸ್ವಾಮಿ, ತುಂಬಾ ಕೆರಳಿದ್ದ.”

“ಒಳ್ಳೆಯದು ಇನ್ನು ಏನಾದರೂ ನಿನ್ನನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ತಿರುಗಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಕೂಗುತ್ತೇನೆ.”

ನ್ಯಾಯಾಧೀಶ ಚೀನಿಯನನ್ನು ಕಳಿಸಿ, ಹಾನನನ್ನೇ ಕರೆಸಿದ. ಆ ಆಟಗಾರನ ಚುರುಕು ಮುಖ ಬಾಗಿ ಬಿಳಿಚಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ನರಗಳೆಲ್ಲ ಸುತ್ತಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಆತ ಇದ್ದನೆಂದು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಸುಲಭವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದಿತ್ತು.

“ಯಕ್ಷಿಣಿಶಾಲೆಯ ಒಡೆಯನನ್ನು, ನಿನ್ನ ಚೀನಿ ಸಹಾಯಕನನ್ನು ಆಗಲೇ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ನಿನ್ನ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದೇನೆ” ಎಂದು ನ್ಯಾಯಾಧೀಶ ಹಾನ್ ಸಾಕ್ಷಿಕಟ್ಟೆ ಏರಿ ನಿಂತಾಗ ಹೇಳಿದ.

ಹಾನ್ ತಲೆಬಾಗಿಸಿದ.

“ನೀನೆಂದಾದರೂ ನಿನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಿದ್ದೆಯಾ ಹೇಳು” ಎಂದು ನ್ಯಾಯಾಧೀಶ ಕೇಳಿದ.

“ನಮ್ಮ ಮದುವೆಯ ದಿನದಿಂದ ಮಗು ಹುಟ್ಟುವವರೆಗೆ ಅವಳನ್ನು ನಾನು ಮನಸಾರೆ ಪ್ರೀತಿಸಿದ್ದೆ.”

“ಮಗು ಹುಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಯಾಕೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬದಲಾಯಿಸಿತು?”

“ಯಾಕೆಂದರೆ ಅದು ನನ್ನದಲ್ಲ ಅಂತ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿತ್ತು.”

“ಆ ಬೇರೆಯವನು ಯಾರು ಅನ್ನುವುದು ನಿನಗೆ ತಿಳಿದಿತ್ತೇನು?”

“ಸ್ವಪ್ನವಾಗಿ ತಿಳಿದಿತ್ತು. ಆತ ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯ ಮಾವನ ಮಗ (ಸೋದರ ತಮ್ಮ) ಇರಬೇಕು.”

“ಆತ ನಿನಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತೇನು?”

“ನನಗೆ ಹತ್ತಿರದ ಗೆಳೆಯ ಆತ. ನಾವು ಮದುವೆ ಆಗಬೇಕು ಅಂತ ಮೊದಲು ಹೇಳಿದವನೇ ಆತ. ಅವಳನ್ನು ಮದುವೆ ಆಗೆಂದು ನನ್ನನ್ನು ಒತ್ತಾಯಮಾಡಿದವನೇ ಆತ.”

“ಅವಳೊಡನೆ ಅವನ ಸಂಬಂಧ ನಿಮ್ಮ ಮದುವೆಗೂ ಮೊದಲೇ ಆಯಿತೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ.”

“ಹೌದು ಸ್ವಾಮಿ. ನಮ್ಮ ಮದುವೆ ಆದ ಎಂಟು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮಗು ಹುಟ್ಟಿತು.”

“ನಿನ್ನ ಸಹಾಯಕನ ಪ್ರಕಾರ ಹೆರಿಗೆ ಆದದ್ದು ದಿನ ತುಂಬುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೆ.”

“ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹೇಳಿದೆ ನಾನು.”

“ಹುಟ್ಟಿದ ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲಕ್ಕೆ ಸತ್ತು ಹೋಯಿತಲ್ಲವೇ? ಸಾಯಲು ಕಾರಣವೇನು?”

“ತಾಯಿ ತನ್ನ ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಹಿಚಕಿಬಿಟ್ಟಳು.”

“ಬೇಕೆಂದೇ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದಳೇನು ನಿನ್ನ ಹೆಂಡತಿ?”

“ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಆಯಿತು ಎಂದಳು.”

ನ್ಯಾಯಾಧೀಶ ಮಾತು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಒಂದು ಗಳಿಗೆ ಹಾನನ ಮುಖವನ್ನು ದಿಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡಿದ. ಹಾನ್ ತಲೆಯೆತ್ತಿದ. ಆದರೆ ದೃಷ್ಟಿ ಕೆಳಮುಖ ಮಾಡಿ ಮುಂದಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶ ಮುಂದುವರೆಸಿದ.

“ತನ್ನ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ನಿನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ನಿನಗೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡಳೇನು?”

“ಅವಳು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ, ನಾನೂ ಯಾವತ್ತು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಮಗುವಿನ ಸಾವು ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಒಳ್ಳೆ ಬಳುವಳಿಯಾಗಿ ತೋರಿತು. ಅವಳ ಮೇಲೆ ಆದಷ್ಟು ಉದಾರಿಯಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದೆ. ಆದರೆ.....”

“ಆದರೆ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಉದಾರಿಯಾಗಲು ನಿನಗೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ?”

“ದಿಟ, ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಮಗುವಿನ ಸಾವಿನ ಪ್ರತಿಫಲ ಸಾಲದು ಎಂದು ಯೋಚಿಸದೆ ಇರಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವಾಗ ಶಾಂತವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬಲ್ಲವನಾಗಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಅವಳನ್ನು ಕಂಡೊಡನೆಯೆ ನನ್ನೊಳಗೆ ಏನೂ ಆಗಿಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅವಳ ಮೈ ನೋಡಿದಾಗ ನನ್ನ ರೋಷ ಏರಲಾರಂಭಿಸುತ್ತಿತ್ತು.”

“ಅವಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವುದು ಹೊಳೆಯಲಿಲ್ಲವೇ ನಿನಗೆ?”

“ಎಷ್ಟೋ ವೇಳೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಅವಳಿಗೆ ಹೇಳಲೇ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರೆ, ತನಗೆ ಉಳಿಗಾಲವೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಆಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಳು.”

“ಆಕೆಗೆ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿ ಇತ್ತೇ?”

“ಇಲ್ಲ. ಪ್ರೀತಿ ಇರಲಿಲ್ಲ.”

“ಹಾಗಾದರೆ ಹಾಗೇಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಳು ?”

“ಬಹುಶಃ ಆಕೆ ಹೊಟ್ಟೆಪಾಡಿನ ವಿಷಯ ಕುರಿತು ಹೇಳಿರಬೇಕು. ಅವಳ ತೊರುಮನೆ ಅವಳ ಅಣ್ಣನಿಂದ ಹಾಳಾಗಿತ್ತು. ಅಲೆದಾಡುವ ಯಕ್ಷಿಣಿಯವನ ಹೆಂಡತಿಯಾದವಳನ್ನು ಯಾವ ಗಂಭೀರಸ್ಥನೂ ಮದುವೆಯಾಗಲು ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಆಕೆಗೆ ತಿಳಿದಿತ್ತು. ಅಲ್ಲದೆ ಯಾವ ಸಾಧಾರಣ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲೂ ಆಗದ ಹಾಗೆ, ಅವಳ ಹೆಜ್ಜೆ ತೀರ ಪುಟ್ಟದಾಗಿತ್ತು.”

“ನಿಮ್ಮ ದೈಹಿಕ ಸಂಬಂಧ ಹೇಗಿತ್ತು ?”

“ಎಲ್ಲ ಗಂಡ-ಹೆಂಡಿರ ಹಾಗೆ ಇತ್ತೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ.”

“ನಿನ್ನ ಮೇಲೆ ನಿನ್ನ ಹೆಂಡತಿಗೆ ನಿಜವಾಗೂ ಮಮತೆ ಇತ್ತೇನು. ?”

“ಆಕೆ ಯಾವತ್ತೂ ನಿಜವಾಗಿ ನನ್ನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ನನ್ನ ಜೊತೆಲಿ ಹೆಂಡತಿಯ ಹಾಗೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಆಕೆಗೆ ತುಂಬಾ ನೋವಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಆದರೂ ಆಕೆ ಸಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಳು. ಗಂಡಸು ಊಹಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಷ್ಟು ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಸಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಳು. ನನ್ನ ಬಾಳು ಛಿದ್ರವಾದ ಹಾಗೆಲ್ಲಾ ಆಕೆ ಕ್ರೂರವಾದ ಕೂರಲಗಿನ ನೋಟವನ್ನು ನನ್ನತ್ತ ಬೀರುತ್ತಿದ್ದಳು. ಉತ್ತಮವಾದ, ಸತ್ಯವಾದ ಬಾಳನ್ನು ಮುಟ್ಟಲು ನಾನು ಹಾತೊರೆಯುತ್ತ ನರಳುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ನೋಡಿಯೂ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಆಕೆ ಎಳೆಪ್ಪೂ ಕನಿಕರ ತೋರಲಿಲ್ಲ.”

“ಯಾಕೆ ಏನಾದರೂ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ, ಅವಳೊಡನೆ ಇರುವುದು ಇಲ್ಲವೇ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವುದು ?”

“ಯಾಕೆಂದರೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಆದರ್ಶಗಳಿಂದ ತುಂಬಿತ್ತು.”

“ಯಾವ ಆದರ್ಶಗಳು ?”

“ನನ್ನಿಂದ ಏನೂ ತಪ್ಪಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವಳೊಡನೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೆ. .... ಆದರೆ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಅದು ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ”

“ನಿನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಕೊಲ್ಲಬೇಕೆಂದು ನೀನೆಂದೂ ಯೋಚಿಸಲಿಲ್ಲವೇ?”
ಹಾನ್ ಉತ್ತರಿಸಲಿಲ್ಲ. ನ್ಯಾಯಾಧೀಶ ಮತ್ತೆ ಅದೇ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿದ. ತುಂಬಾ ಹೊತ್ತು ತಡೆದು ಅನಂತರ ಹಾನ್ ಹೇಳಿದ.

“ಅವಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವ ವಿಚಾರ ನನಗೆ ಹೊಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು, ಅವಳು ಸತ್ತುಹೋದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಆಗಾಗ್ಗೆ ನಾನು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ.”

“ಸರಿ. ಆ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವಳನ್ನು ಕೊಂದೇಬಿಡುತ್ತಿದ್ದೆ ಅಲ್ಲವೇ ?”

“ಕಾನೂನಿನ ಚಿಂತೆ ನನಗಿರಲಿಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿ. ಅದಲ್ಲ ನನ್ನನ್ನು ತಡೆದದ್ದು,

ನನ್ನಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿ ಇರಲಿಲ್ಲ ಅಷ್ಟೇ. ಜೊತೆಗೆ ಸತ್ಯವಂತ ಜೀವನ ನಡೆಸುವ ಹಂಬಲ ಬೇರೆ ನನ್ನನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿತ್ತು.”

“ಆದರೂ, ನಿನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಕೊಲ್ಲಬೇಕೆಂದುಕೊಂಡೆ ನೀನು, ಅಲ್ಲವೇ? ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಆಮೇಲೆ ..... ?”

“ಹಾಗೆ ಮಾಡಲು ನಾನು ಎಂದೂ ಮನಸ್ಸುಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹೌದು, ಒಂದು ಸಾರಿ ಹಾಗೆ ಯೋಚಿಸಿದ್ದೇನೊ ಸರಿ.”

“ಈ ಘಟನೆಗೆ ಎಷ್ಟು ದಿನ ಮುಂಚೆ ?”

“ಹಿಂದಿನ ದಿನ ರಾತ್ರಿ ..... ಅಥವಾ ಬಹುಶಃ ಅದೇ ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ.”

“ನೀವಿಬ್ಬರೂ ಜಗಳ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದಿರೇನು ?”

“ಹೌದು ಸ್ವಾಮಿ.”

“ಯಾವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ?”

“ಯಾವುದೋ ಸಣ್ಣ ವಿಷಯ, ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲದ್ದು.”

“ನನಗೆ ಹೇಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸು.”

ಅದು ಊಟದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಊಟ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನನಗೆ ರೇಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಸರಿ, ಸಂಜೆ ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಳು, ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅಡಿಗೆ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ತುಂಬಾ ರೇಗಿತು.

“ದಿನಕ್ಕಿಂತ ಅವತ್ತು ನೀನು ಹೆಚ್ಚು ಕ್ರೂರಿಯಾಗಿದ್ದೆಯೇನು ?”

“ಇಲ್ಲ, ಆದರೆ ಆಮೇಲೆ ನನಗೆ ಬಹಳ ಕೆರಳಿತು. ಅದೇನೋ ದಿನದ ಹಾಗಲ್ಲ. ಆ ಕೆಲವು ವಾರಗಳಿಂದಲೂ ನಾನು ಒಳ್ಳೆಯ ಬಾಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಆದರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಏನೂ ಮಾಡುವ ಹಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದಲೇ ಇರಬೇಕು ಅದು. ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದೆ. ನಿದ್ದೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏನೇನೋ ಉದ್ವೇಗಗಳಿದ್ದವು. ನಾನು ಏನೇ ಮಾಡಲಿ, ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬಯಸುವುದನ್ನು ಪಡೆಯಲಾರೆ. ಎಷ್ಟೇ ಯತ್ನಿಸಲಿ, ನನ್ನ ಸದ್ಯದ ಬಾಳಿನ ಎಲ್ಲ ಹೇಯ ವಿಷಯಗಳಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಬರತೊಡಗಿತು. ಈ ದುಃಖಮಯ ನಿರಾಶಾಭಾವನೆಯೆಲ್ಲ ನನ್ನ ಮದುವೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದಂತೆಯೇ ತೋರಿತು. ಕತ್ತಲಿಂದಾಚೆ ದಾಟಿಸಲು ಬೆಳಕಿನ ಒಂದೇ ಒಂದು ಕಿರಣಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಹಂಬಲಿಸಿ ಒದ್ದಾಡಿದೆ. ಆದರೆ ಆ ಆಸೆಯೂ ಕ್ರಮೇಣ ಆರಿಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಬಿಡುಗಡೆಯ ಆಸೆ ಇನ್ನೂ ಮಸಕಾಗಿ ಆಡುತ್ತಿತ್ತು. ಅದೇನಾದರೂ ಪೂರ್ತಿ ಆರಿಹೋದರೆ ನಾನು ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಸತ್ತ ಹಾಗೆಯೇ ಎಂದು ತಿಳಿದಿತ್ತು.

“ಆಗ ಈ ದುರಾಲೋಚನೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇಣಕಿತು. ‘ಅವಳು ಸತ್ತದ್ದೇ ಆದರೆ ! ನಾನೇಕೆ ಅವಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲಬಾರದು ?’ ಅಂತಹ ಕೃತ್ಯದ ಅನಂತರದ ಪರಿಣಾಮ, ನನಗೆ ಏನೂ ತೋರಲಿಲ್ಲ. ಜೈಲಿಗೆ ಹೋದೇನು, ಆದರೇನು? ಈಗಿನ ಬಾಳಿಗಿಂತ ಸೆರೆಮನೆಯ ವಾಸ ಕೆಟ್ಟದ್ದೇನಲ್ಲ, ಒಳ್ಳೆಯದೇ ಆಗಿದ್ದೀತು. ಆದರೂ ಹೇಗೋ ಏನೋ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಕೊಂದರೆ ಯಾವ ಸಮಸ್ಯೆಯೂ ಬಗೆಹರಿಯುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸಿತು. ಏನೂ, ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಯ ಹಾಗೆ, ಹೆಂಡತಿಯ ಕೊಲೆ ಮಾಡಿ, ಬೀಸುವ ದೊಣ್ಣೆಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೇನೋ, ದಿನವೂ ಸಂಕಟ ಬಂದ ಹಾಗೆಲ್ಲಾ ಅದನ್ನು ನಾನು ಅನುಭವಿಸಲೇಬೇಕು. ನಾನೇ ಹೇಳಿಕೊಂಡೆ, ಕಣ್ಣು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹಾದಿಯಿಲ್ಲ. ನರಳುವುದು ಅದೇ ನನ್ನ ನಿಜವಾದ ಬಾಳುವೆ!”

“ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹರಿದಂತೆಲ್ಲಾ, ನನ್ನ ಸಂಕಟಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ನನ್ನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಇದೆಯೆನ್ನುವುದು ಮರೆತುಹೋಯಿತು. ಪೂರಾ ಸುಸ್ತಾಗಿ, ನಿರ್ದೆ ಮಾಡಲಾರದೆ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಅರಿವೇ ಇಲ್ಲದ ಮಂಪರದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದೆ. ನರಳಿದ ನನ್ನ ಮನ ತಟಸ್ಥವಾದಂತೆಯೇ, ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವ ಯೋಚನೆ ಹಿಂದಾಯಿತು. ಆಮೇಲೆ, ನಿದ್ರಾಭೀತಿಯಾದ ನಂತರ ಬರುವ ದುಃಖದ ಬರಡು ಭಾವನೆ ನನ್ನನ್ನು ಆವರಿಸಿತು. ಸಜ್ಜಿವನದ ಮೇಲಿನ ನನ್ನ ಸುಂದರ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೆನೆಸಿಕೊಂಡೆ. ಅದನ್ನು ಪಡೆಯಲು ನಾನು ಅಶಕ್ತ ಎಂದು ಅರಿವಾಯಿತು. ಕೊನೆಗೆ ಬೆಳಗಾದಾಗ, ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯೂ ನಿದ್ರಿಸಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಕಂಡಿತು.”

“ಎದ್ದ ಮೇಲೆ ನೀವು ಪರಸ್ಪರ ಎಂದಿನಂತೆಯೇ ನಡೆದುಕೊಂಡಿರಾ?”

“ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಒಂದು ಮಾತೂ ಆಡಲಿಲ್ಲ.”

“ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರೂ, ಅವಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವುದನ್ನೇಕೆ ನೀನು ಯೋಚಿಸಲಿಲ್ಲ. ?”

“ಅದರಿಂದ ನನ್ನ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿಯುತ್ತಿತ್ತು ಎನ್ನುವಿರೇನು ಸ್ವಾಮಿ? ಇಲ್ಲ, ಇಲ್ಲ, ಅದೂ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಜಾರಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದೆನಲ್ಲ, ನನ್ನ ಕಡೆಯಿಂದ ಏನೂ ತಪ್ಪಿರದ ಹಾಗೆ ಹೆಂಡತಿಯೊಡನೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ.”

ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ಕಡೆ ಹಾನ್ ದಿಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡಿದ. ಅವನನ್ನು ಮುಂದು ವರಿಸುವಂತೆ ತಲೆದೂಗಿದ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶ.

“ಮರುದಿನ ನನ್ನ ಮೈ ಬಹಳ ದಣಿದಿತ್ತು. ನರಗಳಂತೂ ಜಾಳಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದವು. ಸುಮ್ಮನೆ ಇರುವುದು ನನಗೆ ಸಂಕಟವಾಗಿತ್ತು. ಬಟ್ಟೆ ಹಾಕಿ ಕೊಂಡವನೆ, ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಟು ಊರಿನ ಪಾಳುಪ್ರದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತು ಗುರಿಯಿಲ್ಲದ ಅಲೆದಾಡಿದೆ. ನನ್ನ ಬಾಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲು ಏನಾದರೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಚಿಂತೆ

ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಕೊಲ್ಲಬೇಕೆಂಬ ಚಿಂತೆ ಮತ್ತೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ, ಹಿಂದಿನ ರಾತ್ರಿ ಮಾಡಿರಬಹುದಾದ ಕೊಲೆಯ ವಿಚಾರಕ್ಕೂ, ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಕೊಲೆ ಮಾಡುವ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೂ ನಡುವೆ ಒಂದು ಕಣಿವೆಯಷ್ಟು ಅಂತರವೇ ಇತ್ತು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಆ ಸಂಜೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಚಿಂತೆಯನ್ನೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಚಾಕು ಎಸೆಯುವ ಆಟವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಲು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಮಾಡಲು ಹತ್ತಾರು ಆಟಗಳಿದ್ದವು.”

“ಸರಿ ಸಂಜೆಯಾಯಿತು. ರಂಗಕ್ಕೆ ಇಳಿಯಲು ನಮ್ಮ ಸರದಿ ಬಂತು. ಸಾಧಾರಣವಾದುದಕ್ಕಿಂತ ಬೇರೆ ಏನಾದರೂ ನಡೆದೀತೆಂದು ಕಿಂಚಿತ್ತೂ ನನಗೆ ಅನಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ನಿತ್ಯದ ಹಾಗೆ ಕಾಗದಗಳನ್ನು ಸೀಳಿ, ನೆಲದ ಹಲಗೆಗಳಿಗೆ ಚಾಕು ಎಸೆದು ನಾಟಿಸಿ, ಚಾಕುಗಳ ಹರಿತವನ್ನು ಜನಕ್ಕೆ ತೋರಿಸಿದೆ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಬಣ್ಣ-ವೇಷಧರಿಸಿದ ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಬಂದಳು. ದೊಡ್ಡ ಚೀನಿ ಉಡುಪು ತೊಟ್ಟಿದ್ದಳು. ತನ್ನ ಮೋಹಕವಾದ ನಗೆಯಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ನಮಿಸಿ, ತನ್ನ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡಳು. ನಾನು ಒಂದು ಚಾಕು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಅವಳಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲಿ ನಿಂತೆ.

“ಹಿಂದಿನ ಸಂಜೆಯ ನಂತರ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣುಗಳು ಕೂಡಿದ್ದು ಅದೇ ಮೊದಲು. ಆ ಹೊತ್ತಿನ ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಈ ಆಟವನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರ ಅಪಾಯ ಧಟ್ಟನೆ ನನಗೆ ಹೊಳೆಯಿತು! ಹೇಗೋ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನೂ ನರಗಳನ್ನೂ ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿಡಬೇಕು. ನನ್ನ ಮಜ್ಜೆಯನ್ನೇ ಭೇದಿಸಿದ್ದ ಆಯಾಸ ನನ್ನನ್ನು ತಡೆಯಿತು. ತೋಳನ್ನು ಸುಳಿವರಿತೆ. ಸಮಾಧಾನಮಾಡಿಕೊಳ್ಳೋಣವೆಂದು ಒಂದು ಗಳಿಗೆ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ ನಿಂತೆ -ನನ್ನ ಮೈಯೆಲ್ಲಾ ನಡುಗುತ್ತಿದ್ದುದು ಭಾಸವಾಯಿತು.

“ವೇಳೆ ಬಂತು. ಮೊದಲನೆಯ ಚಾಕನ್ನು ಅವಳ ತಲೆಯ ಮೇಲುಗಡೆಗೆ ಗುರಿಯಿಟ್ಟೆ. ಅದು ಎಂದಿಗಿಂತಲೂ ಒಂದು ಅಂಗುಲ ಮೇಲೆ ಹೋಗಿ ನಾಟಿತು. ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ತೋಳುಗಳನ್ನೆತ್ತಿದಳು. ಮುಂದಿನ ಎರಡು ಚಾಕುಗಳನ್ನು ಆಕೆಯ ತೋಳುಗಳ ಕೆಳಗೆ ಎಸೆಯಲು ಸಿದ್ಧನಾದೆ. ಮೊದಲನೆಯದು ನನ್ನ ಕೈಬಿಟ್ಟಾಗ, ಅದನ್ನು ಏನೋ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಎಳೆಯುವಂತೆ ನನಗೆ ತೋರಿತು. ಚಾಕುಗಳ ನಿಖರವಾದ ಗುರಿಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯು ಮುಂದೆ ನನಗಿಲ್ಲವಾಯಿತು. ಚಾಕು ತನ್ನ ಗುರಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಲಪಿದರೆ, ಅದೃಷ್ಟವೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕು. ನನ್ನ ಒಂದೊಂದು ಚಲನೆಯೂ ಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ಣವೇ ಆಗಿತ್ತು.

“ಹೆಂಡತಿಯ ಕೊರಳಿನ ಎಡಕ್ಕೆ ಒಂದು ಚಾಕು ಎಸೆದೆ. ಇನ್ನೇನು ಬಲಕ್ಕೂ ಒಂದು ಎಸೆಯುವುದರಲ್ಲಿದ್ದೆ. ಆಗ ಅವಳ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಯೋದ್ವೇಗದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದಂತೆ ತೋರಿತು. ಇನ್ನೇನು ಒಂದೇ ಗಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಆಕೆಯ ಕಡೆ ಸುಯ್ಯನೆ

ಹಾರಿ ಬರುವುದರಲ್ಲಿದ್ದ ಆ ಚಾಕು ತನ್ನ ಕೊರಳಿಗೆ ನಾಟುವುದೆಂದು ಆಕೆಗೆ ಮೊದಲೇ ಹೊಳೆಯಿತೇನೋ ? ನನಗೆ ತಲೆ ಸುತ್ತಿಬಂದು ಕೆಳಗೆ ಬೀಳುವಂತಾಯಿತು. ಬಲವಂತವಾಗಿ ಚಾಕನ್ನು ಕೈಯಿಂದ ಚಿಮ್ಮಿದೆ. ಗಾಳಿಗೆ ಗುರಿಯಿಟ್ಟ ಹಾಗೆ .....

ನ್ಯಾಯಾಧೀಶ ಹಾನನ ಕಡೆಗೆ ನೆಟ್ಟ ನೋಟದಲ್ಲಿದ್ದ.

“ಒಮ್ಮೆಲೆ ನನಗನಿಸಿತು ‘ ಅವಳನ್ನು ಕೊಂದುಬಿಟ್ಟೆ’ ಎಂದು” ಹಾನ್ ಏಕಾಏಕಿ ನುಡಿದ.

“ಬೇಕೆಂದೇ ಏನು ?”

“ಹೌದು. ಬೇಕೆಂದೇ ಮಾಡಿದೆನೆಂದು ಒಮ್ಮೆಲೆ ನನಗನಿಸಿತು.”

“ಅದಾದ ಮೇಲೆ ನೀನು ಆಕೆಯ ದೇಹದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಯೂರಿ ಕುಳಿತು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ.”

“ಹೌದು ಸ್ವಾಮಿ, ಆ ಗಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಚಟ್ಟನೆ ಹೊಳೆದ ರಕ್ತಿನ ಉಪಾಯ ಅದು. ಎಲ್ಲರೂ ನಾನು ಕ್ರಿಸ್ತಧರ್ಮಾಸಕ್ತನೆಂಬುದನ್ನು ಬಲ್ಲರೆಂದು ತಿಳಿಯಿತು. ಆದರೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯ ಬೂಟಾಟಿಕೆ ತೋರುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ನಾನು ನಿಜವಾಗಿ ಲೆಕ್ಕಹಾಕುತ್ತಿದ್ದುದು ಏನು ಉಪಾಯ ಹೂಡಬೇಕು ಎಂದೇ.”

“ಹಾಗಾದರೆ ನೀನು ಮಾಡಿದ್ದು ಕೇವಲ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿಯೇ ಎಂದು ನಿನಗೆ ಪೂರ ಖಾತರಿಯಾಗಿತ್ತು ?”

“ಆಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅದು ಆಕಸ್ಮಿಕವೆಂದು ನಟಿಸಲು ನನಗೆ ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಆ ಕ್ಷಣವೇ ನನಗನಿಸಿತು.”

“ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವೇ ಎಂದು ಏಕೆ ಯೋಚಿಸಿದೆ?”

“ಎಲ್ಲ ವಿವೇಚನಾಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನಾನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ.”

“ಅದು ಆಕಸ್ಮಿಕವೇ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸಲು ನಿನಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತೆಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೆಯೇನು ?”

“ಹೌದು, ಆಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಯೋಚಿಸಿದಾಗ ನನಗೆ ಮೈ ಜುಮ್ಮೆಂಡಿತು, ಆದರೆ ಹಾಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅರಿಯುವಂತೆ ನನಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದಷ್ಟು ದುಃಖಿತನಂತೆ ನಟಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಬುದ್ಧಿಶಾಲಿ ಇದ್ದಿದ್ದರೂ ನನ್ನದೆಲ್ಲಾ ಬೂಟಾಟಿಕೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡುಬಿಡುತ್ತಿದ್ದ. ಸರಿ, ನನ್ನನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡದೆ ಇರಲು ಯಾವ ಕಾರಣವೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಆ ಸಂಜೆ ನಿರ್ಣಯಿಸಿದೆ. ನನಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಒಂದು ರವೆಯಷ್ಟು ಸಾಕ್ಷ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಶಾಂತವಾಗಿ ನಾನೇ ಹೇಳಿಕೊಂಡೆ. ನಾನು ಹೆಂಡತಿಯೊಡನೆ ಏಗುತ್ತಿದ್ದ ರೀತಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಖಂಡಿತ ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇದು ಕೇವಲ ಆಕಸ್ಮಿಕವೇ ಎಂದು ನಾನು ಪಟ್ಟು ಹಿಡಿದಿದ್ದರೆ, ಹಾಗಲ್ಲ ಎಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ನಡೆದುದನ್ನೆಲ್ಲಾ

ಮೆಲಕು ಹಾಕುತ್ತಾ, ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯ ಸಾವು ಕೇವಲ ಕೈತಪ್ಪಿನಿಂದ ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಆದುದು ಎಂದು ಸರಾಗವಾಗಿ ಹೇಳಿಬಿಡಬಹುದು ಎಂದುಕೊಂಡೆ.”

“ಆಮೇಲೆ ನನಗೊಂದು ವಿಚಿತ್ರ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹೊಳೆಯಿತು. ಅದು ಆಕಸ್ಮಿಕವಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನೇಕೆ ನಂಬಿದೆ ? ಹಿಂದಿನ ರಾತ್ರಿಯೇ ಅವಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೆ, ಆದರೆ ನನ್ನ ಈ ಕೃತ್ಯ ಬೇಕೆಂದೇ ಮಾಡಿದ್ದೆಂದು ಈಗ ಭಾವಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಅದೇ ಚಿಂತೆ ಆಗಿರಬಹುದಲ್ಲವೇ? ಕ್ರಮೇಣ ನನಗನಿಸಿತು, ‘ಏನು ನಡೆಯಿತೋ ಅದನ್ನೇ ನಾನರಿಯೆ’ ಎಂದು. ಆಗ ನನಗೆ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ತಡೆಯಲಾರದಷ್ಟು ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಕೊರಲು ತುಂಬಾ ಕೂಗಬೇಕೆನಿಸಿತು.”

“ಅದನ್ನು ಆಕಸ್ಮಿಕ ಎಂದು ಭಾವಿಸಹತ್ತಿದ್ದರಿಂದಲೇ- ?”

“ಇಲ್ಲ, ಹಾಗೆ ಹೇಳಲಾರೆ. ಅದು ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವೋ ಇಲ್ಲವೋ ನನಗೆ ಕಿಂಚಿತ್ತು ಯೋಚನೆ ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಲು ಅಶ್ಚುತ್ಯವು ವರ್ಗ ಎಂದರೆ ನಡೆದುದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಹಾಗೆಯೇ ತೋಡಿಕೊಂಡುಬಿಡುವುದು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದೆ. ಆಕಸ್ಮಿಕ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನಗೂ ಇತರರಿಗೂ ಮೋಸಮಾಡುವುದರ ಬದಲು ಪೂರಾ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕನಾಗಿ, ಏನಾಯಿತೋ ನಾನರಿಯೆ ಎಂದೇಕೆ ಹೇಳಿಬಿಡಬಾರದು? ಅದು ತಪ್ಪು ಎಂದೂ ಹೇಳಲಾರೆ, ಅಲ್ಲದೆ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕ ಎಂದೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲಾರೆ, ನಿಜಕ್ಕೂ ನಾನು ಅಪರಾಧಿಯೂ ಅಲ್ಲ. ನಿರಪರಾಧಿಯೂ ಅಲ್ಲ.”

ಹಾನ್ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿದ್ದ. ನ್ಯಾಯಾಧೀಶ ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ಸುಮ್ಮನೆ ಇದ್ದ. ಕೊನೆಗೆ ಮೆಲ್ಲನೆ ಚಿಂತಾಪರನಾಗಿ ಹೇಳಿದ: “ನೀನು ಹೇಳಿದ್ದೆಲ್ಲಾ ನಿಜ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ನನಗೆ ಇನ್ನೊಂದೇ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ. ನಿನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಸತ್ತಿದ್ದಕ್ಕೆ ನಿನಗೆ ಸಲ್ಲವೂ ದುಃಖವಾಗದೇ?”

“ಎಳ್ಳಷ್ಟೂ ಇಲ್ಲ ! ಹಿಂದೆ ಅವಳನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ದ್ವೇಷಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗಲೂ ಅವಳ ಸಾವಿನ ಮಾತಾಡಿದರೆ ನನಗಿಷ್ಟು ಸಂತೋಷ ಆದೀತೆಂದು ನಾನು ಊಹಿಸಲು ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.”

“ಸರಿ, ನೀನನ್ನು ಹೊರಡಬಹುದು.” ನ್ಯಾಯಾಧೀಶನಿಂದ.

ಹಾನ್ ಮಾತಿಲ್ಲದೆ ತಲೆ ಬಾಗಿ ಸಿ ಆಚೆ ಹೊರಟ, ವಿಚಿತ್ರ ಭಾವನೆಗಳಿಗೀಡಾಗಿ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶ ಲೇಖನಿಗಾಗಿ ತಡವರಿಸಿದ. ಮೇಜಿನ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಮುಂದೆ ಇದ್ದ ಕಾಗದ ಪತ್ರದ ಮೇಲೆ ಬರೆದ: “ ಈತ ನಿರಪರಾಧಿ.”

ನರಕದ ಪರದೆ

(ಜಿಗೊ ಕುಹೆನ್ - ೧೯೧೮)

(ಅಕುಟಗಾವಾ ರೈಯು ನೊಸುಕೆ ಅವರ ಕೃತಿ)

ಹೊರಿಕಾವಾದ ರಾಜನಂಥ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಂದಾದರೂ ಇರುವನೇ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನುಮಾನ. ಈವರೆಗಂತೂ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಅಂಥವನಾರೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ಹುಟ್ಟುವ ಮೊದಲು ಅವನ ತಾಯಿ, ರಾಣಿಗೆ ಒಂದು ರಕ್ತದೇವತೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿತೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಷ್ಟಂತೂ ನಿಜ. ಹುಟ್ಟಿದಂದಿನಿಂದಲೂ ಆತ ಅಸಾಧಾರಣ ವ್ಯಕ್ತಿಯೇ. ಆತನ ಕೆಲಸ ಯಾವುದೂ ಕಳಪೆಯಲ್ಲ. ಸದಾ ಜನರನ್ನು ಬೆರಗುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಹೊರಿಕಾವಾದ ವೈಭವವನ್ನು ಕಾಣಬೇಕಾದರೆ ಅದರ ಒಂದು ನಕ್ಷೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸಾಕು. ಅದರ ಕಲ್ಪನೆಯ ಹಿಂದಿನ ಆ ದೈರ್ಯ, ಆ ಕೆಚ್ಚುಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಯಾವನೂ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣಲಾರ.

ಆದರೆ ಕೇವಲ ತಾನೇ ಮೆರೆಯುವುದೇ ದೊರೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ, ಆತ ದಯಾಳು, ಕೆಳಮಟ್ಟದ ಜನರನ್ನು ಮೆರೆಯಲಿಲ್ಲ. ತಾನು ಸುಖಪಟ್ಟಾಗ, ಇಡೀ ರಾಜ್ಯವೇ ಸುಖಿಸಬೇಕೆಂದು ಆತನಾಸೆ.

ಹೀಗಾಗಿ ಸಾಂಜೊನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಕವಾರ ಅರಮನೆಯ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಕಥೆ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ತೋರು ಎಂಬ ಮಂತ್ರಿಯೊಬ್ಬನ ಪ್ರೇತ ದಿನವೂ ರಾತ್ರಿ ಬರುತ್ತಿತ್ತಂತೆ. ರಾಜ ಅದನ್ನು ಗದರಿಸಿ ಓಡಿಸುವವರೆಗೂ ಹಾಗೇ ಬರುತ್ತಿತ್ತೆಂದು ಪ್ರತೀತಿ. ಗಂಡಸರು ಹೆಂಗಸರು ಮಕ್ಕಳು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಸಕಾರಣವಾಗೇ ರಾಜನೇ ದೇವರ ಅವತಾರವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದರು. ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜನಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಘನತೆ, ಗೌರವ ! ಒಂದು ಸಾರಿ ದೊರೆ ಪುಷ್ಪೋತ್ಸವ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ರಥದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿರುಗುತ್ತಿದ್ದ. ಆಗ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ರಥದ ಎತ್ತು ಕಳಚಿಕೊಂಡು ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಮುದುಕನ ಮೇಲೆ ನುಗ್ಗಿತು. ಆದರೆ ಆ ಮುದುಕ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೈ ಜೋಡಿಸಿದನಂತೆ. ದೊರೆಯ ಎತ್ತು ನನ್ನನ್ನು ಕೆಡವಿತಲ್ಲ ಎಂದು ಕೃತಜ್ಞತೆ ತೋರಿಸಿದನಂತೆ.

ಹೀಗೆ ಆ ದೊರೆಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಅನೇಕ ಕಥೆಗಳಿವೆ. ಒಂದು ಔತಣದಲ್ಲಿ ಮುಖವು ಬಿಳಿ ಕುದುರೆಗಳನ್ನೇ ಉಡುಗೊರೆಯಿತ್ತ ; ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ತನ್ನ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯ ಹುಡುಗನನ್ನೇ ನಾಗಾರ ಸೇತುವೆಯ ಮಾನವ ಕಂಭವಾಗಿರಲು ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟ. ಹೀಗೆ ಹೇಳಹೊರಟರೆ ಕೊನೆಯೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಪ್ರಸಂಗಗಳು

ಬೇಕಾದಷ್ಟಿದ್ದರೂ, ಅರಮನೆಯ ಅಮೂಲ್ಯ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲೊಂದಾದ 'ನರಕದ ಪರದೆ'ಯ ತಯಾರಿಕೆಯ ಕಥೆಗೆ ಭೀಕರತೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಾನವಾದುದು ಯಾವುದಾದರೂ ಇದೆಯೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಸಂಶಯ. ದೊರೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಕೆರಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆಗ, ಆತ ಉಗ್ರನಾದಂತಿತ್ತು. ಆತನ ಸೇವಕರು ಇನ್ನೆಷ್ಟು ಗಾಬರಿಯಾಗಿರಬೇಕು ! ನಮಗೆ ಜೀವ ರುಗ್ಗಿಂದಿತು. ನಾನೇನೋ ಇಪ್ಪತ್ತು ವರುಷ ದೊರೆಯ ಸೇವೆ ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಆ ಭೀಕರ ದೃಶ್ಯ ನೋಡಿದಾಗ, ಅಂಥದು ಹಿಂದೆಂದೂ ನಡೆದಿರಲಾರದು ಎನಿಸಿತು. ಈ ಕಥೆ ಹೇಳಲು ಮೊದಲು ನಾನು ಆ ನರಕದ ಪರದೆಯನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಿದ ಯೋಷಿ ಹೈಡನ್ ವಿಷಯ ತಿಳಿಸಬೇಕು.

೨

ಇಂದಿಗೂ ಯೋಷಿಹೈಡನ್‌ನನ್ನು ಅನೇಕರು ನೆನಸಿಕೊಳ್ಳುವರೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಅವನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆತ ಅಸಮಾನ ಚಿತ್ರಕಾರ. ಅವನಿಗೆ ವಯಸ್ಸು ಐವತ್ತಿರಬೇಕು. ನೋಟಕ್ಕೇನು ಚೆನ್ನಾದವನಲ್ಲ. ಗಿಡ್ಡದೇಹ, ಮೂಳೆ ಚಕ್ಕಳಗಳ ಚೀಲ, ಅವನ ಎಳೆಯ ಕೆಂದುಟಿಗಳಿಂದ ಆತ ಒಂದುರೀತಿಯ ಮೃಗವೋ ಎನ್ನುವಂತೆ ಕ್ರೂರವಾಗಿ ತೋರುತ್ತಿದ್ದ. ಕೆಂಬಣ್ಣದ ಕುಂಚವನ್ನು ತುಟಿಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಹೀಗಿತ್ತು ಎಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನನಗದು ಅನುಮಾನ. ನಿರ್ದಯರಾದ ಇತರರು, ಆತನ ತೋರಿಕೆ ಓಡಾಟ ಮಂಗದ ಹಾಗೆ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದರಿಂದ ಒಂದು ಕಥೆ ನೆನಪಾಗುತ್ತದೆ. ಯೋಷಿಹೈಡನ್ ಒಬ್ಬಳೇ ಮಗಳು ಯುಜುಕೀ ಹದಿನೈದರ ಹರೆಯದ ಚಲುವೆ, ತಂದೆಯಂತಲ್ಲ, ಹೊರಿಕಾವಾದಲ್ಲಿ ಪರಿಚಾರಿಕೆಯಾಗಿದ್ದಳು. ಬಹುಶಃ ಆಕೆಯ ಎಳೆತನದಲ್ಲಿ ತಾಯಿ ತೀರಿಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದಲೇ ಏನೋ ಯುಜುಕೀಗೆ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಮೀರಿದ ಮಮತೆ, ಜಾಣತನ. ಇದರಿಂದ ರಾಣಿಗೂ ಆಕೆಯ ಇತರ ಸೇವಕಿಯರಿಗೂ ಯುಜುಕೀಯ ಮೇಲೆ ತುಂಬಾ ವಾತ್ಸಲ್ಯ.

ಆಗ ಯಾರೊ ಒಬ್ಬರು ಬಾಂಬಾದಿಂದ ಪಳಗಿದ ಮಂಗವೊಂದನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟರು. ಕಿಲಾಡಿಯಾದ ಎಳೆಯರಾಜ ಅದಕ್ಕೆ 'ಯೋಷಿಹೈಡನ್' ಎಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟ. ಮೊದಲೆ ಮಂಗ ತಮಾಷೆಯಾದ ಪ್ರಾಣಿ. ಈ ಹೆಸರೂ ಸೇರಿತು. ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಗು ತಡೆಯಲು ಯಾರಿಗೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಮಂಗ ತೋಟದ ಪೈನ್ ಮರ ಹತ್ತಿದರೆ, ಇಲ್ಲವೆ ಚಾಪೆಗಳನ್ನು ಕೆಡಿಸಿದರೆ, ಏನೇ ಮಾಡಿದರೂ "ಯೋಷಿಹೈಡನ್, ಯೋಷಿಹೈಡನ್" ಎಂದು ಕೂಗುತ್ತ ಕೀಟಲೆಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಒಂದು ದಿನ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಂಗಣಗಳೊಂದರಲ್ಲಿ ಯುಜುಕೀ ಹೂ ಗೊಂಚಲನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹಾದುಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆಗ ಒಂದು ಸರಿಯುವ ಬಾಗಿಲ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಮಂಗ ಸರನೆ ಓಡಿಬಂತು. ಕಾಲಿಗೇನೊ ಪೆಟ್ಟಾಗಿದ್ದಿರಬೇಕು, ಕುಂಟುತ್ತ ಬಂತು. ಮೊದಲಿನಂತೆ ಸರನೆ ಕಂಬ ಹತ್ತಲು ಆಗದಂತೆ ತೋರಿತು. “ನಿಲ್ಲ ಕಳ್ಳ! ಕಿತ್ತಳೆಹಣ್ಣು ಕಳ್ಳ!” ಎಂದು ಕೂಗುತ್ತ ಅದರ ಬೆನ್ನಟ್ಟಿ, ಎಳೆಯರಾಜ ಬೆತ್ತ ಬೀಸುತ್ತ ಓಡಿಬಂದ. ಯುಜುಕೀ ಒಂದು ಘಳಿಗೆ ತಡೆದು ನಿಂತಳು. ಅದರಿಂದ, ದೈನ್ಯದಿಂದ ಅಳುತ್ತ ಅವಳ ಸೆರಗು ಹಿಡಿದು ಆತುಕೊಳ್ಳಲು ಮಂಗಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿತು. ತನ್ನ ಕನಿಕರವನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲೆಂದು ಆಕೆಗೆ ಒಮ್ಮೆಲೆ ಎನಿಸಿತು. ಒಂದು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹೂಗೊಂಚಲು ಇನ್ನೂ ಇತ್ತು. ಇನ್ನೊಂದರಲ್ಲಿ ತನ್ನ ದೊಗಳೆಯಾದ ಕಿಮೋನೆ (ಅಂಗಿ) ಚಿಮ್ಮುತ್ತ ಮಂಗನನ್ನು ಮೃದುವಾಗಿ ಎತ್ತಿಕೊಂಡಳು. ಆಮೇಲೆ ದೊರೆಯ ಮುಂದೆ ಬಾಗಿ ಮೆಲ್ಲನೆ ಬೇಡಿಕೊಂಡಳು. “ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು. ಇದೊಂದು ಪ್ರಾಣಿ ಅಷ್ಟೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಿ, ದೊರೆಯೆ.” ಆದರೆ ಆತ ಸಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದ, ಹುಬ್ಬುಗಂಟಿಕ್ಕಿ ಎರಡು ಮೂರು ಬಾರಿ ನೆಲವನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿದ. “ಅದನ್ನೇಕೆ ಕಾಪಾಡುತ್ತೀಯೆ? ಕಿತ್ತಳೆಹಣ್ಣು ಕದ್ದಿದೆ ಅದು.”

“ಆದರೆ ಅದು ಕೇವಲ ಮೃಗ - ಪ್ರಾಣಿ” ಮತ್ತೆ ಹೇಳಿದಳು. ಆಮೇಲೆ ಮೆಲ್ಲನೆ ನೋವಿನ ನಗೆ ಬೀರುತ್ತ ‘ಅದನ್ನು ತಾವು ಯೋಷಿವೈಡ್ ಎಂದು ಕರೆಯುವುದರಿಂದ, ನನ್ನ ತಂದೆಯನ್ನೇ ಶಿಕ್ಷಿಸುವಂತಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಲಾಗಲಿಲ್ಲ’ ಎಂದು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಿದಳು. ರಾಜಕುಮಾರ ಈ ಮಾತಿಗೆ ಸೋತ.

“ಸರಿ ನಿನ್ನ ತಂದೆಗಾಗಿ ನೀನು ಬೇಡುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಹೋಗಲಿ ಇದನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಬೇರೆ ಸರಿಯಾಗೇ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ್ದರೂ” ಎಂದು ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲದೆ ಹೇಳಿದ. ಬೆತ್ತ ಎಸೆದು ತಾನು ಬಂದ ಆ ಸರಿಯುವ ಬಾಗಿಲಿನಿಂದಲೇ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೊರಟುಹೋದ.

೩

ಅಂದಿನಿಂದ ಯುಜುಕೀ ಮಂಗ ಇಬ್ಬರೂ ಒಂದಾದರು. ರಾಜಕುಮಾರಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಚಿನ್ನದ ಗಂಟೆಯನ್ನು ಧಳಧಳಿಸುವ ಕೆಂಪುದಾರದಿಂದ ಮಂಗದ ಕೊರಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದಳು. ಮಂಗ ಅವಳನ್ನು ತನ್ನ ಕಣ್ಣುಮರೆಯಾಗಲು ಬಿಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಮ್ಮೆ ಯುಜುಕೀ ಶೀತವಾಗಿ ಹಾಸಿಗೆ ಹಿಡಿದು ಮಲಗಿಬಿಟ್ಟಳು. ತುಂಬಾ ಇಳಿಮುಖವಾಗಿ ಮಂಗ ಅವಳ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಅಲ್ಲಾಡದೆ ಕುಳಿತುಬಿಟ್ಟಿತು, ತನ್ನ ಉಗುರು ಕಡಿಯುತ್ತ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಿತ್ರವೆಂದರೆ, ಆ ಹೊತ್ತಿನಿಂದ ಮಂಗನಿಗೆ ಹಿಂದಿನಷ್ಟು ಕೋಟಲೆ

ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಅದನ್ನು ಮುದ್ದಿಸಹತ್ತಿದರು. ದೊರೆಮಗನೂ ಯಾವಾಗಲಾದರೊಮ್ಮೆ ತಿಂಡಿಯ ಚೂರನ್ನೋ ಹಣ್ಣನ್ನೋ ಅದರ ಕಡೆಗೆ ಎಸೆಯುತ್ತಿದ್ದ. ಒಮ್ಮೆ ಸೇನಾಧಿಕಾರಿಯೊಬ್ಬ ಮಂಗನನ್ನು ಒದ್ದಾಗ, ಅವನ ಮೇಲೆ ರೇಗಿ ಬಿದ್ದ ದೊರೆಮಗ. ತನ್ನ ಮಗ ಮಂಗನನ್ನು ಕೋಟಲೆಯಿಂದ ಕಾಪಾಡುತ್ತಿದ್ದುದು ದೊರೆಗೆ ತಿಳಿದಾಗ, ಆತ ಮಂಗನೊಡನೆ ಯುಜುಕೀಯನ್ನು ತನ್ನ ಮುಂದೆ ಬರವಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದನೆನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಆ ಮಂಗ ಏಕೆ ಅವಳಿಗೆ ಮುದ್ದಾಯಿತೆಂದು ಆಗ ದೊರೆ ಕೇಳಿರಬೇಕು.

“ನೀನು ನನ್ನ ಮಗಳಿದ್ದ ಹಾಗೆ, ನಿನಗೊಂದು ಉಡುಗೊರೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಆಕೆಗೆ ಸಮಾರಂಭಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕುದಾದ ಕೆಂಬಣ್ಣದ ಕಿಮೋನೆ (ಅಂಗಿ) ಒಂದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ. ಅವಳು ಕಿಮೋನೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದಂತೆಯೇ ಭಯಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಮಂಗನೂ ಅನುಕರಿಸಿತು. ಇದರಿಂದ ರಾಜನಿಗೆ ಖುಷಿಯಾಯಿತು. ಅಂತೇ ಮಂಗನನ್ನು ಮುದ್ದಿಸಿದ ಆ ಹುಡುಗಿ ದೊರೆಗೆ ಮೆಚ್ಚಾದಳು. ಕಾರಣ ಅವಳ ಕಿಶೋರ ಲಾಲಿತ್ಯವೇ ಹೊರತು, ಗುಲ್ಲು ಎದ್ದಹಾಗೆ ಅವಳ ಮೇಲಿನ ಮೋಹದಿಂದೇನಲ್ಲ. ಈ ಗುಲ್ಲಿಗೆ ಏನೋ ಕಾರಣವಿದ್ದಿರಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಮುಂದೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೊರಿಕಾವಾದ ದೊರೆ ಒಬ್ಬ ಚಿತ್ರಕಾರನ ಮಗಳನ್ನು ಅವಳು ಎಷ್ಟೇ ಚೆನ್ನಾಗಿರಲಿ, ಮೋಹಿಸುವಂಥವನಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಸಾಕಾದೀತು.

ಯೋಷಿಹೈಡ್‌ನ ಮಗಳು ಹೀಗೆ ಗೌರವ ಪಡೆದು ರಾಜಸಮ್ಮುಖದಿಂದ ಹಿಂದಿರುಗಿದಳು. ಆಕೆ ಜಾಣೆ, ಒಳ್ಳೆಯವಳು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇತರ ಪರಿಚಾರಿಕೆಯವರಿಗೆ ಅವಳ ಮೇಲೆ ಅಸೂಯೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಅವಳೂ ಅವಳ ಮಂಗ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚಾದರು. ಅವಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟೇ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವಂತೆ. ರಾಜಕುಮಾರಿ ವಿಹಾರ ಹೊರಟಾಗಲೆಲ್ಲ ಯುಜುಕೀ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಆದರೂ ನಾವೀಗ ಮಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ತಂದೆಯತ್ತ ತಿರುಗಬೇಕು. ಮಂಗನನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಮುದ್ದಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಹಿರಿಯ ಯೋಷಿಹೈಡ್‌ನಿಂದರೆ ಯಾರಿಗೂ ಆಗದು. ಅರಮನೆಯವರಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಹೀಗಲ್ಲ. ಯಕೋಗಾವಾದ ಗುರುವಿಗೂ ಅವನ ಮೇಲೆ ದ್ವೇಷ. ಯೋಷಿಹೈಡ್‌ನ ಮಾತೆತ್ತಿದರೆ ಸಾಕು, ದೆವ್ವ ಅಡ್ಡ ಬಂತೆಂದು ತಿಳಿದು ತನ್ನ ಬಟ್ಟೆ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದ.

“ಇದು ಆ ಗುರುವಿನ ಅಣಕು ಚಿತ್ರವನ್ನು ಯೋಷಿಹೈಡ್ ಬರೆದನೆಂದು ಗುಲ್ಲೆದ್ದ ಮೇಲೆ, ಇದು ಗುಲ್ಲಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚೇನೂ ಇರಲಾರದು.

ಅಂತೂ ಆ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಕಂಡರೆ ಯಾರಿಗೂ ಸಹಿಸದು. ಅವನ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಟ್ಟದಾಡದೆ ಇದ್ದವರು ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದರೆ, ಒಂದಿಬ್ಬರು ಜೊತೆಯ ಕಲೆಗಾರರು ಇಲ್ಲವೆ ಚಿತ್ರಕಾರನನ್ನರಿಯದೆ ಅವನ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬಲ್ಲವರಷ್ಟೆ ನೋಡಿದರೆಯೆ

ಮುಖ ತಿರುಗಿಸುವಂತೆ ಇದ್ದುದೊಂದೇ ಅಲ್ಲ ಯೋಷಿಹೈಡ್. ಆತನ ನಡತೆಗಳಿಂದಲೇ ಜನಕ್ಕೆ ಅವನ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ದ್ವೇಷ. ಆತನ ಮೇಲಿನ ಜನರ ಅಪ್ರಿಯತೆಗೆ ಆತನಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಯಾರದೂ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ.

೪

ಯೋಷಿಹೈಡ್ ಜಿಪುಣ, ಕೋಪಿಷ್ಠ, ನಾಚಿಕೆ ಎಂಬುದೇ ಆತನಿಗಿಲ್ಲ. ಸೋಮಾರಿ, ಆಸೆಬುರುಕ, ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಕೀಳು ಎಂದರೆ, ತಾನೆ ನಾಡಿನಲ್ಲೆಲ್ಲ ಅತಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕಲಾಕಾರನೆಂಬ ದುರಹಂಕಾರ, ಅಸಹಿಷ್ಣುತೆ.

ತನ್ನ ಕೃತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಆತ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದಿದ್ದರೆ ಅಷ್ಟೇನೂ ತೊಂದರೆಯಿರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆತನಿಗೆ ಎಲ್ಲವೂ ಸಮಾಜದ ರೀತಿ, ನೀತಿ, ಅನುಕೂಲಗಳೆಲ್ಲವೂ ಹೀನಾಯವೇ.

ಹೀಗಾಗಿ ಚಲುವಿನ ದೇವತೆಯನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತ ಆತ ಬೀದಿಯ ಬಸವಿಯ ಮುಖ ಬರೆದದ್ದು ಹಾಗೂ ಪ್ಯೂಡೊ (ರಕ್ಷೆಯಾಗಿ ನಿಂತ ಪಂಚಮಹಾರಾಜರಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯವನು. ಬಲಗೈ ದೈತ್ಯರನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು ಕತ್ತಿಯನ್ನು ಎಡಗೈಯಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಪಾಶವನ್ನು ಹಿಡಿದಿದ್ದಾನೆ) ಎಂದು ಹಿಂದೆ ದೊಡ್ಡ ಕೊಲೆಗಡುಕನಾಗಿದ್ದವನನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದು ಅವನ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ತಕ್ಕದೇ ಆಗಿತ್ತು. ಆತ ಆರಿಸಿಕೊಂಡ ಮಾದರಿಗಳು ದಂಗುಬಡಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವನನ್ನು ತರಾಟೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ, ತಣ್ಣಗೆ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟ “ನನ್ನ ಕುಂಚದಿಂದ ನಾನು ಜೀವಿಸುತ್ತಿರುವ ದೇವತೆಗಳು ಬುದ್ಧರು ನನ್ನನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆ ಸೋಜಿಗವೇ ಆದೀತು.”

ಅವನ ಉಗ್ರ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಯೋಚಿಸಿದ ಶಿಷ್ಯರ ಎದೆ ನಡುಗಿತು. ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಅವನ ಕಲಾಶಾಲೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಟರು. ಜಪಾನರಿಗೆಲ್ಲಾ ತಾನೇ ಮಹಾಪುರುಷ ಎಂದು ಅವನಿಗೆ ಹೆಮ್ಮೆ.

ಒಂದೇ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಕಲೆಯಿದ್ದರೂ ಆತನ ನಡವಳಿಕೆ ಆತನ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಮೀರಿತ್ತು. ಅವನನ್ನು ಕಂಡರೆ ಆಗದೆ ಇದ್ದ ಕಲಾವಿದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರಿಗೆ ಅವನೊಬ್ಬ ಜಂಬದ ಕೋಳಿ ಎಂದು ಭಾವನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವನ ಕುಂಚದ ಕೆಲಸ, ಬಣ್ಣ ಅಷ್ಟು ವಿಚಿತ್ರ. ಹಿಂದಿನ ವಿಖ್ಯಾತ ಕಲಾವಿದರು ಬಾಗಿಲುಗಳ ಮೇಲೆ ಸೃಷ್ಟಿಸಿರುವ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನೋಡಿ. ಬೆಳದಿಂಗಳ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಅದರಿಂದ ಕುಸುಮಸೌರಭ ಹೊಮ್ಮುವಂತೆಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಪರದೆಯ ಮೇಲೆ ಆಸ್ಥಾನಿಕನೊಬ್ಬನ ವೇಣುಗಾನವನ್ನೇ ಕೇಳಬಹುದು. ಮಿಗಿಲಾದ ಚಲುವಿಗಾಗಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ಕೀರ್ತಿ ಪಡೆದರು. ಯೋಷಿಹೈಡನ ಚಿತ್ರಗಳು ಸದಾ ವಿಲಕ್ಷಣ ಹಾಗೂ ಉಲ್ಲಾಸಹೀನವೆಂದೇ ಎಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದವು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ರೈಯುಗೈ ದೇವಾಲಯದ

ಹೆಬ್ಬಾಗಿಲಿನ ಮೇಲೆ ಆತ ಬಾಳು ಹಾಗೂ ಸಾವಿನ ಐದು ಮುಖಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಿದ. ರಾತ್ರಿ ವೇಳೆ ಆ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಹಾದುಹೋದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿತವಾದ ದೇವತೆಗಳ ನಿಟ್ಟುಸಿರನ್ನು - ಅಳುವನ್ನು ಕೇಳಬಹುದು ಎಂದು ಇತರರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕೊಳೆತ ಹಣ್ಣುಗಳ ನಾಶ ಬಡಿಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಇತರರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲವೇ ರಾಜಾಜ್ಞೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಆತ ರಾಣಿವಾಸದ ಕೆಲವು ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಿದಾಗ, ಮೂರು ವರ್ಷದಲ್ಲೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬಳೂ ಚೈತನ್ಯ ಉಡುಗಿಹೋದ ಹಾಗೆ ನರಳಿ ಸತ್ತುಹೋದಳು. ಯೋಷಿಹೈಡನಿಗೆ ಆಗದವರು ಆತನ ಚಿತ್ರ ಅವಲಕ್ಷಣವಾದ ಕಲೆ ಎನ್ನಲು ಇದೇ ಸಾಕ್ಷಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದರು.

ತಾನು ವಕ್ರನೆಂಬ ಖ್ಯಾತಿಯಿಂದಲೂ ಯೋಷಿಹೈಡನಿಗೆ ಖುಷಿ. ಒಮ್ಮೆ ದೊರೆ ತಮಾಷೆಗಾಗಿ, “ನಿನಗೆ ಕುರೂಪವೆಂದರೆ ಮೆಚ್ಚು ಎಂದು ತೋರುತ್ತದೆ” ಎಂದ. ಯೋಷಿಹೈಡ್ ತನ್ನ ವಿಚಿತ್ರ ಕೆಂದುಟಿಯಲ್ಲಿ ದುಷ್ಟನಿಗೆ ಬೀರುತ್ತ “ಕಣ್ಣಿಗೆ ತೆರೆಹಾಕಿಕೊಂಡವರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕುರೂಪಾದ ಚೆಲುವನ್ನು ಕಾಣಲಾರರು” ಎಂದು ಕೊಂಕು ನುಡಿದೇಬಿಟ್ಟ.

ಆದರೆ ಯೋಷಿಹೈಡನಲ್ಲಿ, ಹೇಳಲಾರದಷ್ಟು ವಿವೇಚನಾರಹಿತನಾದ ಆ ಯೋಷಿಹೈಡನಲ್ಲಿ, ಒಂದೇ ಒಂದು ಮಾನವೀಯತೆಯ ಎಳೆಯಿತ್ತು.

೨೨

ಅದು ಆತನ ಒಂದೇ ಮಗುವಿನ ಮೇಲಿದ್ದ ವಾತ್ಸಲ್ಯ. ಅವಳ ಮೇಲೆ ಅವನಿಗೆ ಅಪಾರ ವ್ಯಾಮೋಹ. ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಯುಜುಕೀ ಕೋಮಲೆ. ತಂದೆಯೆಂದರೆ ಅವಳಿಗೆ ತುಂಬಾ ಒಲವು. ಆದರೆ ಅವನ ಪುತ್ರಿ ಪ್ರೇಮ ಅವಳದಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆಯೇನಲ್ಲ. ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಎಂದೂ ಕಾಣಿಕೆ ಕೊಡದ ಆಸಾಮಿ, ವೆಚ್ಚವನ್ನೇ ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ತನ್ನ ಮಗಳಿಗೆ ಅಂಥ ಕಿಮೋನೋವನ್ನು, ಕೇಶಾಲಂಕಾರಕ್ಕೆ ಜಡಬಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದನೆಂದರೆ ನಂಬಲಾಗದ ಮಾತಲ್ಲವೇ !

ಆದರೆ ಯೋಷಿಹೈಡನ ಯುಜುಕೀ ಮೇಲಣ ಮಮತೆ ಭಾವನೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನದೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಆಕೆಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಗಂಡನೊಬ್ಬನನ್ನು ನೋಡಬೇಕು ಎಂಬ ಯೋಚನೆಯೇ ಅವನಿಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಯಾವನಾದರೂ ಸರಿಯೇ ಅವಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಲ್ಲದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ, ಅವನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು ಪಾತಕಿಗಳನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಖಂಡಿತ ನೇಮಿಸಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೋರಿಕಾವಾದಲ್ಲಿ ರಾಜಾಜ್ಞೆಯಂತೆ ಆಕೆ ಪರಿಚಾರಿಕೆಯಾದಾಗ, ಯೋಷಿಹೈಡನ ಕಣ್ಣು ಕೆಂಪಾಯಿತು. ದೊರೆಯ ಮುಂದೆ ಹೋದಾಗಲೂ ಒಂದು ಗಳಿಗೆ ಮುನಿಸಿಕೊಂಡೇ ಇದ್ದ. ಆಕೆಯ ಚಲುವಿಗೆ ಮನಸೋತ ದೊರೆ ಆಕೆಯ

ತಂದೆಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ಅವಳ ಸುಖ ಸವಿದಿದ್ದನೆಂಬ ಸುದ್ದಿ ಯೋಷಿಹೈಡನ ಅಸಂತೋಷವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದವರ ಊಹೆಯಾಗಿತ್ತು.

ಈ ಸುದ್ದಿ ಸುಳ್ಳೇ ಆಗಿದ್ದರೂ ಮಗಳ ಮೇಲಿನ ಉತ್ಕಟ ಪ್ರೇಮ, ರಾಜನ ರಾಣಿವಾಸದಿಂದ ಮಗಳನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮಹಾ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವವನಂತೆ ಯೋಷಿಹೈಡನನ್ನು ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿತು. ಜ್ಞಾನದವತೆ ಮಂಜುನನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಲು ಯೋಷಿಹೈಡನಿಗೆ ಅಷ್ಟಣೆಯಾದಾಗ, ಆತ ರಾಜನ ಪ್ರೀತಿಯ ಸೇವಕನೊಬ್ಬನನ್ನೇ ಮಾದರಿಯಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡ. ಹೊರಿಕಾವಾದ ದೊರೆಗೆ ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷವಾಗಿ - ಚಿತ್ರ ಅಂದವಾಗೇನೋ ಇತ್ತು- ಕೃಪಾಪೂರ್ಣವಾಗಿ “ನಿನಗೇನು ಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಉಡುಗೊರೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಏನು ಬೇಕು ಹೇಳು ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದ. ಯೋಷಿಹೈಡ್ ಈ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯ ಮಾತಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆ ಸೂಚಿಸಿದ. ಆತ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆಂದು ತಿಳಿದಿರಿ. ತನ್ನ ಮಗಳು ರಾಜನ ಸೇವೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕೆಂದು! ಸೇವೆಗೆ ಮಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ ಎನ್ನುವುದು ಸಹಜ. ಆದರೆ ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರೀತಿಯಿರಲಿ ತನ್ನ ಮಗಳನ್ನು ರಾಣಿವಾಸದಿಂದ ಬಿಡಿಸಿ ಎಂದು ಕೇಳುವುದು ಯೋಷಿಹೈಡನಿಗಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಯಾರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯ ? ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ದಯಾಳುವಾದ ದೊರೆಗೆ ಕಸಿವಿಸಿಯಾಯಿತು. ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ಯೋಷಿಹೈಡನ ಮುಖವನ್ನೇ ವೀಕ್ಷಿಸಿದ.

ಕೊನೆಗೆ “ಊಹೂಂ ಇಲ್ಲ” ಎಂದವನೇ ದೊರೆ ತಟ್ಟನೆ ಎದ್ದು ಬಿಟ್ಟು ನಾಲ್ಕೈದು ಬಾರಿ ಹೀಗೆ ನಡೆಯಿತು. ಹೀಗಾದಂತೆಲ್ಲಾ ಯೋಷಿಹೈಡನ ಮೇಲೆ ರಾಜನಿಗಿದ್ದ ಆದರ ಇಳಿಯಿತು. ಬಹುಶಃ ಇದರಿಂದಲೇ ಇದ್ದೀತು ಯುಜುಕೀಗೆ ತನ್ನ ತಂದೆಯ ರಕ್ಷಣೆಯ ಕಾಳಜಿ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದು. ತನ್ನ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ವೇಳೆ ಅಂಗಿಯ ತೋಳನ್ನಗಿಯುತ್ತ ಅಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ದೊರೆ ಯೋಷಿಹೈಡನ ಮಗಳನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದನೆಂಬ ಸುದ್ದಿ ಹರಡಲು ಕಾರಣವು ಇದೇ ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನವೇ ಇಲ್ಲ. ನರಕದ ಪರದೆಯ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ, ಅವಳು ಅವನ ಮಾತಿನಂತೆ ನಡೆಯದುದೇ ಕಾರಣ ಎಂದರೊಬ್ಬರು. ಆದರೆ ಇದು ನಿಜವಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.

ಅವಳ ಮೇಲಿನ ಕನಿಕರದಿಂದಲೇ ದೊರೆ ಅವಳನ್ನು ಕಳಿಸಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಮ್ಮ ನಂಬುಗೆ. ಅವಳ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಆತ ಮರುಗಿದ. ಕಲ್ಲೆದೆಯ ತಂದೆಯೊಡನೆ ಇರುವುದಕ್ಕಿಂತ, ಆಕೆ ಯಾವ ಅನಾನುಕೂಲವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ಆತನ ಇಚ್ಛೆ. ಅವನದು ಕೇವಲ ದಯೆಯಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಅಲ್ಲ. ಆತನಿಂದ ಆಕೆಗೆ ಮೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಿಗುವುದು ಸಹಜವಾಗೇಇತ್ತು. ಆದರೆ ಆಕೆ ಆತನ ಪ್ರೇಯಸಿ ಎನ್ನುವುದು ಉತ್ತೇಕ್ಷೆಯ ಮಾತು, ಉಹುಂ, ಅದು ಆಧಾರರಹಿತವಾದ ಪೂರ ಅಸತ್ಯವೇ.

ಅದೇನೆ ಇರಲಿ, ತನ್ನ ಮಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ಕೋರಿಕೆಗಳಿಂದ ಯೋಷಿಹೈಡ್ ರಾಜನ ಅನಾದರಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾದ. ಆಗ ಹೋರಿಕಾವಾದ ದೊರೆ ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕೋ ಏನೋ, ಒಮ್ಮೆಲೆ ಯೋಷಿಹೈಡನನ್ನು ಕರೆಸಿ ನರಕದ ದೃಶ್ಯಗಳ ಪರದೆಯನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಲು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದ.

೬

ನರಕದ ಚಿತ್ರಗಳ ಪರದೆ ಎಂದಾಗ, ಆ ಭೀಕರ ಚಿತ್ರಗಳ ನೋಟ ನನ್ನ ಕಣ್ಣೆದುರೇ ತೇಲಿಬರುತ್ತದೆ. ನರಕದ ಪರದೆಗಳನ್ನು ಇತರರೂ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮೊದಲ ಚಿತ್ರದಿಂದಲೇ, ಯೋಷಿಹೈಡನದು ಬೇರೆ ತೆರನಾಗಿತ್ತು. ಮೊದಲನೆಯ ಪದರದ ಮಾಲೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ದೊರೆಗಳನ್ನು (ಪಾತಾಳದ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳು), ಅವರ ವಿಲಾಸಗಳನ್ನು ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದ. ಉಳಿದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಕತ್ತಿಗಳ ಕಾಡಿನ ಸುತ್ತ ಹಬ್ಬಿದ ಭಯಂಕರ ಜ್ವಾಲೆಯ ಸುಳಿಗಳು, ಇನ್ನೇನು ಭಗ್ಗೆಂದು ಉರಿಯುವುವು ಎನ್ನುವಂತಿದ್ದವು. ಹಳದಿ ಹಾಗೂ ನೀಲಿಯ ಚುಕ್ಕೆಚುಕ್ಕೆಗಳಿದ್ದ ನರಕದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವಸ್ತ್ರಭೂಷಣ ವಿನಾ ಉಳಿದೆಲ್ಲವೂ ಒಂದೇ ಬೆಂಕಿಯ ಬಣ್ಣ ನಡುವೆ ಮೇಲೆದ್ದು ಕುಣಿಯುವ ಕಾಳಧೂಮ. ಹಾರುವ ಇದ್ದಲಿನಂಥ ಕಿಡಿಗಳು.

ಇದರ ಚಿತ್ರಣವೇ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ವಿಸ್ಮಯಗೊಳಿಸಲು ಸಾಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಆ ಸೇಡಿನ ಕಿಚ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಉರುಳಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಪಾಪಿಗಳ ಚಿತ್ರವಂತೂ ನರಕದ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಚಿತ್ರಕ್ಕೂ ಬೇರೆಯೇ ಆಗಿತ್ತು. ಅತ್ಯುನ್ನತ ಮಹನೀಯನಿಂದ ಹಿಡಿದು ಕೀಳು ಭಿಕಾರಿಯವರೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯವರೂ ಅಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಾಲಂಕೃತ ಆಸ್ಥಾನಿಕರು, ಅರಮನೆಯ ಉಡುಗೆ ಉಟ್ಟ ಆಸ್ಥಾನದ ಮನಮೋಹಕ ತರುಣಿಯರು, ಜಪಮಣಿ ಹಿಡಿದು ಗೋಣಗುತ್ತಿರುವ ಪುರೋಹಿತರು, ಎತ್ತರವಾದ ಮರದ ಆವುಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡ ವಿಧ್ವಾಂಸರು, ಬಿಳಿ ಬಟ್ಟೆಯ ಚಿಕ್ಕ ಹುಡುಗಿಯರು, ಕಾಗದದ ಕೋಲನ್ನು ಝಳಿಸುವ ಮಂತ್ರವಾದಿಗಳು-ಎಲ್ಲರ ಹೆಸರನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಗೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಂದು, ಎತ್ತಿನ ಹಾಗೂ ಕುದುರೆಯ ತಲೆಗಳುಳ್ಳ ದೂತರ ಚಿತ್ರಹಿಂಸೆಗೊಳಗಾಗಿ, ಬಿರುಗಾಳಿಯಲ್ಲಿನ ತರಗೆಲೆಯಂತೆ ಅತ್ತ ಇತ್ತ ಎಸೆದಾಡಲ್ಪಡುತ್ತ ಎಲ್ಲರೂ ಅಲ್ಲಿ ನರಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಜೇಡರ ಹುಳುವಿಗಿಂತ ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಕೈಕಾಲು ಎಳೆದು ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟು, ಕೂದಲು ಇಕ್ಕಳಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡ ಸ್ತ್ರೀ ಜ್ಯೋತಿಸಿಗಳಿದ್ದರು. ಕಪಟಗಳಂತೆ ತಲೆಕೆಳಗಾಗಿ ನೇತುಬಿದ್ದ ರಾಜಕುಮಾರರ ಎದೆಗೆ ಭರ್ಜಿಗಳಿಂದ ತಿವಿಯಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಜನರನ್ನು ಕಬ್ಬಿಣದ ಛಡಿಗಳಿಂದ ಹೊಡೆದು ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಭಾರಗಳನ್ನು ಹೇರಿ ಅರೆಯಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಕ್ರೂರ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಕುಕ್ಕುತ್ತಿದ್ದವು.

ವಿಷಮಯವಾದ ಪೆಡಂಭೂತಗಳು ಅವರನ್ನು ನುಂಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ ಪಾಪಿಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಲಾಗಿತ್ತೋ ನಾನರಿಯೆ. ಅವರ ಹಿಂಸೆಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ.

ಆದರೆ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಭಿನ್ನವಾದ ಒಂದು ಘೋರ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕು ಕಾಡುಮೃಗದ ಕೊಂಬಿನಂತೆ ಮೊನಚಾದ ಖಡ್ಗದ ಮರದ ತುದಿಗಳ ಮೊನೆಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಚುಚ್ಚಿಕೊಂಡಿದ್ದವು ಹಲವಾರು ಜೀವಗಳು. ಆ ತುದಿಗಳನ್ನು ಜ್ವತ್ತ ಆಕಾಶದಿಂದ ಒಂದು ಎತ್ತಿನ ರಥ ಕೆಳಗೆ ಬೀಳುತ್ತಿತ್ತು. ನರಕದ ಗಾಳಿಗೆ ಅದರ ಪರದೆಗಳು ತೆರೆದು ಹಾರುತ್ತಿದ್ದವು. ಒಳಗೆ ವೈಭವಾಲಂಕೃತಳಾಗಿ, ರಾಜನ ಪ್ರಿಯೆಯೊಬ್ಬಳು ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ನೀಳವಾದ ಕೇಶರಾಶಿ ಹಾರಾಡುತ್ತಿರಲು ತನ್ನ ಬೆಳ್ಳನೆಯ ಕೊರಳನ್ನು ಬಾಗಿಸುತ್ತ ನೋವಿನಲ್ಲಿ ವಿಲಿವಿಲಿಯಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಉರಿಯುವ ರಥದಲ್ಲಿದ್ದ ಆ ಹೆಂಗಸಿನ ಚಿತ್ರ ನರಕಯಾತನೆಯನ್ನು ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ತೋರಿದಷ್ಟು ಇನ್ನಾವುದೂ ತೋರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಡಿ ಚಿತ್ರದ ಭಯಂಕರತೆಯೆಲ್ಲ ಇದೊಂದರಲ್ಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿತ್ತು. ಅವಳ ಕಡೆ ನೋಡಿದವರಿಗೆ ಅವಳ ಘೋರ ಆಕ್ರಂದನ ಕೇಳುವಂತಿತ್ತು. ಅಷ್ಟು ಸ್ಫೂರ್ತಿಯುತ ಕೃತಿ ಅದು.

ಆಹಾ, ಇದಕ್ಕಾಗೇ, ಈ ಚಿತ್ರಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಆ ಭೀಕರ ಘಟನೆ ನಡೆದುದು? ಅದು ನಡೆಯದೇ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ನರಕದ ಯಾತನೆಯನ್ನು ಇಷ್ಟು ವಿಶದವಾಗಿ ಹೇಗೆ ಬಿಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಯೋಷಿಹೈಡ್ ! ಈ ಪರದೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸಲು ತನ್ನ ಬಾಳನ್ನೇ ತೆರಬೇಕಾದಂಥ ಕ್ರೂರವಿಧಿಗೆ ತುತ್ತಾದ ಯೋಷಿಹೈಡ್. ಏಕೆಂದರೆ ಆತ ಚಿತ್ರಿಸಿದ ಆ ಲೋಕವೇ, ಅವನೂ, ನಾಡಿನ ಅತಿಶ್ರೇಷ್ಠ ಚಿತ್ರಕಾರನಾದ ಅವನೂ ಒಂದು ದಿನ ಹೋಗಿ ಬೀಳಬೇಕಾಗಿದ್ದ ನರಕ ! ನರಕದ ಪರದೆಯ ವಿಚಿತ್ರ ಕಥೆಯನ್ನು ತುಂಬಾ ಆತುರವಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೋ ಏನೋ. ಕಥೆಯ ದುರಂತವನ್ನು ಮೊದಲು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟಿರಬಹುದು. ಈಗ, ನರಕದ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಬರೆಯುವಂತೆ ರಾಜನಿಂದ ಆಜ್ಞಪ್ತನಾದ ಯೋಷಿಹೈಡನತ್ತ ತಿರುಗೋಣ.

೨

ಐದಾರು ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಯೋಷಿಹೈಡ್ ಪರದೆಯ ಕೆಲಸದಲ್ಲೇ ಮುಳುಗಿದ್ದ. ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸುಳಿಯಲೇ ಇಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರೀತಿ ಇದ್ದರೂ ಕಾರ್ಯಮಗ್ನನಾದಾಗ ತನ್ನ ಮಗಳನ್ನು ಒಮ್ಮೆ ನೋಡಬೇಕೆಂಬುದೂ ಆತನಿಗೆ ಹೊಳೆಯದೇ ಇದ್ದುದು ವಿಶೇಷವಲ್ಲವೇ ! ಹಿಂದೆಯೇ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ ಅವನ ಶಿಷ್ಯ ಹೇಳಿದ-ಯೋಷಿಹೈಡನಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕಿತೆಂದರೆ ಪಿಶಾಚಿ ಹಿಡಿದಂತಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ! ಆಗ ಹಬ್ಬಿದ ಕತೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಯೋಷಿಹೈಡ್ ಯಾವುದೂ ಸಿರಿದೇವತೆಗೆ ಕೊಟ್ಟ ವಚನದಂತೆ,

ಈ ದುಷ್ಟ ಕಲೆಯಿಂದಲೇ ಕೀರ್ತಿ ಪಡೆದಿದ್ದು, ಆತನ ಕಲಾಗಾರದೊಳಕ್ಕೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳದಂತೆ ಇಣಕಿದರೆ, ಅವನ ಸುತ್ತ ಪಿಶಾಚಿಗಳು ಕುಣಿಯುತ್ತ ಹಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಕಾಣಿಸಿತು. ಇದೇ ಆ ಕಥೆಗೆ ಸಾಕ್ಷಿ. ಹೀಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಚಿತ್ರಕ್ಕೆಂದು ಕುಂಚ ಹಿಡಿದರೆ ಸಾಕು, ಅದು ಮುಗಿಯುವವರೆಗೂ ಆತನಿಗೆ ಬೇರೆ ಲೋಕವೆಲ್ಲ ಮರೆತುಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆಚೆಗೇ ಬರೆದ ಹಗಲು ರಾತ್ರಿ ತನ್ನ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಬಿಡುತ್ತಿದ್ದ. ನರಕದ ಪರದೆಯನ್ನು ಬರೆಯುವಾಗಲೂ ಈ ತನ್ಮಯತೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿತ್ತು.

ಹಗಲು ಬಾಗಿಲು ಮುಚ್ಚಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಒಳಗೆ ಆತ ರಹಸ್ಯವಾದ ಬಣ್ಣಗಳನ್ನು ಮೂರು ಕಾಲಿನ ದೀಪದ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ. ಸೊಗಸಾದ ಉಡುಪು ಧರಿಸಿದ ಅವನ ಶಿಷ್ಯರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಹು ಕೌಶಲದಿಂದ ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ನರಕದ ಪರದೆಯಲ್ಲೊಂದರಲ್ಲೇ ಅಲ್ಲ ಅವನ ಅಂಥ ನಡವಳಿಕೆ. ಆತ ಬರೆದ ಎಲ್ಲ ಚಿತ್ರದಲ್ಲೂ ಹಾಗೆ ರೈಯುಗಾಜಿಯಲ್ಲೂ “ಜನನ ಮರಣಗಳ ಐದು ಮುಖಗಳನ್ನು” ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ರಸ್ತೆಯಂಚಿನಲ್ಲಿ ಹೆಣವೊಂದು ಬಿದ್ದಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡ ಯಾರಾದರೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯ ಮುಖ ತಿರುಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ. ಆದರೆ ಯೋಷಿಹೈಡ್ ಜನಸಂದಣಿಯಿಂದಾಚೆ ಸರಿದು ಕುಳಿತು ಅರೆ ಕೊಳೆತ ಹೆಣದ ಮುಖ ಕೈಕಾಲುಗಳನ್ನು ಇದ್ದಂತೆಯೇ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದ.

ಅವನ ಕೂರ ಏಕಾಗ್ರತೆಯನ್ನು ನಾನು ಹೇಗೆ ತಿಳಿಸಲಿ? ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಅದು ತಿಳಿಯದೆಯೇ ಇದ್ದೀತು. ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಲಾಗದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಒಂದು ದಿನ ಶಿಷ್ಯನೊಬ್ಬ ಬಣ್ಣಗಳನ್ನು ಬೆರೆಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ತಟ್ಟನೆ ಯೋಷಿಹೈಡ್ ಬಂದು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡ. ‘ಒಂದಷ್ಟು ನಿದ್ದೆಮಾಡಬೇಕು ನಾನು ಆದರೆ ಈಚೆಗೆ ಏನೋ ಕೆಟ್ಟ ಕನಸುಗಳು ಕಾಡುತ್ತವೆ’ ಎಂದ.

ಇಂಥದೇನೋ ಅಸಾಮಾನ್ಯವಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಶಿಷ್ಯ ಕೆಲಸದಿಂದ ಕೈಯೆತ್ತದೆಯೆ ‘ಇರಬಹುದು ಸ್ವಾಮಿ’ ಎಂದು ಚಿಕ್ಕದಾಗಿ, ಆದರೆ ವಿನಯವಾಗಿ ಹೇಳಿದ. ಆಗ ಕಲಾವಿದ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಏಕಾಂತತೆ ಹಾಗೂ ಉದ್ಗಟಿತನದಿಂದ ಹೇಳಿದ : “ನಾನು ವಿಶ್ರಮಿಸುವಾಗ ನೀನು ನನ್ನ ದಿಂಬಿನ ಬಳಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿರಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು.” ಕನಸುಗಳಿಂದ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ತೊಂದರೆಪಡುವುದು ಎಂದಿನಂತಲ್ಲ ಎಂದುಕೊಂಡು, ಆತ ಕೇಳಿದ್ದು ಸಣ್ಣ ಕೋರಿಕೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಆ ಶಿಷ್ಯ ಕೂಡಲೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ. ಇನ್ನೂ ಕಾತರತೆಯಿಂದಿದ್ದ ಯೋಷಿಹೈಡ್ ಆ ಕೂಡಲೇ ಬರಲು ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ಹೇಳಿದ. “ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಶಿಷ್ಯ ಬಂದರೆ, ನಾನು ಮಲಗಿರುವಾಗ ಅವನನ್ನು ಕೋಣೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಬಿಡಬೇಡ” ಎಂದು

ಆತ ಅನುಮಾನಿಸುತ್ತಾ ಹೇಳಿದ. “ಕೋಣೆ” ಎಂದರೆ ಆತ ಪರದೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಸ್ಥಳ ! ಅಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿಯೇ ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಬಾಗಿಲು ಕಿಟಕಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮುಚ್ಚಲಾಗಿತ್ತು. ದೀಪವೊಂದು ಮಾತ್ರ ಎಂದಿನಂತೆ ಉರಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಪರದೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಇದ್ದಿಲು ಮಸಿಯ ರೇಖಾಚಿತ್ರ ಮಾತ್ರ ಮುಗಿದಿತ್ತು. ತುಂಬಾ ಬಳಲಿದವನಂತೆ ಯೋಷಿಹೈಡ್ ದಿಂಬಿಗೆ ಕೈಕೊಟ್ಟು ಮಲಗಿಬಿಟ್ಟ. ಆದರೆ ತಾಸೊಂದು ಕಳೆಯುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅವರ್ಣನೀಯ ಅಸಹ್ಯ ವಾಣಿಯೊಂದು ಶಿಷ್ಯನ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಶಬ್ದಮಾಡಹತ್ತಿತು.

೮

ಮೊದಲು ಅದು ಒಂದು ವಾಣಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬರುಬರುತ್ತ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಮಾತುಗಳು ಕೇಳಿಸಿದವು. ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗುತ್ತಿರುವವನ ಕೂಗಿನಂತೆ, “ಏನು..... ನನ್ನನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಿದೀಯಾ ? ಎಲ್ಲಿಗೆ ? ಎಲ್ಲಿಗೆ ..... ನರಕಕ್ಕೆ ? ಬೆಂಕಿಯ ನರಕಕ್ಕೆ ..... ಯಾರು ಅದು ? ಯಾರು ಸ್ವಾಮಿ ನೀವು ? ಯಾರು ಸ್ವಾಮಿ ? ಯಾರು ಎಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿದಿದ್ದರೆ.”

ತನಗೆ ಅರಿವಿಲ್ಲದಂತೆಯೆ ಶಿಷ್ಯ ಬಣ್ಣದ ಕೆಲಸ ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಟ್ಟ. ಕಲಾವಿದನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಾನು ತಲೆಹಾಕುತ್ತಿರುವೆನೆಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಆತನ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಿದ, ಆ ಸುಕ್ಕುಗಂಟ್ಟದ ಮುಖ ಬೆಳ್ಳಗಾಗಿತ್ತು. ಅದರ ತುಂಬಾ ಬೆವರ ಹನಿಗಳು, ಒಣಗಿದ ತುಟಿಗಳು ಗಾಳಿಗಾಗಿ ಹಾತೊರೆಯುವಂತೆ ಅರೆಬೊಚ್ಚುಬಾಯಿ ತೆರೆದುಕೊಂಡಿತ್ತು. ದಾರದ ಮೇಲೆ ಆಡುವುದೊ ಎಂಬಂತೆ ಅಲ್ಲಾಡುತ್ತಿತ್ತು ಅವನ ನಾಲಿಗೆ !

“ಯಾರು ಎಂಬುದು ನನಗೆ ತಿಳಿದಿದ್ದರೆ.....ಓ ನೀವೇನು ಸ್ವಾಮಿ? ಹಾಗೇ ಅಂದುಕೊಂಡೆ ಏನು ? ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಲು ಬಂದಿದೀರಾ? ಹಾಗಾದರೆ ನಾನು ಬರಬೇಕು? ನರಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು? ನರಕದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮಗಳು ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ!”

ಆಗ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಮಸುಕುಮಸಕಾದ ನೆರಳು ಪರದೆಯ ಮುಖದ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಇಳಿಯುವಂತೆ ತೋರಿತು. ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಅತಿರೇಕವೆನಿಸಿತು. ಆತನೇನೋ ಕೂಡಲೇ ಬಲವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಗುರುವನ್ನು ಅಲ್ಲಾಡಿಸಿದ. ಆದರೆ ಕನಸಿನ ಮಾಯೆಯ ಹಿಡಿತದಲ್ಲೇ ಇನ್ನೂ ಇದ್ದ ಯೋಷಿಹೈಡ್, ಅದರಿಂದ ಎಚ್ಚರಗೊಳ್ಳಲಾಗದೆ ತನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದ. ಆಗ ಶಿಷ್ಯ ಬಣ್ಣಕ್ಕಿಂದು ಇಟ್ಟಿದ್ದ ನೀರನ್ನೆತ್ತಿ ಯೋಷಿಹೈಡನ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಎರಚಿಬಿಟ್ಟ.

“ಕಾದುಕೊಂಡಿದೆ ರಥ ಏರು. ಈ ರಥದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ನರಕಕ್ಕೆ ಹೋಗು.” ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆ, ಯೋಷಿಹೈಡನ ಧ್ವನಿ ಬದಲಾಯಿಸಿತು.

ಕುತ್ತಿಗೆ ಹಿಸುಕಲ್ಪಟ್ಟವನಂತೆ ಒರಲಿ ಕೊನೆಗೆ ಕಣ್ಣು ತೆರೆದ. ಭೀತನಾಗಿ ಮುಳ್ಳು ತುಳಿದವನಂತೆ ಸರನೆ ಜಿಗಿದು ನಿಂತ. ಕನಸಿನ ಅವಲಕ್ಷಣ ಇನ್ನೂ ಅವನನ್ನು ಮುಸುಕಿಕೊಂಡು ಏನೂ, ಮುಖಭಾವ ಭೀಕರವಾಗಿತ್ತು. ತೆರೆದ ಬಾಯಿ, ಶೂನ್ಯದಲ್ಲಿ ನೆಟ್ಟನೋಟ ! “ಈಗ ಸರಿಯಾಗಿದೆ, ನೀನು ಹೋಗಬಹುದು” ತಟಕ್ಕನೆ ಹೇಳಿದ.

ಮಾತು ಕೇಳದಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೈಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ, ಶಿಷ್ಯ ಒಡನೆಯೆ ಕೋಣೆಯಿಂದಾಚೆ ಹೊರಟ. ಹೊರಗಿನ ಬೆಳಕನ್ನು ಕಂಡೊಡನೆ, ಕೆಟ್ಟಕನಸಿನಿಂದ ಎದ್ದವನಂತೆ ಹಾಯ್ ಎಂದು ನಿಟ್ಟುಸಿರು ಬಿಟ್ಟ..

ಆದರೆ ಅತೀ ಕೆಟ್ಟದ್ದಲ್ಲ. ಒಂದು ತಿಂಗಳ ನಂತರ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ಹಿಂದಿನ ಕೋಣೆಗೆ ಬರಲು ಕರೆಬಂತು. ಎಂದಿನಂತೆ ಯೋಷಿಹೈಡ್ ಎಣ್ಣೆದೀಪದ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಕುಂಚಗಳನ್ನು ಉಜ್ಜುತ್ತಿದ್ದ. ತಟ್ಟನೆ ಶಿಷ್ಯನತ್ತ ತಿರುಗಿ, “ಮತ್ತೆ ನೀನು ಬಟ್ಟೆಯನ್ನೆಲ್ಲ ಬಿಚ್ಚಿಹಾಕಬೇಕು” ಎಂದ.

ಹಿಂದೆ ಕೆಲವು ಸಲ ಹೀಗೆಯೇ ಹೇಳಿದ್ದುಂಟು. ಅಂತೆಯೇ ಶಿಷ್ಯ ಕೂಡಲೆ ಗುರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಮಾಡಿದ, ಆದರೆ ಆವಾಚ್ಯ ಮನುಷ್ಯ ತನ್ನ ಮುಂದೆ ಬೆತ್ತಲೆಯಾಗಿ ನಿಂತ ಶಿಷ್ಯನನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ, ಅವನ ಮುಖ ವಿಲಕ್ಷಣವಾಗಿ ವಿವರ್ಣವಾಯಿತು. “ ಸರಪಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಂಧಿತನಾದವನನ್ನು ನಾನೀಗ ಕಾಣಬೇಕು. ಕೊಂಚಕಾಲ ನೀನು ನಾನು ಹೇಳಿದಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು” ತಣ್ಣಗೆ ದಯಾರಹಿತನಾಗಿ ಹೇಳಿದ. ಶಿಷ್ಯನೂ ಕುಂಚ ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕಿಂತ ಕತ್ತಿ ಬೀಸುವುದೇ ಉತ್ತಮವೆಂದು ಹಿಂದೆ ತಿಳಿದಿದ್ದ ಒಳ್ಳೆ ಧಡೂತಿ ಆಳು. ಆದರೆ ಈ ಕೋರಿಕೆಯಿಂದ ಅವನೂ ಚಕಿತನಾದ. “ಗುರುವಿಗೇನು ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿದುಬಿಟ್ಟಿತೇನೋ, ಸಧ್ಯ ನನ್ನನ್ನು ಕೊಂದುಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ ತಾನೆ” ಎಂದು ಅನಂತರ ಆತ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಆಗ ಎನಿಸಿತು. ಶಿಷ್ಯನ ಅನುಮಾನವನ್ನು ನೋಡಿ ತಾಳ್ಮೆಗಡುತ್ತಿದ್ದ ಯೋಷಿಹೈಡ್ ಎಲ್ಲಿಂದಲೋ ಒಂದು ಸರಪಣಿ ಹಿಡಿದು ತಂದ. ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ಆಗಲಿ, ಇಲ್ಲ ಎನ್ನಲು ಅವಕಾಶವೀಯದೆ ಭಂಗನೆ ಅವನ ಕುತ್ತಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಬಿಗಿದು ಕುಳಿತು ಅವನ ಕೈಗಳನ್ನು ತಿರಿಚಿ ಸರಪಣಿಯಿಂದ ಬಿಗಿದು ಸುತ್ತಿಬಿಟ್ಟ. ಸರಪಣಿಯನ್ನು ರಾಕ್ಷಸನ ಹಾಗೆ ಎಳೆಯುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ನೋವು ಅಪಾರವಾದಂತಿತ್ತು. ಶಿಷ್ಯ ಒಂದು ಮಗ್ಗುಲಾಗಿ ದೊಪ್ಪನೆ ಉರುಳಿ ಚಾಚಿ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡ.

೯

ಮದ್ಯದ ಪೀಪಾಯಿಯನ್ನು ಉರುಳಿಸಿದ ಹಾಗೆ ತಾನು ಬಿದ್ದಿದ್ದುದಾಗಿ ಆತ ಹೇಳಿದ. ಕೈಕಾಲುಗಳನ್ನು ಬಲವಾಗಿ ತಿರಿಚಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ತಲೆ ಮಾತ್ರ ಆಡಿಸಲಾಗುವಂತಿತ್ತು. ಒಳ್ಳೇ ಸ್ಥೂಲದೇಹ. ಬಿಗಿತಗಳಿಂದ ರಕ್ತನಾಳ ಕಟ್ಟಿ, ರಕ್ತ

ಹೊಟ್ಟೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮುಖದಲ್ಲಿಯೇ ಅಲ್ಲದೆ ಚರ್ಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಶೇಖರವಾಯಿತು. ಯೋಷಿಹೈಡನಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಚಿಂತೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಪೀಪಾಯಿಯಂತೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಶಿಷ್ಯನ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ತಿರುಗಾಡುತ್ತ ನಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಗುರುತು ಮಾಡಿಕೊಂಡ. ಆ ಶಿಷ್ಯನ ನರಳಾಟವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ವಿವರಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನೇನೂ ನಡೆಯದೆ ಇದ್ದರೆ, ಆ ಯಾತನೆ ಇನ್ನೂ ಬಹುಕಾಲ ಸಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಇಲ್ಲವೇ ದುರದೃಷ್ಟವೇ ಇರಬಹುದು, ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿನ ಮೂಲೆಯ ಒಂದು ಜಾಡಿಯ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಕಷ್ಟ ಎಣ್ಣೆಯಂತಿದ್ದ ಏನೋ ದ್ರವ ಸಣ್ಣ ಎಣ್ಣೆಯಾಗಿ ವಂಕಿವಂಕಿಯಾಗಿ ಹರಿದು ಬಂತು. ಮೊದಮೊದಲು ಅದು ಅಂಟಿನಂತೆ ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಹರಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಬರುಬರುತ್ತಾ ವೇಗವಾಗಿ ಸರಾಗವಾಗಿ ಹರಿದು ಬಂದು ಅದನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ಶಿಷ್ಯನ ಮೂಗಿನ ಬಳಿಗೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತ ಹರಿದು ಬಂತು. ಹಾವು ! ಹಾವು ! ಎಂದು ಕಿರಿಚಿದ. ಮೈಯೊಳಗಿನ ರಕ್ತವೆಲ್ಲ ಹೆಪ್ಪುಗಟ್ಟಿದಂತೆ ತೋರಿತು. ಆಶ್ಚರ್ಯವೇನಲ್ಲ. ಇನ್ನೇನು ಸ್ವಲ್ಪದಲ್ಲಿ ಹಾವು ಸರಪಳಿ ಬಿಗಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಅವನ ತಲೆಗೆ ತನ್ನ ಕೊರೆಯುವ ನಾಲಿಗೆ ಸೋಕಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಅವಿವೇಕಿ ಯೋಷಿಹೈಡನೂ ಗಾಬರಿಯಾಗಿರಬೇಕು. ಕುಂಚ ಎಸೆದು, ಮಿಂಚಿನಂತೆ ಬಾಗಿ ಪಕ್ಕನೆ ಹಾವಿನ ಬಾಲ ಹಿಡಿದು ತಲೆಕೆಳಗಾಗಿ ಎತ್ತಿದ. ಹಾವು ತಲೆ ಎತ್ತಿ ಸುರುಳಿಸುರುಳಿಯಾಗಿ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡಿತು. ಮೈಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ನುಲಿಚಿತು. ಏನಾದರೂ ಯೋಷಿಹೈಡನ ಕೈಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಲಾಗಲಿಲ್ಲ.

“ಹಾಳದ್ದೆ ಥೂ, ನನ್ನ ಚಿತ್ರವೆಲ್ಲಾ ಚಿತ್ತಾಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದೆಯಲ್ಲ!” ಎಂದು ಗೋಣಗುತ್ತ ಯೋಷಿಹೈಡ್ ಹಾವನ್ನು ಮೂಲೆಯೊಲ್ಲಿದ್ದ ಜಾಡಿಯೊಳಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ, ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲದೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಸರಿದು ಶಿಷ್ಯನ ಕಟ್ಟು ಬಿಚ್ಚಿದ್ದ. ಬಿಚ್ಚಿದ್ದಷ್ಟೇ ಅಷ್ಟೇ. ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ಆದ ನರಕಯಾತನೆಗೆ ಒಂದು ಕೃತಜ್ಞತೆಯ ಮಾತೂ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಶಿಷ್ಯನನ್ನು ಹಾವು ಕಡಿಯಲು ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ತನ್ನ ಚಿತ್ರ ಚಿತ್ತಾಗಿಹೋಯಿತಲ್ಲ ಎಂಬ ಚಿಂತೆಯೇ ಯೋಷಿಹೈಡನಿಗೆ. ಮಾದರಿಗಾಗಿ ಹಾವನ್ನು ಅಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದನೆಂದು ಆಮೇಲೆ ತಿಳಿಯಿತು.

ಯೋಷಿಹೈಡನ ಹುಚ್ಚು ಹಾಗೂ ಅವನ ದುಷ್ಟ ಏಕಾಗ್ರತೆಯ ಒಂದು ಕಲ್ಪನೆಯಾದೀತು ಈ ಕಥೆಯಿಂದ. ಆದರೂ ಒಬ್ಬ ಕಿರಿಯ ಶಿಷ್ಯನ ಜೀವನವನ್ನೇ ಬಲಿ ಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿದ್ದ ಇನ್ನೊಂದು ಭೀಕರ ಅನುಭವವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಆತ ಇನ್ನೂ ಹದಿಮೂರು ಇಲ್ಲವೇ ಹದಿನಾಲ್ಕರ ಹುಡುಗ. ಹುಡುಗಿಯ ಹಾಗೆ ಬೆಳ್ಳಗಿದ್ದ. ದೀಪದ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಯೋಷಿಹೈಡನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ರಕ್ತಯುಕ್ತವಾದ ಮಾಂಸದ ತುಂಡೊಂದನ್ನು ಹಿಡಿದು ಸಾಧಾರಣ ಬೆಕ್ಕಿನ ಗಾತ್ರದಷ್ಟಿದ್ದ ವಿಚಿತ್ರ ಹಕ್ಕಿಯೊಂದಕ್ಕೆ ತಿನ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡ. ಎಳೆಹಳದಿ ಕಂದುಬಣ್ಣದ ದೊಡ್ಡ ದುಂಡು ಕಣ್ಣು ಆ

ಹಕ್ಕಿಗೆ, ತಲೆಯ ಎರಡೂ ಕಡೆ ಚಾಚಿಕೊಂಡ ಗರಿಯಂಥ ಕಿವಿಗಳು, ಥೇಟ್ ಬೆಕ್ಕಿನಂತೆಯೇ ಇತ್ತು.

೧೦

ತಾನು ಏನಾದರೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ನಡುವೆ ಯಾರಾದರೂ ತಲೆಹಾಕಿದರೆ ಯೋಷಿಹೈಡನಿಗೆ ಬಹಳ ಸಿಟ್ಟು, ಹಾವಿನ ಹಾಗೆಯೇ, ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಇಟ್ಟಿದ್ದನೋ ಶಿಷ್ಯರಿಗೊಂದೂ ತಿಳಿಯದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಮ್ಮೆ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಪಾತ್ರೆ, ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ತಲೆಬುರುಡೆ, ಇಲ್ಲವೇ ಒಂದೇ ತೋಳುಳ್ಳ ಮರದ ಸಾಮಾನು, ಏನೇನೋ, ಚಿತ್ರ ಬರೆಯಲು ಮಾದರಿಗಳು ಅವನ ಮೇಜಿನ ಮೇಲಿರುತ್ತಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಆತ ಇಟ್ಟಿದ್ದು ಎಲ್ಲೋ ಯಾರೂ ಅರಿಯರು. ಈ ಸನ್ನಿವೇಶದಿಂದಲೇ, ಆತನಿಗೆ ಯಾವುದೋ ಸಿರಿದೇವತೆ ದಿವ್ಯಸಹಾಯ ನೀಡುತ್ತಿತ್ತೆಂದು ಸುದ್ದಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು.

ಆಗ ಮೇಜಿನ ಮೇಲಿದ್ದ ಆ ವಿಚಿತ್ರ ಪಕ್ಷಿಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ನರಕದ ಪರದೆಗೆ ಅದು ಬೇಕಾದುದೇನೋ ಎಂದುಕೊಂಡು ಆ ಶಿಷ್ಯ ಕಲಾವಿದನಿಗೆ ತಲೆಬಾಗಿ, “ತಮಗೆ ಏನಾಗಬೇಕು ಸ್ವಾಮಿ?” ಎಂದು ನಮ್ರತೆಯಿಂದ ಕೇಳಿದ. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳದವನಂತೆ ಯೋಷಿಹೈಡ್ ತನ್ನ ಕೆಂದುಟಿ ನೆಕ್ಕುತ್ತ ಹಕ್ಕಿಯ ಕಡೆಗೆ ಗದ್ದ ಚಾಚಿದ, “ಇದು ಪಳಗಿಲ್ಲವೆ ?” ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಶಿಷ್ಯ ಕಿವಿಯುಳ್ಳ ಆ ಬೆಕ್ಕಿನ ರೀತಿಯ ಹಕ್ಕಿಯನ್ನೇ ಭೀತಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ. ಮೂಗು ಮುರಿಯುತ್ತ ಯೋಷಿಹೈಡ್ ಹೇಳಿದ : “ಏನು ! ಇಂಥ ಹಕ್ಕಿಯನ್ನೇ ಕಾಣೆಯ? ಪೇಟೆಯ ಜನರ ಗೋಳೇ ಅಷ್ಟು ಇದು ಕೊಂಬಿರುವ ಗೂಬೆ. ಎರಡು ಮೂರು ದಿನದ ಹಿಂದೆ ಒಬ್ಬ ಬೇಟೆಗಾರ ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟ. ಆದರೆ ಇದರಷ್ಟು ಪಳಗಿರುವುದು ಬೇರೆ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.”

ಹೀಗನ್ನುತ್ತ ಆಗ ತಾನೇ ಮಾಂಸ ತಿಂದು ಮುಗಿಸಿದ್ದ ಹಕ್ಕಿಯ ಪಕ್ಕೆಯ ಮೇಲೆ ಯೋಷಿಹೈಡ್ ಕೈಎತ್ತಿ ತಟ್ಟಿದ. ಗೂಬೆ ಕಿವಿ ಕೊರೆಯುವಂತೆ ಕೀರಿ, ಮೇಜಿನಿಂದ ಹಾರಿ, ಪಂಜಗಳನ್ನಗಲಿಸುತ್ತ, ಶಿಷ್ಯನ ಮೋರೆಯ ಮೇಲೆರಗಿತು. ಗಾಬರಿಗೊಂಡ ಶಿಷ್ಯ ಮುಖ ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಲು ತೋಳೆತ್ತಿದ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ, ಅವನಿಗೆ ಬಲವಾದ ಏಟು ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದುದು ಖಂಡಿತ. ಕೂಗುತ್ತ ಗೂಬೆಯನ್ನು ಓಡಿಸಲು ತೋಳು ಬೀಸಿದ. ಆದರೆ ಅದು ಕೀರುತ್ತ ಕೂಗುತ್ತ ಅವನ ಬಲಹೀನತೆಯನ್ನು ಅರಿತು ಮತ್ತೆ ಮೇಲೆರಗಿತು, ಗುರು ಇರುವುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ಆ ಹುಡುಗ ಕಿರಿದಾದ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಇತ್ತ ಅತ್ತ ಓಡಾಡಿದ, ನಿಂತು ಅದನ್ನು ಓಡಿಸಲು ನೋಡಿದ. ಕುಳಿತು ನೋಡಿದ. ಆ ದುಷ್ಟ ಪಕ್ಷಿ ಅವನ ಕಣ್ಣುಗಳೆಡೆ

ನುಗ್ಗುತ್ತ, ಆಸ್ವದ ಸಿಕ್ಕಿತೇ ಎಂದು ನೋಡುತ್ತಾ, ಮೇಲೆ ಕೆಳಗೆ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಹಾರುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರ ರೆಕ್ಕೆ ಬಡಿಯುವ ಸದ್ದು, ಸತ್ತ ಎಲೆಗಳ ನಾತದಂತೆ ಅಥವಾ ಜಲಪಾತದ ತುಂತುರಂತೆ ಏನೋ ಭೀಕರತೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವಂತಿತ್ತು. ಭಯಂಕರ ದೃಶ್ಯ. ಆ ಮಂಕು ದೀಪವೇ ಚಂದ್ರನ ಮಂದ ಪ್ರಕಾಶ, ಆ ಕೋಣೆಯೋ ಯಾವುದೋ ದೂರದ ಪರ್ವತದ ಅವಲಕ್ಷಣವಾದ ಗಾಳಿ ಮುಸುಕಿದ ಒಂದು ಕಣಿವೆ ಎಂದು ಆ ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ಅನಿಸಿತು.

ಆದರೆ ಅವನ ಆ ಭಯ ಕೊಂಬಿನ ಗೂಬೆಯ ಆಕ್ರಮಣ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಅಷ್ಟೇನಲ್ಲ. ಅವನ ಕೂದಲು ನೆಟ್ಟಗಾದುದು ಕಲಾವಿದ ಯೋಷಿಹೈಡನನ್ನು ನೋಡಿ. ಆ ಕಲಾವಿದ ಈ ಗದ್ದಲವನ್ನೆಲ್ಲ ಶಾಂತವಾಗಿ ನೋಡುತ್ತ, ಜೋಪಾನವಾಗಿ ತನ್ನ ಕಾಗದದ ಸುರುಳಿ ಬಿಚ್ಚಿ, ಕ್ರೂರ ಪಕ್ಷಿಯ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಹುಡುಗನ ಅಸಂಬದ್ಧ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಬರೆಯಲು ಮೊದಲು ಮಾಡಿದ. ತನ್ನ ಕಣ್ಣಿನಂಚಿನಿಂದ ಇದನ್ನು ನೋಡಿದ ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ಹೇಳಲಾರದಂಥ ಭಯ ಮುಸುಕಿತು. ಏಕೆಂದರೆ ಆ ಕಲಾವಿದ ತನ್ನನ್ನು ಕೊಂದೇಬಿಡುವನೆಂದು ಭಾಸವಾಯಿತು.

೧೧

ಇದನ್ನು ನಂಬುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ ಎನ್ನಲಾರಿರಿ ನೀವು. ಯೋಷಿಹೈಡ್ ಆ ರಾತ್ರಿ ಗೂಬೆಯನ್ನು ಭೂಬಿಟ್ಟು ಆ ಹುಡುಗ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೇಣಗಾಡುವುದನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಬೇಕೆಂದೇ ಅವನನ್ನು ಕರೆಸಿದ್ದ. ಗುರುವಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನರಿತ ಆ ಶಿಷ್ಯ ತಾನಾಗಿಯೇ ಮುಖ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ತನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದಂತೆ ಅರಚುತ್ತ ಸರಿಯುವ ಬಾಗಿಲ ಬಳಿಯ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಮುದುಡಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತುಬಿಟ್ಟ. ಆಗ ಯೋಷಿಹೈಡ್ ಉದ್ರೇಕಗೊಂಡವನಂತೆ ಕೂಗಿ ಮೇಲೆದ್ದ. ಆದರೆ ಆ ಕೂಡಲೇ ಗೂಬೆಯ ರೆಕ್ಕೆಯ ಬಡಿತ ಜೋರಾಯಿತು. ಸಾಮಾನುಗಳೆಲ್ಲ ಚೂರಾಗಿ ಉರುಳಿಬಿದ್ದ ಸದ್ದಾಯಿತು. ತುಂಬ ಹೆದರಿದ್ದರೂ ಶಿಷ್ಯ ತಾನಾಗಿಯೇ ನೋಡಲು ತಲೆಯೆತ್ತಿದ. ಕೋಣೆ ರಾತ್ರಿಯ ಹಾಗೆ ಕತ್ತಲಾಗಿತ್ತು. ಅದರ ನಡುವೆ ಶಿಷ್ಯರನ್ನು ಕರೆಯುವ ಯೋಷಿಹೈಡನ ಕ್ರೂರ ವಾಣಿ ಕೇಳಿಬಂತು.

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡ. ನಿಮಿಷಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ದೀಪ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಓಡಿಬಂದ. ಅದರ ಮಸಿಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಮೂರು ಕಾಲಿನ ದೀಪ ಉರುಳಿ ಬಿದ್ದಿರುವುದು, ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಎಣ್ಣೆಯಲ್ಲಿ ತೇಲುತ್ತಿದ್ದ ಚಾಪೆಯ ಮೇಲೆ ರೆಕ್ಕೆಯೊಂದನ್ನು ಚಿಲ್ಲಿ ಗೂಬೆ ನೋವಿನಿಂದ ಒರಲುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡಿತು. ಮೇಜಿನಾಚಿ ಅರ್ಧ ಕುಳಿತ ಭಂಗಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಯೋಷಿಹೈಡ್. ಆತ ದಂಗಾದಂತಿದ್ದ. ಯಾವ ಮಾನವರಿಗೂ ತಿಳಿಯದಂಥ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಒದರುತ್ತಿದ್ದ. ಕಷ್ಟನೆಯ ಒಂದು

ಹಾವು ಗೂಬೆಯ ಕುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಒಂದು ರೆಕ್ಕೆಯನ್ನು ಬಳಸಿ ಅದರ ಸುತ್ತ ಸರಸರನೆ ಸುರುಳಿ ಸುತ್ತಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು. ಶಿಷ್ಯ ಕೆಳಗುರುಳುವಾಗ ಜಾಡಿಯನ್ನು ಕೆಡವಿದ್ದು ಸ್ಪಷ್ಟ. ಹಾವು ಈಚೆಗೆ ಹರಿಯಿತು. ಅದರ ಮೇಲೆ ಬೀಳಲು ಗೂಬೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಯತ್ನಿಸಿತ್ತು. ಇದೇ ಗಲಾಟೆ ಕಿರಿಚಾಟಗಳಿಗೆ ಕಾರಣ. ಶಿಷ್ಯರಿಬ್ಬರೂ ಪರಸ್ಪರ ನೋಡಿ ಈ ಅಸಾಧಾರಣ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಗರಬಡಿದವರಂತೆ ನಿಂತುಬಿಟ್ಟರು. ಅನಂತರ ಮಾತೇನೂ ಆಡದೆ, ಯೋಷಿಹೈಡನಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಕಾಲ್ತೆಗೆದರು. ಗೂಬೆ, ಹಾವುಗಳ ಗತಿ ಏನಾಯಿತೋ ಯಾರೂ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲಿಲ್ಲ.

ಇಂಥವೇ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆದವು. ಪರದೆ ಬರೆಯುವಂತೆ ಯೋಷಿಹೈಡನಿಗೆ ಆಜ್ಞೆಯಾದುದು ಮಳೆಗಾಲದ ಮೊದಲಲ್ಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಮರೆತೆ. ಅಂದಿನಿಂದ ಚಳಿಗಾಲದ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ, ಅವನ ವಿಲಕ್ಷಣ ನಡತೆಯಿಂದ ಶಿಷ್ಯರೆಲ್ಲ ಸದಾ ಭೀತಿಯ ಗುಂಗಿನಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಚಳಿಗಾಲದ ಕೊನೆಯ ವೇಳೆಗೆ ಪರದೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಏನೋ ಯೋಷಿಹೈಡನನ್ನು ಚಿಂತೆಗೆ ಗುರಿಮಾಡಿದಂತಿತ್ತು. ಎಂದಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಶನಿಹಿಡಿದವನಂತಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಕ್ರೂರವಾಗಿ ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಹತ್ತರಲ್ಲಿ ಎಂಟು ಭಾಗ ಮುಗಿದ ಪರದೆಯ ಚಿತ್ರಣ ಮುಂದೆ ಸಾಗಲಿಲ್ಲ. ಹೊರ ರೇಖಾಚಿತ್ರಗಳೆಲ್ಲ ಎಂದಿಗೂ ಚಿತ್ರವಾಗಿ ಮುಗಿಯುವ ಸೂಚನೆಯೇ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ.

ಪರದೆಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಂದ ಅಡ್ಡಿಯೇನು ಎಂದು ಯಾರೂ ಅರಿಯರು, ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಯಾರೂ ಯತ್ನಿಸಲೂ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ನಡೆದುದೆಲ್ಲದರಿಂದ ಶಿಷ್ಯರು ಬೆರಗಾಗಿದ್ದರು. ತಮ್ಮನ್ನು ತೋಳನ ಕೂಡೆಯು ಹುಲಿಯೊಡನೆಯೂ ಬೋನಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದ್ದಂತೆ ಅವರಿಗೆ ಅನಿಸಿತ್ತು. ಆದರೆ ಆ ಹೊತ್ತಿನಿಂದ ಗುರುವಿನಿಂದ ಆದಷ್ಟು ದೂರ ಇರುವ ಉಪಾಯ ಹೂಡಿದರು.

ಅಂತೆಯೇ ಆ ಅವಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳುವುದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಏನಾದರೂ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಇಷ್ಟೆನ್ನಬಹುದು. ಆ ಬಿಗಿಮುಷ್ಟಿಯ ಮುದುಕ ಯಾವುದೋ ವಿಚಿತ್ರ ಕಾರಣದಿಂದಾಗ ಸುಲಭವಾಗಿ ಕಣ್ಣೀರು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದ. ಸುತ್ತ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ ಎನಿಸಿದಾಗ ಎಷ್ಟೋ ವೇಳೆ ಅಳುತ್ತಿದ್ದನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ದಿನ, ಕರೆ ಬಂದು ಬೃಹ್ಮ ಶಿಷ್ಯ ತೋಟದೊಳಕ್ಕೆ ಹೋದ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಯೋಷಿಹೈಡ್, ವಸಂತಾಗಮನವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಆಗಸದೆಡೆಗೆ ದೃಷ್ಟಿಸುತ್ತ ನೀರು ತುಂಬಿದ ಕಣ್ಣುಳ್ಳವನಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದ. ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ಏನೋ ಕಸಿವಿಸಿಯಾಗಿ ಏನೂ ಹೇಳದೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬಂದುಬಿಟ್ಟ. ಕೊಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಹೆಣವನ್ನೇ “ಬದುಕು ಸಾವಿನ ಐದು ಮುಖ”ಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಲು ಮಾದರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಆ ಗರ್ವಿಷ್ಯ ಮನುಷ್ಯ ಮಗುವಿನಂತೆ ಅಳುವುದೆಂದರೆ ಸೋಜಿಗವಲ್ಲವೆ ?

ಬುದ್ಧಿ ಸರಿಯಿದ್ದವರಿಗೆ ಊಹೆಗೂ ನಿಲುಕದಂಥ ಹುಚ್ಚಿನಿಂದ ಯೋಷಿಹೈಡ್ ಪರದೆಯನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಅವನ ಮಗಳು ಉತ್ಸಾಹ ಹೀನಳಾಗಿ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಕಣ್ಣೀರನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯುತ್ತಿದ್ದುದು ಕಂಡುಬಂತು. ಬಿಳಿಯ ಲಜ್ವಾಪೂರ್ಣ ಹುಡುಗಿಗೆ ಹೀಗಾದಾಗ ಕಣ್ಣುರೆಪ್ಪಗಳು ಭಾರವಾಗುತ್ತವೆ. ಕಣ್ಣಿನ ಸುತ್ತ ನೆರಳುಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ಮುಖ ಇನ್ನೂ ದುಃಖಮಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಮೊದಲು, ಪ್ರೇಮಪ್ರಕರಣದಿಂದ ಯುಜುಕೀ ನರಳುತ್ತಿರುವಳೆಂದರು. ಇಲ್ಲವೇ ಅವಳ ತಂದೆಯನ್ನು ದೂಷಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಕ್ಷಿಪ್ರದಲ್ಲೆ, ಹೊರಿಕಾವಾದ ದೊರೆ ಅವಳೊಡನೆ ಸಲಿಗೆ ಮಾಡಲು ಬಯಸಿದ ಎಂಬ ಮಾತು ಹಬ್ಬಿತು. ಅನಂತರ ಎಲ್ಲರೂ ಅವಳನ್ನು ಮರೆತೇಬಿಟ್ಟಂತೆ ಆಕೆಯ ಮೇಲಿನ ಮಾತೆಲ್ಲ ನಿಂತುಹೋಯಿತು.

ಅದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಾತ್ರಿ ಬಹಳ ಹೊತ್ತಾಗಿ, ನಾನು ಒಂದು ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಹಾದುಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆ. ಒಮ್ಮೆಲೆ ಯೋಷಿಹೈಡ್ ಮಂಗ ಎಲ್ಲಿಂದಲೋ ಹಾರಿಬಂದು ನನ್ನ ಅಂಗಿಯ ತುದಿ ಹಿಡಿದು ಬಲವಾಗಿ ಎಳೆಯತೊಡಗಿತು. ನನಗೆ ನೆನಪಿದ್ದ ಹಾಗೆ, ರಾತ್ರಿ ಬೆಚ್ಚಗಿತ್ತು. ಮಸುಕಾದ ಬೆಳದಿಂಗಳು. ಹೂಮೊಗ್ಗಗಳಾಗಲೆ ಕಂಪಿಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿದ ಆ ಕೋತಿ ಹಲ್ಲು ಕಿರಿದು ಮೂಗಿನ ತುದಿಯನ್ನು ಮುದುಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಆ ಬೆಳದಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಜೋರಾಗಿ ಕಿರುಚಿತು. ನನ್ನ ಹೊಸ ಅಂಗಿಯನ್ನು ಎಳೆಯುತ್ತಿದೆಯಲ್ಲ ಈ ಮಂಗ ಎಂದು ನನಗೆ ರೇಗಿತು. ಅದನ್ನು ಒದ್ದು ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂದಿದ್ದೆ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲೆ ಹಿಂದೊಮ್ಮೆ ಮಂಗನನ್ನು ಕೊಡಿದ ಸೈನಿಕನೊಬ್ಬನಿಗೆ ದೊರೆಮಗನಿಂದಾದ ಶಾಸ್ತಿ ನೆನಪಾಯಿತು. ಅಲ್ಲದೆ ಅದರ ರೀತಿ ಎಂದಿಗಿಂತ ತೀರ ಭಿನ್ನವಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗಾಗಿ ಕೊನೆಗೆ ಅದು ಎಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಕಡೆಗೆ ಹತ್ತು ಹನ್ನೆರಡು ಗಜ ನಡೆದು ಹೋದೆ.

ಅಲ್ಲಿ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ತಿರುವಿನಲ್ಲಿ ನಸುಬಾಗಿದ ಕೊಂಬೆಗಳ ಪೈನ್ ಮರದಾಚೆಯ ಕೊಳದಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿಯ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಳಗೆ ಮಸಕಾಗಿದ್ದ ನೀರು ಕಾಣಿಸಿತು. ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಪಕ್ಕದ ಕೋಣೆಯೊಂದರಿಂದ ವಿಲಕ್ಷಣವೂ ಅಂಜಿಸುವಂತೆಯೂ ಇದ್ದ ಜಗಳದ ಗಲಾಟೆ ನನ್ನ ಕಿವಿಯ ಮೇಲೆ ಬಿತ್ತು. ಅದು ವಿನಾ ಉಳಿದೆಲ್ಲವೂ ನಿಶ್ಯಬ್ದತೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿತ್ತು. ಮಬ್ಬು ಅಲ್ಲ, ಬೆಳದಿಂಗಳೂ ಅಲ್ಲದ ಆ ಅರೆಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಬೇರಾವ ದನಿಯೂ ಕೇಳಿಸಲಿಲ್ಲ. ಕೊಳದಲ್ಲಿ ಮೀನು ನೆಗೆದಾಡುವ ಸದ್ದಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಮೊರೆತ ಬೀಳಲು ನಾನು ಹಾಗೇ ನಿಂತೆ. “ಯಾರೋ ಧೂರ್ತರಿರಬೇಕು” ಎಂದೇ ನನ್ನ ಮೊದಲ ವಿಚಾರ. ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ಕೈ ತೋರಿಸಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಿ ಮೆಲ್ಲನೆ ಉಸಿರು ಹಿಡಿದು, ಸರಿಯುವ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಸಮೀಪಿಸಿದೆ.

೧೩

ನಾನು ತುಂಬಾ ಅನುಮಾನಿಸುತ್ತಿದ್ದೆನೆಂದು ಮಂಗಳ ತಿಳಿಯಿತೇನೋ. ಕುತ್ತಿಗೆ ಹಿಚಕಿಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಕೂಗುತ್ತ ತಾಳೆಗೆಟ್ಟು ನನ್ನ ಸುತ್ತ ಎರಡು ಮೂರು ಬಾರಿ ಓಡಾಡಿತು. ಅನಂತರ ನೆಟ್ಟಗೆ ನೆಲದಿಂದ ನನ್ನ ಹೆಗಲ ಮೇಲಕ್ಕೆ ನೆಗೆಯಿತು. ಅದರ ಉಗುರಿಗೆ ಸಿಗಬಾರದೆಂದು ನಾನು ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಜರುಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಕೆಳಗೆ ಬೀಳುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನನ್ನ ತೋಳಿಗೆ ನೇತು ಬಿದ್ದಿತು. ಎರಡು ಮೂರು ಹೆಜ್ಜೆ ಹಿಂದೆ ಸರಿದು, ಆ ಬಾಗಿಲ ಮೇಲೆ ಬಲವಾಗಿ ಕುಟ್ಟಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಂದಾಚೆಗೆ ಅನುಮಾನಕ್ಕೆ ಎಡೆಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಚಟ್ಟನೆ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದೆ. ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ತಿಂಗಳ ಬೆಳಕು ಬೀಳದ ಒಳಭಾಗಕ್ಕೆ ಇನ್ನೇನು ನುಗ್ಗುವುದರಲ್ಲಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಆ ಕ್ಷಣ ನನ್ನ ಕಣ್ಣುಮುಂದೆ ಏನೋ ಹಾದುಹೋಯಿತು. ಏನದು? ಸುರುಳಿ (ಸ್ಪ್ರಿಂಗ್)ಯಿಂದ ಚಿಮ್ಮಲ್ಪಟ್ಟಂತೆ ಕೋಣೆಯ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗಿ ಓಡಿಬರುತ್ತಿದ್ದಳು. ನನ್ನ ಮೇಲೆ ನುಗ್ಗುವುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿ ಹಾದುಹೋಗಿ ಕೋಣೆಯಿಂದಾಚೆ ಅರ್ಧ ಬಿದ್ದುಬಿಟ್ಟಳು. ಅಲ್ಲಿ, ನನ್ನ ಮುಖದ ಕಡೆ ನೋಡುತ್ತ ಇನ್ನೂ ಏನೋ ಭೀಕರತೆಯನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆ ನಡುಗುತ್ತ ಎದುರು ಮಂಡಿಯೂರಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಳು.

ಆಕೆ ಯುಜುಕೀ ಎಂದು ಬೇರೆ ಹೇಳಬೇಕೆ? ಆ ರಾತ್ರಿ ಸ್ವಪ್ನವಾಗಿ ಕಂಡಳು. ಬೇರೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯಂತೆ ತೋರಿದ್ದಳು. ಆಕೆಯ ಅಗಲವಾದ ಕಣ್ಣುಗಳು ಹೊಳೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಗಲ್ಲ ಕೆಂಪು ಕೆಂಡವಾಗಿತ್ತು. ಆಕೆಯ ಅಸ್ವಸ್ಥವಾದ ಕಿಮೊನೊ ಲಂಗಗಳು ಆಕೆಗೆ ಎಂದೂ ಇರದಂಥ ಮೋಹಕತೆಯನ್ನಿತ್ತಿದ್ದವು. ಯೋಷಿಹೈಡನ ನಶಿಸುತ್ತಿರುವ ಮಗಳು ನಿಜವಾಗೂ ಈಕೆಯೇ? ನಾನು ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಒರಗಿಕೊಂಡು ತಿಂಗಳ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಆಕೆಯ ಚೆಲುವಾದ ಶರೀರವನ್ನು ನೋಡಿದೆ. ಅನಂತರ ಬೆದರಿದ ಹೆಜ್ಜೆಗಳ ಸದ್ದು ಮರೆಯಾದ ದಿಕ್ಕನ್ನು ತೋರುತ್ತಾ “ಏನದು?” ಎಂದು ಕಣ್ಣಲ್ಲೇ ಕೇಳಿದೆ.

ಆದರೆ ಆಕೆ ಸುಮ್ಮನೆ ತುಟಿ ಕಚ್ಚಿ ತಲೆ ಅಲ್ಲಾಡಿಸಿಬಿಟ್ಟಳು. ಏನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ತುಂಬಾ ಭಯಕ್ರಾಂತಿಯಾದಂತೆ ಕಂಡಳು. ಆಗ ನಾನು ಬಾಗಿ ಅವಳ ಕಿವಿಗೆ ಬಾಯಿ ಇಟ್ಟು “ಏನದು?” ಎಂದು ಪಿಸುಗುಟ್ಟಿ ಕೇಳಿದೆ. ಆದರೆ ಆ ಹುಡುಗಿ ಮತ್ತೂ ತಲೆಯಾಡಿಸಿದಳು. ಕಣ್ಣೀರು ಆಕೆಯ ಕಣ್ಣು ತುಂಬಿ ಅಂಗಿಯ ಕೊರಲ ಪಟ್ಟಿಯ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಹನಿಯಾಗಿ ಜೋತುಬಿದ್ದಿತ್ತು. ಹಿಂದಿನಿಂದ ಬಲವಾಗಿ ತುಟಿ ಕಚ್ಚಿದಳು.

ನಾನೆಂದೂ ದಡ್ಡ ಆಸಾಮಿಯೆ. ಯಾವುದನ್ನೂ ಬಿಚ್ಚಿ ಹೇಳದಿದ್ದರೆ ನಾನು ಗ್ರಹಿಸಲಾರೆ. ಏನೂ ಹೇಳಲು ನನಗೆ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಅವಳ ಎದೆಯ ಬಡಿತಕ್ಕೆ

ಕಿವಿಗೊಡುವ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಗಳಿಗೆ ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಂತುಬಿಟ್ಟೆ. ಆಕೆಯನ್ನು ತುಂಬ ಪ್ರಶ್ನಿಸಬಾರದೆಂದು ಅನಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದೆ.

ಹಾಗೆ ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತಾಯಿತೋ ನಾನರಿಯೆ. ಕೊನೆಗೆ ತೆರೆದು ಹಾಗೆಯೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಮುಚ್ಚಿದೆ. ಗಾಬರಿಯಿಂದ ಚೇತರಿಸಿಕೊಂಡಂತಿದ್ದ |ಆ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಮೃದುವಾಗಿ ಕೇಳಿದೆ. “ಮತ್ತೆ ನಿನ್ನ ಕೋಣೆಗೆ ನೀನು ಹೋಗುವುದು ಮೇಲು.” ಆಗ ಸುತ್ತ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೂ ನಾನೇನೂ ನೋಡಬಾರದುದನ್ನು ನೋಡಿಬಿಟ್ಟೆನೆಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ ತಳಮಳಗೊಂಡು ಸದ್ದಿಲ್ಲದೆ ಬಂದ ಹಾದಿ ಹಿಡಿದು ಹೊರಟೆ. ಆದರೆ ಹತ್ತು ಹೆಜ್ಜೆ ನಡೆದಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಮತ್ತೆ ಏನೂ ನನ್ನ ಅಂಗಿ ಹಿಡಿದೆಳೆಯಿತು. ಈ ಬಾರಿ ಮೆಲ್ಲನೆ, ವಿಸ್ಮಿತನಾಗಿ ನಿಂತು ಹಿಂದೆ ತಿರುಗಿ ನೋಡಿದೆ. ಅದೇನೆಂದುಕೊಂಡಿರಿ ? ಯೋಷಿಹೈಡ್ ಮಂಗ, ಕೊರಲಿನ ಚಿನ್ನದ ಗಂಟೆಯನ್ನು ಝಣಝಣಿಸುತ್ತ ಮನುಷ್ಯರಂತೆ ಎರಡು ಕೈ ಜೋಡಿಸಿ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ನನಗೆ ವಿನಯದಿಂದ ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

೧೪

ಎರಡು ವಾರದ ನಂತರ ಯೋಷಿಹೈಡ್ ಅರಮನೆಗೆ ಬಂದು, ಕೂಡಲೇ ದೊರೆಯನ್ನು ಕಾಣಲು ಸಮಯ ಬೇಡಿದ. ಆತ ಕೆಳದರ್ಜೆಯವನು, ಆದರೂ ಆತ ಎಂದೂ ದೊರೆಯ ವಿಶ್ವಾಸಪಾತ್ರ. ಅಂತೇ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಂದರ್ಶನ ಕೊಡುವುದು ಕಷ್ಟವಾದರೂ, ದೊರೆ ಕೂಡಲೇ ಆತನಿಗೆ ಭೇಟಿಯಿತ್ತ. ಯೋಷಿಹೈಡ್ ವಿನಯದಿಂದ ರಾಜನಿಗೆ ತಲೆಬಾಗಿ ಗಡಸುಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳ ತೊಡಗಿದ.

“ಪ್ರಭು, ಕೆಲವು ಕಾಲದ ಹಿಂದೆ ನರಕದ ಪರದೆಗೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಇತ್ತಿರಿ. ಹಗಲು ರಾತ್ರಿ ದುಡಿದು ತುಂಬ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಅದರ ಫಲವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ನಕ್ಷೆ ಇನ್ನೇನು ಪೂರೈಸಿದೆ.”

“ಅಭಿನಂದನೆಗಳು ! ತೃಪ್ತಿಯಾಯಿತು ನನಗೆ !” ದೊರೆಯ ದನಿಯಲ್ಲಿ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ಭರವಸೆಯ, ಆಸಕ್ತಿಯ ಅಭಾವವಿತ್ತು.

“ಇಲ್ಲ ಪ್ರಭು, ಅಭಿನಂದನೆ ಸರಿಯಲ್ಲ” ಯೋಷಿಹೈಡ್ ಕೆಳಕ್ಕೆ ನೆಟ್ಟ ದೃಷ್ಟಿಯುಳ್ಳವನಾಗಿ ಇನ್ನೇನು ಕೋಪವೇರುತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿದ, “ಇನ್ನೇನು ಪರದೆ ಮುಗಿಯುತ್ತಿದೆ, ಆದರೆ ಒಂದು ಭಾಗವಿದೆ, ನಾನೀಗ ಚಿತ್ರಿಸಲಾರದೆ ಇರುವುದು.”

“ಏನು ? ಪರದೆಯ ಭಾಗವನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಲಾರೆಯೆ ?”

“ಇಲ್ಲ ಪ್ರಭು ! ಮಾದರಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅಂಥದೇನನ್ನೂ ಚಿತ್ರಿಸಲಾರೆ. ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರೂ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಸತ್ಸವಿರದು. ಅಂದರೆ ಚಿತ್ರಿಸಲಾರೆನೆಂದೇ ತಾನೇ?”

ಇದನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ದೊರೆಯ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯ ದ್ವೇಷ ಪೂರ್ಣನಗೆ ಮಿಂಚಿತು. “ಹಾಗಾದರೆ ಈ ನರಕದ ಪರದೆಯನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಲು ನೀನು ನರಕವನ್ನೇಕೆ ನೋಡಬೇಕು ?”

“ಹೌದು ಪ್ರಭು. ಕೆಲವು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ನರಕದ ಜ್ವಾಲೆಗಳಂತೆ ಹಬ್ಬಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ದೊಡ್ಡ ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ಕಂಡೆ. ನನ್ನ ಚಿತ್ರದ ಜ್ವಾಲೆಗಳು ನಾನಾಗ ನೋಡಿದ್ದೆ. ಆ ಚಿತ್ರ ಪ್ರಭುಗಳಿಗೆ ಪರಿಚಿತವಿರಬೇಕು ಅಲ್ಲವೇ ?” “ದುಷ್ಟರ ವಿಷಯ ಹೇಗೆ? ಸೆರೆಯಾಳುಗಳನ್ನು ನೀನು ನೋಡಿಲ್ಲ. ನೋಡಿದಿಯೇನು ?” ಯೋಷಿಹೈಡನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳದೆ ಇದ್ದಹಾಗೆಯೇ ಅವನ ಮಾತು ಮುಗಿದ ಕೂಡಲೆ ರಾಜ ಹೇಳಿದ.

“ಕಬ್ಬಣದ ಸರಪಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಂಧಿತರಾದವರನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ವಿಚಿತ್ರ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದವರನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅಂತೆಯೇ ಚಿತ್ರಹಿಂಸೆಗೊಳಗಾದ ದುಷ್ಟರ ನರಳಾಟವನ್ನು ನೋಡಿಲ್ಲ ಎನ್ನಲಾರೆ. ಸೆರೆಯಾಳುಗಳನ್ನು.....” ಯೋಷಿಹೈಡ್ ಅಸಹ್ಯವಾಗಿ ನಕ್ಕು ಹೇಳಿದ, “ಎಷ್ಟೊ ಬಾರಿ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ದನದ ತಲೆ, ಕುದುರೆಯ ತಲೆ, ಮೂರು ಮುಖದ ಆರು ಕೈಗಳ ಭೂತಗಳು, ಸದ್ದೇ ಮಾಡದೆ ತಟ್ಟುವ ಕೈಗಳು, ದನಿಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸದೆ ತೆರೆದ ಬಾಯಿಗಳು— ಎಲ್ಲವೂ ನನ್ನನ್ನು ಕಾಡಲು ಬರುತ್ತವೆ. ದಿನವೂ ಹಗಲು ರಾತ್ರಿ ಅವನನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದಾಗ ಉತ್ತೇಕ್ಸೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಚಿತ್ರಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದು, ಆಗದೆ ಇರುವುದು ಅಂಥದೇನೂ ಅಲ್ಲ.”

ದೊರೆಗೆ ಪೂರಾ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿರಬೇಕು. ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ಯೋಷಿಹೈಡನನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಸಿದ ಫಜೀತಿಗೊಂಡವನಂತೆ. ಆಮೇಲೆ ಹುಬ್ಬುಗಳನ್ನು ಬಿಲ್ಲಂತೆ ಬಾಗಿ ಸೀ ಕೇಳಿದ. “ ನೀನು ಚಿತ್ರಿಸಲಾಗದೆ ಇರುವುದು ಯಾವುದು?”

೧೫

“ಪರದೆಯ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ, ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಬೀಳುತ್ತಿರುವ ರಥವನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಬೇಕು” ಎಂದ ಯೋಷಿಹೈಡ್ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ರಾಜನ ಮುಖವನ್ನೇ ನೇರವಾಗಿ ನೋಡಿದ. ಚಿತ್ರವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುವಾಗ ಯೋಷಿಹೈಡ್ ಹುಚ್ಚಾಗುವುದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಮಾತು ಹೇಳಿದಾಗಂತೂ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹುಚ್ಚನಾಗಿದ್ದ. ಆತ ಮುಂದುವರೆಸಿದ.

“ರಥದಲ್ಲಿ ಸುಂದರಿಯಾದ ರಾಜಸ್ತ್ರೀಯೊಬ್ಬಳು, ಹಬ್ಬುತ್ತಿರುವ ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ಕೂದಲೆಲ್ಲ ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತವಾಗಿ, ಸಂಕಟವಾಗಿ ನರಳುತ್ತಿರುತ್ತಾಳೆ. ಹೊಗೆಯಲ್ಲಿ ನುಲಿದುಹೋದ ಮುಖ. ಬಿಗಿದ ಕಣ್ಣು ಹುಬ್ಬು, ರಥದ ಮೇಲ್ಭಾಗವಣಿಯತ್ತ ನೆಟ್ಟ

ನೋಟ, ರಥದ ಬಿದಿರು ತಟಕೆಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಮೇಲೆ ಸಿಡಿಯುತ್ತಿರುವ ಕಿಡಿಗಳನ್ನು ತಡೆಯಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಹತ್ತಿಪ್ಪತ್ತು ವಿಚಿತ್ರ ಕ್ರೂರಪಕ್ಷಿಗಳು ಕೀರುತ್ತ ರಥದ ಸುತ್ತ ಹಾರಾಡುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಆಹಾ ರಥದ ಆ ಸುಂದರಿ ! ಅವಳನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುವುದು ನನಗೆ ಅಸಾಧ್ಯ.”

“ಸರಿ, ಇನ್ನೇನು ?”

ಯೋಷಿಹೈಡನ ಮಾತಿನ ಮುಂದುವರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜ ಏನೂ ಕಾರಣದಿಂದ ವಿಚಿತ್ರ ಸುಖಪಟ್ಟ. ಆದರೆ ಕಲಾವಿದನ ತುಟಿಗಳು ಜ್ವರಪೀಡಿತವಾದಂತೆ ಚಲಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಮಾತಾಡುವಾಗ ಆತ ಕನಸಿನಲ್ಲಿದ್ದವನಂತೆ ತೋರುತ್ತಿದ್ದ. “ಇಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಲಾರೆ” ಮತ್ತೆ ಹೇಳಿದ. ಆಮೇಲೆ ಕೂಗಿಯೇಬಿಟ್ಟ ನನಗಾಗಿ ಒಂದು ರಥ ಉರಿಸಿ, ಪ್ರಭು. ಓ, ಅದು ನಿಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ.....”

ದೊರೆಯ ಮುಖ ಕಪ್ಪಿಟ್ಟಿತು. ಅನಂತರ ಹಠಾತ್ತನೆ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ನಗಲಾರಂಭಿಸಿದ. ನಗೆಯ ಭರಾಟೆಯಲ್ಲಿ ಉಸಿರು ಕಟ್ಟಿದ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದ— “ನೀನು ಇಷ್ಟಪಟ್ಟಂತೆಯೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಸಾಧ್ಯವೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ಚರ್ಚೆ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ.”

ಅದನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ನನಗೆ ಮೈ ಝುಮ್ಮೆಂದಿತು. ಅದು ದುರ್ನಿಮಿತ್ತವೇ ಇರಬಹುದು. ಯೋಷಿಹೈಡನ ಹುಚ್ಚು ಸೋಂಕಿನಿಂದ ಹಾಗೆ ದೊರೆ ಬದಲಾಯಿಸಿದ. ಆತನ ತುಟಿಯ ಮೇಲೆ ಬೆಳ್ಳಗೆ ನೊರೆ ಕಟ್ಟಿತು. ಕಣ್ಣಿನಂಚಿನಲ್ಲಿ ರೌದ್ರತೆ ಮಿಂಚಿನಂತೆ ಹೊಳೆಯಿತು. ತಟ್ಟನೆ ಮಾತು ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಮತ್ತೆ ಜ್ಯಂಬಿಸಿ ನಗಲಾರಂಭಿಸಿದ “ನಿನಗಾಗಿ ಒಂದು ರಥ ಸುಡುತ್ತೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸರ್ವಾಲಂಕೃತೆಯಾದ ಸುಂದರಿ ಇರುತ್ತಾಳೆ. ಬೆಂಕಿಯ ಕಪ್ಪುಹೊಗೆಗೆ ಸಿಕ್ಕ ಆ ಹೆಂಗಸು ನರಳಿ ಸಾಯುತ್ತಾಳೆ. ಅಂಥದನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಲು ಯೋಚಿಸಿದವನು ಜಪಾನಿನ ಅತಿಶ್ರೇಷ್ಠ ಕಲಾವಿದನಾಗಿರಬೇಕು. ಅವನನ್ನು ಹೊಗಳುತ್ತೇನೆ. ಓ ಅವನನ್ನು ಹೊಗಳುತ್ತೇನೆ!” ದೊರೆಯ ಮಾತು ಕೇಳಿದಾಗ ಯೋಷಿಹೈಡ್ ಬಿಚಿಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟ. ಏದುತ್ತಿರುವವನಂತೆ ತುಟಿಯಾಡಿಸಿದ. ಆದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಆತನ ಮೈ ಸಡಿಲಿಸಿತು. ಚಾಪೆಯ ಮೇಲೆ ಎರಡೂ ಕೈಯಿಟ್ಟು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ತಲೆಬಾಗಿಸಿದ. “ಎಂಥ ಅದೃಷ್ಟ !” ಎಂದು ಯಾರಿಗೂ ಕೇಳಿಸದಷ್ಟು ಮೆಲ್ಲನೆ ನುಡಿದ. ಬಹುಶಃ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಆತನ ಯೋಚನೆಯ ಭೀಕರತೆಯನ್ನು ದೊರೆಯ ಮಾತು ಆತನ ಕಣ್ಣುಮುಂದೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಂದು ತೋರಿದ್ದುದಿರಬೇಕು. ನನ್ನ ಜೀವಮಾನದಲ್ಲೇ ಯೋಷಿಹೈಡನ ಮೇಲೆ ನನಗೆ ಕನಿಕರವಾದುದು ಅದೊಂದೇ ಬಾರಿ.

೧೬

ಇದಾದ ಎರಡು ಮೂರು ದಿನದ ನಂತರ, ದೊರೆ ತನ್ನ ಮಾತನ್ನು ನಡೆಸಲು ಸಿದ್ಧನಿರುವುದಾಗಿ ಯೋಷಿಹೈಡನಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ. ರಥ ಸುಡುವುದು ಹೋರಿಕಾವಾದಲ್ಲೇನೂ ಅಲ್ಲ. ರಾಜಧಾನಿಯ ಆಚೆ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನ ಯಾತಿಗೇ ಎಂದು ಕರೆಯುವ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ. ಅದು ಮೊದಲು ದೊರೆಯ ನಿವಾಸವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೂ ಬಹುವರ್ಷಗಳಿಂದ ಯಾರೂ ಅಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದರ ಸುತ್ತ ಕಾಡಿನಂತೆ ಬೆಳೆಯಲು ಬಿಟ್ಟು ತೋಟ. ಅದರ ಮೇಲಿನ ಅನಾದರಕ್ಕೆ ಜನ ಏನೇನೂ ಕಾರಣ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಬೆಳುದಿಂಗಳ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ದೊರೆಯ ಸತ್ತುಹೋಗಿದ್ದ ತಂಗಿ, ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಕೆಂಪು ಅಂಗಿ ಧರಿಸಿ ಅಲ್ಲಿನ ಅಂಗಳಗಳಲ್ಲಿ, ನೆಲಕ್ಕೆ ಸೋಕದೆ ಸುಳಿದಾಡುತ್ತಿದ್ದಳೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಗಲೆಲ್ಲ ಆ ಅರಮನೆ ಸ್ತಬ್ಧ. ಆದರೆ ರಾತ್ರಿ ಅಗೋಚರವಾದ ಹೆಜ್ಜೆಗಳ ಸಪ್ಪಳ, ಹಾಗೂ ತಾರೆಗಳ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಹಾರಾಡುತ್ತಿದ್ದ ರಾತ್ರಿಯ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಭೂತಾಕಾರಗಳಿಂದ ಅದು ಪೂರಾ ಭೀಕರವಾಗಿತ್ತು.

ಅಂದು ರಾತ್ರಿ ಚಂದ್ರನಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಗ್ಗತ್ತಲೆ. ಎಳೆಹಳದಿಯ ಉಡುಪನ್ನೂ ರಾಜಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ಬಿಡಿಸಿದ್ದ ಕೆಂಪು-ನೀಲಿ ಮಿಶ್ರವರ್ಣದ ಅಂಗಿಯನ್ನೂ ಧರಿಸಿ, ರೇಸಿಮೆಯಿಂದ ಅಲಂಕೃತವಾದ ಬೆತ್ತದ ಮೆತ್ತೆಯ ಮೇಲೆ ಹಜಾರದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದ ದೊರೆಯ ಮುಖವನ್ನು ಎಣ್ಣೆಯ ದೀವಟಿಗೆಗಳು ಬೆಳಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಆತನ ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ಎಡದಲ್ಲಿ ಬಲದಲ್ಲಿ ಐದಾರು ಸೇವಕರು ಕೈಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ನಿಂತಿದ್ದರೆಂದು ಬೇರೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬನ ಆಯ್ಕೆಯಂತೂ ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣವಾಗಿತ್ತು. ಆತ ಬಲವಾದ ಸೈನಿಕವೀರ, ಮಿಚಿನೊಕು ಕದನದಲ್ಲಿ ಹಸಿವಡಗಿಸಲು ಮನುಷ್ಯರ ಮಾಂಸವನ್ನೇ ತಿಂದವನು. ಅಂದಿನಿಂದ ಆತ ಜೀವಂತ ಜಿಂಕೆಯ ಕೊಂಬುಗಳನ್ನು ಹರಿದು ಕೀಳಬಲ್ಲವನಾಗಿದ್ದ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಗಲ್ ಹಕ್ಕಿಯ ಬಾಲದಂತೆ ಉದ್ದನೆಯ ಕತ್ತಿಯನ್ನು ಹಿಂದೆ ಇಳಿಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಅಂಗಳದ ಕೆಳಗೆ ನಿಂತಿದ್ದ ಆ ದೈತ್ಯವ್ಯಕ್ತಿ. ಒಮ್ಮೆ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತ, ಒಮ್ಮೆ ಮಸಕಾಗುತ್ತ ಇದ್ದ ದೀವಟಿಗೆಗಳ ಇಳಿಬೆಳಕು ಆ ದೃಶ್ಯದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಬೆಳಗಿತ್ತು. ನಾವು ಕನಸಿನಲ್ಲಿದ್ದವೋ ಎಚ್ಚರವಾಗಿದ್ದವೋ ನಮಗೆ ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಭಯಂಕರತೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಕವಿವಿತ್ತು.

ತೋಟದೊಳಕ್ಕೆ ರಥವನ್ನು ಎಳೆತಂದಿದ್ದರು. ಕತ್ತಲೆಯನ್ನು ತನ್ನ ಭಾರವಾದ ಮೇಲ್ಭಾಗವೇನೆಯಿಂದ ಅದುಮುತ್ತ ಅದು ಅಲ್ಲಿ ನಿಂತಿತ್ತು. ಎತ್ತು ಹೂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದರ ಮೂತಿಯ ಕಪ್ಪು ತುದಿ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿತ್ತು. ತಾರೆಗಳಂತೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಅದರ ಚಿನ್ನದ ಮೈಯನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ, ವಸಂತಕಾಲವಾದರೂ ನಮಗೆ ಮೈ ಜಿಲ್ಲೆಂದಿತು. ಕಸೂತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ನೀಲಿ ಪರದೆಗಳು ರಥವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮುಚ್ಚಿದ್ದವು.

ಒಳಗೆ ಏನಿತ್ತು ನಮಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಸುತ್ತಲೂ ಸೇವಕರು ದೀವಟಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ನಿಂತಿದ್ದರು. ಹಜಾರದ ಕಡೆಗೆ ಹಬ್ಬುತ್ತಿದ್ದ ಹೊಗೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಚಿಂತಿಸುತ್ತ ಕಾದು ನಿಂತಿದ್ದರು.

ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲಿ ಯೋಷಿಹೈಡ್ ಹಜಾರದ ಎದುರಿಗೆ ಕುಳಿತಿದ್ದ. ಎಂದಿಗಿಂತ ಸಣ್ಣದಾಗಿ ವ್ಯಗ್ರವಾಗಿ ಕಂಡ ತಾರಾಮಯ ಆಕಾಶ ಅವನನ್ನು ದಂಗು ಬಡಿಯುವಂತಿತ್ತು. ಆತನ ಹಿಂದೆ ಕುಳಿತಿದ್ದವನು ಶಿಷ್ಯನೇ ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಅವರಿಬ್ಬರೂ ನನಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲಿ ಹಜಾರದ ಕೆಳಗೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಅವರ ಬಟ್ಟೆಯ ಬಣ್ಣವೇನೆಂದು ಹೇಳಲಾರೆ.

೧೭

ನಡುರಾತ್ರಿ ಇರಬೇಕು. ಹತ್ತಿರದ ಹೊಳೆಯ ಮೇಲೆ ಕವಿದಿದ್ದ ಕತ್ತಲೆ ನಮ್ಮ ಉಸಿರನ್ನೇ ಕಾವಲು ಕಾಯುವಂತಿತ್ತು. ದೀವಟಿಗಳ ಮಸಿಯ ವಾಸನೆಯನ್ನು ನಮಗೆ ಬೀರುತ್ತಿದ್ದುದು ರಾತ್ರಿಯ ಗಾಳಿಯ ಮೆಲುನಡೆ ಮಾತ್ರ. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ದೊರೆ ನಿಶ್ಚಬ್ದನಾಗಿ ನಿಶ್ಚಲನಾಗಿ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಿದ. ಆಮೇಲೆ ಆತ ಮುಂದೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸರಿದು “ಯೋಷಿಹೈಡ್” ಎಂದು ಕೂರುಡಿಯಲ್ಲಿ ಕರೆದ.

ಯೋಷಿಹೈಡ್ ಏನೋ ಉತ್ತರವಿತ್ತಿರಬೇಕು. ಆದರೆ ನನಗೆ ಕೇಳಿಸಿದ್ದಂತೂ ಏನೂ ಗೊಣಗಿದಂತೆಯೇ ಇತ್ತು.

“ಯೋಷಿಹೈಡ್, ಈ ರಾತ್ರಿ ನಿನ್ನ ಕೋರಿಕೆಯಂತೆ ನಿನಗಾಗಿ ಈ ರಥವನ್ನು ಸುಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತೇನೆ.”

ದೊರೆ ಸುತ್ತಲವರ ಕಡೆ ದೃಷ್ಟಿ ಬೀರಿದ. ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರೊಡನೆ ಅರ್ಥಗರ್ಭಿತ ನಸುನಗೆಯನ್ನು ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡನೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದು ನನ್ನ ಕಲ್ಪನೆಯೂ ಇದ್ದೀತು. ಯೋಷಿಹೈಡ್ ಭೀತನಾಗಿ ತಲೆಯನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತಿ ಹಜಾರದತ್ತ ನೋಡಿದ. ಆದರೆ ಏನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಕುಳಿತಲ್ಲಿಂದ ಅಲುಗಲೂ ಇಲ್ಲ.

“ನೋಡಿಲ್ಲಿ. ಇದು ನಾನು ದಿನವೂ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ರಥ. ನಿನಗೆ ಗುರುತು ಸಿಗಬಹುದಲ್ಲವೇ? ಇದನ್ನು ಈಗ ಸುಡುತ್ತೇನೆ. ಉರಿಯುವ ನರಕವನ್ನೇ ನಿನಗೆ ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ.”

ಮತ್ತೆ ದೊರೆ ಮಾತು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಸೇವಕರ ಕಡೆ ಸಂಚ್ಛೇ ಮಾಡಿದ. ಒಮ್ಮೆಲೆ ಆತನ ಧ್ವನಿ ಕ್ರೂರವಾಯಿತು. “ಆ ರಥದೊಳಗೆ ನನ್ನ ಅಪ್ಪಣೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಒಬ್ಬ ಅಪರಾಧಿ ಸ್ತ್ರೀ ಇದ್ದಾಳೆ. ಅದರಿಂದ ರಥ ಉರಿದಾಗ, ಅವಳ ಮಾಂಸ ಬೆಂದು, ಮೂಳೆ ಸುಟ್ಟು ತೀವ್ರ ಸಂಕಟದಿಂದ ಆಕೆ ಸಾಯುತ್ತಾಳೆ. ನಿನ್ನ ಪರದೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಇಂಥ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಮತ್ತೆಂದೂ ನೀನು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಬೆಂಕಿ

ತಗಲಿ ಉರಿಯುತ್ತಿರುವ ಮಂಜಿನಂಥ ಬೆಳ್ಳನೆಯ ಮೈಯನ್ನು ನೋಡಲು ಹಿಂಜರಿಯಬೇಡ. ಆಕೆಯ ಕಪ್ಪು ಕೂದಲು ಕಿಡಿಗಳನ್ನು ಚಿಮ್ಮುತ್ತ ಕುಣಿಯುವುದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡು.“

ಮೂರನೆಯ ಬಾರಿಗೆ ಮಾತು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ ದೊರೆ. ಆತನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏನು ವಿಚಾರ ಇತ್ತೋ ನಾನರಿಯೆ. ಆದರೆ ಸದ್ದಿಲ್ಲದ ನಗೆಯಿಂದ ಆತನ ಭುಜ ಅದುರಿತು. “ಮುಂದೆ ಬರುವ ಜನ ಇಂತಹದನ್ನೆಂದೂ ನೋಡರು. ಇಲ್ಲಿಂದಲೇ ನಾನು ವೀಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ. ಬನ್ನಿ ಬನ್ನಿ, ಪರದೆ ಸರಿಸಿ ಒಳಗಿರುವ ಹೆಂಗಸನ್ನು ಯೋಷಿಹೈಡನಿಗೆ ತೋರಿಸಿ.

ದೊರೆಯ ಮಾತಿನಂತೆ ಒಬ್ಬ ಸೇವಕ ಒಂದು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಪೈನ್ ದೀವಟಿಗೆಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದು, ತೆರವಾಗಿದ್ದ ಕೈಚಾಚಿ ಪರದೆಯನ್ನೆತ್ತಿದ. ಮಂಕಾಗಿದ್ದ ದೀವಟಿಗೆ ಚಿಟಿಚಿಟಿರೆನ್ನುತ್ತ ಉರಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ರಥದ ಒಳಗನ್ನೆಲ್ಲ ಅದು ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾಗಿ ಬೆಳಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಸರಪಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಬಂಧಿತಳಾಗಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಹೆಂಗಸನ್ನು ತೋರಿಸಿತು. ಯಾರಾಕೆ ? ಆಹ್..... ಇರಲಾರದು! ರುಗರುಗಿಸುವ ಕಸೂತಿಯ ಉಡುಪು ಧರಿಸಿದ್ದಳು. ಮನ ಸೆಳೆಯುವಂತೆ ಬಿಚ್ಚಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಆಕೆಯ ಕಪ್ಪು ಕೇಶರಾಶಿ ನೇರವಾಗಿ ಕೆಳಗೆ ಇಳಿಬಿದ್ದಿತ್ತು. ನಾನಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಸಿದ್ದ ಜಡೆಬಿಲ್ಲೆಗಳು ಅಂದವಾಗಿ ಮಿಂಚುತ್ತಿದ್ದವು. ತೆಳುವಾದ ಆ ಸಣ್ಣ ದೇಹ, ಲಜ್ಜಾಪೂರ್ಣ ಭಂಗಿ..... ಉಡುಪೊಂದೆ ಬೇರೆ ತರ.....ಓ ಆಕೆ ಯೂಜುಕೀ ! ನಾನು ಇನ್ನೇನು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಕೂಗಿಯೇಬಿಟ್ಟೆ.

ಆಗ ನನ್ನ ಮುಂದೆ ಇದ್ದ ದಡೂತಿ ಸೈನಿಕ ಸರನೆ ಎದ್ದು ನಿಂತು ತನ್ನ ಕತ್ತಿಗೆ ಕೈ ಹಾಕಿದ. ಆತ ದೃಷ್ಟಿಸಿದ್ದು ಯೋಷಿಹೈಡನನ್ನು ಇರಬೇಕು. ಬೆದರಿದ ನಾನು ಕಲಾವಿದನತ್ತ ನೋಡಿದೆ. ಆತ ತಾನು ಕಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಅರೆ ದಂಗುಬಡಿದವನಂತಿದ್ದ. ಒಮ್ಮೆಲೆ ಚಿಗಿದು ನಿಂತು, ಎರಡು ಕೈ ಮುಂದೆ ಚಾಚಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮರೆತು ರಥದ ಕಡೆಗೆ ಓಡಲು ಮೊದಲಿಟ್ಟ. ಆಗಲೇ ನಾನು ಹೇಳಿದಂತೆ, ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಆತ ದೂರದ ನೆರಳಿನಲ್ಲಿದ್ದ. ಆತನ ಮುಖದ ಮೇಲಿದ್ದ ಭಾವವನ್ನು ನಾನು ಕಾಣದಾದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಒಂದೇ ಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ. ಏಕೆಂದರೆ ಮರುಕ್ಷಣವೇ ಆತನ ಮುಖ ಪೂರ್ತಿ ವರ್ಣಹೀನವಾಗಿದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡೆ. ಕತ್ತಲೆಯನ್ನು ಸೀಳಿಕೊಂಡು ಓಡುತ್ತಿದ್ದ ಆತನ ದೇಹ ಅರೆಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣು ಮುಂದೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಂಡಿತು. ಯಾವುದೋ ಅವ್ಯಕ್ತ ಶಕ್ತಿ ಆತನನ್ನು ನೆಲದಿಂದ ಮೇಲೆತ್ತಿ ಗಾಳಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಕಾಣಿಸಿತು. ಆನಂತರ “ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚಿ” ಎಂದು ದೊರೆ ಅಪ್ಪಣೆಮಾಡಿದ. ರಥದ ಮೇಲಿನ ಚಿಮ್ಮಿದ ದೀವಟಿಗೆಗಳ ಬೆಳಗಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಹೋಗಿ, ರಥ ಒಳಗಿನ ಪಯಣಿಗಳೊಡನೆ ಧಗ್ಗನೆ ಹತ್ತಿಕೊಂಡಿತು.

೧೮

ನಾನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆಯೇ ಅಗ್ನಿಜ್ವಾಲೆ ರಥವನ್ನೆಲ್ಲ ಮುಸುಕಿತು. ಮೇಲುಭಾವಣಿಯ ಮಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನೇತುಬಿಟ್ಟಿದ್ದ ಕೆನ್ನೀಲಿಬಣ್ಣದ ಗೋಡೆಗಳು ಬಿರುಗಾಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದಂತೆ ತೂಗಾಡಿದವು. ಕೆಳಗಿನಿಂದ ಬಿಳಿಯ ಹೊಗೆ ರಾತ್ರಿಯ ಕಷ್ಟ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸುರುಳಿ ಸುರುಳಿಯಾಗಿ ಹಬ್ಬುತ್ತಿತ್ತು. ಚಿಮ್ಮುತ್ತಿದ್ದ ಕಿಡಿಗಳ ಮಳೆಯಲ್ಲಿ ಬೊಂಬಿನ ತಟಕೆಗಳು, ತೂಗುಗೊಂಚಲುಗಳು, ಭಾವಣಿಯ ಲೋಹಾಲಂಕಾರ - ಎಲ್ಲವೂ ಹಾರಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಇತ್ತು. ಅಷ್ಟು ಉಗ್ರ ಆ ನೋಟ ! ತಟಕೆಗಳಿಂದ ಚಾಚುತ್ತಿದ್ದ ಉರಿಯ ನಾಲಿಗೆಗಳು, ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ನೆಗೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಒತ್ತಾದ ಜ್ವಾಲೆ, ಭೂಮಿಗೆ ಬಿದ್ದ ಸೂರ್ಯನ ದಿವ್ಯ ಜ್ವಾಲೆಯಂತೆ ತೋರುತ್ತಿದ್ದವು. ಮೊದಲು ನಾನು ಕೂಗಿಕೊಂಡೇಬಿಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಪೂರಾ ಕುಗ್ಗಿಹೋಗಿ ದಂಗುಬಡಿದು ನನ್ನ ಬಾಯಿ ಕಟ್ಟಿಹೋಗಿತ್ತು. ಬಾಯಿ ತೆರೆದುಕೊಂಡು ಆ ಘೋರ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ನೋಡುವುದು ಹೊರತು ಬೇರೇನು ಮಾಡಲೂ ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ತಂದೆ, ಯೋಷಿಹೈಡ್.....!

ಆತನ ಮುಖದ ಭಾವ ನನಗಿನ್ನೂ ನೆನಪಿದೆ. ತಾನಾಗಿಯೇ ಆತ ರಥದತ್ತ ಹೊರಟಿದ್ದ. ಆದರೆ ಉರಿ ಎದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲೆ ನಿಂತು ಕೈಚಾಚಿಕೊಂಡು ರಥವನ್ನು ಆವರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಹೊಗೆ ಬೆಂಕಿ ತನ್ನನ್ನು ಒಳಕ್ಕೆ ಸೆಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದೋ ಎನ್ನುವಂತೆ ಅದನ್ನು ಬಿರುಗಣ್ಣಿನಿಂದ ನೋಡುತ್ತಾ ನಿಂತುಬಿಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಆತನ ತಲೆಯ ಕೂದಲೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಗ್ನಿಪ್ರಭೆ ಅವನ ಮುಖವನ್ನು ಬೆಳಗಿತ್ತು. ಆತನ ದೊಡ್ಡ ಬಿರುಗಣ್ಣಿನ ಆಳದಲ್ಲಿ, ಬಿಗಿದುಕೊಂಡ ವಿಕೃತ ತುಟಿಗಳಲ್ಲಿ, ಸುರುವಿಹೋದ ಗಲ್ಲಗಳಲ್ಲಿ, ಆತನ ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಹಾದುಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ದುಃಖ, ಭೀತಿ, ಆಶ್ಚರ್ಯ ಎಲ್ಲವೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಮೂಡಿದ್ದವು. ಹೇಳಲೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನೆಸಗಿದ್ದ, ಇನ್ನೂ ಶಿರಚ್ಛೇದನ ಮಾಡದೆ, ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಎಳೆದೊಯ್ಯದೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿರುವ ದರೋಡೆಕಾರನೂ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಕಟಪಡುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆ ದೈತ್ಯ ಸೈನಿಕನೂ ವಿವರ್ಣವಾಗಿ ಹೋರಿಕಾವಾದ ದೊರೆಯತ್ತ ಭೀತಿಯಿಂದ ನೋಡಿದ.

ಆದರೆ ದೊರೆ ರಥದ ದೃಷ್ಟಿ ಬದಲಾಯಿಸದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ತನ್ನ ತುಟಿ ಕಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದ. ಇಲ್ಲವೇ ಆಗಾಗ ಅಹಿತವಾಗಿ ನಗುತ್ತಿದ್ದ. ರಥ ಹಾಗೂ ಅದರ ಪಯಣಿಗಳು ಆ ಹುಡುಗಿಯ ವಿಷಯ ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೆಲ್ಲ ಹೇಳಲು ನನಗೆ ದೈರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹೊಗೆ ಹಿಡಿದ ಆಕೆಯ ಬಿಳಿಮೊಗ ಮೇಲುಗಡೆ ತಿರುಗಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಆಕೆಯ ಉಡುಗೆ, ಓ ಎಷ್ಟು ಅಂದವಾಗಿತ್ತು ! ಎಂಥ ಘೋರ ದೃಶ್ಯ ! ಆದರೆ ರಾತ್ರಿಯ ಗಾಳಿ ಬೀಸಿ ಹೊಗೆಯನ್ನು ಆ ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಸರಿಸಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಂಪು ಜ್ವಾಲೆಯ ಮೇಲೆ ಚಿನ್ನದ

ಧೂಳನ್ನು ಎರಚಿದಂತಿತ್ತು. ಆ ಹುಡುಗಿ ತನ್ನ ಬಾಯಿಗೆ ಕೂಗದಂತೆ ತುರುಕಿದ್ದುದನ್ನು ಬಲವಾಗಿ ಕಚ್ಚುತ್ತಾ ಸರಪಳಿಗಳೇ ಕಿತ್ತುಹೋಗುವಂತೆ ಒದ್ದಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ನಾನು ಹಾಗೂ ಆ ದೈತ್ಯ ಸೈನಿಕ ಕೂಡ ನರಕದ ಘೋರವನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆ ಎಂದು ವಿಸ್ಮಿತರಾದೆವು. ನಮ್ಮ ದೇಹದ ಖಂಡಗಳು ಕರಗಿಹೋದವು.

ಅನಂತರ ತೋಟದ ಮರಗಳ ತುದಿಯ ಮೇಲೆ ರಾತ್ರಿಯ ಗಾಳಿ ಅಲುಗಾಡಿತೆಂದು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನಮಗನ್ನಿಸಿತು. ಆ ಸುಯ್ ದನಿ ಆಕಾಶಮುಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಏನೋ ಕಪ್ಪು ವಸ್ತು ನೆಲಕ್ಕೂ ಸೋಕದೆ ಆಕಾಶಕ್ಕೂ ಹಾರದೆ ಚಂಡಿನಂತೆ ಕುಣಿಯುತ್ತ ಮಹಲಿನ ಛಾವಣಿಯಿಂದ ಉರಿಯುತ್ತಿದ್ದ ರಥದೊಳಕ್ಕೆ ನೆಗೆಯಿತು. ಸುಟ್ಟು ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದ ತಟಕೆಗಳೊಳಕ್ಕೆ ಅದು ಬಿದ್ದು, ನರಳುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಹುಡುಗಿಯ ಸುತ್ತ ತನ್ನ ಕೈಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ, ನೀಳವಾಗಿ ಹೊಗೆಯಲ್ಲಿ ತೀರಿತು. ರೇಸಿಮೆಬಟ್ಟೆ ಹರಿದಂತಿತ್ತು ಆ ಕೂಗು. ಎರಡು ಮೂರು ಬಾರಿ ಹಾಗೇ ಕೀರಿತು. ಆಮೇಲೆ ನಮ್ಮನ್ನು ನಾವೇ ಮರೆತು ಎಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕೂಗಿಕೊಂಡೆವು.

ಆ ಜ್ವಾಲೆಯ ಪರದೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಹುಡುಗಿಯ ಭುಜಕ್ಕೆ ಆತುಕೊಂಡು ಯೋಷಿಹೈಡ್, ಮಹಲಿನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಹಾಕಿದ್ದ ಮಂಗ ಯೋಷಿಹೈಡ್, ಬಿದ್ದಿತ್ತು.

೧೯

ಆದರೆ ನಾನದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದು ಒಂದೇ ಗಳಿಗೆ. ಕಂದುಬಣ್ಣದ ಪರದೆಯ ಮೇಲಿನ ಚಿನ್ನದ ಎಲೆಯಂತೆ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಕಿಡಿಗಳೆದ್ದವು. ಉಗ್ರವಾಗಿ ಶಬ್ದ ಮಾಡುತ್ತಾ ರಥ ಉರಿಯುತ್ತ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಕೆರಳಿದಂತೆಯೇ ಕಪ್ಪು ಹೊಗೆ ಮಂಗನನ್ನೂ, ಯೂಜುಕೀಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಬಿಟ್ಟಿತು. ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ತಿವಿಯುವಂತೆ ಏಳುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಭಯಂಕರ ಜ್ವಾಲೆ, ಬೆಂಕಿಯ ಕಂಭವಿದ್ದಂತೆಯೇ ತೋರಿತು.

ಆ ಕಂಭದೆದುರಿಗೆ ಭಗ್ನನಾಗಿ ಯೋಷಿಹೈಡ್ ನಿಂತಿದ್ದ. ಆಗ ಒಂದು ಸೋಜಿಗವಾಯಿತು. ಹಿಂದೆ ನರಕದ ಯಾತನೆಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೋರಿದ್ದ ಯೋಷಿಹೈಡನ ಸುಕ್ಕುಗಟ್ಟಿದ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅವರ್ಣನೀಯ ಆನಂದದ ಹೊಳಪು ಮೂಡಿತು. ದೊರೆಯ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯವನ್ನು ಮರೆತು ಕೈಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ನೋಡುತ್ತ ನಿಂತುಬಿಟ್ಟ, ನರಳಿ ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದ ತನ್ನ ಮಗಳನ್ನು ನೋಡದೆಯೇ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ನಿಂತಿದ್ದ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಆ ಜ್ವಾಲೆಯ ಸುಂದರ ಬಣ್ಣದಿಂದ, ಬೇಯುತ್ತಿರುವ ಆ ಹುಡುಗಿಯ ದೇಹದಿಂದ ಸಂತೋಷಗೊಂಡವನಂತೆಯೇ ತೋರಿದ.

ಅತಿ ವಿಶೇಷವೆಂದರೆ ತನ್ನ ಮಗಳ ಸಾವನ್ನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದನಲ್ಲ ಅದು, ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡ ಮೃಗರಾಜಸಿಂಹನ ಆರ್ಭಟದ ಹಾಗೆ ಅವನಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡ ಅಸಾಮಾನ್ಯ ಕಾರಿಣ್ಯ ! ಬೆಂಕಿಯಿಂದ ಚಕಿತಗೊಂಡ ರಾತ್ರಿಯ

ಹಕ್ಕಿಗಳು ತಂಡತಂಡವಾಗಿ ಕೂಗುತ್ತ ಯೋಷಿಹೈಡ್‌ನ ತಲೆಯ ಸುತ್ತ ಹಾರಾಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಇದು ನನ್ನ ಕಲ್ಪನೆಯೇ ಇರಬಹುದು. ಬಹುಶಃ ಆ ಆತ್ಮರಹಿತ ಪಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ತಲೆಯ ಸುತ್ತ ಅಮಾನುಷ ಕೀರ್ತಿಯ ಪ್ರಭಾಮಂಡಲ ಕಾಣಿಸಿತೇನೋ. ಹಕ್ಕಿಗಳೇ ಆಕರ್ಷಿತವಾದರೆ, ಯೋಷಿಹೈಡ್‌ನನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ನಮಗೆ, ಸೇವಕರಿಗೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ವಿಚಿತ್ರ ಪೂಜ್ಯ ಭಾವನೆ ಬಂದಿರಬೇಕು ? ಒಳಗೇ ನಡುಗಿದೆವು. ಉಸಿರನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿದು, ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಬುದ್ಧನನ್ನು ಕಂಡ ಹಾಗೆ ಆತನನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ವಾಯುಮಂಡಲವನ್ನೆಲ್ಲ ತುಂಬಿದ ಅಗ್ನಿಗರ್ಜನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಬಂಧಿತನಾಗಿ ಸ್ತಬ್ಧನಾಗಿ ನಿಂತ ಯೋಷಿಹೈಡ್-ಎಂಥ ಭೀಕರ ದೃಶ್ಯ. ಅದನ್ನು ಕಂಡು ಉಂಟಾದುದು ಎಂಥ ತೀವ್ರ ಸಂತೋಷ ! ದೊರೆ ಮಾತ್ರ ಬಿನ್ನವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯಂತೆ ಹಜಾರದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದ. ಆತ ಬಿಳಿಚಿಕೊಂಡಿದ್ದ, ತುಟಿಗಳಲ್ಲಿ ನೊರೆಗಟ್ಟತ್ತು. ತನ್ನ ಕೆನ್ನಿಲಿಯಂಚಿನ ಮೋಣಕಾಲುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹಸಿದ ಮೃಗದ ಹಾಗೆ ಹಾತೊರೆಯುತ್ತಿದ್ದ.

ಯಾರೂ ಏನೂ ಹೇಳದಿದ್ದರೂ, ಯೂಜುಕೀಯಲ್ಲಿ ಆ ರಾತ್ರಿ ದೊರೆ ಒಂದು ರಥವನ್ನು ಸುಟ್ಟುಬಿಟ್ಟನೆಂಬ ಸುದ್ದಿ ಹರಡಿತು. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಬಗೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದವು. ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯ ಹಾಗೂ ಅತಿ ಪ್ರಚಲಿತವಾದ ಗುಲ್ಲೆಂದರೆ, ದೊರೆ ವಿಫಲಪ್ರೇಮದ ಕಾರಣದಿಂದ ಯೋಷಿಹೈಡ್‌ನ ಮಗಳನ್ನು ಸುಟ್ಟುಬಿಟ್ಟನೆಂಬುದು. ಆ ನರಕದ ಪರದೆಯನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಲು ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಕೊಂದರೂ ಸರಿಯೆ ಎಂದಿದ್ದ ಆ ಯೋಷಿಹೈಡ್‌ನ ಮನೋವಿಕಾರಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ದೊರೆಯ ಉದ್ದೇಶವೆನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ದೊರೆಯೇ ನನಗೇ ಮಾತು ಹೇಳಿದ.

ಕಣ್ಣೆದುರಿಗೇ ತನ್ನ ಮಗಳು ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಂದು ಸಾಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡೂ, ಪರದೆಯನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಯೋಷಿಹೈಡ್‌ನ ಕಲ್ಲೆದೆಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ತುಂಬ ಆಯಿತು. ಕೇವಲ ಒಂದು ಚಿತ್ರಕ್ಕಾಗಿ, ಮಾನವೀಯ ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸಗಳಿಗೆ ಹೊರತಾದ ಅವನು ಮನುಷ್ಯರೂಪಿನ ಮೃಗ ಎಂದು ಹಲವರು ಜರೆದರು. ಯಾಕೋಗಾವಾದ ಗುರು ನುಡಿದ- “ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನ ಪ್ರತಿಭೆ ಮಹತ್ವದ್ದಿರಬಹುದು. ಆತನ ಕಲೆ ಅವಿವೇಕವಿದ್ದೀತು. ಆದರೆ ಪಂಚಶೀಲಗಳ (ಕನ್ವಾಘ್ಯಾಷಿಯಸ್ಸನ ಪಂಚಶೀಲಗಳು: ಮಾನವೀಯತೆ, ನ್ಯಾಯ, ವಿವೇಚನೆ, ಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ನಿಷ್ಠೆ) ಅರಿವು ಮಾತ್ರ ಅವನನ್ನು ನರಕದಿಂದ ಕಾಪಾಡುವುದು.”

ಅಂತೂ ಒಂದು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಪರದೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಯಿತು. ಕೂಡಲೇ ಯೋಷಿಹೈಡ್ ಅದನ್ನು ಅರಮನೆಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ದು, ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಹೊರಿಕಾವಾದ ದೊರೆಗೆ ತೋರಿಸಿದ. ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಗುರುವೂ ದೊರೆಯೊಡನಿದ್ದ. ಪರದೆಯನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ, ಎಲೆಯೊಂದರ ಮೇಲೆ ಆಗಸಕ್ಕೇಳುವ ಬೆಂಕಿಯ

ಬಿರುಗಾಳಿಯಿಂದ ಆತ ತುಂಬ ಬೆದರಿರಬೇಕು. ಸೊಟ್ಟವೋರೆ ಮಾಡಿ ಯೋಷಿಹೈಡನತ್ತ ದುರುಗುಟ್ಟಿ ನೋಡುತ್ತ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ “ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ” ಎಂದ. ಇದನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿದ ದೊರೆಯ ಬಲಾತ್ಕಾರದ ನಗೆ ನನಗಿನ್ನೂ ನೆನಪಿದೆ.

ಅಂದಿನಿಂದ ಕೊನೆಯಪಕ್ಷ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಯೋಷಿಹೈಡನ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಟ್ಟ ಮಾತಾಡಿದವರಾರೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆ ಪರದೆಯನ್ನು ಯಾರೇ ನೋಡಲಿ ಆತ ಮೊದಲು ಕಲಾವಿದರನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸಿದ್ದರೂ, ಈಗ, ಗಂಭೀರನಾಗಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದ. ಏಕೆಂದರೆ ನರಕದ ಅತ್ಯಂತ ಘೋರ ಯಾತನೆಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಅನಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

ಆದರೆ ಆ ವೇಳೆಗೆ ಯೋಷಿಹೈಡ್ ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ. ಪರದೆ ಪೂರೈಸಿದ ರಾತ್ರಿಯೇ, ತನ್ನ ಕಲಾಶಾಲೆಯ ತೊಲೆಗೆ ನೇಣುಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟ. ತನ್ನ ಒಬ್ಬಳೇ ಮಗಳು ತನಗಿಂತ ಮೊದಲೇ ಹೊರಟುಹೋದ ಮೇಲೆ ತಾನೊಬ್ಬನೇ ಸೋಮಾರಿಯಾಗಿ ಬಾಳಲು ಆತನಿಗೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಆತನ ಮನೆಯ ಭಗ್ನಾವಶೇಷಗಳಲ್ಲಿ ಆತನ ಅವಶೇಷಗಳನ್ನೂ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿವೆ. ಆತನ ಗೋರಿಯ ಮೇಲೆ ನೆಟ್ಟಿದ್ದ ಗುರುತುಕಲ್ಲು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳ ಮಳೆ ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಅಳಿಸಿಹೋಗಿದೆ. ಸೊಪ್ಪುಸದೆ ಬೆಳೆದು ಅದನ್ನು ಮರೆಮಾಡಿ ನೆನಪಿನಿಂದ ಅಳಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದೆ.

ಮಚ್ಚೆ

[ಕವಾಬಾಟ ಯಸುನಾರಿ (ಜನನ ೧೮೯೯) ಅವರ

‘ಹೀಕುರೆ ನೊ ನಿಕ್ಕಿ’ - ೧೯೪೦]

ಕವಾಬಾಟಾನ ಪೂರ್ಣ ಪಕ್ವಕಾಲದ ಸೃಷ್ಟಿ “ಮಚ್ಚೆ” ಸ್ತ್ರೀಯ ಮನೋವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯ ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಆತನ ಬರಹದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಗುಣ ಇದೆ.

-

ನಿನ್ನೆ ರಾತ್ರಿ ಆ ಮಚ್ಚೆಯ ಕನಸು ಕಂಡೆ.

ಆ ಪದ ಬರೆದರೆ ಸಾಕು ನನ್ನ ಭಾವನೆ ನಿಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಕ್ಕೆ. ಆ ಮಚ್ಚೆ-ಎಷ್ಟು ಬಾರಿ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಿಮ್ಮಿಂದ ಬೈಗುಳು ತಿಂದಿದ್ದೇನೆ.

ಅದಿರುವುದು ನನ್ನ ಬಲಭುಜದ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ಬಹುಶಃ ನನ್ನ ಬೆನ್ನಿನ ಮೇಲುಭಾಗದಲ್ಲಿ ಎಂದೇನು.

“ಅದಾಗಲೇ ಅವರೆಕಾಳಿಗಿಂತ ದೊಡ್ಡದಾಗಿದೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಹಾಗೇ ಕೈಯಾಡಿಸುತ್ತಿ, ಒಂದು ದಿನ ಮೊಳಕೆ ಹೊರಟೇಬಿಡುತ್ತದೆ.”

ನೀವು ನನ್ನನ್ನು ಕೀಟಲೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ನೀವು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಅದು ಸಾಧಾರಣ ಮಚ್ಚೆಗಿಂಥ ದೊಡ್ಡದಾಗಿತ್ತು. ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾಗಿ ದುಂಡಗೆ ಊದಿಕೊಂಡಿತ್ತು.

ಮಗುವಾಗಿದ್ದಾಗ, ನಾನು ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿಕೊಂಡು ಮಚ್ಚೆಯ ಮೇಲೆ ಕೈಯಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅದನ್ನು ನೀವು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ನನಗೆಷ್ಟು ನಾಚಿಕೆಯಾಯಿತು !

ನಾನು ಅತ್ತೂಬಿಟ್ಟೆ. ನಿಮ್ಮ ಆಶ್ಚರ್ಯವೂ ನನಗೆ ನೆನಪಿದೆ.

“ಸಯೋಕೆ, ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡು. ನೀನು ಅದನ್ನು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಮುಟ್ಟಿದರೆ ಅಷ್ಟೆಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ ಅದು.” ನನ್ನ ತಾಯಿಯೂ ಬೈದಳು. ನಾನಿನ್ನೂ ಹುಡುಗಿ. ವಯಸ್ಸು ಹದಿಮೂರು ಆಗಿರಲಿಲ್ಲವೇನೋ. ಆನಂತರ ಆ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ನನ್ನಲ್ಲೇ ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟುಕೊಂಡೆ. ಅದರ ವಿಷಯವನ್ನೆಲ್ಲ ಮರೆತುಬಿಟ್ಟ ಮೇಲೂ ಆ ಚಟ ಇದ್ದೇ ಇತ್ತು.

ಅದು ನಿಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದಾಗ, ನಾನು ಹೆಂಡತಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹುಡುಗಿಯೇ ಇದ್ದೆ. ನಾನೆಷ್ಟು ನಾಚುತ್ತಿದ್ದೆ ಎಂಬುದು ನಿಮಗೆ, ಗಂಡಸಿಗೆ ತಿಳಿದೀತೆ ಎನಿಸುತ್ತದೆ.

ಆದರೆ ಅದು ನಾಚಿಕೆಗೂ ಮೀರಿದ್ದು, ತುಂಬ ಕೆಟ್ಟದ್ದು, ಎಂದುಕೊಂಡೆ ನಾನೆ. ಆ ಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಮದುವೆ ಅಂದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅಂಚಿಕೆಯ ವಿಷಯವೇ ಆಗಿತ್ತು.

ನನ್ನ ಗುಟ್ಟೆಲ್ಲವೂ ರಟ್ಟಾಗಿಬಿಟ್ಟಹಾಗೆ, ನನಗೆ ಅರಿವಿಲ್ಲದಂಥ ಗುಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಒಂದಾದ ಮೇಲೊಂದು ನೀವೇ ಬಿಚ್ಚಿ ತೋರಿದಂತೆ, ನನಗೆ ಬೇರೆ ಆಸರೆಯೇ ಉಳಿದಿಲ್ಲದಂತೆ ಭಾಸವಾಯಿತು.

ತಟ್ಟನೆ ಹಿಂಜಗುತ್ತಿದ್ದೆ.

“ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನನ್ನ ಮಚ್ಚೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಯೋಚಿಸಲೂ ಆರೆ” ಎಂದು ತಾಯಿಗೆ ಬರೆಯಬೇಕೆಂದುಕೊಂಡೆ. ಆದರೆ ಆ ಯೋಚನೆ ಬಂದಾಗಲೇ ನನ್ನ ಮುಖ ಕೆಂಪೇರುವಂತೆ ಅನಿಸಿತು.

“ಒಂದು ಮಚ್ಚೆಯ ಮೇಲೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಯೋಚನೆಯೇ ? ಎಂಥ ಹುಚ್ಚುತನ!” ಎಂದೊಮ್ಮೆ ನೀವೆಂದಿದ್ದಿರಿ. ನನಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗಿ ತಲೆದೂಗಿದೆ. ಆದರೆ ಹಿಂದಿನದನ್ನು ನೆನಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಈಗ ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ, ಆ ನನ್ನ ದುರಭ್ಯಾಸವನ್ನು ನೀವು ಇನ್ನಷ್ಟು ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು?

ಮಚ್ಚೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅತಿಯಾಗಿ ಚಿಂತಿಸಲಿಲ್ಲ. ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಯಾರೂ ಹೆಂಗಸರ ಬೆನ್ನ ಮೇಲೆ ಮಚ್ಚೆಯನ್ನು ಹುಡುಕಲು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ವಿಕಾರವಾಗಿರುವ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಬಣ್ಣಿಸಲು ‘ಬೀಗಹಾಕಿದ ಕೋಣೆಯಂತೆ ಕೆಡದವಳು’ ಎಂಬ ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ಮಚ್ಚೆ ಎಷ್ಟೇ ದೊಡ್ಡದಾಗಿರಲಿ, ವಿಕಾರ ಎನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ.

ಆ ಮಚ್ಚೆಯನ್ನು ಕೈಯಾಡಿಸುವ ಚಟಕ್ಕೆ ನಾನು ಬಿದ್ದೆ ಎಂದೇಕೆ ಭಾವಿಸುವಿರಿ? ಅಲ್ಲದೆ ಆ ಚಟದಿಂದ ನಿಮಗೇಕಷ್ಟು ಕಸಿವಿಸಿ ?

“ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಡು, ಬಿಟ್ಟುಬಿಡು” ಎಂದಿರಿ ನೀವು. ಎಷ್ಟು ನೂರು ಬಾರಿ ನನ್ನನ್ನು ತೆಗಳಿದರೋ ನಾಕಾಣೆ.

“ನಿನ್ನ ಎಡಗೈಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೇನು?” ಎಂದೊಮ್ಮೆ ರೇಗುತ್ತಲೇ ಕೇಳಿದಿರಿ.

“ಎಡಗೈ ?” ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ನಾನು ಗಾಬರಿಯಾದೆ.

ಅದು ನಿಜ. ನಾನು ವೊದಲು ಗವನಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದುದು ಎಂದೂ ಎಡಗೈಯೇ.

“ಅದು ನಿನ್ನ ಬಲಭುಜದ ಮೇಲೆ ಇದೆ. ಬಲಗೈಯೇ ಹೆಚ್ಚು ಬಾರಿ ಆದೀತು.”

“ಓ ?.....ಆದರೆ ವಿಚಿತ್ರ” ಎಂದು ಬಲಗೈ ಎತ್ತಿದೆ ನಾನು.

“ವಿಚಿತ್ರವೇನು ಬಂತು ?”

“ಆದರೆ ಎಡಗೈಯೇ ನನಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸರಾಗ.”

“ಬಲಗೈ ಹತ್ತಿರ ಇಲ್ಲವೇ ?”

“ಮಜ್ಜೆ ಬಲಗೈಗೆ ಹಿಂದುಗಡೆ ಇದೆಯಲ್ಲ.”

“ಹಿಂದುಗಡೆ”

“ಹೌದು, ಕೊರಲಿನ ಮುಂದೆ ಕೈ ತಂದು ಹೀಗೆ ಬಳಸಿ ಮುಚ್ಚಬೇಕು.”

ಅಂದಿನಿಂದ ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಮಾತಿಗೆಲ್ಲ ಎಂದೂ ತೆಪ್ಪಗೆ ಹೂಗುಟ್ಟಿಬಿಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾಗಲೂ ನಾನು ಎಡಗೈಯನ್ನು ನನ್ನ ಮುಂದೆ ತಂದಾಗ, ನಿಮ್ಮಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲೆಳಸಿದಂತೆ, ನಾನೇ ನನ್ನನ್ನು ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡಂತೆ ಭಾಸವಾಯಿತು. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಕಠಿಣಳಾದೆ ಎಂದುಕೊಂಡೆ.

“ನನ್ನ ಎಡಗೈ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಏನು ತಪ್ಪು ?” ನಾನು ಮೆಲ್ಲನೆ ಕೇಳಿದೆ.

“ಎಡಗೈಯೊ ಬಲಗೈಯೊ ಅದು ದರಿದ್ರ ಚಟ.”

“ನಾ ಬಲ್ಲೆ.”

“ಡಾಕ್ಟರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಅದನ್ನು ತೆಗೆಸಿಹಾಕಿಬಿಡು ಎಂದು ಎಷ್ಟು ಬಾರಿ ನಾನು ಹೇಳಿಲ್ಲ ?”

“ಆದರೆ ನನಗದು ಆಗಲಿಲ್ಲ, ನಾಚಿಕೆಯಾಯಿತು.”

“ಅದೇನು ತುಂಬಾ ಸಣ್ಣ ವಿಷಯ.”

“ಮಜ್ಜೆ ತೆಗೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಯಾರು ಡಾಕ್ಟರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ?”

“ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಜನ.”

“ಏನೊ ಮುಖದ ನಡುವೆ ಮಜ್ಜೆ ಇದ್ದರೆ ತೆಗೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೋಗುಬಹುದು. ಕುತ್ತಿಗೆಲಿರುವುದನ್ನು ತೆಗೆಸಲು ಯಾರು ಹೋಗುತ್ತಾರೋ ನಾ ಬೇರೆ ಕಾಣೆ. ಡಾಕ್ಟರ್ ನಗುತ್ತಾರೆ ಅಷ್ಟೆ. ಗಂಡನ ಗೊಣಗಾಟಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾನು ಬಂದಿದ್ದು ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.”

“ಅದರ ಮೇಲೆ ಕೈಯಾಡಿಸುವ ರೂಢಿ ಆಗಿಹೋಗಿತ್ತು ಅಂತ ಹೇಳಿದರಾಯಿತು.”

“ನಿಜಕ್ಕೂ.....ಏನೋ ಮಜ್ಜೆಯಷ್ಟು ಸಣ್ಣ ವಿಷಯ, ಅದೂ ನಿಮಗೆ ಕಾಣಿಸದ ಜಾಗದಲ್ಲಿರುವುದು ! ಅಷ್ಟನ್ನಾದರೂ ನೀವು ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲರಿ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಬೇಕು.”

“ನೀನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಚೇಷ್ಟೆ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಮಜ್ಜೆ ಇದ್ದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ.”

“ಚೇಷ್ಟೆ ಮಾಡಬೇಕು ಅಂತ ಅಲ್ಲ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು.”

“ನಿನ್ನದು ಮೊಂಡುತನ. ನಾನು ಏನೇನು ಹೇಳಿದರೂ ನೀನು ಬೇರೆ ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಯತ್ನಿಸುವುದಿಲ್ಲ.”

“ಯತ್ನಮಾಡಿಯೇ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಕೈಗೆ ಸಿಗದೆ ಇರಲಿ ಅಂತ ಕತ್ತು ಪೂರ್ತಿ ಮುಚ್ಚುವ ಅಂಗಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡೆ.”

“ಎಲ್ಲೋ ಸ್ವಲ್ಪ ದಿನ.”

“ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಮುಟ್ಟುವುದು ಅಷ್ಟು ತಪ್ಪೇ ?” ನಾನು ಎದುರು ಬೀಳುತ್ತಿರುವಂತೆ ನಿಮಗೆ ತೋರಿರಬೇಕು.

“ತಪ್ಪು ಅಂತ ಅಲ್ಲ. ಅದು ನನಗೆ ಸೇರೋಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡು. ಅಷ್ಟೆ ನಾನು ಕೇಳುವುದು.”

“ಆದರೆ ಅದು ಯಾಕೆ ನಿಮಗೆ ಹಿಡಿಸೋಲ್ಲ ?”

“ಕಾರಣಗಳಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮಚ್ಚೆಯ ಮೇಲೆ ಕೈಚೇಷ್ಟೆ ಮಾಡಬೇಕೂಂತ ನಿನಗೇನೂ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲ. ಅದು ಕೆಟ್ಟ ಚಾಳಿ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡು ಅಂತ ನನ್ನ ಇಚ್ಛೆ.”

“ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ ಅಂತ ನಾನೇನು ಹೇಳಿಲ್ಲವಲ್ಲ.”

“ಅದನ್ನು ಸವರುವಾಗ ನಿನ್ನ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಆ ವಿಚಿತ್ರ ಅಸಡ್ಡೆಯ ಭಾವನೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಅದೇ ನಿಜವಾಗಿ ನನಗೆ ಆಗದೆ ಇರುವುದು.”

“ಬಹುಶಃ ನಿಮ್ಮ ಮಾತು ಸರಿಯಿರಬಹುದು.” ಆ ಟೀಕೆ ನನ್ನ ಎದೆಯನ್ನು ಹೊಗುವಂತೆ ಏನೋ ಮಾಡಿತು. ನನ್ನ ಒಪ್ಪಿಗೆಗೆ ತಲೆ ತೂಗಲಿಚ್ಛಿಸಿದೆ.

“ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರಿ ನಾನು ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಕಂಡರೆ ನನ್ನ ಕೈಮೇಲೆ ಏಟು ಕೊಡಿ. ಮುಖದ ಮೇಲೂ ಬೇಕಾದರೆ ಹೊಡೆಯಿರಿ.”

“ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷ ಯತ್ನಿಸಿದರೂ, ಇಂಥ ಸಣ್ಣ ಚಾಳಿಯನ್ನು ನೀನೇ ಸರಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಆಗಿಲ್ಲವಲ್ಲ ಅಂತ ನಿನಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲವಾದರೂ ಯೋಚನೆಯೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ?”

ನಾನು ಉತ್ತರಿಸಲಿಲ್ಲ. “ಅದೇ ನಿಜವಾಗಿ ನನಗೆ ಆಗದೆ ಇರುವುದು”- ಆ ನಿಮ್ಮ ಮಾತುಗಳನ್ನೇ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ.

ಆ ಭಂಗಿ, ನನ್ನ ಕೊರಲ ಸುತ್ತ, ಎಡಗೈ ಬಳಸುವುದು ಹೇಗೆ ಬೇಸರವಾಗಿ ನಿರಾಶಾಮಯವಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿರಬೇಕು. ‘ಏಕಾಂತವಾಗಿ’ ಎಂಬ ದೊಡ್ಡ ಮಾತನ್ನು ಬಳಸಲು ನಾನು ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತೇನೆ. ತನ್ನ ಅಲ್ಪ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನೇ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲೆಳಸುವ ಹೆಗ್ಗಸಿನ ನಿಲುವು. ಕೀಳು ತುಚ್ಛ ! ನನ್ನ ಮುಖದಲ್ಲಿನ ಭಾವ ನೀವು ಬಣ್ಣಿಸಿದಂತೆಯೇ ಇರಬೇಕು. ‘ವಿಚಿತ್ರ ಅಸಡ್ಡೆ’.

ನಮ್ಮಿಬ್ಬರ ನಡುವೆ ಏನೋ ಅಂತರವಿದ್ದ ಹಾಗೆ, ನಾನು ನಿಮಗೆ ನನ್ನನ್ನು ನಿಜವಾಗಿ ಅರ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದರ ಕುರುಹೇನು ಆ ಚಾಳಿ" ಮಗುವಾಗಿದ್ದಾಗನಿಂದಲೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆ ನಾನು ಮಚ್ಚೆಯನ್ನು ಸವರುತ್ತಾ ಹಗಲುಗನಸಿನಲ್ಲಿ ಮೈಮರೆತಿದ್ದಾಗ ನನ್ನ ಮುಖದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ನಿಜವಾದ ಭಾವನೆ ಸೂಚಿತವಾಗಿದ್ದಿತೇನು ?

ಆದರೆ ನಿಮಗೆ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಮೊದಲೇ ಅತ್ಯಪ್ಪಿಯಿದ್ದುದರಿಂದಲೇ, ಆ ಚಿಕ್ಕ ಅಭ್ಯಾಸ ಅಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ತೋರಿರಬೇಕು. ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಸಂತೋಷಗೊಂಡಿದ್ದರೆ, ನೀವು ನಸುನಕ್ಕುಬಿಡುತ್ತಿದ್ದಿರಿ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆಯೇ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಈ ಚಿಂತೆ ನನ್ನ ಎದೆ ನಡುಗಿಸಿತು. ಈ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಗಂಡಸರು ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದಾರೆಂಬ ಆಲೋಚನೆ ಚಟ್ಟನೆ ಹೊಳೆದಾಗ ನಾನು ಗಡಗಡ ನಡುಗಿದೆ.

ನನ್ನ ಮೇಲಿನ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರೇಮದಿಂದಲೇ ಅದನ್ನು ನೀವು ಮೊದಲು ಗಮನಿಸಿದ್ದು. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಲೂ ನನಗೆ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಂಥ ಸಣ್ಣ ಫಜೀತಿಗಳೇ ಬೆಳೆದು ಏನೇನೋ ರೂಪತಾಳಿ ಮದುವೆಯ ಬುಡಕ್ಕೆ ಏಟು ಹಾಕುತ್ತವೆ. ನಿಜವಾದ ಗಂಡಹೆಂಡಿರಲ್ಲಿ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಹುಚ್ಚಾಟಗಳನ್ನು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವುದು ನಿಂತುಹೋಗಿರುತ್ತದೆ. ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಸಿಡಿಗುಟ್ಟುವ ಗಂಡಹೆಂಡತಿಯರೂ ಇರುವರೆಂದೂ ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಪರಸ್ಪರ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವವರು ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ಪ್ರೀತಿಸಿಯೇ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಜಗಳಮಾಡುವವರು ಪರಸ್ಪರ ದ್ವೇಷಿಸುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದಿಲ್ಲ ನಾನು. ಆದರೂ ಮಚ್ಚೆಯೊಡನೆ ಚಿಪ್ಪೆಯಾಡುವ ನನ್ನ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ನೀವು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ಇರಬಹುದಾದರೆ ಚೆನ್ನ ಎಂದು ನನ್ನ ಯೋಚನೆ. ಅಂಥ ಯೋಚನೆ ನನ್ನನ್ನು ಬಿಡುವುದೇ ಇಲ್ಲ.

ನೀವು ನನ್ನನ್ನು ಹೊಡೆದು ಒದೆಯಲು ಬಂದಿರಿ. ನಾನು ಅತ್ತೆ. ನೀವೇಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆ ಕ್ರೂರವಾಗಿರಬಾರದು. ನನ್ನ ಮಚ್ಚೆ ಮುಟ್ಟಿಕೊಂಡೆನೆಂದು ನಾನೇಕೆ ಏಟು ತಿನ್ನಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಅದು ತೋರಿಕೆಗೆ ಮಾತ್ರ "ಅದನ್ನು ಸರಿಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆ ?" ನೀವು ನಡುಗುವ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ಭಾವನೆ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಯಿತು. ನೀವು ಮಾಡಿದುದಕ್ಕೆ ಅಸಮ್ಮತಿ ಸೂಚಿಸಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಯಾರಿಗಾದರೂ ನೀವು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ನೀವು ನಿಸ್ಸೇಂದೇಹವಾಗಿಯೂ ಕೆಟ್ಟ ಗಂಡ ಎನಿಸಿಕೊಂಡುಬಿಡುತ್ತಿದ್ದಿರಿ. ಆದರೆ ಅತಿ ಅಲ್ಪ ವಿಷಯವೂ ನಮ್ಮ ನಡುವಿನ ಅಂತರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವಂತಿದ್ದ ಘಟ್ಟವನ್ನು ನಾವು ಸೇರಿದ್ದಾಗ, ನೀವು ಹೊಡೆದುದು ನನಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಒಮ್ಮೆಲೆ ಬಿಡುಗಡೆಯ ಭಾವನೆಯನ್ನು ತಂದಿತ್ತು.

“ನಾನದನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಎಂದಿಗೂ ಇಲ್ಲ. ನನ್ನ ಕೈ ಕಟ್ಟಿಬಿಡಿ.” ಕೈಗಳೆರಡನ್ನು ಜೋಡಿಸಿ ನಿಮ್ಮದೆಯ ಮೇಲೆ ಚಾಚಿದೆ. ನನ್ನನ್ನೂ ನನ್ನದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನಿಮಗೆ ಅರ್ಪಿಸುವೆನೆಂಬ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ.

ನಿಮಗೆ ಏನೂ ತೋಚದ ಹಾಗಿತ್ತು. ನಿಮ್ಮ ಸಿಟ್ಟು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸಪ್ತೆಯಾಗಿ, ಭಾವರಹಿತವಾಗಿ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಂತೆ ತೋರಿತು. ನನ್ನ ಕೊರಲಪಟ್ಟಿಯ ದಾರ ತೆಗೆದು ನನ್ನ ಕೈ ಕಟ್ಟಿದಿರಿ.

ಕಟ್ಟಲಟ್ಟ ಕೈಗಳಿಂದ ನಾನು ಕೂದಲನ್ನು ಸರಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾಗಿನ ನಿಮ್ಮ ಕಣ್ಣು ನೋಟ ನನಗೆ ಹಿತಕರವಾಗಿತ್ತು. ಈ ಸಾರಿ ಈ ಹಳೆಯ ಚಾಳಿ ಹೋಗಿಬಿಡಬಹುದು ಎಂದುಕೊಂಡೆ.

ಆದರೂ ಮಚ್ಚೆಯನ್ನು ಉಜ್ಜುವುದು ಯಾರಿಗಾದರೂ ಅಪಾಯಕರವೇ ಆಗಿತ್ತು. ಅನಂತರ ಆ ಚಾಳಿ ಮತ್ತೆ ತಲೆಹಾಕಿದ್ದರಿಂದ ತಾನೆ ನಿಮ್ಮ ಕೊನೆಯ ಪ್ರೀತಿ ಪೂರಾ ಬತ್ತಿಹೋದದ್ದು ? ಕೈ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ನಿನ್ನಿಷ್ಟದಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ನನಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದುಕೊಂಡಿರೇನು ? ಮಚ್ಚೆಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ನಾನು ಸವರಿದಾಗ, ನೀವು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳದಂತೆ ನಟಿಸಿದಿರಿ. ಏನೂ ಮಾತಾಡಲೇ ಇಲ್ಲ.

ಆಮೇಲೆ ಒಂದು ಸೋಜಿಗ ನಡೆಯಿತು. ಬೈಗಳಿಂದ, ಏಟಿನಿಂದ ಹೋಗದೆ ಇದ್ದ ಆ ಚಟ ಹೋಗಿಯೇಬಿಡಲಿಲ್ಲವೇ? ಅತಿರೇಕದ ಮದ್ದು ಯಾವುದೂ ಹಿಡಿಯಲಿಲ್ಲ. ಆ ಚಾಳಿ ಸುಮ್ಮನೆ ತಾನೆ ಬಿಟ್ಟುಹೋಯಿತು.

“ನಿಮಗೇನು ಗೊತ್ತು - ಈಗ ನಾನು ಮಚ್ಚೆಯ ಮೇಲೆ ಕೈಯಾಡಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ.” ಆ ಗಳಿಗೆ ಗಮನಿಸದ ಹಾಗೆ ನಾನಂದೆ. ನೀವು ಸುಮ್ಮನೆ ಗೋಣಗಿದಿರಿ. ಲಕ್ಷ್ಯಮಾಡದ ಹಾಗೆ ತೋರಿದಿರಿ.

ನಿಮಗೆ ಅದು ಅಷ್ಟು ಅಲಕ್ಷ್ಯವಾಗಿದ್ದರೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನನ್ನನ್ನೇಕೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಬೈಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೆ. ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ಬಿಡಬಹುದಾದ ಚಾಳಿಯನ್ನು ಮೊದಲೆ ಏಕೆ ಬಿಡಲಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಿಮ್ಮ ಕಡೆಯಿಂದಲೂ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದೀತೆಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ನೀವು ನನ್ನೊಡನೆ ಮಾತೂ ಆಡಲಿಲ್ಲ.

ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನೇನೂ ಉಂಟುಮಾಡದ ಅಭ್ಯಾಸ, ಮದ್ದೂ ಅಲ್ಲ, ನಂಜೂ ಅಲ್ಲ - ಅದರಿಂದ ಹಿತವಾಗುವ ಹಾಗಿದ್ದರೆ, ಇಡೀ ದಿನವೆಲ್ಲ ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರು, ಹಾಗೂ ಹೇಳುವಂತಿತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಮುಖಭಾವ. ನನಗೆ ನಿರಾಶೆಯಾಯಿತು. ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಫಜೀತಿ ಮಾಡಲೆಂದೇ ಅಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆಯೆ ಮಚ್ಚೆಯನ್ನು ಸವರಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನಿಸಿತು. ಆದರೆ ನನ್ನ ಕೈ ಬರದೇಹೋದುದು ವಿಚಿತ್ರ.

ಏಕಾಕಿಯಾದಂತೆ ನನಗೆ ಭಾಸವಾಯಿತು. ಸಿಟ್ಟು ಬಂತು. ನೀವು ಇಲ್ಲದಿದ್ದಾಗಲೂ ಮಚ್ಚೆಯನ್ನು ಚೇಷ್ಟೆ ಮಾಡುವ ಯೋಚನೆ ಬಂತು. ಆದರೆ

ಹೇಗೋ ಏನೋ ಅದು ನಾಚಿಕೆಗೇಡು ಹಾಗೂ ಅಸಹ್ಯವಾಗಿ ತೋರಿತು. ಮತ್ತೆ ನನ್ನ ಕೈಗಳು ಏಳಲೇ ಇಲ್ಲ.

ನೆಲ ನೋಡುತ್ತ ಔಡುಗಚ್ಚಿದೆ.

“ನಿನ್ನ ಮಚ್ಚೆ ಏನಾಯಿತು ? ಎಂದು ನೀವು ಕೇಳುವಿರೇನೋ ಎಂದು ಕಾದಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿದ್ದಾಚೆಗೆ ‘ಮಚ್ಚೆ’ ಪದವೇ ನಮ್ಮ ಮಾತಿನಿಂದ ಮಾಯವಾಯಿತು.

ಅಲ್ಲದೆ ಅದರೊಡನೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳು ಮಾಯವಾದವೇನೋ. ನೀವು ಬೈಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ನಾನೇಕೆ ಏನೂ ಮಾಡಲಾಗಲಿಲ್ಲ? ಎಂಥ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಹೆಂಗಸು ನಾನು ?

ತೌರುಮನೆಗೆ ಮತ್ತೆ ಹೋದಾಗ ತಾಯಿಯೊಡನೆ ಸ್ನಾನಮಾಡಿದೆ.

“ಸಯೋಕೆ, ನೀನು ಪೊದಲಿದ್ದಷ್ಟು ಲಕ್ಷಣವಾಗಿಲ್ಲ, ವಯಸ್ಸಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವುದು ಆಗದೇನೋ” ಎಂದಳಾಕೆ.

ಗಾಬರಿಯಾಗಿ ಆಕೆಯ ಕಡೆ ನೋಡಿದೆ. ತಾಯಿ ಎಂದಿನಂತೆಯೆ ಇದ್ದಳು, ದುಂಡಗೆ ಸೊಂಪಾಗಿ.

“ಆ ಮಚ್ಚೆ ಚೆನ್ನಾಗೇ ಇತ್ತು.”

ಆ ಮಚ್ಚೆಯ ದೆಸೆಯಿಂದಲೇ ನಾನೆಷ್ಟು ನರಳಿದ್ದೆ - ಆದರೆ ಅದನ್ನು ತಾಯಿಗೆ ತಿಳಿಸದಾದೆ. “ಒಂದು ಮಚ್ಚೆ ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದು ಡಾಕ್ಟರಿಗೆ ಕಷ್ಟವೇನಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ” ಎಂದಷ್ಟೇ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು.

“ಓ ! ಒಳ್ಳೆ ಡಾಕ್ಟರು.....ಆದರೆ ಕಲೆ ಉಳಿದುಬಿಡುತ್ತಲ್ಲ. ನಮಗೆಲ್ಲ ಅದನ್ನು ಕಂಡರೆ ನಗು. ಮದುವೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಈಗಲೂ ಸಯೋಕೆ ಬಹುಶಃ ಮಚ್ಚೆಯ ಮೇಲೆ ಕೈಯ್ಯಾಡಿಸುತ್ತಿರಬಹುದು ಎಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆವು.” ಎಷ್ಟು ಶಾಂತವಾಗಿ ಸರಾಗವಾಗಿದ್ದಳು ನಮ್ಮಮ್ಮ.

“ಕೈಯೇನೋ ಆಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ.”

“ಹಾಗೇ ಅಂದುಕೊಂಡೆವು”

“ಅದು ಕೆಟ್ಟಚಾಳಿ ಎಂದು ಶುರುವಾಯಿತು, ಅಮ್ಮ ?”

“ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮಚ್ಚೆ ಬರುವುದು ಯಾವಾಗಲೋ ನಾ ಕಾಣೆ. ಕೂಸುಗಳಿಗೆ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ.”

“ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳಿಗೇನೋ ಇಲ್ಲ.”

“ಓ, ಆದರೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಅವು ಬರುತ್ತವೆ. ಆಮೇಲೆ ಹೋಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ಗಾತ್ರದ ಮಚ್ಚೆ ನೋಡುವುದು ಅಪರೂಪವೇನಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಇದ್ದಿರಬೇಕು ಅದು” ನನ್ನ ಭುಜದ ಕಡೆ ನೋಡಿ ನಕ್ಕಳು ಅಮ್ಮ.

ನನ್ನ ಎಳೆತನದಲ್ಲಿ, ಆಗ ಇನ್ನೂ ಪುಟ್ಟದಾಗಿ ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದ ಆ ಮಚ್ಚೆಗೆ ಬೆರಳಿಡುತ್ತ ನಮ್ಮ ಅಮ್ಮನೂ, ಅಕ್ಕತಂಗಿಯರೂ ಆಗಾಗ ಹೇಗೆ ಕೀಟಲೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದು ನೆನಸಿಕೊಂಡೆ. ಮಚ್ಚೆಯ ಮೇಲೆ ಚೇಷ್ಟೆ ಮಾಡುವ ಚಾಳಿಗೆ ನಾನು ಬಿದ್ದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲವೇ ಅದು ?

ಚೇಷ್ಟೆಯಾಡಿ ತುಂಬಾ ದಿನವಾಗಿತ್ತು. ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳೋ ! ನಾನು ಹುಟ್ಟಿದ್ದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಇದ್ದಾಗ, ನಿಮ್ಮಿಂದ ದೂರವಾಗಿದ್ದಾಗ ಮನ ಬಂದಂತೆ ಚೇಷ್ಟೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಯಾರೂ ತಡೆಯರು.

ಆದರೆ ಅದೇನೂ ಸರಿಯಲ್ಲ.

ನನ್ನ ಕೈ ಮಚ್ಚೆಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿತೋ ಇಲ್ಲವೋ, ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ತಣ್ಣನೆಯ ನೀರು ಚಿಮ್ಮಿತು.

ಹಿಂದಿನದನ್ನು ಎಳೆತನವನ್ನು ನೆನಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಮಚ್ಚೆಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದಾಗ ನನಗೆ ಇದ್ದ ಯೋಚನೆ ನಿಮ್ಮದು ಮಾತ್ರ.

ಕೆಟ್ಟ ಹೆಂಡತಿ ಎಂದು ದೂಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಬಹುಶಃ ವಿವಾಹ ವಿಚ್ಛೇದನವೂ ಆದೀತು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ನನ್ನ ತೌರುಮನೆಯ ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನನಗೆ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲಿನ ಈ ಚಿಂತೆಗಳೇ ಬಂದಿರತೆಂದು ಅನಿಸಿರಲಿಲ್ಲ.

ತೋಯ್ದಿದ್ದ ದಿಂಬಿನ ಮೇಲೆ ಮಗ್ಗಲಾದೆ. ಮಚ್ಚೆಯ ಕನಸೂ ಬಿತ್ತು. ಎದ್ದಮೇಲೆ ಕೋಣೆ ಎಲ್ಲಿತ್ತೋ ಹೇಳಲಾರದೆ ಹೋದೆ. ಆದರೆ ಮಚ್ಚೆ ನನ್ನ ಬೆರಳುಗಳ ನಡುವೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಿಗಲಿಲ್ಲವೇ? ಸರಾಗವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅದೇ ತುಂಬಾ ಸಹಜವಾಗಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಕೈಗೆ ಅದು ಥೇಟು ಹುರಿದ ಅವರೆಕಾಳಿನಂತೆಯೆ ಇತ್ತು.

ತುಂಟ ಮಗುವಿನ ಹಾಗೆ, ನಿಮ್ಮ ಮೂಗಿನ ಬಿಳಿಯ ಮಚ್ಚೆಯ ಗುಳಿಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮಚ್ಚೆ ಇಡಲು ಹೇಳಿದೆ.

ನನ್ನ ಮಚ್ಚೆಯನ್ನು ನಿಮ್ಮತ್ತ ಚಾಚಿದೆ. ಅತ್ತ ಕೂಗಿದೆ, ನಿಮ್ಮ ತೋಳು ಹಿಡಿದು ನಿಮ್ಮ ಎದೆಗೆ ಆತುಕೊಂಡೆ.

ನಾನು ಎದ್ದಾಗ ದಿಂಬಿನೂ ಒದ್ದೆಯಾಗೆ ಇತ್ತು. ಇನ್ನೂ ಅಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ತುಂಬಾ ಸುಸ್ತಾಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲದೆ ಏನೋ ಹೊರೆ ಇಳಿಸಿದಂತೆ ಹಗುರವೂ ಎನಿಸಿತು.

ಮಚ್ಚೆ ಮಾಯವಾಗಿಬಿಟ್ಟಿತೇನೋ ಎಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡುತ್ತ ಹಾಗೇ ಒಂದು ಗಳಿಗೆ ನಗುತ್ತ ಮಲಗಿದ್ದೆ. ಅದನ್ನು ಮುಟ್ಟಲು ಹೋಗಿ ನನಗೆ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ತೊಂದರೆ ಆಗಿತ್ತು.

ಮಚ್ಚೆಯ ಕಥೆಯೆಲ್ಲ ಇಷ್ಟೆ.

ಇನ್ನೂ ಅದನ್ನು ಕಡಲೇಕಾಳಿನ ಹಾಗೆ ಬೆರಳನ್ನು ಮುಟ್ಟಬಹುದು. ನಿಮ್ಮ ಮೂಗಿನ ಬಿಳಿಯ ಆ ಪುಟ್ಟ ಮಚ್ಚೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾನೆಂದೂ ಅಷ್ಟು ಯೋಚಿಸಲಿಲ್ಲ. ಮಾತೂ ಆಡಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದು ಸದಾ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಇತ್ತೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ.

ನನ್ನ ಮಚ್ಚೆಯನ್ನು ನಿಮ್ಮದಕ್ಕೆ ಸೋಕಿಸಿದ್ದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಮಚ್ಚೆ ನಿಜಕ್ಕೂ ಊದಿಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟರೆ ಎಂಥ ಸೋಗಸಾದ ಕಿನ್ನರ ಕಥೆಯಾದೀತು.

ಆಗ ನನ್ನ ಮಚ್ಚೆಯ ಕನಸು ಕಾಣುವ ಸರದಿ ನಿಮಗೆ ಬಂದಿದ್ದರೆ-ಎಂದು ನಾನು ಯೋಚಿಸಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಸಂತೋಷವಾದೀತು.

ಒಂದು ವಿಷಯ ಮರೆತಿದ್ದೆ.

“ಅದೇ ನನಗೆ ಆಗದು” ಎಂದಿರಿ ನೀವು. ಆ ಮಾತು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ನಿಮಗಿರುವ ಪ್ರೀತಿಯ ಕುರುಹೆಂದೇ ನಾನು ಭಾವಿಸಿಬಿಟ್ಟೆ. ಅಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡೆ. ಮಚ್ಚೆಯ ಮೇಲೆ ಬೆರಳಾಡಿಸಿದಾಗ, ನನ್ನಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲ ಕೀಳುತನವೂ ಹೊರಬಂದಿತೆಂದು ಚಿಂತಿಸಿದೆ.

ಆದರೆ ನಾನು ಮೊದಲೇ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ ಒಂದು ವಿಷಯ ನನ್ನನ್ನು ಪಾರುಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಕೌತುಕ. ನನ್ನ ತಾಯಿ, ತಂಗಿಯರು ಮುದ್ದು ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದಲೇ ಇರಬೇಕು ನಾನು ಮಚ್ಚೆಯ ಮೇಲೆ ಬೆರಳಾಡಿಸುವ ಚಾಳಿಗೆ ಮೊದಲು ಬಿದ್ದದ್ದು.

“ನಾನು ಮಚ್ಚೆಯ ಮೇಲೆ ಚೇಷ್ಟೆಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ನೀನು ಬಯ್ಯುತ್ತಾ ಇದ್ದೆ ಅಲ್ಲವೇ, ಬಹಳ ದಿನದ ಹಿಂದೆ” ತಾಯಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ.

“ಹೌದು - ಆದರೆ ಅದೇನು ತುಂಬಾ ಹಿಂದೆ ಅಲ್ಲ.”

“ಯಾಕೆ ಬಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದೆ ?”

“ಯಾಕೆ ಅಂದರೆ ? ಕೆಟ್ಟ ಚಾಳಿ ಅದು ಅಷ್ಟೆ.”

“ಆದರೆ, ನಾನು ಚೇಷ್ಟೆಮಾಡುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ನಿನಗೇನು ಅನ್ನಿಸುತ್ತಿತ್ತು?”

“ಸರಿ.....” ಒಂದು ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ತಲೆ ಕೊಂಕಿಸುತ್ತ ಅಮ್ಮ ಹೇಳಿದಳು.

“ಅದು ಚೆನ್ನಾಗಿರಲಿಲ್ಲ.”

“ಅದು ನಿಜ. ಆದರೆ ಹೇಗೆ ಕಾಣಿಸಿತು ? ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮಗೆ ದುಃಖ ಆಯಿತೇನೋ ? ಅಥವಾ ನಾನು ಹೊಲಸು, ಅಸಹ್ಯ ಎನಿಸಿತೇನು?”

“ಅದರ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಯೋಚಿಸಲಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಆ ಜೋಭದ್ರತನ ಕಂಡಾಗ, ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ತೋರಿತು ಅಷ್ಟೆ.”

“ಗಾಬರಿ ಹುಟ್ಟಿಸುವ ಹಾಗೆ ಕಂಡೆನೇನು ?”

“ಅದರ ಚಿಂತೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಯಿತು.”

“ನೀನು ಇತರರೂ ನನ್ನನ್ನು ಕೀಟಲೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಚ್ಚೆಯ ಕಡೆ ಚುಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದಿರಿ?”

“ಇರಬಹುದು, ಮಾಡಿರಬಹುದು.”

ಅದು ನಿಜವೇ ಆದರೆ ನಾನು ಹುಡುಗಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ತಾಯಿ, ಅಕ್ಕತಂಗಿಯರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ನೆನಸಿಕೊಳ್ಳಲೇ ಅಲ್ಲವೇ ನಾನು ಮಚ್ಚೆಯ ಮೇಲೆ ಬೆರಳಾಡುತ್ತಿದ್ದುದು ?

ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ಜನರನ್ನು ನೆನಸಿಕೊಳ್ಳಲೆಂದೇ ಅಲ್ಲವೇ ನಾನದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದುದು?

ನಿಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದುದೂ ಇದೆ.

ಮೊದಲಿನಿಂದ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ನನ್ನ ಮಚ್ಚೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ತಪ್ಪು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವೇ ?

ನಿಮ್ಮೊಡನೆ ಇದ್ದಾಗ, ನಿಮ್ಮನ್ನಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಯಾರನ್ನೂ ಕುರಿತು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತೇ ನನಗೆ ?

ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಎಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಿಮಗೆ ಸಹಿಸದೆ ಹೋದ ಆ ಸಂಜ್ಞೆ ನಾನು ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಲಾರದ ಪ್ರೀತಿಯ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗಿರಬಾರದೇನು?

ಮಚ್ಚೆಯ ಮೇಲೆ ಕೈಯಾಡಿಸುವ ನನ್ನ ಚಾಳಿ ಸಣ್ಣ ವಿಷಯ. ಅದಕ್ಕೆ ನೆಪ ಹೇಳುವ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲ ನನಗೆ. ಆದರೆ ನನ್ನನ್ನು ಕೆಟ್ಟ ಹೆಂಡತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಉಳಿದೆಲ್ಲವೂ ಹಾಗೇ ಅಲ್ಲವೆ ಮೊದಲಾದದ್ದು ? ಮೊದಲು ನಿಮ್ಮ ಮೇಲಿನ ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ಸೂಚನೆಯಾಗಿ ಬರುಬರುತ್ತ ಅದೇನೆಂಬುದನ್ನು ನೀವು ಅರಿಯದೇ ಹೋದುದರಿಂದ ಅಪತ್ನೀತ್ವವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸದ ವಿಷಯ ಗಳಲ್ಲವೇ ಅವು ?

ಇದನ್ನು ಬರೆಯುವಾಗಲೂ, ಅನ್ಯಾಯವಾದಂತೆ ತೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲೆತ್ತಿಸುವ ಕೆಟ್ಟ ಹೆಂಡತಿಯಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲವೇ ನಾನು ಎಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೂ ನಿಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದ ಈ ಮಾತುಗಳಿದ್ದೇ ಇವೆ.

ಪಾತಿವ್ರತ್ಯ

[ವಿನೋದ ಹಾಗೂ ಚುಟುಕಗಳ ಜನಪ್ರಿಯ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಪುಟ್ಟ ಘಟನೆಯೊಂದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಬೆಳಸಲಾಗಿದೆ. ಕೋಳಿಮರಿಯ ಕಥೆ ಮೂಲದ್ದೇ. ಒಬ್ಬ ವಿಧವೆ ಗೌರವಾರ್ಥವಾಗಿ ಒಂದು ಕಮಾನನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಆಕೆ ಹೇಗೆ ಸೇವಕನೊಬ್ಬನಿಂದ ಮೋಹಿತಳಾಗಿ, ಗೌರವವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು, ನೇಣುಹಾಕಿಕೊಂಡಳೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.]

ಸುಜೇ ಆಚೆಗೆ, ಇತ್ತ ಎತ್ತರವಾದ, ನೀಲಿಯ ಬೋಳುಬೋಳಾದ ಬೆಟ್ಟಗಳು. ಅತ್ತ ಸುತ್ತ ಜೋಗಿರುವ ಸುಂದರವಾದ ಮೈಷಾನ್ ಸರೋವರ. ಎರಡರ ನಡುವೆ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಊರು. ಹಳೆಯ ಕಾಲದ ರಸ್ತೆಗೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಕಲ್ಲಿನ ಕಮಾನುಗಳ ಒಂದು ಸಾಲಿದೆ. ಚೀನಿ ಹಳ್ಳಿ ಊರು ನಗರದಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಶ್ಯ ಸಾಮಾನ್ಯವೇ, ಅಲಂಕಾರದ ದಿಡ್ಡಿಬಾಗಿಲುಗಳಂತೆ ಕಾಣುವ ಅವು ಹಿಂದಿನ ಪುರುಷರಿಗೆ, ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ, ಉನ್ನತ ಖ್ಯಾತಿಪಡೆದ ವಿದ್ವಾಂಸರಿಗೆ ಇಲ್ಲವೆ ಸಚ್ಚಾರಿತ್ರ್ಯದಿಂದ ಖ್ಯಾತರಾದ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಗೌರವಾರ್ಥವಾದ ಸ್ಮಾರಕಗಳು.. ಅವು ಪಾತಿವ್ರತ್ಯದ ಕಮಾನುಗಳು. ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿ ಗಂಡನನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು, ಇಡೀ ಜೀವಮಾನವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಂಡನ ಸ್ಮರಣೆಯಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಣಾವಂತರಾಗಿದ್ದ ವಿಧವೆಯರನ್ನು ಗೌರವಿಸಲು ಕಟ್ಟಿದವು. ಅವುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಚಕ್ರವರ್ತಿಯಿಂದಲೇ ಅಪ್ಪಣೆ ಅಗತ್ಯ. ಅಂಥ ಏಕನಿಷ್ಠೆ ಗಂಡಸರಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿಗೆ. ಆದರೆ ಅದೆಷ್ಟು ಕಷ್ಟ. ಈ ಕಥೆ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

“ಒಳಕ್ಕೆ ಬಾ ಮೈಹುಆ” ಎಂದು ಶ್ರೀಮತಿ ವೇನ್ ಮಗಳಿಗೆ ಕೂಗಿ ಹೇಳಿದಳು. “ಬೀದಿಯ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುವುದು ನಿನ್ನ ವಯಸ್ಸಿನ ಬೆಳೆದ ಹುಡುಗಿಯರಿಗೆ ತರವಲ್ಲ.”

ಮೈಹುಆ ನಾಚಿಕೆಯಿಂದ ತಲೆ ಬಾಗಿ ಸಿಕ್ಕೊಂಡು ಒಳಕ್ಕೆ ಬಂದಳು. ಆಕೆ ಅಸಾಧಾರಣ ಚೆಲುವೆ. ಆಹ್ಲಾದಕರವಾದ ಕೆಂಪುತುಟಿ, ಒಂದೇ ಸಮನಾದ ಬಿಳಿಯ ದಂತಪಂಕ್ತಿ, ಪೀಚ್ ಹಣ್ಣಿನ ಮೊಗ್ಗಿನಂತೆ ಮಾಸಲುಗೆಂಪುಬಣ್ಣ. ಮುಚ್ಚುಮರೆಯಿಲ್ಲದೆ ಖಡಾಖಂಡಿತವಾದ, ಮೊಂಡೂ ಆದ ಆಕೆ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸಿಗುವಂಥವಳು. ತಲೆಬಾಗಿ ಸಿ ಒಳಕ್ಕೆ ಬಂದರೂ ಆಕೆಯ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಿಂದೇಟು ಹೊಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಹೃದಯ ಇನ್ನೂ ಅನುಮಾನಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

“ಇತರೇ ಹುಡುಗಿಯರು ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ” ಸ್ವಸಮರ್ಥನೆಗಾಗಿ ತಾಯಿಗೆ ಹೇಳಿ ಆಕೆ ಹೊರಟುಬಿಟ್ಟಳು.

ಸೈನಿಕರ ತುಕಡಿ ಅವರ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಎಪ್ಪತ್ತು, ಎಂಭತ್ತು ಜನ. ಆ ಕಲ್ಲುಹಾಸಿದ ಓಣಿರಸ್ತೆಯಲ್ಲೆಲ್ಲ ಅವರ ಕಾಲ್ನಡೆಯ ಸಪ್ಪಳದ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಯೇ. ಹೆಂಗಸರು ಗಂಡಸರಲ್ಲ ಅವರನ್ನು ನೋಡಲು, ಅವರು ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದೆಲ್ಲಿಗೆ ಎಂದು ತರ್ಕಮಾಡಲು ಮನೆಗಳಿಂದಾಚೆಗೆ ಬಂದು ನಿಂತಿದ್ದರು. ವಯಸ್ಸಾದ ಹೆಂಗಸರು ಮನೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಂದು ಹೊರಗೆ ಗೋಡೆಗಳಿಗೆ ಒರಗಿ ನಿಂತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಎಳೆವಯಸ್ಸಿನವರು, ಬೆಂಚಿನ ಸೀಳುಗಳಿಂದ ಮಾಡಿದ ಬಾಗಿಲ ತಟಿಕೆಗಳ ಹಿಂದೆ ನಿಂತಿದ್ದರು, ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ನೋಡಲು ಅದು ಸೊಗಸಾದ ಉಪಾಯ.

ಆದರೆ ಮೈಹುಳ ತಟಿಕೆಯಾಚೆ ಹೋಗಿ, ಮನೆಯ ಹೊರಗೆ ಇದ್ದ ಎತ್ತರವಾದ ಕಲ್ಲುಕಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದ್ದಳು. ಸುಲಭವಾಗಿ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ಸೈನ್ಯದ ಹಿಂದೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಕಪ್ಪಾನ ಹರೆಯದ ಹುಡುಗಿಯರ ಮೇಲೆ ಕಣ್ಣುಳ್ಳವನಾಗಿ, ಈಕೆಯನ್ನು ಕೆಲವು ಹೆಜ್ಜೆಗಳಾಚೆಯಿಂದ ಗುರುತುಹಿಡಿದಿದ್ದ. ಆತ ಮುಂದೆ ಹಾದುಹೋಗುವಾಗ, ಮಾಸಲು ಕೆಂಪಾದ ಈ ಎಳೆಯ ಹುಡುಗಿ ಆತನತ್ತ ಮೃದುವಾಗಿ ನಸುನಗೆಯೊಂದನ್ನು ಬೀರಿದಳು. ಆತ ನೋಡಿ ಮುಂದೆ ನಡೆದ. ಆದರೆ ಎರಡನೆಯ ಬಾರಿ ತಲೆ ತಿರುಗಿಸಿ ಹುಡುಗಿಯ ಚೆಲುವಾದ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡದೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನೀಲಿಯ ಪರ್ವತಗಳಲ್ಲಿ ಅವಿತಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ನಾಡಲ್ಲೆಲ್ಲ ಭಯಂಕರವಾದ ದರೋಡೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಒಂದು ಕಳ್ಳರ ತಂಡವನ್ನು ನಾಶಮಾಡಲು ಆತನ ಸೈನ್ಯ ಒಂದು ಮೂವತ್ತು ಮೈಲಿ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಿತು. ಹಾಂಚ್‌ವಾಂಗ್‌ನಂಥ ಸಣ್ಣ ಊರಲ್ಲಿ ಸೈನಿಕರ ವಸತಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಕಡಿಮೆ. ಹಲವು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು ಸಿಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಸುಖವಾಗಿ ನಿದ್ರೆಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿರುವ ಹಾಗೆ ಇರುವ ಮನೆಗಳಲ್ಲೇ ಸೇನಾಧಿಕಾರಿಗಳು ತಂಗುವುದು.

ಕಪ್ಪಾನನಿಗೆ ಇದು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿತ್ತು. ಅಂತೇ ಆತ ಹುಡುಗಿಯ ಕಡೆ ತಿರುಗಿ ನೋಡಿ ಮನೆಯನ್ನು ಗುರುತುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಿಂದಿರುಗಿದ್ದು ಕ್ಷಮಿಸಬಹುದಾದುದೇ. ಸೈನಿಕರಿಗೆಲ್ಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಿ, ಆತ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಆ ಹುಡುಗಿಯ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಅವರ ಆತಿಥ್ಯಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದ. ಹುಡುಗಿಯ ತಾಯಿ, ಅಜ್ಜಿ ಇಬ್ಬರು ವಿಧವೆಯಿರಿದ್ದ ಮನೆ ಅದು. ಆದರೆ ಆತ ಇದನ್ನರಿಯ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ವಿವರಿಸಿದ. ದಂಡಯಾತ್ರೆ ಎರಡು ತಿಂಗಳು ಹಿಡಿಯಬಹುದು. ಹೆಚ್ಚುಕಾಲ ಆತ ಹೊರಗೆ ಇರುವುದು. ಆದರೆ ಊರಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಆತನಿಗೆ ಮಲಗಲು ಒಂದು ಸ್ಥಳವಿತ್ತರೆ ತುಂಬ ಕೃತಜ್ಞನಾಗಿರುವೆನೆಂದು ಆತ ಹೇಳಿದ. ಪರಸ್ಪರ ತಮ್ಮ ಹೆಸರು ಹೇಳಿದರು. ಆಗ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಗಂಡಸು ಇಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದು ಕಪ್ಪಾನ ವಿಸ್ಮಿತವಾದ.

ಆತ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ನೋಡಿದ ಹುಡುಗಿ ಅಲ್ಲೇ ಇದ್ದಳು. ತನ್ನ ತಾಯಿ, ಅಜ್ಜಿ ಹೂ ಎನ್ನಬಾರದೇ ಎಂದು ಉದ್ವೇಗಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಾದುಕೊಂಡಿದ್ದಳು. ಅಜ್ಜಿ

ಸುಕ್ಕುಮೈಯಿನ ಮುದುಕಿ. ಸುಮಾರು ಅರವತ್ತು ವರ್ಷ, ತಲೆಗೊಂದು ಕಪ್ಪು ವೆಲ್‌ವೆಟ್ ಪಟ್ಟಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದಳು. ತಾಯಿ ಶ್ರೀಮತಿ ವೆನ್ ಎತ್ತರವಾಗಿ ನೀಳವಾಗಿದ್ದಳು. ಮೂವತ್ತೈದರ ಹತ್ತಿರದ ಪ್ರಾಯ. ಇನ್ನೂ ಚೆಲುವಾಗಿದ್ದಳು. ಅಪರೂಪದ ಮಾಟವಾದ ದೊಡ್ಡ ಮೂಗು, ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಪುಟ್ಟ ಬಾಯಿ, ಆಕೆ ಹುಡುಗಿಯ ನಯವಾದ, ಪಕ್ಷವಾದ ಪ್ರಕೃತಿಯಂತೆಯೇ ಇದ್ದಳು. ಹರೆಯದ ಉಲ್ಲಾಸ ತಗ್ಗಿ ಭಾವದ ಜ್ವಾಲೆ ಸಂಯಮಿತವಾಗಿ ಆದರೆ ಕೊಚ್ಚಿಹೋಗದೆ, ಜೋಕೆಯಿಂದ ರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಹದಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಆಕೆಯ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಭಾವರಾಹಿತ್ಯದ ಮುಸುಕಿತ್ತು. ಕಪ್ಪಾನ ಆಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ನಗೆಯ ಒಂದೇ ಕಂಪನವಿದ್ದರೂ, ಆಕೆಯ ತುಟಿ ತಕ್ಷಣವೇ ಬಿಗಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು. ಆಕೆಯ ಚುರುಕಾದ ಬುದ್ಧಿಶಾಲಿಯಾದ ಕಣ್ಣುಗಳು, ಅಳೆಯಲರ್ಹವಾದ ಗೂಢತೆಯ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಕಪ್ಪಾನಿಗೆ ಉಂಟುಮಾಡಿದವು.

ಮೂರು ತಲೆಮಾರಿನಿಂದಲೂ ಸ್ತ್ರೀಯರೇ ಉಳ್ಳ ಈ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಅಪರಿಚಿತನೊಬ್ಬನನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊಸ ವಿಷಯವೇ. ಆದರೆ ಆ ತರುಣ ಸೇನಾಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಒಮ್ಮೆ ನೋಡಿದರೆ ಸಾಕು, ಯಾವ ಸ್ತ್ರೀ ಹೃದಯವೂ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಲು ಸುಲಭವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಕಪ್ಪಾನ ಒಳ್ಳೆ ಎತ್ತರವಾಗಿ ನೀಳವಾಗಿದ್ದ. ಅಗಲವಾದ ಭುಜ, ತುಂಬ ಮಾಟವಾದ ಮೈಕಟ್ಟು, ಕಪ್ಪಾದ ಕೇಶರಾಶಿ. ಆತ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸೇನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಧೂರ್ತ ನಿರಕ್ಷರಕುಕ್ಷಿ. ಅಸಹ್ಯವಾಗಿ ವಟಗುಟ್ಟುವ ಬಾಯಿಬಡಿಕ ರೀತಿಯವನೂ ಅಲ್ಲ. ಇತರರ ಹಾಗೆ ಬಿಂಕದ ಬಿಗುಮಾನದ, ಕೃತ್ರಿಮ ಗಾಂಭೀರ್ಯ ತುಂಬಿದವನೂ ಅಲ್ಲ. ಆತ ಪ್ರೈಯಾಂಗ್ ಮಿಲಿಟರಿ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಪದವೀಧರ, ಆತನ ಮಾತು ಸುಸಂಸ್ಕೃತ, ನಡತೆ ಸುಶಿಕ್ಷಿತ, ಹೆಸರು ಲಿಸುಂಗ್ ಎಂದು. ಸುಂಗ್ ಆತನ ವ್ಯಕ್ತಿನಾಮ.

“ಊಟಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವು. ನನಗೆ ಬೇಕಾದುದೆಲ್ಲ ಒಂದು ಹಾಸಿಗೆ, ಸ್ನಾನಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳ, ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ನಡುವೆ ಒಂದೆರಡು ಕಪ್ಪು ಚಹಾ ಅಷ್ಟೆ.”

“ಸಾಹೇಬರೇ, ಇದೇನು ನಿಮಗೆ ಸರಿಯಾದ ಮನೆಯಲ್ಲ. ಆದರೂ ತಮಗೆ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ಎನಿಸಿದರೆ, ಊರಲ್ಲಿರುವಾಗ ತಾವು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದರೆ ನಮಗೆ ತುಂಬ ಸಂತೋಷ” ಶ್ರೀಮತಿ ವೆನ್ ಹೇಳಿದಳು.

ಮನೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಡ್ಡಾದಿಡ್ಡಿಯಂತೆ ಇತ್ತು. ಕತ್ತಲೂ ಕೂಡ. ಮರಮುಟ್ಟು ಅಷ್ಟಕಷ್ಟೆ. ತೇದು ತೇದು ಮರದ ಸಾಮಾನೆಲ್ಲ ಬಣ್ಣಗೆಟ್ಟಿದ್ದವು. ಆದರೂ ಚೊಕ್ಕಟವಾಗಿ, ಶಿಸ್ತಾಗಿ ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿತ್ತು. ಮುಂದಿನ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಿದಿರು ಮಂಚ ಒದಗಿಸಬಲ್ಲರು ಅವರು. ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಮೈಹುಳ ಒಳಗಿನ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಅವಳ

ತಾಯಿಯೊಡನೆ ಮಲಗಬಹುದು. ಅಜ್ಜಿ ಇರುವುದು ಯಾವುದೇ ಸೊಲ್ಲಿಗೂ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತಹ ರಕ್ಷೆ.

ಆ ಇಬ್ಬರು ವಿಧವೆಯರು ಕಪ್ಪಾನನನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಅವರಿಗೆ ಹೊಳೆದ ಮೊದಲ ವಿಚಾರ. ಆಗಲೆ ಮದುವೆಯ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ಮೈಹುಆಗೆ ಗಂಡು ಸಿಕ್ಕಿದ ಎಂಬುದೇ. ಆಕೆ ಆಕರ್ಷಕ ಸುಂದರಿ. ತಾಯಿಯದೇ ಮಾಟವಾದ ಮೂಗು, ಚುರುಕುಕಣ್ಣು ಆಕೆಗೆ. ಆದರೆ ತಾಯಿಯ ನಯವಾದ ಮೈಕಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆಕೆಯನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡವರು ಬಹಳ ಮಂದಿ. ಅದನ್ನು ಅವಳು ಬಲ್ಲಳು. ಸರಿವಯಸ್ಕಳಾದ, ಬಯಸಬಹುದಾದ ಹುಡುಗಿ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮೂಢನಂಬಿಕೆ, ಈವೇನ್ ಕುಟುಂಬದ ನತದೃಷ್ಟರಾದ ಗಂಡಸರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮೂಢನಂಬಿಕೆ ಇತ್ತು. ಅಜ್ಜ, ತಂದೆ ಇಬ್ಬರೂ ಮದುವೆಯಾದ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲಕ್ಕೇ ತೀರಿಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ, ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಆಗಲೇ ಇಬ್ಬರು ವಿಧವೆಯರಿದ್ದರು. ಎರಡು ಬಾರಿ ಹಾಗೆ ಆದುದರಿಂದ ಮೂರನೇ ಬಾರಿಯೂ ಆದೀತು. ಮೈಹುಆಳನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗುವವನಾಗಲೇ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗೆ ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನೇನೋ. ಈ ಮನೆಯ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಆಸ್ತಿ ಅವರಿಗೆ ಇಲ್ಲದುದರಿಂದ ಜನಕ್ಕೆ ಆಸಕ್ತಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮೈಹುಆಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತರಾಗಿದ್ದ ಯುವಕರನ್ನು ಅವಳ ಮದುವೆಯ ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸೂಚಿಸಿದ ಕೂಡಲೇ ಅವರ ತಂದೆತಾಯಿಯರು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಎಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಾಗಾಗಿ ಅವಳು ಹತ್ತೊಂಭತ್ತರ ಹುಡುಗಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆದು ನಿಂತಳು. ಆದರೂ ಇನ್ನೂ ಯಾರೂ ಕೇಳಿರಲಿಲ್ಲ.

ಕಪ್ಪಾನ ಸುಂಗ್ ಬಂದಾಗ, ಈ ಮೂರು ಹೆಂಗಸರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಬದಲಾವಣೆ ಆಯಿತು. ಆತ ಮೈಹುಆ ಕಡೆ ತುಂಬಾ ಗಮನಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ. ಆ ಹೆಂಗಸರ ಸಹವಾಸದಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಅಜ್ಜಿಯನ್ನು ಕಂಡರೆ ಆತನಿಗೆ ವಿನಯ, ಗೌರವ. ಹರೆಯದ ಶ್ರೀಮತಿ ವೇನ್‌ಳಿಗೆ ಆತ ವೀರನಂತೆ ಷೋಕಾಗಿದ್ದ. ಒಳ್ಳೆ ಮಾತುಗಾರ, ವಿಶ್ವಾಸಪೂರ್ಣ ಹಾಸ್ಯಗಾರನಾಗಿದ್ದ. ಮನರಂಜಿಸುವ ಉತ್ಸಾಹಶಾಲಿ. ವರ್ಷಾನುಗಟ್ಟಲೆಯಿಂದಲೂ ಇಲ್ಲದ ಪುರುಷರ ಸೆಲ್ಲನ್ನು ನಗೆಯನ್ನು ಆತ ಆ ವಿಧವೆಯರ ಮನೆಗೆ ತಂದ. ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ, ಆತ ಎಂದಿಗೂ ಅಲ್ಲೇ ಇರುವನೆಂದು ಅವರು ಆಶಿಸಿದರು.

* * * * *

ಶಿಬಿರದಿಂದ ವಾಪಸು ಬಂದಮೇಲೆ ಒಳಕೋಣೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಶ್ರೀಮತಿ ವೇನ್‌ಳನ್ನು ಕಪ್ಪಾನ ಕಂಡ. ಅಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣದೊಂದು ಪುಸ್ತಕ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಮಹಾ ಕಾವ್ಯಗಳ, ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಕೆಲವಂತೂ ಹಳೆಯ ಮರದಚ್ಚಿನ ಭಾರಿ ಗ್ರಂಥಗಳು. ಮಾಸಲಾದ ನೀಲಿ ಬಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಹೆಂಗಸಿಗೆ ಓದಲು ತಕ್ಕವಲ್ಲ ಎಂದೇ

ತೋರುತ್ತಿದ್ದವು. ಕೆಲವು ಅಗ್ಗದ ಪೂಯ ಕಥೆಗಳು, ನಾಟಕ ಹಾಗೂ ಮಕ್ಕಳ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಇದ್ದವು. ಸಂಗ್ರಹ ಸಾಧಾರಣವಾಗೇ ಇತ್ತು. ವಿಶೇಷವೇನಲ್ಲ. ಗ್ರಂಥಗಳತ್ತ ಕೈ ತೋರಿಸುತ್ತ ಆತ ಶ್ರೀಮತಿ ವೇನ್‌ಳಿಗೆ ಹೇಳಿದ.

“ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಒಳ್ಳೆ ಸಂಗ್ರಹವಿದೆ.”

“ಓ, ನೋಡಿ ಬೇಕಾದರೆ. ಅವು ನನ್ನ ಯಜಮಾನರವು.”

“ಮಕ್ಕಳ ಪುಸ್ತಕದ ವಿಷಯವೇನು ?”

ಆಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೆಂಪೇರಿದಳು. “ನನಗೆ ಅಂಥ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಏನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಎಳೆಯ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ, ಚಿಕ್ಕಹುಡುಗಿಯರಿಗೆ ಪಾಠ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.”

ಅದು ಕಂಡಹಾಗೆ ಇತ್ತು. “ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಸುಭಾಷಿತಗಳ ಪ್ರತಿ ಒಂದು, ಎರಡನೆಯ ಶತಮಾನದ ಸ್ತ್ರೀ ಇತಿಹಾಸಕಾರಿಣಿ ಪಾನ್‌ಷಾವೊ ಬರೆದ ‘ಸ್ತ್ರೀಯರ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು’ ಎಂಬ ಗ್ರಂಥದ ಹಲವಾರು ಪ್ರತಿಗಳು, ಸೀಮಾ ಕ್ಯಾಂಗ್ ಬರೆದ ‘ಕುಟುಂಬ ನಡವಳಿಕೆಯ ಮಾದರಿಗಳು’, ಎಂಬುದರ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಪ್ರತಿಗಳು ಇದ್ದವು. ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ರೀತಿಯವೇ ಎಲ್ಲ.

“ಹೀಗೆ ಏನು ನೀವು ಜೀವನ ನಡೆಯುವುದು ? ಒಳ್ಳೆ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾಗಿದೆ. ನೀವು ತಾಯಿ ಸೊಸೆ ಹೇಗೆ ನೀವೇ ನಡುಸುತ್ತೀರೆಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯಗೊಂಡಿದ್ದೆ.”

ಶ್ರೀಮತಿ ವೇನ್ ನಕ್ಕಳು. “ಓ ಎಂಥವರಾದರೂ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ತಾಯೀನೂ, ನಾನೂ ಚಿಕ್ಕವರಾಗಿದ್ದಾಗ ಕಸೂತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೆವು. ಈಗ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಠ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹುಡುಗಿಯರು ಬಂದುಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಪಾಠ ತುಂಬ ಕ್ರಮವಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಒಂದಷ್ಟು ತಿಂಗಳು ಕಾಲ, ಉಳಿದವು ಒಂದು ವರ್ಷ, ಹೀಗೇ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಮನೆಯವರಿಗೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಗೇ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಳಿಸಲಿಚ್ಛೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಾನು ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಸೊಸೆಯರಾಗಲು ತಕ್ಕುದಾದ ನೀತಿಪಾಠಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ.” ಕನ್‌ಫೂಷಿಯನ್ ನೀತಿ ಮಾರ್ಗಗಳಿಗೆ ಪ್ರಿಯವಾದ ಇತರವಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ತತ್ವವುಳ್ಳ ಚುಷೀಯ ‘ಸೂಕ್ತಿ ಸಂಗ್ರಹ’ ಎಂಬ ದೊಡ್ಡ ಪುಸ್ತಕದ ಕಟ್ಟನ್ನು ಬಿಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದ ಆತ. ಆಗ ಶ್ರೀಮತಿ ವೇನ್ ಹೇಳಿದಳು. “ಅದು ನನ್ನ ಯಜಮಾನರದು. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸಿಗೆ ಬೇಕಾದ್ದೆಲ್ಲಾ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳ ಪರಿಚ್ಛಾನ, ತಾಯಿಯ ಕರ್ತವ್ಯ, ಹೆಂಡತಿ, ತಂಗಿ, ಮಗಳು, ಹಾಗೂ ಸೊಸೆಯ ಕರ್ತವ್ಯ, ಮಾತೃತ್ವದ ಸಾಧುತನ, ವಿಧೇಯತೆ, ಪಾತಿವ್ರತ್ಯ ಮುಂತಾದವು.”

“ನೀವು ಪಾಠ ಹೇಳುವ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಇವೆಲ್ಲ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದಿರುವುದೆಂದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ನಿಮ್ಮ ಯಜಮಾನರು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ಕನ್‌ಫೂಷಿಯನ್ನರಾಗಿದ್ದಿರಬಹುದು.”

ವಿಷಯ ಆ ವಿಧವೆಯ ಮನನೋಯಿಸುವ ಹಾಗೆ ತೋರಿತು. ಆಕೆ ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ರತೆ ಹಾಗೂ ಹೆಮ್ಮೆಯ ಮಿಶ್ರಿತವಾದ ಆಕೆಯ ಸಂಭಾಷಣೆ, ಆಕೆಯ ಪ್ರಾಯದ ನೋಟ ಹಾಗೂ ಸುಲಭ ಗೆಳೆತನ ಕಪ್ಪಾನನ ಮೇಲೆ ಮೋಹಕವಾದ ಪರಿಣಾಮವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿತ್ತು. ಆತ ಆಕೆಯ ಮಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಗೊಂಡಿದ್ದ. ಆದರೇ ತಾಯಿಯೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಸ್ಕೃತಳಾಗಿ, ದುಃಖದಿಂದ ಉಂಟಾದ ತಾಳ್ಮೆಯ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು, ಜೀವನದ ಒಳ್ಳೆಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದುದನ್ನು ಆತ ಕಾಣಬಲ್ಲವನಾಗಿದ್ದ. ಈ ಗುಣಗಳ ಸಮತೂಕವೇ ಆಕೆಯನ್ನು ಅಷ್ಟು ತೃಪ್ತಳಾಗಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದು. ತಾನು ತಂಗಿದ್ದ ಮನೆಯ ಆ ವಿಧವೆಯರಿಗೆ ಅವರ ಕುಲದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಸ್ಥಾನವಿತ್ತು. ಅವರ ಪಾತಿವ್ರತ್ಯದ ಗೌರವಾರ್ಥವಾಗಿ ಕಮಾನುಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕೆಂಬ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಕುಲದವರು ಆರಂಭಿಸಿದ್ದರು ಎಂದು ಆತನಿಗಿನ್ನೂ ತಿಳಿಯದು.

ಲಿನ್‌ಚೆಂಗ್‌ನಿಂದ ಬಂದಮೇಲೆ ಕಪ್ಪಾನ ಮನೆಯ ಹಿತ್ತಿಲಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ತರಕಾರಿ ತೋಟವಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶ ಅಡಿಗೆ ಮನೆಯಿಂದ ಎಂಬುದನ್ನು ಪತ್ತೆಮಾಡಿದ. ಒಂದು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಮೈಹುಆ ಅಂಗಡಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಳು. ಆತನಿಗೆ ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲ. ಮೈಹು ಆಳನ್ನು ಕುರಿತು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಅಜ್ಜಿ ಎಲ್ಲಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದ.

“ಹಿತ್ತಿಲ ತೋಟದಲ್ಲಿರಬಹುದು. ಬನ್ನಿ ನೋಡಿ” ಎಂದಳು ಶ್ರೀಮತಿ ವೇನ್.

ತೋಟ ಮನೆಯ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡದೇ ಆಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಪೇರುಹಣ್ಣಿನ ಮರಗಳು, ಹೂಬಿಟ್ಟ ಮೆಳೆಗಳು, ಕೋಸುಗಡ್ಡೆ ಹಾಗೂ ಇತರ ತರಕಾರಿಗಳ ಸಾಲಿದ್ದವು. ಸುತ್ತಲೂ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಮನೆಯ ಗೋಡೆಗಳು, ಆದರೆ ಮೂಡಲಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಿರಿದಾದ ಓಣಿಗೆ ಹೋಗುವಂತೆ ಸಣ್ಣ ಬಾಗಿಲಿತ್ತು. ಆ ಬಾಗಿಲ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕಾವಲಿನ ಮನೆಯ ಹಾಗೆ ಕಾಣುವ ಒಂದೇ ಕೋಣೆಯ ಕಟ್ಟಡ. ಅದರಾಚೆ ಕೋಳಿಯ ಗೂಡು. ಅಜ್ಜಿ ಮರದ ಕುರ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಬಿಸಿಲು ಕಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣದ ಓರಣವಾದ ಉಡುಪು ಧರಿಸಿ. ಆ ಕಾಲದ ನಮೂನೆಯಂತೆ ಕಿವಿಯ ಬಳಿ ಕೂದಲನ್ನು ಎತ್ತಿಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಶ್ರೀಮತಿ ವೇನ್ ಕಪ್ಪಾನನೊಡನೆ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಓಡಾಡಿದಳು. ಆಕೆಯ ಮುಖದಲ್ಲಿನ ನಮ್ರತೆ, ಹೆಮ್ಮೆಗಳ ವಿಚಿತ್ರ ಮಿಶ್ರಣ ಮೋಹಕವಾಗಿತ್ತು. ಆಕೆಯ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಮೃದುವಾದ ಹೊಳಪು, ಆಕೆ ಇಚ್ಛಿಸಿದರೆ ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಮರುಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಆತನಿಗೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿತ್ತು.

“ಈ ತೋಟವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೀವೇ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವಿರಾ ?”

“ಇಲ್ಲ. ಚಾಂಗ್ ತಾತ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ” ಆಕೆ ಉತ್ತರಿಸಿದಳು.

“ಯಾರು ಚಾಂಗ್ ತಾತ.?”

“ಆತ ನಮ್ಮ ಮಾಲಿ. ಕಲ್ಲಂಗಡಿ, ಸೌತೆ, ಕೋಸು ಮಾರುವುದಕ್ಕೆ ಇದ್ದಾಗ ಆತ ಒಳ್ಳೆಯ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರಿ ಬರುತ್ತಾನೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದವರಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಆತ” ಎಂದು ಆ ಕಾವಲು ಮನೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ, “ಅಲ್ಲೆ ಅವನು ಮಲಗುವುದು” ಎಂದಳು.

ಆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಆ ಪಕ್ಷದ ಸಣ್ಣ ಬಾಗಿಲಿನಿಂದ ತೋಟಗಾರನೇ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡ. ಆಗ ಬೇಸಿಗೆ. ಅಂತೆಯೇ ಆತ ಸೊಂಟದವರೆಗೂ ಬೆತ್ತಲೆಯಾಗೇ ಇದ್ದ. ಆತನ ಸುಂದರವಾದ ಮಾಂಸಖಂಡಗಳು ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಮಿರುಗುತ್ತಿದ್ದವು. ವಯಸ್ಸು ಸುಮಾರು ನಲವತ್ತು ಹಳೆಯವರಂತೆ ತಲೆಗೆ ಪೇಟ ಸುತ್ತಿದ್ದ. ಎಲ್ಲೆ ಇರಲಿ ಹೃದಯವೆನಿಸುವಂತಹ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಮುಖ ಆತನದು. ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಅದು ಚಿಂತೆಯಿಂದ ದೂರವಾಗಿತ್ತು. ಆತನ ಮೈ ಚರ್ಮ ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿ ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಇತ್ತು.

ಒಡತಿ ಚಾಂಗ್ ತಾತನನ್ನು ಕಪ್ಪಾನನಿಗೆ ಪರಿಚಯಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಳು. ಆತನನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದ ರೂಢಿಯ ಹೆಸರೇ ಅದು. ಕಟ್ಟಿಯಿದ್ದ ಭಾವಿಗೆ ಇಳಿದು ಹೋಗಿ ಒಂದು ಬಕೀಟು ನೀರು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಬಂದು, ಸೋರೆಯ ಬುರುಡೆಯೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಒಂದಷ್ಟು ನೀರು ಕುಡಿದು ಉಳಿದುದನ್ನು ಕೈಗಳ ಮೇಲೆ ತೊಳೆಯಲು ಹಾಕಿಕೊಂಡ. ಇದೆಲ್ಲದರ ಸರಳತೆ ನೋಡಲು ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿತ್ತು. ಆತ ಕುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಆತನ ಶುಭ್ರವಾದ ಸೊಗಸಾದ ಮಾಂಸಖಂಡಗಳ ಮೇಲೆ ಕಿರಣ ಮಿಂಚಿದಾಗ, ತನ್ನ ಆತಿಥೇಯಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ತುಟಿಗಳು ಅಲಗುವುದನ್ನು ಕಪ್ಪಾನ ನೋಡಿದ.

ಶ್ರೀಮತಿ ವೇನ್ ಎಂದಳು “ಅವನಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ನಾನು ಏನು ಮಾಡುವೆನೋ ಕಾಣೆ. ಆತ ಯಾವ ಕೂಲಿಯನ್ನು ಒಲ್ಲ. ಅವನಿಗೆ ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಅವನಿಗೆ ಬೇಕಾದುದೆಲ್ಲ ಉಂಟು, ಮಲಗುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಜಾಗ ಅಷ್ಟೆ. ಹಣ ಏಕೆ ಬೇಕೋ ನಾಕಾಣೆ ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ. ಆತನ ತಾಯಿ ಇದ್ದಾಗ ಆಕೆಯೂ ನಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತಿದ್ದಳು. ಇವನು ಒಳ್ಳೆಯ ಮಗ ಆಗಿದ್ದ. ಈಗ ಆತ ಏಕಾಕಿ. ಯಾರೂ ಬಂಧುಗಳಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ಚೊಕ್ಕಟವಾಗಿ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಚುರುಕಾಗಿರುವವರನ್ನು ನಾನೆಲ್ಲೂ ನೋಡಿಲ್ಲ. ಹೋದ ವರ್ಷ ಆತನಿಗೊಂದು ಅಂಗಿ ಹೊಲಿಸಿದೆ. ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಂತ ಬಲವಂತ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ನಮ್ಮಿಂದ ಏನು ಪಡೆಯುತ್ತಾನೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆತ ನಮ್ಮ ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾನೆ.”

ತಿಂಡಿತಿರ್ಥ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು, ಮತ್ತೆ ಕಪ್ಪಾನ ತೋಟಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ, ಚಾಂಗ್ ಕೋಳಿ ಗೂಡು ಸರಿಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಆತನಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಲಿಸುಂಗ್ ಮುಂದೆ ಬಂದ. ಅದೇ ಕೋಳಿಗೂಡು ಶ್ರೀಮತಿ ವೇನ್‌ಳ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೊಂದು

ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇಳಿ ಆಮೇಲೆ ಯೋಚಿಸಿದಾಗ ಆತನಿಗೆ ನಗು ಬಂತು. ನಮ್ಮ ಬಾಳಿನ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳೂ ಅಷ್ಟು ಮುಖ್ಯ.

ಶ್ರೀಮತಿ ವೇನ್‌ಳನ್ನು ಕುರಿತು ತೋಟಗಾರನೇ ಮಾತು ಆರಂಭಿಸಿದ. ಮಾತುಗಾರ ಚಾಂಗ್ ಶುರುಮಾಡಿದ, ಎಂಥ ಹೆಂಗಸು! ಆಕೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ತಾಯಿಯ ಕಡೆಗಾಲದ ಮುಷ್ಟು ಅಷ್ಟು ಸುಖವಾಗಿ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾಡಗೊಡ ಟ್ಯೂಟರ್ ವೇನ್ ಇವರಿಗೆ ಪಾತಿವ್ರತ್ಯದ ಕಮಾನು ಕಟ್ಟಿಸುವರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಳೇ ಮುದುಕಿ ವೇನ್ ಇಷ್ಟತ್ತನೆಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲೆ ಗಂಡನನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಳು. ಅವಳ ಒಬ್ಬನೇ ಮಗ ನಮ್ಮ ಈ ಯಜಮಾನಿಯನ್ನು ಮದುವೆಯಾದ. ತುಂಬ ಹಿಂದಿನ ಮಾತು. ಆದರೆ ಆತ ಹೀಗೆ ಬಾಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ನಿಂತಿದ್ದಾಗ ಹಾಗೇ ಬಿದ್ದು ಪ್ರಾಣ ಬಿಟ್ಟ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇಳಿದೆ. ಈ ಎಳೆವಯಸ್ಸಿನ ಶ್ರೀಮತಿ ವೇನ್ ಹದಿನೆಂಟಕ್ಕೆ ವಿಧವೆಯಾದಳು. ಆಗ ಆಕೆ ಗರ್ಭಿಣಿ ಆದರೂ ಆಕೆ ಹುಡುಗಿಯೇ, ಅಂಥ ತರುಣಿ ಜೀವಮಾನವೆಲ್ಲ ವಿಧವೆಯ ಜೀವನವನ್ನೇ ನಡೆಸುವುದು ಯಾರಿಗೆ ಸರಿಹೋದೀತು? ಆಕೆಗೆ ಒಬ್ಬ ಮಗ ಇದ್ದು ಸಂಸಾರದ ಹೆಸರು ಮುಂದುವರೆಸಿದರೆ ಸರಿ, ಇಲ್ಲವೇ ಅವಳೇ ಬಯಸಿದರೆ ಸರಿ, ಅದಿಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ತುಂಬಾ ಅಮಾನುಷವಾದುದೇ. ಆದರೆ ಆಕೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಸೊಸೆಗೆ ಒಬ್ಬ ಗಂಡುಮಗುವನ್ನು ದತ್ತು ಕೊಡಿಸಿ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಬಂದ ಮನೆಯ ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ಅಜ್ಜಿಗೆ ಆಸೆ. ಆದರೆ ಸಂಸಾರದ ಕತೆ ಗೊತ್ತಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಬೆಳೆದು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಹೊಂದಿ ಒಟ್ಟೊಟ್ಟಿಗೆ ಆರೇಳು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತವೆ. ಉಳಿದವು ಹಾಗೇ ನಶಿಸಿಹೋಗುತ್ತವೆ. ಈ ಸಂಸಾರದ ಗಂಡಸರಿಗೆ ಗ್ರಹಚಾರ ಎದುರುಬಿದ್ದಿತ್ತು ಅಂತ ಜನ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಯಾರೂ ತಮ್ಮ ಗಂಡುಮಗುವನ್ನು ಇವರಿಗೆ ದತ್ತು ಕೊಡಲು ಸಿದ್ಧರಿರಲಿಲ್ಲ. ಸರಿ ನಮ್ಮ ಒಡತಿ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳನ್ನೇ ಬೆಳೆಸಿದಳು. ಮೈಹುಆ ಒಳ್ಳೆ ಚೆಂದುಳ್ಳಿ ಹುಡುಗಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದೇನೆ. ನೀನೆ ಯಾಕೆ ಅವಳನ್ನು ಕೈ ಹಿಡಿಯಬಾರದು ಕಪ್ಪಾನ್ ? ಅವಳನ್ನು ಸಲಹವಂಥ ಯಾವ ಗಂಡಸಿಗೂ ಆಕೆ ಸೊಗಸಾದ ಹೆಂಡತಿಯಾಗುತ್ತಾಳೆ.”

ತೋಟಗಾರನ ಸರಳ ನಡತೆಗೆ ಲಿಸುಂಗ್ ನಸುನಕ್ಕ. ಮೈಹುಆಳ ಲಾವಣ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಆತನಿಗೆ ತೋಟಗಾರನೇನೂ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ.

“ಈ ಪಾತಿವ್ರತ್ಯದ ಕಮಾನು ಏನು ?

“ನಿನಗೆ ತಿಳಿಯದೆ ? ಈ ಊರಲ್ಲಿ ಹುನ್ ಮನೆತನದವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಪಾತಿವ್ರತ್ಯದ ಸ್ಮಾರಕವಿದೆ. ವೆನ್‌ಕುಲದವರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಸೂಯೆ. ಅವರು ಟ್ಯೂಟರ್‌ನ ನಾಡಗೊಡನಿಗ್, ಅವನದೇ ವಂಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ

ಈ ಇಬ್ಬರು ವಿಧವೆಯರ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆದರು. ಆ ಅಜ್ಜಿ ಆಗಲೇ ನಲವತ್ತು ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ವಿಧವೆಯಾಗಿಯೇ ಇದ್ದಾಳೆ. ಆ ನಾಡಗೊಡ ಇವರಿಬ್ಬರ ಗೌರವಾರ್ಥವಾಗಿ ಪಾತಿವ್ರತ್ಯದ ಕಮಾನು ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕೆಂದು ಚಕ್ರವರ್ತಿಗೆ ಬಿನ್ನವಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ವದಂತಿ.”

“ನಿಜವಾಗಿ ?”

“ನಾನೇಕೆ ತಮಾಷೆ ಮಾಡಲಿ ಕಪ್ತಾನ್ ? ಇದೇನು ನಗೆಪಾಟಲು ಸಮಾಚಾರವೇ ? ಹೆಂಗಸು ಚಕ್ರವರ್ತಿಯಿಂದಲೇ ಗೌರವ ಪಡೆಯಬೇಕು ಎಂದರೆ ! ಈ ಕಮಾನಿಗೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ, ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಬೆಳ್ಳಿಯ ನಾಣ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಆಕೆ ಬಲ್ಲಿದಳೂ ಗೌರವಸ್ಥಳೂ ಆಗುತ್ತಾಳೆ. ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕವಳೇ ಆಕೆ. ನಮ್ಮ ಒಡತಿ ಇನ್ನೂ ಪ್ರಾಯದವಳು, ಚಲುವಾಗಿದ್ದಾಳೆ. ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಅವಳನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಲು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ. ಮದುವೆಯಾಗಿ ಈ ಮುದುಕಿ ಅತ್ತೆಯನ್ನು ಒಟಿಯಾಗಿ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವುದರ ಬದಲು, ಆಕೆ ಹಾಗೆ ವೆನ್ ಮನೆತನದಲ್ಲಿ ಉಳಿದು, ಅತ್ತೆಯ ಮುಪ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಆಕೆಯ ಸೇವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದಾಳೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಆಕೆಯನ್ನು ಹೊಗಳದೇ ಇರುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸ್ಮಾರಕಕ್ಕೆ ಇದೇ ಸಾಕು ಕಾರಣ. ಮೈಹುಳ ಮದುವೆ ಆದ ಮೇಲೆ, ತನ್ನ ಯಜಮಾನ ಪೂರ್ವಿಕರಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದು ಎಂದು ಆಕೆಯ ನಂಬಿಕೆ. ಅಂಥ ಹೆಂಗಸು!”

ಕಳ್ಳರನ್ನು ಬೆನ್ನಟ್ಟುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಮೈಹುಳನೇ ಬೆನ್ನಟ್ಟುವುದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಆಸಕ್ತನಾಗಿದ್ದರೂ ಕಪ್ತಾನ್ ಬಂದುಹೋದ. ಹಿಂದೆ ಯಾವ ಹುಡುಗಿಯೂ ಪ್ರೀತಿ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದಹಾಗೆ ಮೈಹುಳ ಅವನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಿದ್ದಳು. ಸುಂಗ್ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಟ್ಟುಬಿದ್ದ. ಆತನ ಮೇಲಿನ ತನ್ನ ಪ್ರೇಮ ಮೆಚ್ಚಿಗೆಗಳನ್ನು ಆ ಹುಡುಗಿ ಬಚ್ಚಿಡಲೇನೂ ಯತ್ನಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅವನಲ್ಲಿ ತಾನು ಏನು ಮೆಚ್ಚಿದಳು, ಏಕೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳಿದಳು. ಕಪ್ತಾನನಿಗೆ ತಿಳಿದಿದ್ದ ಇತರ ಹುಡುಗಿಯರಲ್ಲಿ ಇದು ಕೃತಕವಾಗಿ ತೋರುತ್ತಿತ್ತೇನೋ. ಆದರೆ ಹುಡುಗಿ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕಳಾಗಿರುವಾಗ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಗೊತ್ತಾದೀತು. ಕಪ್ತಾನ ಉಬ್ಬಿಹೋದ. ಆಕೆ ಇನ್ನೂ ಹುಡುಗು. ಚಟುಲಗಾರ್ತಿ. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ತುಂಟಿ ಕೂಡ. ಇವೆಲ್ಲವೂ ಆಕೆಯನ್ನು ಕಪ್ತಾನನಿಗೆ ಬಹಳ ಮೋಹಕವಾಗಿ ಮಾಡಿತು.

ಹುಡುಗಿಯ ನಡತೆಯಿಂದ, ಅಲ್ಲದೆ ಕಪ್ತಾನನ ಸಂಯಮದ ಆದರೆ ಅಷ್ಟೆ ಸೂಚನಾರ್ಥವಾದ ನಡುವಳಿಕೆಯಿಂದ, ಅವರ ಪ್ರೀತಿ ದೊಡ್ಡವರಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಯಿತು. ಲಿಸುಂಗ್ ಇಪ್ಪತ್ತೇಳು ವರ್ಷದವನಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಒಟಿಯಾಗಿಯೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ, ಈ ಜೋಡಿ ಕಟ್ಟಿಟ್ಟದ್ದೇ ಎಂದು ಅಜ್ಜಿ ದೃಢಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಳು.

ಯಾವುದೇ ಅಚಾತುರ್ಯ ಆಗದ ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನೇನೋ ವಹಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಅಜ್ಜಿ ಪಶ್ಚಿಮದ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗುತ್ತಿದ್ದಳು. ರಾತ್ರಿಯೂಟ ಮುಗಿದ ಕೂಡಲೇ ಒಳ ಅಂಗಳಕ್ಕೆ ಅಗಳಿ ಹಾಕಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅಲ್ಲದೆ ತನ್ನ ಕೋಣೆಯ ಅಗಳಿಯನ್ನು ಹಾಕುವ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದಳು ಶ್ರೀಮತಿ ವೇನ್, ಆದರೆ ತಾಯಿ ತನ್ನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಮಣ್ಣೆರಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಳು ಅಷ್ಟೆ ಎಷ್ಟೋ ಸಲ, ಮೈಹುಳವನ್ನು ಹೊರಗೇ ನೋಡಲೆಂದು ಲಿಸುಂಗ್ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ನಿಂತುಬಿಡುತ್ತಿದ್ದ. ಅವಳೂ ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ಮಧ್ಯಾಹ್ನವೇ ಮಾಯವಾಗಿ ರಾತ್ರಿ ಊಟದ ವೇಳೆಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅಂಥದು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದುದು ಕಾಪ್ಪಾನ ಊರಲ್ಲಿಲ್ಲ ಎಂದ ದಿನವೇ.

ಒಂದು ಸಲ, ಜುಲೈನಲ್ಲಿ ಹಗಲು ದೀರ್ಘವಾಗಿದ್ದಾಗ ಆಕೆ, ರಾತ್ರಿ ಊಟದ ವೇಳೆಗೂ ಎರಡು ಗಂಟೆ ತಡವಾಗಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದಳು. ಸುಂಗ್ ಹಾಗು ಮೈಹುಳ ಊರಾಚೆಯ ದೊಡ್ಡ ಕೊಳದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಅಡವಿಯಿರುವ ಬೆಟ್ಟದ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುವ ಸಾಲಮರದ ಹಾದಿ ಹಿಡಿದು ನಡೆದರು. ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಹೊತ್ತಾಗಿತ್ತು. ನಡುಹಗಲಿನ ಬಿಸಿಲು ಇಳಿದಿತ್ತು. ಹಸಿರು ಹೊದಿಕೆಯುಳ್ಳ ಬಂಡೆಗಳಿರುವ ಅಡವಿಯ ಕಡೆಯಿಂದ ಸೊಗಸಾದ ತಂಗಾಳಿ ಬೀಸುತ್ತಿತ್ತು. ದೂರದಲ್ಲಿ ಕೊಳದಿಂದ ಅದರ ಹಸಿರು ದಡಗಳ ಆಚೆಗೆ ಸುಂದರವಾದ ಕೆರೆ. ಕಪ್ಪಾನನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದ ಮೈಹುಳಗೆ ಬಾಳೇ ತುಂಬಿಹೋಗಿತ್ತು. ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರೀತಿಸುವುದಾಗಿ ಅವರು ಪಣ ತೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ತನ್ನ ತಾಯಿ ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸುಂದರಿಯೆಂದು ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದ್ದಳು. ಹೇಗೆ ಎಷ್ಟು ಜನ ಆಕೆಯ ಕೈ ಹಿಡಿಯಲು ಬಂದಿದ್ದರು. ಆಕೆ ಬೇಡವೆಂದಳು. ಎಲ್ಲವನ್ನು ಮೈಹುಳ ಸುಂಗನಿಗೆ ಹೇಳಿದಳು. ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತ ಆಕೆ ಕಪ್ಪಾನನ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಳು : “ಅವಳ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ನಾನಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಯಾವತ್ತೂ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದೆ.”

“ನಿಮ್ಮ ತಾಯಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಮ್ಮೆ ಇಲ್ಲವೇ ನಿನಗೆ.?”

“ಓಹೋ, ಧಾರಾಳವಾಗಿ. ಹೆಂಗಸಿಗೆ ಗಂಡನೊಬ್ಬ ಮನೆಯಲ್ಲಿರಬೇಕು ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಹೀಗಿರುವುದಲ್ಲ. ಬಹುಶ ಕನ್‌ಫ್ಯೂಷಿಯಸ್ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಬೇಸರ ಬರುವಷ್ಟು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿರಬಹುದು ನಾನು.”

ಮೈಹುಳ ಇನ್ನೂ ತರುಣಿ. ಸನ್ಯಾಸಿಯಾಗಿದ್ದ ಅಜ್ಜಿ, ಸನ್ಯಾಸಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದ ತಾಯಿಯ ಎಷ್ಟೇ ಮಾದರಿ, ಮೇಲ್ವಂಕ್ತಿಯೂ ಆಕೆಯ ಕನ್ಯಾಹೃದಯದಲ್ಲಿನ ಬುಗ್ಗೆಯನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯುವುದು ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ.

“ಆಕೆಯ ಹಾಗೆ ಇರಲು ತುಂಬ ಶೀಲವಂತ ಹೆಂಗಸೇ ಆಗಬೇಕು” ಲಿಸುಂಗ್ ಹೇಳಿದ.

“ಹೆಣ್ಣು ಇರುವುದು ಏಕೆ ?” ಮೈಹುಳ ಕೂಡಲೇ ಜೋರಾಗಿ ಉತ್ತರವಿತ್ತಳು. “ಮದುವೆಯಾಗಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪಡೆದು ಮನೆ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕಲ್ಲವೇ? ಎಳೆವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲೆ ತಂದೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡದ್ದು, ಅದರಲ್ಲೂ ನಾವು ಬಡವರಾಗಿರುವಾಗ, ತಾಯಿಗೆ ಸುಲಭವೇನೂ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಆಕೆಯನ್ನು ಮೆಚ್ಚದೆ ಇರಲಾರೆ. ಆದರೆ.....”

“ಆದರೆ ಏನು ?”

“ಈ ಪಾತಿವ್ರತ್ಯದ ಕಮಾನುಗಳಲ್ಲಿ ನನಗೆ ನಂಬಿಕೆಯಿಲ್ಲ.”

ಕಪ್ತಾನ್ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ನಕ್ಕ.

“ನಾನು ವಯಸ್ಸಾದ ಹಾಗೆ, ಇದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದೆ. ನಮ್ಮ ತಾಯಿಗೆ ಮಹದಾಸೆ. ಆಕೆಗೆ ತನ್ನದೇ ಹಟ. ಪತಿವ್ರತೆಯಾದ ವಿಧವೆಯಾಗಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಒಂದು ರೀತಿಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಿದೆ. ತಾಯಿಗೆ ಅದು ತುಂಬಾ ಮಹತ್ವದ್ದಿರಬೇಕು. ಹೀಗೇಕೆ ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೋ ನಾನರಿಯೆ.”

ಮನೆತನದವರು ಅವಳ ತಾಯಿಗೂ, ಅಜ್ಜಿಗೂ ಲಭಿಸುವುದೆಂದಿದ್ದ ಪಾತಿವ್ರತ್ಯದ ಕಮಾನುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಲಿಸುಂಗ್ ಆ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದ.

ತಾಯಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಸಂತೋಷ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಮದುವೆ ಆದ ಮೇಲೆ ನಾವು ಹೊರಟುಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ಅಜ್ಜಿಯ ಆರೋಗ್ಯವೂ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ. ಆಗೇನು ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ. ಒಂಟಿಯಾದ ಅಮ್ಮ ಈ ಸಾವಿರ ನಾಣ್ಯದಿಂದ ? ಇನ್ನು ಇಷ್ಟು ವರ್ಷ ಈ ಕೀರ್ತಿಯಲ್ಲೇ ಒಂಟಿತನ ಅನುಭವಿಸಿ, ಆಮೇಲೆ ಸಾಧ್ವಿಯ ಹೆಣವಾಗುವತನಕ ಇದೇ ಬಾಳೇ ತಾನೇ?” ಮೈಹುಳ ಹೇಳಿದಳು.

ಲಿಸುಂಗ್ ನಗು ಬಂತು. ಬಾಳಿನ ಮೇಲೆ ಅಷ್ಟು ಮಮತೆ ಇದ್ದ ಆ ಹುಡುಗಿಗೆ ನೀನು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಗೆ ಹೇಳುವುದು? ಆ ಎರಡು ವಿಧವೆಯರ ಪ್ರೀತಿರಹಿತವಾದ ಸಂಸಾರವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ ನೋಡಿದ್ದಳು ಆಕೆ. ಬಹುಶಃ ತಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ವಿಷಯ ಆಕೆಗೆ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು.

ಒಮ್ಮೆಲೆ, ಸೂರ್ಯ ಬೆಟ್ಟಗಳ ಹಿಂದೆ ಇಳಿಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಅರಿತು, ಆಕೆ “ಓ ಸುಂಗ್ ! ನಾನೀಗ ಓಡಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಾಯಿತೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಲೇ ಇಲ್ಲ” ಎಂದಳು.

ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಕಪ್ತಾನನ ಗೈರುಹಾಜರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂಗತಿ ನಡೆಯಿತು. ಈ ಪ್ರೇಮಿಗಳು ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ತಿರುಗಾಡುವುದು, ಒಮ್ಮೆ ಊರಾಚೆ ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ ಬೆಟ್ಟ ಕಾಡುಗಳ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುವ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡುದು ಇವೆಲ್ಲವೂ ಶ್ರೀಮತಿ ವೇನ್‌ಳಿಗೆ ನೆರೆಯವರಿಂದ ತಿಳಿಯಿತು. ತಾಯಿಯ ಸೂಕ್ಷ್ಮದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯಾವುದೂ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಕಣ್ಣೀರು ಕರೆಯುತ್ತ ಹುಡುಗಿ ತಪ್ಪು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಳು.

ಕಪ್ಪಾನ ತನ್ನನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗುವ ಮಾತು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದಳು. ಶ್ರೀಮತಿ ವೇನ್ ಕೋಪದಿಂದ ಉರಿದು ಬಿದ್ದಳು.

“ನನ್ನ ಮಗಳೇ ಈ ಮನೆಗೆ ಅಪಕೀರ್ತಿ ತರುತ್ತಾಳೆಂದು ಎಂದಿಗೂ ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ ! ನಿನ್ನಜ್ಜಿ ನಾನು ಈ ಊರಿಗೆಲ್ಲ ಮಾದರಿಯಾಗಿದ್ದೇವೆ. ನೆರೆಹೊರೆಯವರು ಎಷ್ಟು ಹಿಗ್ಗುತ್ತಾರೆ ಹೊಟ್ಟೆಕಿಚ್ಚಿನಿಂದ ! ನನ್ನ ಮಗಳೇ ಹೀಗಾದಳಲ್ಲ.”

“ನನಗೇನು ಅವಮಾನನಿಲ್ಲ.” ಮೈಹುಳ ಕಣ್ಣೊರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಹೇಳಿದಳು. “ಇಲ್ಲ, ಅವರನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಅವಮಾನವೇ ಇಲ್ಲ. ನನಗೆ ಮದುವೆ ವಯಸ್ಸು. ಅವರು ನಿಮಗೆ ಒಪ್ಪದೆ ಹೋದರೆ, ಬೇರೆ ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಒಳ್ಳೆ ಗಂಡನನ್ನು ಹುಡುಕು. ನನಗಿನ್ನೂ ಪ್ರಾಯ. ಈ ಮನೆಯ ಪ್ರೀತಿಯಿಲ್ಲದ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕೊಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ನೀವು ಶೀಲವಂತವಾದ ವೈದ್ಯ ಎನ್ನುತ್ತೀರಲ್ಲ, ಈ ಬರಡು ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಏನೂ ಸ್ವಾರಸ್ಯ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲಮ್ಮ.”

ಹರೆಯದ ಶ್ರೀಮತಿ ವೇನ್‌ಳಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಗಾಬರಿಯಿಂದ ಉಸಿರು ಕಟ್ಟಿತು.

“ಏನಮ್ಮ ನೀನು ಹೇಳುವುದು ?” ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಬಂದ ಮಗಳ ಈ ಚುಚ್ಚು ನುಡಿಗೆ ತತ್ತರಿಸುತ್ತ ಕೇಳಿದಳು.

“ಹೌದಮ್ಮ, ನೀನು ಏಕೆ ತಿರುಗಿ ಮದುವೆಯಾಗಬಾರದು ? ನೀನು ಇನ್ನೂ ಚಿಕ್ಕವಳೇ.”

“ನಿನ್ನ ನಾಲಿಗೆಗೆ ಸಿಡಿಲು ಬೀಳಲಿ !”

ಚಿಕ್ಕ ಮಗು ಅಲ್ಲದೆ ಇನ್ನಾರೂ ಅಷ್ಟು ನೇರವಾಗಿ ಒರಟಾಗಿ, ಸಿಡಿಮದ್ದಿನಂತೆ ನಿಜವನ್ನು ಎಸೆಯುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ತಾಯಿಯನ್ನು ಎಷ್ಟು ನೋಯಿಸಿದೆ. ಎಷ್ಟು ಆಳವಾಗಿ ನೋಯಿಸಿದೆ ಎಂದು ಆ ಹುಡುಗಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿಯೇ ಅವಳ ಮಾತು ನಾಟಿಬಿಟ್ಟಿತು. ತಾಯಿ ಮತ್ತೆ ಮದುವೆಯಾಗುವುದು ಅಸಹ್ಯ. ಎದೆ ನಡುಗಿಸುವಂಥದು. ಕಲ್ಪನೆಗೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. “ಇಷ್ಟು ವರ್ಷ ನಿನಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟಿ ಮಗೂ ನಿನಗೆ ನಾಚಿಕೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ?”

ಶ್ರೀಮತಿ ವೇನ್ ಪೂರಾ ಕುಸಿದುಹೋಗಿ, ಮನಕರಗುವಂತೆ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಅತ್ತುಬಿಟ್ಟಳು. ಎಷ್ಟೋ ಸಲ, ಒಂದೇ ವಾಕ್ಯ, ಒಂದೇ ಮಾತು ಕೊನೆಗೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ಪದವೂ ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ಸೋಜಿಗ. ಹತ್ತೊಂಭತ್ತು ವರ್ಷದ ದೀರ್ಘಕಾಲ ಆಕೆ ತಾಳಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಯಾರಿಗೂ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲಾರದೆ ಇದ್ದ ಸಂಕಟವೆ ಈಗ ಆ ಕಹಿ ಕಣ್ಣೀರಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಚಿಮ್ಮಿತು. ಆಕೆ ತಾಳಿಕೊಂಡಿದ್ದು ತಾನೇ ಏನು ? ಈಗ ತನ್ನ ಮಗಳೇ ತನ್ನ ಕಡೆ ನಗುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ತನ್ನ ವರ್ಷಾನುಗಟ್ಟಳೆಯ ತ್ಯಾಗನಿಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಗೇಲಿಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಅವುಗಳ ಬೆಲೆ ಆಕೆಯೊಬ್ಬಳಿಗೆ ಗೊತ್ತು.

ವಿಧವೆಯ ಶೀಲವನ್ನು ಇಲ್ಲವೆ ಆಕೆಯ ಧೈಯಗಳ ಕ್ರಮಬದ್ಧತೆಯನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದುದನ್ನು ಆಕೆ ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದಲೂ ಎಂದೂ ಕೇಳಿರಲಿಲ್ಲ.

ಸೂರ್ಯನನ್ನೇ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ ಹಾಗೆ. ಮರುಮದುವೆಯ ವಿಚಾರ ನಿಜಕ್ಕೂ ಯೋಚನೆಗೆ ಅಸಾಧ್ಯವಾದುದಲ್ಲ. ಆದರೂ ಇಷ್ಟು ದೀರ್ಘಕಾಲವೂ ಯೋಚನೆಗೆ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಮದುವೆ ಎಂದೋ ಮುಗಿದ ವಿಷಯ. ಆಕೆಗೆ ಎಂದಾದರೂ ಮರುಮದುವೆಯ ವಿಚಾರ ಬಂದಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನಾಕೆ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದಾಚೆ ಅಟ್ಟಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಳು. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಯೋಚನೆಗೆ ಹೊರತಾದುದೇ ಅದು.

ಶ್ರೀಮತಿ ವೇನ್ ಮಗಳನ್ನು ಬೈಯುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದಳು. ಆಕೆ ಸಂಕಟದ ಮುದ್ದೆಯಾಗಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದಳು. ಗಾಬರಿಯಿಂದ ಮೈಹುಳ ಇನ್ನೆಂದೂ ಮಾತಾಡಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮಗಳ ಮೂದಲಿಕೆಯಿಂದ ತಾಯಿ ಪೂರಾ ಭಗ್ನಳಾದಹಾಗಿತ್ತು. ವಿಧವೆಯ ಕಠಿಣದ ಜೀವನದ ಬರಡುತನದ ಮೇಲೆ ಮೈಹುಳ ಹೇಳಿದ್ದು ಪೂರಾ ನಿಜವೇ. ತಾಯಿ ಮೇಜಿನ ಮೇಲೆ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಮುಖ ಮುದುರಿಕೊಂಡು ಅಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಳು. ಭಗ್ನವಾಗಲು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹರಿಯಬಿಟ್ಟಿದ್ದಳು. ಕಪ್ಪಾನನೊಡನೆ ಮೈಹುಳಳ ಸುಖ ದಿಟವೂ ಒಪ್ಪಲರ್ಹವಾದುದೂ ಆಗಿತ್ತು. ತಾನು ತರುಣಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಇಂಥವನೊಬ್ಬ ತರುಣ ತನಗೂ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ.....ಇಂಥದೇ ಗೊಂದಲ.

ಕಪ್ಪಾನ್ ಮನೆಗೆ ಮರಳುವವರೆಗೂ ಕಾಯಬೇಕೆಂದು ಶ್ರೀಮತಿ ವೇನ್ ನಿರ್ಧರಿಸಿದಳು. ಈಗ ಆತ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿರಬಹುದು. ಆ ಹುಡುಗಿ ಹೋಗಿ ಅವನನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸಬಹುದು. ಇಲ್ಲವೇ ಅವನ ಕೂಡ ಓಡಿಯೇ ಹೋಗಬಹುದು. ಮೈಹುಳಳನ್ನು ತನ್ನ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿ ಬೀಗ ಹಾಕಿಬಿಟ್ಟಳು.

ಮೂರು ದಿನದ ನಂತರ ಸುಂಗ್ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬಂದಾಗ, ಅವಳನ್ನು ಶ್ರೀಮತಿ ವೇನ್ ಒಬ್ಬಳೇ ಏನೋ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡಳು.

“ಮೈಹುಳ ಎಲ್ಲಿ ?”

“ಆಕೆ ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದಾಳೆ. ಒಳಗಿದ್ದಾಳೆ.”

“ಹೊರಗೆ ಯಾಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ?”

“ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೇ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದೆ” ಶ್ರೀಮತಿ ವೇನ್ ತುಟಿ ಬಿಗಿಯುತ್ತ ಗಂಭೀರದ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರವಿತ್ತಳು. “ನೀನು ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿರಬಹುದು. ನಿನ್ನೊಡನೆ ವಿಹಾರಮಾಡಲು ಆಕೆ ಯಾಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡುತ್ತಿದ್ದೆ.”

“ಏನು ವಿಹಾರ ? ಈ ಹೊತ್ತು ಬೆಳಿಗ್ಗೇನೇ ನಾನು ಬಂದೆ” ಸುಂಗ್ ಬೆರಗಾಗಿ ಕೇಳಿದ.

“ನಟನೆ ಮಾಡಬೇಡ, ನನಗೆಲ್ಲ ತಿಳಿದಿದೆ.”

ಆತ ಆಕೆಯ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಎಂದೂ ಕೇಳದಂಥ ನಿಗ್ರಹಿತ ಸ್ತ್ರೀ ಕೋಪದ

ಧ್ವನಿಯ ಹತ್ತಿರ ಬರುತ್ತಿತ್ತು ಆಕೆಯ ಧ್ವನಿ. ಹಿಂದೆ ಆತನನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಿದ, ಅದೇ ನಮ್ರತೆ - ಹೆಮ್ಮೆಗಳ ವಿಚಿತ್ರ ಮಿಶ್ರಣವಿತ್ತು.

ಕಪ್ತಾನ್ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದ. ಮನೆಯ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಮೈಹುಳ ಚೋರಾಗಿ ಕಿರಿಚಾಡುವುದು ಕೇಳಿಬಂತು, “ನನ್ನನ್ನು ಆಚೆಗೆ ಬಿಡಿ. ಸುಂಗ್, ನಾನಿಲ್ಲಿದ್ದೇನೆ. ಕಾಪಾಡು ಸುಂಗ್ ! ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಿಡಿ” ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕೂಗಿಬಿಟ್ಟಳು.

“ಏನು ಇದೆಲ್ಲ ?” ಎಂದು ಅರ್ಭಟಿಸುತ್ತ ಸುಂಗ್ ಒಳಕ್ಕೆ ನುಗ್ಗಿದ. ಬೀಗಹಾಕಿದ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಅವಳು ಹಿಡಿದು ಜಗ್ಗಿಸುವುದೂ, ಮನಕರಗುವಂತೆ ಅಳುತ್ತಿರುವುದೂ ಕೇಳಿಸಿತು.

ಶ್ರೀಮತಿ ವೇನ್ ಅವನ ಹಿಂದೆಯೇ ಒಳಕೋಣೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದಳು. ಅಜ್ಜಿಯೂ ತನ್ನ ಕೋಣೆಯಿಂದಾಚೆ ಬಂದಿದ್ದಳು. ಕಪ್ತಾನನ ಕಡೆ ಮೆಲ್ಲನೆ ನಡೆಯುತ್ತ ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸುತ್ತ ಅಜ್ಜಿ ಹೇಳಿದಳು. “ಅವಳನ್ನು ಮದುವೆ ಆಗುತ್ತೀಯಾ ಮಗು ?”

ವಿಸ್ಮಯದಿಂದ ಸುಂಗ್‌ನ ಮುಖ ಇಳಿಯಿತು. ಈಗ ಅವನಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಯಿತು. ಒಳಗಿದ್ದ ಹುಡುಗಿ “ಸುಂಗ್ ಸುಂಗ್ ಬಿಡಿಸು” ಎಂದು ಕೂಗುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಳು.

“ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಅವಳನ್ನು ಮದುವೆ ಆಗುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ತಲೆಬಾಗಿಲು ತೆಗೆದು ಅವಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತಾಡಲು ಬಿಡುತ್ತೀರೇನು ?”

ಬಾಗಿಲು ತೆರೆಯಿತು. ಹುಡುಗಿ ಆಚೆಗೆ ಬಂದು, “ನನ್ನನ್ನು ಕರಕೊಂಡು ಹೋಗು” ಎಂದು ಅಳುತ್ತ ಅವನ ತೋಳ ತೆಕ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಳು.

ಈಗ ಬಿದ್ದು ಅಳಲು ತಾಯಿಯ ಸರದಿ. ಕಪ್ತಾನ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಕ್ಷಮೆ ಬೇಡಿ ಅವಳನ್ನು ಸಂತೈಸಲೆತ್ತಿಸಿದ. ಆದರೆ ಅವಳು ಅಳುವುದಕ್ಕೂ ಇದಕ್ಕೂ ಏನೂ ಸಂಬಂಧವಿದ್ದಂತೆಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಕಪ್ತಾನನಿಗೆ ಹೊಳೆಯಲಿಲ್ಲ ಈ ವಿಷಯ.

ತನ್ನ ನಿಲುವು ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತವನ ಹಾಗೆ ಆತ ಮಾತಾಡಿದ. ತಾನು ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಆತನಿಗೆ ತುಂಬಾ ದುಃಖವಾಯಿತು. ಆದರೆ ಮೈಹುಳನನ್ನು ಮದುವೆ ಆಗುವುದು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಯೋಚನೆಯೇ ಆತನಿಗಿರಲಿಲ್ಲ. ತಪ್ಪೆಲ್ಲವನ್ನೂ ತನ್ನ ಮೇಲೆ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡ. ಅವರ ಕ್ಷಮಾಪಣೆಗೆ ಅಂಗಲಾಚಿದ. ಆದರೆ ಮೈಹುಳನನ್ನು ಮದುವೆ ಆಗಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದ, ಅವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಕರ್ತವ್ಯಶಾಲೀ ಅಳಿಯನಾಗುವೆನೆಂಬ ಭರವಸೆಯೂ ಆತನಲ್ಲಿತ್ತು. ಮೈಹುಳ ಅಲ್ಲೆ ಕುಳಿತಿದ್ದಳು. ತನ್ನ ಸುಖದಿಂದ ಹಿರಿಯರನ್ನು ಸ್ತಂಭಿತಗೊಳಿಸುತ್ತ.

ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ಕಳೆದುಹೋದ ಮೇಲೆ, ಆ ವರಸಾಮ್ಯ ಅಷ್ಟೇನೂ ಕೆಟ್ಟದಾಗಿ ಕಾಣಲೇ ಇಲ್ಲ. ಮದುವೆಯಾಗುವೆನೆಂಬ ಕಪ್ತಾನನ ವಚನ ಅದನ್ನು ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ

ಸರಿಪಡಿಸಿತು. ಕಳ್ಳರ ಮೇಲಿನ ಹಲ್ಲೆಯೂ ಕ್ಷಿಪ್ರದಲ್ಲೇ ಕೊನೆಗೊಂಡಿತು. ಕಪ್ಪಾನನ ಮನೆತನದವರೊಡನೆ ಮಾತುಕತೆ ಎಲ್ಲವೂ ನಡೆದು, ಸುಚಾನಲ್ಲಿ ಮೈಹುಳಳ ಮದುವೆ ಆತುರದಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆದು ಹೋಯಿತು.

* * * * *

ಈ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನ ಮನಸ್ಸು ಹೀಗೆ ಎಂದು ಭವಿಷ್ಯ ನುಡಿಯಲು ಅತ್ಯಂತ ದುಸ್ಸಾಧ್ಯವಾದವುಗಳ ಪೈಕಿ ಒಂದು ಮೈಹುಳ-ಕಪ್ಪಾನರ ಆ ಚಿಕ್ಕದಾದ ಹಾಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಅದ್ಭುತವೇ ಆದ ಪ್ರಣಯಪ್ರಸಂಗ ಮುಕ್ತಾಯವಾಯಿತು. ಅದರೆ ಅದು ಶ್ರೀಮತಿ ವೇನ್‌ಗಳ ಮೇಲೆ ವಿಚಿತ್ರ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟುಮಾಡಿತು. ಮೂರು ತಿಂಗಳ ನಂತರ ಅಜ್ಜಿ ತೀರಿಕೊಂಡಳು. ಉತ್ತರಕ್ರಿಯೆಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಮಾಡಲು ಕಪ್ಪಾನನೊಬ್ಬನೇ ಬಂದ.

ತಮ್ಮ ಮನೆತನದ ಹಿರಿಯ ಚಿಕ್ಕತಾತ, ನಾಡಗೊಡ ತನ್ನ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಕಮಾನು ಕಟ್ಟಿಸುವಂತೆ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿ ಬರೆದಿದ್ದ ಕಾಗದವನ್ನು ತೋರಿಸಲು ಬಂದಿದ್ದನೆಂದು ಶ್ರೀಮತಿ ವೇನ್ ಲಿಸುಂಗ್‌ಗೆ ತಿಳಿಸಿದಳು. ಹೆಚ್ಚುಕಡಿಮೆ ಅದು ಖಂಡಿತವಾದುದೇ. ಕಥೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಹರಡಿ, ಮನೆತನದವರನ್ನೆಲ್ಲ ಸಾಕಷ್ಟು ಉದ್ವೇಗಗೊಳಿಸಿತ್ತು.

ಈಗ ಇಬ್ಬರು ವಿಧವೆಯರ ಪಾತಿವ್ರತ್ಯದಲ್ಲಿ ಆ ಕುಲದವರಿಗೆಲ್ಲ ಏನೂ ಪಟ್ಟಭದ್ರ ಹಿತ ಇದ್ದ ಹಾಗಿತ್ತು. ವೇನ್ ಮನೆತನದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಇಬ್ಬರು ವಿಧವೆಯರು ತೀರಿಕೊಂಡಿದ್ದರು.

ಹಾಗೆ ಸತ್ತವರು ಇಬ್ಬರನ್ನೂ “ಚೀಹ್‌ಪು” ‘ಮಹಾ ಸಾಧ್ವಿ’ ಎಂಬ ದೊಡ್ಡ ಗೌರವದ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀಮತಿ ವೇನ್ ಇದೆಲ್ಲವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಏನೂ ಉತ್ಸಾಹವಿಲ್ಲದೆ, ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಸಂದೇಹದ ಸೂಚನೆಯೊಡನೆಯೇ, ಅಳಿಯನಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದು ವಿಸ್ಮಯಕರ.

“ಯಾಕೆ ಸೊಗಸಾಗಿದೆ. ನಿಮಗೆ ಹರ್ಷೋದ್ದೇಗ ಆಗದೇ ?” ಎಂದು ಲಿಸುಂಗ್ ಕುಣಿಯುತ್ತ ಹೇಳಿದ.

“ಏನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಮೈಹುಳ ಹೇಗಿದ್ದಾಳೆ ?”

ತಾವಾಗಲೇ ಮಗುವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮಾಚಾರ ತಿಳಿಸಿದ ಲಿಸುಂಗ್. ವೇನ್ ನಡುಗುವುದಕ್ಕೆ ಆರಂಭಿಸಿಬಿಟ್ಟಳು. “ಇದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಯಾಕೆ ಕಾದೆ ? ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇದೇ ಸಮಾಚಾರ !”

“ಓ, ನಿಮಗೆ ಗೌರವದ ಕಮಾನು ಕಟ್ಟಿಸುವ ಸಮಾಚಾರದ ಮುಂದೆ ಇದೆಲ್ಲಮ್ಮ” ಕಪ್ಪಾನನೆಂದ.

“ಕಮಾನು ! ಅದರ ಸುದ್ದಿ ಮಾತಾಡುವುದು ಬೇಡ,” ಕಿರಿಕಿರಿಗೊಂಡು ನುಡಿದಳು ವೇನ್.

ಅಂಥ ಅಪೂರ್ವ ಗೌರವದ ಬಗ್ಗೆ ಆಕೆಗಿದ್ದ ಅನಾದರಕ್ಕೆ ಲಿಸುಂಗ್ ವಿಸ್ಮಿತನಾದ. ಇನ್ನೂ ಇಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳ “ಕೀರ್ತಿಯುತವಾದ ಒಂಟಿತನದ ಸೆರೆವಾಸ” ವನ್ನು ಕುರಿತು ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಹೇಳಿದ್ದುದನ್ನು ನೆನಸಿಕೊಂಡ. ಈಕೆಯೇ ಹೀಗೆ ಅದನ್ನು ನೋಡುವಳೆಂಬುದನ್ನು ನಂಬಲೂ ಕಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು.

“ನಾನು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆನ್ನುತ್ತೀಯೇನು ?” ಶ್ರೀಮತಿ ವೇನ್ ಮತ್ತೆ ಒಮ್ಮೆಲೆ ಆ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬಂದು, ಕೇಳಿದಳು, ಎಂಥ ವಿಚಿತ್ರ ಪ್ರಶ್ನೆ !

“ಬೇಡ ಎನ್ನುವುದು ಹುಚ್ಚುತನ.....”. ಲಿಸುಂಗನಿಗೆ ಅನುಮಾನ ತಲೆಹಾಕಿದ್ದರಿಂದ, ದನಿ ಕುಗ್ಗಿತು. “ಕಮಾನು ಮಂಜೂರಾದ ಮೇಲೇನೂ, ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ನಿಮ್ಮ ವೈಧವ್ಯ ಹಾಗೇ ಪವಿತ್ರವಾಗಿ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.”

ಉತ್ತರಕ್ರಿಯೆಗಳೆಲ್ಲ ಆದಮೇಲೆ ಶ್ರೀಮತಿ ವೇನ್ ಒಬ್ಬಳೇ ಮನೆಗೆ ಬಂದಳು. ಮುಂದುಗಡೆಯ ಹಾಗೂ ಹಿಂದಿನ ಗೋಡೆಗಳೆಲ್ಲ ಇನ್ನೂ ಶೋಕ ಚಿಹ್ನೆಯ ಪರದೆಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿತ್ತು. ಅಂಗಳದ ನಡುವೆ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರೆ ಬಹುಮಾನವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಬಿಳಿ ರೇಷ್ಮೆಯ ವಸ್ತ್ರವಿತ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿ “ಒಂದು ಬಾಗಿಲು, ಎರಡು ಪಾತಿವ್ರತ್ಯ” ಎಂದು ನಾಲ್ಕು ಮಾತು ಬರೆದಿತ್ತು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂಟಿಯಾಗಿ ಇರುತ್ತಿದ್ದ ಶ್ರೀಮತಿ ವೇನ್‌ಳಿಗೆ ತನ್ನ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಚಿಂತನೆಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಪುರುಸೊತ್ತಿತ್ತು. ಹಾಗೇ ಮುಂದೆ ನೋಡಿದ ಹಾಗೆಲ್ಲ ಅವಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಗಾಬರಿಯೇ ಆಯಿತು. ಕೆಲವೇ ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ, ಅವಳ ಅತ್ತೆಯ ಮಗಳು, ಅಳಿಯ, ಎಲ್ಲರ ನಗೆಯಿಂದಲೂ ಮನೆ ತುಂಬಿತ್ತು. ಒಂದರ ಮೇಲೊಂದು ಎಷ್ಟೋ ಸಂಗತಿಗಳು ನಡೆದು ಹೋಗಿದ್ದವು. ಮೈಹುಳ ಪ್ರಣಯ ಮದುವೆ, ಅಜ್ಜಿಯ ಸಾವು, ಈ ಹಠಾತ್ತಾದ ಆದರೆ ಬೇಸರವೂ ಆದ ವಿಖ್ಯಾತಿಯ ಪದವಿಗೇರಿದ್ದು ಮತ್ತು ಹುಟ್ಟಲಿದ್ದ ಮಗು.

ಉತ್ತರಕ್ರಿಯಾದಿಗಳೆಲ್ಲ ಚಾಂಗ್ ತಾತ ಒಳ್ಳೆ ಜೋರಾಗಿ ಓಡಾಡಿದ. ಈಗ ತನ್ನ ಒಡತಿಯ ಕೊರಗನ್ನು ಕಂಡು, ಆತ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಹಾಯಕನಾದ. ಮೈಹುಳಗೆ ಬದಲಾಗಿ ತಾನೇ ಎಲ್ಲ ಸಾಮಾನು ತರಲು ಪೇಟೆಗೆ ಹೋಗಿಬರುತ್ತಿದ್ದ. ಶ್ರೀಮತಿ ವೇನ್‌ಳಿಗೆ ಮನೆಯ ಯಾವ ತಾಪತ್ರಯವೂ ಅಲ್ಲದೆ ಹೊರಗಡೆ ಪ್ರಪಂಚದ ಯಾವ ಚಿಂತೆಯೂ ಇರದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ. ತರಕಾರಿಯ ಮಾರಾಟದಿಂದ ಒಂದಷ್ಟು ಲಾಭವನ್ನು ಪಡೆದು ತಂದ. ಈ ನಿಷ್ಠಾವಂತ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಮಾಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಆಕೆ ಅಡಿಗೆ ಮನೆಯಿಂದ ನೋಡುವಳು. ಆಗಾಗ ಒಂಟಿ ಎನಿಸಿದಾಗ, ಅವನೊಡನೆ ಮಾತಾಡಲು ಹೋಗುವಳು. ತೋಟದ ಸುತ್ತ ಪೂರ್ತಿ ಗೋಡೆ ಇತ್ತು. ನೆರೆಹೊರೆಯವರಾರೂ ಅವರನ್ನು ಕಾಣಲಾರದು. ಒಂದು ರೀತಿಯ ಸಲಿಗೆ ಬೆಳೆಯಿತು.

ಆದರೆ ಚಿಕ್ಕತಾತ ನಡುವೆ ಬಂದು, ನಾಡಗೊಡನಿಂದ ಶವಸಂಸ್ಕಾರದ ಬಳುವಳಿಯಾಗಿ ನೂರು ನಾಣ್ಯ ಹಣ ತಂದ. ಸ್ಮಾರಕ ಹಾಗೂ ಸಾವಿರ ನಾಣ್ಯದ ಮಂಜೂರು ಇನ್ನೇನು ಆದ ಹಾಗೆಯೇ.

ಚಿಕ್ಕತಾತ ತೆರಳಿದ ಮೇಲೆ, ಶ್ರೀಮತಿ ವೇನ್ ಒಂದು ಕಠಿಣವಾದ ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಕಾಲ ಮೀರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಚಾಂಗ್ ತಾತ ಅವಳನ್ನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅಭಿನಂದಿಸಿದ. ಆತನಿಗೆ ಒಡತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಮ್ಮೆ. ಆಕೆ ಕ್ಷಿಪ್ರದಲ್ಲೆ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಸ್ತ್ರೀ ಆಗುವಳೆಂಬುದು ಹೊರತು ಬೇರೆ ವಿಚಾರವೇ ಅವನಿಗಿಲ್ಲ.

ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ಶ್ರೀಮತಿ ವೇನ್ ಪ್ರಶ್ನೆಯೆತ್ತಬೇಕೆಂದುಕೊಂಡಳು. ಆದರೆ ಒಬ್ಬ ಹೆಂಗಸು ಅದರಲ್ಲೂ ಶೀಲವಂತೆಯಾದ ವಿಧವೆ ಗಂಡನಿಗೆ ಹೇಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಡುವುದು ? ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ಆಕೆ ತರಕಾರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಿಸಲು ತೋಟಕ್ಕೆ ಹೋದಳು. ಆದರೆ ಮೇಲೆ ನೀಲಾಕಾಶ, ಬಿಳಿಯ ಸೂರ್ಯ ಇದ್ದವು. ಅವಳ ಲಜ್ಜೆ, ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳ ಸುಶಿಕ್ಷಣ, ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏನಿತ್ತೋ ಹೇಳಲು ಆಕೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಚಾಂಗಂತೂ ಅಷ್ಟು ಪೂರಾ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ, ಪೂರಾ ಶ್ರದ್ಧಾವಂತ. ಆಕೆ ಹೆಂಗಸು ಎಂದು ಎಂದೂ ತಿಳಿದವನಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ನಡೆದಾಗ ಆತ ಹತಾಶನಾಗಿದ್ದ.

ಮೈಹುಆ-ಕಪ್ಪಾನರಿಗೆ ಒಂದು ಹೆಣ್ಣುಮಗು ಹುಟ್ಟಿದಾಗ, ಶ್ರೀಮತಿ ವೇನ್‌ಳಿಗೆ ಹೊಸ ಮೊಮ್ಮಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಲು ಅವರು ಬಂದರು. ಬೆಳ್ಳಗೆ, ದುಂಡಗೆ, ಬೆಚ್ಚಗೆ ಮುದ್ದಾಗಿದ್ದ ಆ ಪುಟ್ಟ ಮಗುವನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಎದೆಗೆ ಅವಚಿಕೊಂಡು ಚೋಗುಳ ಹಾಡಿದಾಗ ಆಕೆಗೆ ಮೈ ಝುಮ್ಮೆಂದಿತು. ಮಗು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷ ಆಗಿತ್ತು. ಅಜ್ಜಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಆಕೆಗೆ ವಯಸ್ಸು ಕಡಿಮೆ. ಇದರಿಂದ ಆಕೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು.

“ಮೈಹುಆ ನೀವು ಇಷ್ಟು ಸುಖವಾಗಿ ಮದುವೆ ಆದದ್ದು ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷ. ನಿನ್ನ ಮಗುವಿನ ಮೇಲೆ, ಗಂಡನ ಮೇಲೆ ನಿನಗೆ ತುಂಬಾ ಹಿರಿಮೆ ಇರಬೇಕು.”

ಮೈಹುಆಳ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಹನಿ ಉದುರಿತು. ತಾಯಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಾನವೀಯಳಾಗಿದ್ದಾಳೆ, ತನ್ನನ್ನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಪೂರ್ತಿ ಕ್ಷಮಿಸಿದ್ದಾಳೆ ಎಂದುಕೊಂಡಳು. ಆದರೆ ಅವರು ಬಂದಿದ್ದ ಮೊದಲ ದಿನವೇ ತನ್ನ ತಾಯಿ ಒಬ್ಬಳೇ ಸದ್ದಿಲ್ಲದೆ ಕುಳಿತಿದ್ದುದನ್ನು, ಅವಳ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಏನೋ ಕೊರಗು ಇದ್ದುದನ್ನು ಮೈಹುಆ ಕಂಡಳು. ಮೈಹುಆ ಹಿಂದೆ ದಿನವೂ ನೋಡಿದ್ದ, ಶಾಂತಚಿತ್ತಳೂ ತೃಪ್ತಳೂ ಆದ ಹೆಂಗಸಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಈಗ ಆಕೆ.

ವಿಸ್ಮಯಕಾರಕವಾದ ಈ ಸುದ್ದಿ ಕಪ್ತಾನನಿಗೆ ಆಮೇಲೆ ತಿಳಿಯಿತು. ತೋಟಕ್ಕೆ ಬಂದು, ನೆಲ ಅಗೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಚಾಂಗನನ್ನು ಕಂಡ. ಅವನನ್ನು ಚಕಿತಗೊಳಿಸುವ ಹಾಗೆ ಚಾಂಗ್ ತನ್ನ ಮಲಗುವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ದ. ಮಾಲಿಯ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಸುಖ ಉದ್ದೇಗ, ವಿಸ್ಮಯಗಳ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರ ಶಾಂತಿ ಬೆಳಗುತ್ತಿತ್ತು.

“ದಯವಿಟ್ಟು ನಾನು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಹೇಳಿ ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್. ಓದು ಬರಹ ತಿಳಿಯದವನು ನಾನು.”

“ಏನಯ್ಯ ಅದು ?”

ಚಾಂಗ್ ತಾತ ಒಂದು ಗಳಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ನೋಡಿದ.

“ನಮ್ಮ ಅತ್ತೆ ಏನಾದರೂ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದಾರೇನು ?”

“ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ನೀವೊಬ್ಬರೆ ನನಗೆ ಬುದ್ಧಿವಾದ ಹೇಳಬಲ್ಲರಿ. ಏನು ಮಾಡುವುದೋ ನನಗೆ ತೋಚುವುದಿಲ್ಲ.”

“ನಿನಗೂ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದೇನಯ್ಯ ಅದು ?”

“ಹೌದು.”

“ಏನು ಕಷ್ಟ ನನಗೆ ಹೇಳಬೇಕು. ನಾನು ಹೋದ ಮೇಲೆ ನಿಮ್ಮಿಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆಯಿತು ?”

ನ್ಯಾಯವಾದ ಸಂಭಾಷಣೆ ಅರಿಯದ ತೋಟಗಾರ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಹೇಳಿದ. ಆತ ಕಥೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆ, ಕಪ್ತಾನ ತನ್ನ ಕಿವಿಯನ್ನೆ ನಂಬದಾದ. ಚಾಂಗ್ ತಾತ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಹೇಳಿದ. ಮೈಹುಆಳಂತ ಎಳೆಯ ಹುಡುಗಿ ಕುಡಿನೋಟದಿಂದಲೂ, ಮುತ್ತುಕೊಟ್ಟೊ ಸೂಚಿಸಬಹುದಾದುದನ್ನು ಸೂಚಿಸಲು ಅಷ್ಟು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ಅವನ ಅತ್ತೆ ತುಂಬಾ ಬಳಸುವುದಾದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಹೋದರು, ಎನ್ನುವುದು ಆಗ ಆತನಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಯಿತು.

ಬೇಸಿಗೆಯ ರಾತ್ರಿ ಸೆಕೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಚಾಂಗ್ ತಾತ ಅರೆಬೆತ್ತಲೆಯಾಗಿ ಚಾಪೆಯ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿದ್ದ. ಒಂದು ವಾರದ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ರಾತ್ರಿ, “ಚಾಂಗ್ ತಾತ !” ಎಂಬ ಒಡತಿಯ ಕೂಗು ಕೇಳಿ ಎಚ್ಚೆತ್ತ. ಇಳಿಮುಖನಾಗಿದ್ದ ಚಂದ್ರ ಪಶ್ಚಿಮಾಕಾಶದಿಂದ ಚಾಂಗನ ಹಾಸಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ನೇರವಾಗಿ ಬೆಳಗುತ್ತಿದ್ದ. ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಒಡತಿ ನಿಂತಿರುವುದು ಅವನಿಗೆ ಕಾಣಿಸಿತು. ಸರನೆ ಎದ್ದು ಆಕೆಗೇನಾದರೂ ಬೇಕಾಗಿತ್ತೇ ಕೇಳಿದ.

“ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ನೀನು ಒಳ್ಳೆ ಕುಂಭಕರ್ಣ. ಕೋಳಿಗಳ ಅರಚಾಟ ಕೇಳಿದೆ. ಎಲ್ಲೋ ಕಾಡ ಬೆಕ್ಕು ಅದನ್ನು ಕದಿಯಲು ಬಂದಿರಬಹುದು ಎಂದುಕೊಂಡೆ ಎಂದಳು.”

ಕೋಳಿಗೂಡಿನ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಲು, ಆಕೆ ಚಾಂಗ್ ಮಲಗಿದ್ದ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಹಾದುಹೋಗಬೇಕಿತ್ತು. ಮುಂಜಾನೆ ಮೂರು ಗಂಟೆ ಇರಬಹುದು. ಹುಲ್ಲು ಇಬ್ಬನಿಯಿಂದ ತೋಯ್ತು.

“ಮಲಗಿಕೊ ಹೋಗು, ಅಂಗೀನೂ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳದೆ ನಿಂತಿದ್ದರೆ ಶೀತ ಆಗಬಹುದು” ಎಂದಳು ವೇನ್. ಆದರೆ ಆಕೆಯನ್ನು ಅಡಿಗೆ ಮನೆಯವರೆಗೂ ಬಿಡುವುದಾಗಿ ಪಟ್ಟುಹಿಡಿದ ಚಾಂಗ್.

ರಾತ್ರಿ ವೇಳೆ ಕೋಳಿಗಳನ್ನು ಕದಿಯಲು ಬೆಟ್ಟದಿಂದ ಬರುವ ಕಾಡು ಬೆಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಯೋಚಿಸಿದ ಚಾಂಗ್. ಕೋಳಿ ಕೂಗಿದ ಹಾಗೇನೂ ಆತನಿಗೆ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಯಾವತ್ತೂ ಆತ ಚೆನ್ನಾಗೆ ನಿದ್ರಿಸುತ್ತಿದ್ದ.

ಮಾರನೆ ದಿನ ವೇನ್ ಆತನಿಗೆ ಹೇಳಿದಳು. “ಗೂಡಿನ ಬಾಗಿಲು ಮುಚ್ಚಿ, ಯಾವುದೂ ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋಗದ ಹಾಗಿರಲಿ.”

“ಏನೂ ಚಿಂತೆಮಾಡಬೇಡಿ” ಎಂದನಾತ.

ಹಿಂದೆಂದೂ ಹೀಗಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮಾರನೆಯ ದಿನ ರಾತ್ರಿ ಒಂದು ಕಾಡುಬೆಕ್ಕು ತಂತಿಯಲ್ಲಿ ತೂರಿ ಒಂದು ಕೋಳಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟಿತೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಯಾರೂ ತನಗೆ ದುಪಟ ಹೊದಿಸುವ ಹಾಗೆ ಭಾಸವಾದಾಗ ಚಾಂಗ್ ಕಣ್ಣು ಬಿಟ್ಟ, ಒಡತಿ ಅವನನ್ನು ಅಲುಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು.

“ಏನು ಸಮಾಚಾರ ?” ಎದ್ದು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೆ ಕೇಳಿದ.

“ಕಾಡುಬೆಕ್ಕನ್ನು ಕಂಡೆ. ಗೋಡೆ ನೆಗೆದು ಓಡಿಹೋಯಿತು. ಚಾಂಗ್ ತಾತ ಕೂಡಲೆ ಬಂದು ಅಂಗಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡ. ಇಬ್ಬರೂ ಕೋಳಿಯ ಗೂಡನ್ನೆಲ್ಲ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದಾಗ, ಅಲ್ಲಿ ತಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ರಂಧ್ರವನ್ನು ಕಂಡರು. ತಾನು ಬೆಕ್ಕನ್ನು ಕಂಡದ್ದೆಲ್ಲಿ ಎಂದು ಆಕೆ ಅವನಿಗೆ ತೋರಿಸಿದಳು. ಹೆಜ್ಜೆ ಗುರುತು ಏನೂ ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ, ಅಲ್ಲಿ ಗೋಡೆಯ ಪಕ್ಕದ ಹೂಗಿಡದ ಪಾತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಪ್ಪು ಕೋಳಿ ಕುತ್ತಿಗೆ ಮುರಿದು ಸತ್ತುಬಿದ್ದಿದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡರು. ತನ್ನ ಅಜಾಗರೂಕತೆಗೆ ಚಾಂಗ್ ಕ್ಷಮೆ ಬೇಡಿದ. ಆದರೆ ಆಕೆ ದಯಾಮೂರ್ತಿಯೆ ಆಗಿದ್ದಳು. “ನಷ್ಟವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ನಾಳೆ ಈ ಕೋಳಿಯ ಅಡುಗೆ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರಾಯಿತು” ಎಂದು ನುಡಿದಳು.

“ಹೇಗೆ ನಿಮಗೆ ಇಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ನಿದ್ರೆ ?” ಚಾಂಗ್ ಕೇಳಿದ.

“ಓ, ಆಗಾಗ ರಾತ್ರಿ ವೇಳೆ ಎಚ್ಚರವಾಗೇ ಇರುತ್ತೇನೆ. ಮಲಗಿದ್ದಾಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಸದ್ದಾದರೂ ಕೇಳಿಸುತ್ತದೆ ನನಗೆ” ಶ್ರೀಮತಿ ವೇನ್ ಉತ್ತರವಿತ್ತಳು.

ಇಬ್ಬರೂ ಮಾಲಿಯ ಕೋಣೆಗೆ ವಾಪಸ್ಸು ಬಂದರು. ಆದರೆ ಆಕೆ ಬಾಗಿಲಿನಲ್ಲಿ ನಿಂತಳು. ಅವಳ ಬಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ಕೈ ಉಗುರುಗಳಲ್ಲಿ ರಕ್ತದ ಕಲೆ ಇರುವುದು

ಆತನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿತ್ತು. ಸತ್ತ ಕೋಳಿಯನ್ನು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿ, ಕೈ ತೊಳೆಯಲು ಅವಳಿಗೆ ನೀರು ಬಿಟ್ಟು, ಒಂದು ಕಪ್ಪು ಚಹಾ ಕೊಡಲೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದ. ಮೊದಲು ಬೇಡ ಎಂದಳು; ತರುವಾಯ ಆಗಲಿ ಎಂದಳು. ಆಗ ಆಕೆಗೆ ಪೂರ್ತಿ ಎಚ್ಚರವಾಗಿತ್ತು, ಮತ್ತೆ ನಿದ್ರೆಮಾಡುವ ಸೂಚನೆ ಇರಲಿಲ್ಲ.

“ಮನೆಯೊಳಕ್ಕೆ ತರಲೇ ?” ಚಾಂಗ್ ಕೇಳಿದ.

“ಬೇಡ ಇಲ್ಲೇ ಸೊಗಸಾಗಿದೆ” ಎಂದಳು ಅವಳು.

“ಒಂದು ನಿಮಿಷಾನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ.”

“ಆತುರವೇನೂ ಇಲ್ಲ” ಎಂದಳು ಶ್ರೀಮತಿ ವೇನ್.

ಆತನ ಹಾಸಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು, ಚಾಪೆ ಬರಿದಾದ ಹಲಗೆಗಳನ್ನು, ಆತ ಹೊದೆಯಲು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದ, ಹರಕಲು ದುಪಟಿಯನ್ನು ತಡವಿ ನೋಡಿದಳು. “ಚಾಂಗ್ ತಾತ, ಒಳ್ಳೆ ದುಪಟಿ ನಿನಗಿಲ್ಲ ಅಂತ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾಳೆ ತಂದುಕೊಡುತ್ತೇನೆ” ಎಂದಳು.

ಮರುದಿನ ಕೋಳಿಯ ಅಡುಗೆಯನ್ನು ಬಡಿಸಿದಾಗ, ಕಾಡುಬೆಕ್ಕಿನ ವಿಷಯವನ್ನು ಆಕೆ ಜ್ಞಾಪಿಸಿದಳು. “ಗೂಡು ಸರಿಮಾಡಿದೆಯಾ ?”

“ಓಹೊ ಮಾಡಿದೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿದ.

“ಅದೇ ಬೆಕ್ಕು ಇವತ್ತು ಬರಬಹುದು” ವೇನ್ ನುಡಿದಳು.

“ಅದು ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತು ನಿಮಗೆ ?” ಚಾಂಗ್ ಕೇಳಿದ.

“ಯಾಕೆ. ನೆನ್ನೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿದ್ದು ಸಿಗಲಿಲ್ಲ, ಅದೆಲ್ಲೂ ಸಪ್ಪೆ, ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಕೋಳಿಯನ್ನು, ಬೆದರಿ ಕೆಡವಿಕೊಂಡು ಹೋಯಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ಕೋಳಿಗಳ ಚಪಲ, ಕೋಳಿಗಳ ಚಪಲ, ಕೋಳಿ ಎಲ್ಲಿದೆ ಅನ್ನುವುದೂ ಗೊತ್ತು. ಬುದ್ಧಿಶಾಲಿಯಾದ ಬೆಕ್ಕಾದರೆ ಇವತ್ತು ಬರಬೇಕು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲವೇ ?” ಎಂದಳು.

“ಹೀಗೆ, ನಾನು ರಾತ್ರಿ ಎಚ್ಚರವಾಗಿದ್ದು ಬೆಕ್ಕಿಗಾಗಿ ಹೊಂಚು ಕಾಯುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಏನೂ ಯೋಚಿಸಬೇಡಿರೆಂದು ನನ್ನ ಒಡತಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ. ದೀಪ ಸಣ್ಣದು ಮಾಡಿ. ಪೊದೆ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಕಾಲುಮಣೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತೆ. ತೋಟದೊಳಕ್ಕೆ ಹೆಜ್ಜೆಯಿಡುವ ಧೈರ್ಯಮಾಡುವ ಕಾಡುಬೆಕ್ಕಿನ ಬುರುಡೆ ಚಚ್ಚಿಬಿಡಲು ಒಂದು ದೊಣ್ಣೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಚಂದ್ರ ನೆತ್ತಿಮೇಲೇರಿದ. ಆದರೂ ಯಾವ ಕಾಡುಬೆಕ್ಕು ಬರಲಿಲ್ಲ. ಚಂದ್ರ ಕೆಳಗಿಳಿದ. ಆಗಲೂ ಏನೂ ಬರಲಿಲ್ಲ” ಚಾಂಗ್ ತನ್ನ ಕಥೆ ಮುಂದುವರಿಸಿದ.

“ಬೇಲ್ ಎನಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಬಿಡೋಣ ಎಂದುಕೊಂಡಾಗ. ‘ಚಾಂಗ್ ತಾತ’ ಎಂದು ಮೆಲುದನಿಯಲ್ಲಿ ಒಡತಿ, ದೇವತೆಯ ಹಾಗೆ ಮನೆಯಿಂದ

ಬರುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡೆ. ನನ್ನ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಏನಾದರೂ ನೋಡಿದಿಯೇನು?” ಎಂದು ಪಿಸುಗುಟ್ಟಿದಳು.

“ಏನೂ ಇಲ್ಲ” ಎಂದು ನಾನು ಉತ್ತರವಿತ್ತೆ.

“ನಿನ್ನ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಯೋಣ” ಎಂದಳು.

“ಆ ರಾತ್ರಿ ನನ್ನ ಬಾಳಿನಲ್ಲೇ ಅತ್ಯಂತ ಸುಂದರವಾದದ್ದು. ಸುತ್ತಲಿನ ಲೋಕವೆಲ್ಲಾ ಮಲಗಿ ನಿಶ್ಯಬ್ದವಾಗಿದ್ದಾಗ ನಾನು ನನ್ನ ಒಡತಿ ಇಬ್ಬರೂ ಅಲ್ಲೆ ಕುಳಿತಿದ್ದೆವು. ಆ ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಈ ದುಪ್ಪಟಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಳು. ಅದರ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಮುದುಡಿಬಿಡಲು ನನಗೆ ಮನಸ್ಸಾಗಲಿಲ್ಲ, ಅಷ್ಟು ಬೆಳ್ಳಗೆ ಹೊಸದಾಗಿತ್ತು ಅದು. ಅಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು, ಕಿಟಕಿಯಿಂದ ತೂರಿಬಂದ ಚಂದ್ರನ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಕಿರಣಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಪರಸ್ಪರ ಅಷ್ಟೆ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಅರಿತಹಾಗಿತ್ತು.

“ಕುಳಿತು ನಾವು ಮಾತಾಡಿದೆವು. ಅಥವಾ ನಮ್ಮ ಒಡತಿಯೇ ಎಲ್ಲಾ ಮಾತು ಆಡಿದಳು. ಏನೇನೂ ವಿಷಯ, ತೋಟದ ಮೇಲೆ, ಬಾಳನ್ನು ಕುರಿತು, ದುಡಿಮೆಯ ಮೇಲೆ, ಹೃದಯದ ಸುಖದುಃಖಗಳ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲದರ ಮೇಲೂ ಮಾತಾಡಿದಳು. ನನ್ನ ಹಿಂದಿನ ಕಥೆ ಕೇಳಿದಳು. ಹೇಗೆ ಮದುವೆಯಾಗದೆ ನಿಂತೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು. ನನಗೆ ನಿಭಾಯಿಸಲು ಆಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದೆ.”

“ನಿಭಾಯಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಮದುವೆ ಆಗುತ್ತೀಯೆ ?” ಎಂದು ವೇನ್ ಕೇಳಿದಳು.

“ಓಹೋ, ಆಗುತ್ತೇನೆ” ಚಾಂಗ್ ಉತ್ತರವಿತ್ತೆ.

ಆಕೆಯ ಬಿಳಿಚಿಕೊಂಡ ಮುಖದ ಮೇಲೆ, ಮುತ್ತುಗಳಂತೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಕಣ್ಣುಗಳ ಮೇಲೆ ಬೆಳದಿಂಗಳು ಚೆಲ್ಲಿ, ಆಕೆ ಏಕಾಗ್ರಳಾಗಿ ಕನಸಿನಲ್ಲಿದ್ದವಳ ಹಾಗೆ ಮತ್ತು ಭ್ರಮೆಯ ಹಾಗೆ ತೋಟಗಾರನಿಗೆ ಕಾಣಿಸಿದಳು. ಚಾಂಗ್ ತಾತನಿಗೆ ಗಾಬರಿಯೇ ಆಗಿಹೋಯಿತು.

“ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನೀನೇನೂ, ಇಲ್ಲವೇ ಸುಗ್ಗಿಯ ರಾತ್ರಿ ಬಿಳಿಯುಡುಗೆ ಧರಿಸಿ ಬರುವ ಮೂಕುದೇವತೆಯೋ ?” ಎಂದಾತ ಕೇಳಿದ.

“ಚಾಂಗ್ ತಾತ, ಹುಚ್ಚುಹುಚ್ಚಾಗಿ ಹೇಳಬೇಡ. ನಾನು ನಿಜವಾಗೇ ಇದ್ದೇನೆ.” ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದಾಗ, ಆಕೆ ಆತನಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಅಸತ್ಯವಾಗೇ ತೋರಿದಳು. ಆಕೆಯ ಕಣ್ಣು ಅವನನ್ನು ನೋಡುತ್ತಲೇ ಇತ್ತು, ನೋಡದ ಹಾಗೂ ಇತ್ತು. ಅವಳನ್ನೇ ನೋಡದೇ ಇರಲಾಗಲಿಲ್ಲ ಮಾಲಿಗೆ.

“ನನ್ನ ಕಡೆ ಹಾಗೆ ನೋಡಬೇಡ. ನಾನೇನೂ ಹೆಂಗಸೇ. ನನ್ನನ್ನು ಮುಟ್ಟು.” ತನ್ನ ತೋಳು ನೀಡಿದಳು. ಚಾಂಗ್ ತಾತ ಅದನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದ. ಶ್ರೀಮತಿ ವೇನ್ ನಡುಗುತ್ತಿದ್ದಳು.

“ಕ್ಷಮಿಸಿ, ನಿಮಗೆ ಗಾಬರಿ ಆಯಿತೇನು” ಇಂಥ ಬೆಳದಿಂಗಳ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ಮೂಕುದೇವತೆಯ ನೀವೆಂದು ಒಂದು ಗಳಿಗೆ ನನಗನಿಸಿತು.” ಚಾಂಗ್ ಕ್ಷಮಾಪಣೆ ಬೇಡುವಂತೆ ಕೇಳಿದ.

ಆ ವಿಧವೆ ನಕ್ಕಳು. ಚಾಂಗನಿಗೆ ಹಾಯ್ ಎನಿಸಿತು.

“ನಾನು ಅಷ್ಟು ಚೆಲುವಾಗಿದ್ದೇನೆಯೆ ಚಾಂಗ್ ?” ಆಕೆ ಕೇಳಿದಳು. “ಹೀಗೆಯೆ ಎಂದೆಂದೂ ಇರಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಆಸೆ. ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಮನುಷ್ಯರು ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ, ಮೂಕುದೇವತೆಯೂ ಪ್ರೀತಿಸಿ, ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಎನ್ನುವೆಯಾ ಹೇಳು.”

“ನಾನು ಹೇಗೆ ಹೇಳಲಿ” ಸುಳಿವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳಲಾಗದೆ ಆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಚಾಂಗ್ ಹೇಳಿದ. “ಮೂಕುದೇವತೆಯನ್ನು ನಾನೆಂದೂ ಕಂಡಿಲ್ಲ.”

ಆಗ, ಆತನನ್ನು ದಂಗುಬಡಿಸುವಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದಳು. ಶ್ರೀಮತಿ ವೇನ್.

“ಈ ರಾತ್ರಿ ಆಕೆಯನ್ನು ಕಂಡರೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀ? ಅವಳನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತೀಯಾ? ನಾನು ಮೂಕುದೇವತೆಯಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಚೆನ್ನೋ, ಸುಮ್ಮನೆ ಹೆಣ್ಣಾಗಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನೋ ?”

“ನೀವು ತಮಾಷೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೀರಮ್ಮ. ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆಲ್ಲಿ ಧೈರ್ಯ?”

“ಇಲ್ಲ, ನಾನು ಗಂಭೀರವಾಗೇ ಕೇಳುತ್ತಿದೇನೆ, ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಹೀಗೆ, ಮೈಹೂಆ -ಕಪ್ಪಾನ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಗಂಡಹೆಂಡತಿಯರ ಹಾಗೆ ಇದ್ದರೆ ನಿನಗೆ ಸುಖವಾಗುವುದೇ?”

“ಅಮ್ಮ ನಿಮ್ಮನ್ನು ನಂಬಲಾರೆ. ನನಗೆ ಆ ಅದೃಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಪಾತಿವ್ರತ್ಯದ ಕಮಾನಿನ ಗತಿಯೇನು ?”

“ಪಾತಿವ್ರತ್ಯದ ಕಮಾನಿನ ಚಿಂತೆ ಬೇಡ. ನನಗೆ ನೀನು ಬೇಕು. ನಾವಿಬ್ಬರೂ ವಯಸ್ಸಾಗುವವರೆಗೂ ಬಹುಕಾಲ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸುಖವಾಗಿ ಬಾಳಬಹುದು. ಜನ ಏನಾದರೂ ಹೇಳಲಿ ನಾನೇನೂ ಲಕ್ಷಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟತ್ತು ವರ್ಷ ವೈಧವ್ಯ ಅನುಭವಿಸಿದೆ. ನನ್ನ ಪಾಲಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಸಾಕು. ಬೇರೆ ಹೆಂಗಸರು ಅದನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲಿ” ಎಂದು ಆಕೆ ಅವನಿಗೆ ಮುತ್ತಿಟ್ಟಳು.

“ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ನಾನೇನು ಮಾಡಲಿ ?” ಚಾಂಗ್ ತಾತ ತನ್ನ ಕಥೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸಿದ ಉಸಿರಿನಲ್ಲೇ ಗೋಳಿಟ್ಟ. “ಚಕ್ರವರ್ತಿಗೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ನಿಲ್ಲಲು ನಾನು ಯಾರು ? ಆದರೆ ಈಕೆ ಅದು ಸರಿ ಎನ್ನುತ್ತಾಳೆ. ಈಗಲೇ ಮದುವೆ ಆಗು, ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಮುಂದೆ ಎಂದೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತಾಳೆ. ನನ್ನ ಒಡತಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದಳು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ! ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ತಾನು ಸುಖವಾಗಿರುವುದಾಗಿಯೂ, ಈಗಿನಂತೆ ನಾನು ಅವಳಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡುತ್ತಿರುವುದಾಗಿಯೂ ಆಕೆ ಹೇಳಿದಳು.”

ಈ ವಿಷಯ ಲಿಸುಂಗನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಮೆಲ್ಲನೆ ಹೊಕ್ಕಿತು. ಏಕೆಂದರೆ ಆತ

ಮೊದಲು ತುಂಬಾ ಗಾಬರಿಗೊಂಡಿದ್ದ ತೋಟಗಾರನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಾತನ್ನೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮನನಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದ. ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟತರವಾದ ತುತ್ತನ್ನೇ ನುಂಗಿದ ಮೇಲೆಯೇ “ಮಾಡುವುದೇನು ? ಬೆಪ್ಪೆ ! ಅವಳನ್ನು ಮದುವೆಮಾಡಿಕೊ” ಎಂದದ್ದು ಆತ.

ಈ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಲಿಸುಂಗ್ ಮಿಂಚಿನಂತೆ ಮೈಹೂಳಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿಸಿದ, “ತಾಯಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು” ಎಂದು ನುಡಿದಳು ಮೈಹುಳು. ಅನಂತರ ಆಕೆ ಗಂಡನ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಪಿಸುಗುಟ್ಟಿದಳು, “ಅಮ್ಮನೇ ಕರಿಕೋಳಿಯನ್ನು ಕೊಂದಿರಬೇಕು ! ಚಾಂಗನಂಥ ಗಂಡಸರಿಗೆ, ಶೀಲಕ್ಕಾಗಿ ಕಮಾನು ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕು.”

ಆ ಸಂಜೆ, ಊಟವಾದ ಮೇಲೆ, ಕಪ್ಪಾನ ಶ್ರೀಮತಿ ವೇನ್‌ಗಳನ್ನು ಕುರಿತು “ಅಮ್ಮ, ನಾನು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಹೆಣ್ಣು ಮಗು ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ನಿಮಗೆ ದೊಡ್ಡ ನಿರಾಶೆಯನ್ನುವುದು ನನಗೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿದೆ. ವೇನ್ ಹೆಸರನ್ನು ಇಡಬಹುದಾದ ಹುಡುಗ ಯಾವಾಗ ಆಗುವನೋ ನಮಗೆ ತಿಳಿಯದು” ಎಂದ.

ಶ್ರೀಮತಿ ವೇನ್ ತಲೆ ಎತ್ತಿ ನೋಡಿದಳು. ಕಪ್ಪಾನ ನೆಲವನ್ನೇ ನೆಟ್ಟಗೆ ದೃಷ್ಟಿಸುತ್ತ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಸಿದ, “ನನಗದೇ ಯೋಚನೆ, ನಗಬೇಡಿ ಅಮ್ಮ. ಅಜ್ಜಿ ಈಗಿಲ್ಲ. ನೀವೊಬ್ಬರೇ ಒಂಟಿಯಾಗಿದೀರಿ. ಚಾಂಗ್ ಒಳ್ಳೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಮನುಷ್ಯ. ಆತನೊಡನೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲು ನೀವು ನನಗೆ ಅಪ್ಪಣೆಯಿತ್ತರೆ, ನಿಮ್ಮನ್ನು ಆತ ಮದುವೆ ಆದಾಗ, ವೇನ್ ಮನೆತನದ ಹೆಸರನ್ನೆ ತಾನೂ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಒಪ್ಪುವನೆಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ.”

ಶ್ರೀಮತಿ ವೇನ್ ಪೂರ್ತಿ ಕೆಂಪೇರಿದಳು. “ಹೌದು, ವೇನ್ ಮನೆತನದ ಹೆಸರು.....” ಎಂದು ಹೇಳಲಾರಂಭಿಸಿ, ತನ್ನ ಕೋಣೆಯೊಳಗೆ ಓಡಿಹೋದಳು.

ತೋಟಗಾರನೊಡನೆ ಆಕೆಯ ಮದುವೆ ನಡೆದಾಗ, ಅದು ವೇನ್ ಕುಲದವರಿಗೆಲ್ಲ ತೀವ್ರ ನಿರಾಶೆಯಾಯಿತು.

“ಹೆಂಗಸಿನ ವಿಚಾರ ಹೀಗೆ ಎನ್ನುವುದು ಎಂದಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಉದ್ಗಾರ ತೆಗೆದ ಚಿಕ್ಕತಾತ.

ಹುಲಿ

(ಲಿಫು - ಯೆನ್)

ಯುವಾನ್ ಹೋ ದೊರೆಯ (೮೦೬-೮೨೦) ರಾಜ್ಯಭಾರದ ಆರಂಭ ಕಾಲ. ಚಾಂಗ್‌ಫೆಂಗ್ ಘುಕಿಯನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಆತ ಉತ್ತರದವನು. ಸಸ್ಯಶಾಮಲವಾದ ಈ ದೃಶ್ಯ ಆತನಿಗೆ ಹೊಸದು, ಮನ ಸೆಳೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಅನೇಕ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿನ ಹುಲಿಗಳ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದ. ಒಂದು ದಿನ ತನ್ನ ಸೇವಕನೊಡನೆ ಫೂಚೌ ಬಳಿ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಪಟ್ಟಣ ಹೆಂಗ್‌ಷಾನಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸತ್ತದ್ದಲ್ಲಿ ತಂಗಿದ. ಸಾಮಾನನ್ನು ತೆಗೆದಿಟ್ಟು ಸೀಮೆ ಹೇಗೆ ಇದೆ, ಜನ ಎಂಥವರು, ಅಲ್ಲಿನ ಹೆಂಗಸರ ಉಡುಗೆ ತೊಡುಗೆ ಎಂಥದು, ನೋಡಿ ಬರೋಣವೆಂದು ಹೊರಗೆ ಹೊರಟ. ಕೈಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬೆತ್ತ ಹಿಡಿದು ಒಬ್ಬನೇ ತಿರುಗಾಡಲು ಹೊರಟ. ನಡೆದ, ನಡೆದೇ ನಡೆದ. ಮಳೆ ಬಂದು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ನೆಲ ಹಸಿರಾಗಿ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಸೊಂಪು ಕೊಡುತ್ತಿತ್ತು. ಗುಡ್ಡದ ಕಡೆಯಿಂದ ಮೈ ಮನಗಳನ್ನು ತಣಿಸುವ ತಂಗಾಳಿ. ಆತನಿಗೆ ಏನೋ ವಿಲಕ್ಷಣ ಉದ್ದೇಗವೆನಿಸಿತು. ಎದುರಿನಲ್ಲಿ ನಾನಾವರ್ಣಗಳ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಭವ್ಯ ಪ್ರದರ್ಶನ ಆ ಗುಡ್ಡದ ತಪ್ಪಲಿನ ದೃಶ್ಯದಲ್ಲಿ. ಶಿಶಿರಖುತುವಿನ ಸಮಯ. ಬಂಗಾರ ಕುಂಕುಮಬಣ್ಣದ ಹೂಗಳ ಗಿಡಮರಗಳಿಂದ ಗುಡ್ಡಗಾಡೆಲ್ಲ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಗುಡ್ಡದ ಏರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅಂದವಾದ ಒಂದು ಬಿಳಿ ದೇವಾಲಯ. ಅದರ ಕೆಳಗೆಯೆ ದಟ್ಟವಾದ ಗಿಡಮರಗಳ ಕಡಿದಾದ ಏರು. ಸೂರ್ಯಾಸ್ತಮಯದ ಆ ಹಿರಣ್ಯವರ್ಣದಿಂದ ಗುಡ್ಡದ ಇಳಿಜಾರು, ತಪ್ಪಲಿನ ಹೊಲ-ನೆಲ ಎಲ್ಲವೂ ನೀಲಿ-ಊದಾ-ಹಸಿರು ಬಣ್ಣಗಳ ರೇಖಾಚಿತ್ರಗಳಂತೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಸೂರ್ಯ ಕೆಂಬಣ್ಣ ಹೊಂಬಣ್ಣಗಳೊಡನೆ ಗಳಿಗೆ ಗಳಿಗೆಗೂ ಬೆರೆಬೆರೆತು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬಣ್ಣ ತೋರುತ್ತಿತ್ತು. ಯಾವುದೋ ಯಕ್ಷಿಣಿ ದೇಶದಂತೆ ಇತ್ತು.

ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆಯೇ ಮೂರ್ಛೆ ಬಂದಂತಾಯಿತು. ನಕ್ಷತ್ರಗಳು ಕುಣಿಯುವಂತೆ ಕಂಡವು. ತಲೆ ಸುತ್ತಿತು. ಈ ಎತ್ತರದಿಂದ, ಬಳಲಿಕೆಯಿಂದ, ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಹವೆ ಬದಲಾದುದರಿಂದ ಹೀಗಾಗಿರಬೇಕು ಎನಿಸಿತು. ಅಥವಾ ಆ ವಿಚಿತ್ರ ಪ್ರಕಾಶದಿಂದ ಹೀಗಾಯಿತೇನೋ. ಒಂದೆರಡು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಹುಲ್ಲಿನ ಬಯಲು. ಈ ಗುಡ್ಡದ ಮೇಲಿನ ಕಾಡು ಮುಗಿದಲ್ಲಿ ಇದು ಪ್ರಾರಂಭ. ತನ್ನ ಮೇಲಂಗಿಯನ್ನು ಕಳಚಿದ. ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ಬೆತ್ತದಿಂದ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಮರಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ನೇತುಹಾಕಿ, ವಿಶ್ರಾಂತಿಗಾಗಿ

ಕೆಳಗೆ ಕೂತ, ಸ್ವಲ್ಪ ಉತ್ತಮ ಎನಿಸಿತು. ನೀಲಿ ಮುಗಿಲಿನ ಕಡೆಗೆ ಕತ್ತೆತ್ತಿ ನೋಡಿದ. ಎಷ್ಟು ಮನೋಹರ, ಎಷ್ಟು ಶಾಂತಪ್ರಕೃತಿ ಎನಿಸಿತು. ಮನುಷ್ಯರು ದುಡಿಗಾಗಿ ಅಧಿಕಾರ ಕೀರ್ತಿಗಳಿಗಾಗಿ ಹೊಡೆದಾಡುತ್ತಾರೆ, ಮೋಸಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಕೊಲ್ಲುತ್ತಾರೆ-ಲಾಭಕ್ಕಾಗಿ. ಇಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಅನಂತ ಶಾಂತಿ. ಹಾಗೇ ಹುಲಿನ ಮೇಲೆ ಉರುಳಾಡಿದ. ಹಾಯಿ ಎನಿಸಿತು, ಹಿಗ್ಗು ಮೂಡಿತು. ಮಣ್ಣಿನ ಕಂಪೂ ಮಂದಮಾರುತವೂ ಅವನನ್ನು ತಟ್ಟಿ ಮಲಗಿಸಿದವು. ನಿದ್ದೆ ಬಂತು.

ಎಚ್ಚರವಾದಾಗ ಬಹಳ ಹಸಿವಾಗಿತ್ತು. ಸಂಜೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ನೆನಪಾಯಿತು. ಹೊಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ಕೈಯಾಡಿಸಿದ. ಮೆತ್ತನೆಯ ಉಣ್ಣೆ ತಗುಲಿತು ಕೈಗೆ. ಕೂಡಲೇ ಎದ್ದು ಕೂತ. ತನ್ನ ಮೈಮೇಲೆಲ್ಲ ಅಂದವಾದ ಕರಿಯ ಪಟ್ಟಿ ಪಟ್ಟಿ ಕಂಡುಬಂದುವು. ಬೀಸಾಗಿ ಕೈ ಬೀಸಿದ. ಕೈಯಲ್ಲಿ ಏನೋ ಹೊಸ ಶಕ್ತಿ ಬಂದಂತೆ ಹಿಗ್ಗಾಯಿತು. ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬಲ ಉಕ್ಕುತ್ತಿದೆ. ಆಕಳಿಸಿದ. ಬಲವಾದ ಗರ್ಜನೆ ಕೇಳಿಸಿದಂತೆ ಇತ್ತು. ತನ್ನ ಮೋರೆಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡ. ಉದ್ದನೆಯ ಬಿಳಿ ಮೀಸೆಯ ಕುಡಿ ಕಾಣಿಸಿತು. ಓ ! ತಾನು ಹುಲಿ ಆಗಿಬಿಟ್ಟದಾನೆ!

ಎಷ್ಟು ಚೆಂದ ಇದು ಎಂದುಕೊಂಡ. ನಾನು ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲ, ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ನಾನು ಹುಲಿ. ಈ ಪರಿವರ್ತನೆ ಒಳ್ಳೆಯದೇ.

ತನ್ನ ಹೊಸ ಕಸುಬನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕು. ಕಾಡಿನೊಳಕ್ಕೆ ಓಡಿದ. ಬಂಡೆಯಿಂದ ಬಂಡೆಗೆ ಹಾರುತ್ತ, ತನ್ನ ಹೊಸ ಶಕ್ತಿಗೆ ತಾನೇ ಹಿಗ್ಗಿದ. ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಕಾಲಿನಿಂದ ಕೆರೆದ. ಬಾಗಿಲು ತೆಗೆಯಿರಿ ಎಂದು.

ಒಳಗಿದ್ದ ಸನ್ಯಾಸಿ ಕೂಗುತ್ತಿದ್ದುದು ಕೇಳಿಸಿತು. ಎಲಾ ಹುಲಿಯು ಬಂದಿದೆ, ಹುಲಿಯ ವಾಸನೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಬಾಗಿಲು ತೆರೆಯಬೇಡಿ.

ಇದು ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪ ಊಟಮಾಡಿ ಬೌದ್ಧಧರ್ಮವನ್ನು ಭಿಕ್ಷುವಿನೊಡನೆ ಚರ್ಚಿಸೋಣ ಎಂದುಕೊಂಡೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಈಗ ಹುಲಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಬಹುಶಃ ವಾಸನೆ ಬರುತ್ತಿದೆಯೇನೋ.

ಗುಡ್ಡ ಇಳಿದು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗೋಣ ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಎಂದು ಹೊಳೆಯಿತು. ಆ ಹಳ್ಳಿಯ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬೇಲಿಯ ಹಿಂದೆ ಅವಿತುಕೊಂಡ. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಅಂದಗಾತಿ ಹುಡುಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಳು. ಫೂಚೌ ಹುಡುಗಿಯರು ಬಹಳ ಚೆಲುವೆಯರು. ಬಿಳಿಯ ಬಣ್ಣ, ಆಕಾರಗಳು ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದ. ಅದು ನಿಜವೆನಿಸಿತು.

ಆ ಹುಡುಗಿಯ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಲು ಅಡಿಯಿಟ್ಟ. ಅವಳು ಕಿಟ್ಟನೆ ಕಿರಿಚಿಕೊಂಡು ಜೀವದಾಸೆಯಿಂದ ಓಡಿಹೋದಳು.

ಇದೆಂಥ ಬಾಳು, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ಹಾಗೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುವ ಬಾಳು? ಅವನಿಗೆ ಅಚ್ಚರಿಯಾಯಿತು. ನಾನೇನು ಅವಳನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತೇನೆಯೇ? ಅಷ್ಟು ಅಂದವಾಗಿದಾಳೆ. ಒಂದು ಹಂದಿಯನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತೇನೆ ತಿನ್ನಲಿಕ್ಕೆ.

ಸೊಗಸಾದ ಕೊಬ್ಬಿದ ಹಂದಿ ಅಥವಾ ಒಂದು ಎಳೆ ಕುರಿಮರಿಯ ನೆನಪಾದ ಕೂಡಲೇ ಅವನ ಬಾಯಲ್ಲಿ ನೀರೂರಿತು. ಅವನಿಗೆ ನಾಚಿಕೆಯಾಯಿತು. ಆದರೆ ಹೊಟ್ಟೆಯೊಳಗೆ ಹಸಿವು ಸುಡುತ್ತಿದೆ. ಏನಾದರೂ ತಿನ್ನಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಪ್ರಾಣ ಬಿಡಬೇಕು. ಹಳ್ಳಿಯನ್ನೆಲ್ಲ ಹುಡುಕಿದ. ಒಂದು ಹಂದಿಯೋ, ಕರುವೋ, ಕಡೆಗೆ ಒಂದು ಕೋಳಿಯಾದರೂ ಸಿಕ್ಕಿತೇನೋ ಎಂದು. ಎಲ್ಲವೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಗೂಡುಗಳಲ್ಲಿ ಭದ್ರವಾಗಿದ್ದವು. ಯಾವ ಮನೆ ನೋಡಿದರೂ ಬಾಗಿಲು ಭದ್ರವಾಗಿ ಹಾಕಿತ್ತು. ಯಾವುದಾದರೂ ಕಾಡುಪ್ರಾಣಿ ಬಂದೀತು ದಾರಿತಪ್ಪಿ ಎಂದು ಒಂದು ಕತ್ತಲು ಸಂದಿಯಲ್ಲಿ ಅಡಗಿ ಹೊಂಚುಹಾಕುತ್ತ ಕೂತಿದ್ದ. ಊರೊಳಗೆ ಹುಲಿ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಜನರು ಮನೆಗಳೊಳಗೆ ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದುದು ಅವನಿಗೆ ಕೇಳಿಸಿತು.

ಹಸಿವನ್ನು ಹಿಂಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರದೆ ಮತ್ತೆ ಗುಡ್ಡಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗಿದ. ರಾತ್ರಿ ಯಾರಾದರೂ ಪ್ರಯಾಣಿಕರು ಸಿಗಬಹುದು ಎಂದು ಹೊಂಚುತ್ತ ಕೂತ. ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲ ಕಾದಿದ್ದಾಯಿತು. ಯಾರೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗೇ ತೂಕಡಿಸಿದ, ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ನಿದ್ರೆಹೋದ.

ಬೆಳಕು ಹರಿಯುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಎಚ್ಚರವಾಯಿತು. ಆ ಗುಡ್ಡದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕರು ಓಡಾಡಿದರು. ಪಟ್ಟಣದ ಕಡೆಯಿಂದ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಬರುತ್ತಿದ್ದು ಕಂಡಿತು. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಎದುರಾದವರನ್ನೆಲ್ಲ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಫೂಚೌದ ಕಚೇರಿಯ ಪ್ರಧಾನ ಚೆಂಗ್ ಚಿಯೂನನ್ನು ನೋಡಿದಿರಾ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಅವನು. ಆ ಕಚೇರಿಯ ಒಬ್ಬ ಗುಮಾಸ್ತೆ ಇರಬೇಕು. ಪ್ರಧಾನರನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಲು ಕಳಿಸಿದ್ದರೇನೋ.

ಚೆಂಗ್ ಚಿಯೂನನ್ನು ತಿನ್ನಬೇಕು ಎಂದು ಹುಲಿಗೆ ಏನೋ ಒಳಗಡೆ ಹೇಳಿದಂತಾಯಿತು. ಆ ಮನುಷ್ಯನನ್ನೇ ಏಕೆ ತಿನ್ನಬೇಕೋ ಹೇಳಲು ಅವನಿಗೆ ತಿಳಿಯದು. ಆದರೆ, ಚೆಂಗ್ ಚಿಯೂನನೇ ತನಗೆ ಪ್ರಥಮಾಹುತಿಯಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಅವನಿಗೆ ಖಚಿತವಾಗಿ ಅನಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

'ನಾನು ಹೊರಟು ಬಂದಾಗ ಆತ ಹೊರಡಲು ಏಳುತ್ತಿದ್ದ. ಬಹುಶಃ ಹಿಂದೆ ಬರುತ್ತಿರಬೇಕು' ಎಂದು ಒಬ್ಬ ಪ್ರಯಾಣಿಕ ಆ ಗುಮಾಸ್ತೆಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದುದು ಕೇಳಿಸಿತು.

ಒಬ್ಬರೇ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅಥವಾ ಯಾರಾದರೂ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೋ? ಅವರ ಉಡುಪನ್ನು ಹೇಳಿ, ಗುರುತು ಹಿಡಿಯಲು. ಅವರನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಲು ಹೋದಾಗ ತಪ್ಪು ಆಗಬಾರದು?

‘ಮೂವರು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಲೆ ಹಸಿರು ಬಣ್ಣದ ಉಡುಪಿನವರೇ ಚಿಂಗ್.’

ತಾನು ಅವಿತುಕೊಂಡಿದ್ದಲ್ಲಿಂದ ಹುಲಿ ಈ ಮಾತನ್ನೆಲ್ಲ ಕೇಳುತ್ತಿತ್ತು. ತನಗಾಗಿಯೇ ಅದೆಲ್ಲಾ ನಡೆದಂತಿತ್ತು. ಈ ಚಿಂಗ್‌ಚಿಯೂ ಯಾರೋ ತಾನು ಎಂದೂ ಕಂಡದ್ದಿಲ್ಲ, ಕೇಳಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲೇ ಒಂದು ಪೊದರಿನಲ್ಲಿ ಅಡಗಿ ಕೂತ, ತನ್ನ ಬಲಿಗಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತ.

ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿಗೆಲ್ಲ ಚಿಂಗ್‌ಚಿಯೂ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳೊಡನೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದುದು ಕಾಣಿಸಿತು. ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಇತರ ಪ್ರಯಾಣಿಕರೂ ಇದ್ದರು. ಚಿಂಗ್ ಕಂಡ. ತುಂಬಿ ದಪ್ಪನಾಗಿ ರುಚಿಯಾಗಿ ಕಂಡ ಚಿಂಗ್‌ಚಿಯೂ ಒಂದು ನೆಗೆತದಷ್ಟು ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಬಂದೊಡನೆ ಚಾಂಗ್-ಹುಲಿ ಹೊರಕ್ಕೆ ನೆಗೆದು ಅವನನ್ನು ಬೀಳಹೊಯ್ದು ಗುಡ್ಡದ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋಯಿತು. ಪ್ರಯಾಣಿಕರೆಲ್ಲ ಬೆದರಿ ಗಾಬರಿಯಾಗಿ ದಿಕ್ಕುಪಾಲಾಗಿ ಓಡಿಹೋದರು. ಚಿಂಗ್‌ನ ಹಸಿವು ತೃಪ್ತಿಯಾಯಿತು. ದಿನಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಉಂಡಹಾಗೆ ಅನಿಸಿತು ಅವನಿಗೆ. ಆ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಪೂರಾ ಮುಗಿಸಿದ. ಉಳಿದಿದ್ದು ಮೂಳೆ ಕೂದಲು ಮಾತ್ರವೇ.

ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಿ ಸಮಾಧಾನವಾಯಿತು. ಹಾಗೇ ಅಡ್ಡಬಿದ್ದು ಒರಗಿದ, ನಿದ್ದೆ ಬಂತು. ಎಚ್ಚರವಾದಾಗ, ನನಗೇನು ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿಯಿತು ? ನನಗೆ ಏನೂ ತೊಂದರೆ ಮಾಡದ ಮನುಷ್ಯಪ್ರಾಣಿಯೊಬ್ಬನನ್ನು ತಿಂದುಬಿಟ್ಟೆನಲ್ಲ ಎನಿಸಿತು. ತಲೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತಿಳಿಯಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ಇರುಳಿರುಳೂ ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಪರದಾಡುತ್ತ ಸುತ್ತುವ ಬದುಕು ಸುಖವಾದ್ದಲ್ಲ ಎನಿಸಿತು. ಹಿಂದಿನ ರಾತ್ರಿ ಹಸಿವಿನ ಬೇಗೆಯಿಂದ ತಾನು ಹಳ್ಳಿಗುಡ್ಡಕ್ಕೂ ತಿರುಗಾಡಿದ್ದು ನೆನಪಾಯಿತು. ಬೇರೆ ಏನು ಮಾಡಲೂ ತನಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ.

‘ಆ ಹುಲ್ಲಿನ ಬಯಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಮತ್ತೆ ನಾನು ಮನುಷ್ಯನಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವೇನೋ ನೋಡೋಣ.’

ತನ್ನ ಕೈ ಬೆತ್ತ ಬಟ್ಟೆ ಇದ್ದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಂದ. ಅವು ಅಲ್ಲೇ ಬಿದ್ದಿದ್ದವು ಇನ್ನೂ. ಮತ್ತೆ ಮನುಷ್ಯನಾಗಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿ ಆ ಹುಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡ.

ನಾಲ್ಕಾರು ಸಲ ಉರುಳಾಡಿದ. ಒಂದೆರಡು ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲೇ ತಾನು ಮತ್ತೆ ಮನುಷ್ಯನಾದುದು ತಿಳಿಯಿತು.

ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಈ ವಿಚಿತ್ರ ಅನುಭವದಿಂದ ಬೆರಗೂ ಆಯಿತು. ಮೇಲಂಗಿಯನ್ನು ತೊಟ್ಟ. ಬೆತ್ತ ಹಿಡಿದ. ಊರಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿದ. ಸತ್ತಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಸರಿಯಾಗಿ ಇಪ್ಪತ್ತುನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆಗಳಿಗೆ ತಾನು ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬಂದೆ ಎಂಬುದು ತಿಳಿಯಿತು.

‘ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದ್ದಿರಿ ಧಣಿ ? ದಿನವೆಲ್ಲ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಇದೇನೆ’ ಎಂದ ಅವನ ಆಳು. ಅವನು ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬಂದುದಕ್ಕೆ ಸಮಾಧಾನಗೊಂಡು ಸತ್ತದ ಪಾರುಪತ್ಯಗಾರನೂ ಮಾತನಾಡಿಸಲು ಬಂದ.

‘ನಮಗೆ ಬಹಳ ಚಿಂತೆಯಾಗಿತ್ತು. ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹುಲಿ ಬಂದು ಬಿಟ್ಟಿತ್ತು. ಈ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ನಿನ್ನೆ ರಾತ್ರಿ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗಿ ನೋಡಿದಳಂತೆ. ಇವತ್ತು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಆ ಕಛೇರಿಯ ಪ್ರಧಾನ ಚಿಂಗ್‌ಚಿಯೂ ಕಛೇರಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅವರನ್ನು ಹುಲಿ ತಿಂದುಬಿಟ್ಟಿತು’ ಎಂದ ಪಾರುಪತ್ಯಗಾರ.

ರಾತ್ರಿ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಬೌದ್ಧಧರ್ಮವನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುತ್ತ ಕೂತಿದ್ದೆ ಎಂದು ಕಥೆ ಕಟ್ಟಿ ಹೇಳಿದ ಚಾಂಗ್‌ಫೆಂಗ್.

ತಲೆ ಅಲ್ಲಾಡಿಸುತ್ತ ‘ನಿನ್ನ ಪುಣ್ಯ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು ! ಅದರ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲೇ ಹುಲಿ ಚಿಂಗ್‌ಚಿಯೂನನ್ನು ಕೊಂದದ್ದು’ ಎಂದ ಪಾರುಪತ್ಯಗಾರ.

‘ಇಲ್ಲ. ಹುಲಿ ನನ್ನನ್ನು ತಿನ್ನುವುದಿಲ್ಲ’ ಎಂದ ಚಾಂಗ್‌ಫೆಂಗ್.

‘ಯಾಕೆ ತಿನ್ನುವುದಿಲ್ಲ ?’

‘ತಿನ್ನಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ’ ಎಂದ ಚಾಂಗ್‌ಫೆಂಗ್ ಅರ್ಥವಾಗದ ಹಾಗೆ.

ತನ್ನ ಗುಟ್ಟನ್ನು ಚಾಂಗ್‌ಫೆಂಗ್ ಯಾರಿಗೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ತಾನು ನರಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ತಿಂದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ? ಹೇಳಿದರೆ ಎಷ್ಟು ತಾಪತ್ರಯ !

ತಮ್ಮ ಊರಿಗೆ ಹೋದ. ಕೆಲವು ವರ್ಷ ಕಳೆಯಿತು. ಒಂದು ದಿನ ಯುವಾಯಿ ನದಿಯ ದಡದ ಹುವಾಯೂಂಗ್ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ತಂಗಿದ್ದ. ಅವನ ಗೆಳೆಯರು ಅವನಿಗೆ ಔತಣಮಾಡಿದರು. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿರುವಂತೆ ಪಟ್ಟಣಿ ಎಲ್ಲರೂ ಕುಡಿದರು. ಊಟಕ್ಕೂ ಕುಡಿತಕ್ಕೂ ನಡುನಡುವೆ ಅತಿಥಿಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ತಮ್ಮ ಅನುಭವದ ಕಥೆ ಒಂದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಕಥೆ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿರದಿದ್ದರೆ ಹೇಳಿದವನಿಗೆ ಒಂದು ಬಟ್ಟಲು ಮದ್ಯ ದಂಡ.

ಚಾಂಗ್‌ಫೆಂಗ್ ತನ್ನ ಕಥೆಯನ್ನೇ ಹೇಳಿದ. ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಅತಿಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಚಿಂಗ್‌ಚಿಯೂನನ ಮಗ ಒಬ್ಬ ಇದ್ದ. ಕಥೆ ಮುಂದು ಸಾಗಿದ ಹಾಗೆ ಅವನ ಮೋರೆ ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಕೆಂಪಾಗುತ್ತ ಬಂತು.

‘ಹಾಗಾದರೆ ನೀನೇಯೋ ನಮ್ಮ ತಂದೆಯನ್ನು ಕೊಂದವನು !’ ಆ ತರುಣ ಕೂಗಿದ. ಮೋರೆಯ ನರಗಳು ಉಬ್ಬಿದ್ದವು. ಕಣ್ಣುಗುಡ್ಡೆ ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಗಡಿಬಿಡಿಯಿಂದ ಎದ್ದು ಚಾಂಗ್‌ಫೆಂಗ್ ಕ್ಷಮೆ ಬೇಡಿದ. ಏನೋ ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾಗಿದೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎನಿಸಿತು. ‘ತಪ್ಪಾಯಿತು. ನಿಮ್ಮ ತಂದೆ ಎಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ’ ಎಂದ.

ಆ ತರುಣ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಒಂದು ಚೂರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದ. ಚಾಂಗ್‌ಫೆಂಗ್‌ನ ಕಡೆ ಗುರಿಯಿಟ್ಟು ಎಸೆದ. ಅದು ಗುರಿತಪ್ಪಿ ಡನ್ ಎಂದು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಬಿತ್ತು. ಆ ತರುಣ ಚಾಂಗ್‌ಫೆಂಗ್‌ನ ಮೇಲೆ ಬೀಳಲು ನುಗ್ಗಿದ. ಸುತ್ತಲೂ ಇದ್ದ ಅತಿಥಿಗಳು ತಡೆಯದಿದ್ದರೆ ಅವನನ್ನು ಕೆಡವಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದ. ಸಂದರ್ಭ ಹೀಗೆ ತಿರುಗಿತಲ್ಲ ಎಂದು ನೆರೆದಿದ್ದ ಅತಿಥಿಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಬಹಳ ಗಾಬರಿಯಾಯಿತು.

‘ನಮ್ಮ ತಂದೆಯ ಸಾವಿನ ಸೇಡು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ನಿನ್ನನ್ನು ಕೊಂದು. ಪ್ರಪಂಚದ ತುತ್ತತುದಿಯವರೆಗೂ ನಿನ್ನನ್ನು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ’ ಎಂದು ಚೀರಿದ ಆ ತರುಣ.

ಮನೆ ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ಒಂದು ಗಳಿಗೆ ಅವಿತುಕೊಂಡು ಚಾಂಗ್‌ಫೆಂಗ್‌ನಿಗೆ ಬುದ್ಧಿವಾದ ಹೇಳಿದರು ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಗೆಳೆಯರು. ತಾವು ಚಿಂಗ್‌ಚಿಯೂನ ಮಗನನ್ನು ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸತೊಡಗಿದರು. ತಂದೆಯ ಸಾವಿನ ಸೇಡನ್ನು ತೀರಿಸುವುದು ಯೋಗ್ಯ ಕೆಲಸ ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿದರು. ಆದರೆ ಚಾಂಗ್‌ಫೆಂಗ್ ಹುಲಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಚಿಂಗ್‌ಚಿಯೂನನ್ನೂ ಕೊಂದು ತಿಂದಿದ್ದ. ಈಗ ಮತ್ತೆ ರಕ್ತ ಹರಿಯುವುದು ಬೇಡ. ಸಮಯ ತೀರಾ ವಿಲಕ್ಷಣ, ಸಂದರ್ಭ ತೀರ ವಿಚಿತ್ರ. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸೇಡು ತೀರಿಸುವುದು ಸರಿಯೆ ? ತಂದೆಯ ಆತ್ಮತ್ಯಾಜಿಗಾಗಿ ಹಂತಕನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುತ್ತಲೇ ಇದ್ದ ತರುಣ.

ಕಡೆಗೆ ಆ ಗೆಳೆಯರು ಆ ಪ್ರದೇಶದ ದಂಡನಾಯಕನಿಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಅವನು ಹುವಾಯಿನದಿ ದಾಟಿ ಹೋಗಬೇಕು, ಮತ್ತೆ ಉತ್ತರದ ಕಡೆಗೆ ನದಿಯನ್ನು ದಾಟಿ ಎಂದೂ ಬರಕೂಡದು ಎಂದು ಆ ತರುಣನಿಗೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟ. ಇತ್ತ ಚಾಂಗ್‌ಫೆಂಗ್ ತನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ಬದಲಿಸಿ ವಾಯವ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರ ಹೊರಟು ಹೋದ, ತನ್ನ ಬದ್ಧ ವೈರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟೂ ದೂರ ಇರಲು.

ಆ ತರುಣ ಮನೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಅವನ ಗೆಳೆಯರು ಹೇಳಿದರು. ‘ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಯ ಸಾವಿನ ಸೇಡನ್ನು ತೀರಿಸುವ ನಿನ್ನ ಸಂಕಲ್ಪ ಸರಿ. ಅದು ವಿಚಾರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಆದರೆ ಚಾಂಗ್‌ಫೆಂಗ್ ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಯನ್ನು ತಿಂದಾಗ ಅವನು ಹುಲಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ. ಆಗ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಅವನು ಜವಾಬುದಾರನಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ತಂದೆ ಅವನಿಗೆ ಗೊತ್ತೇ ಇಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಕೊಲ್ಲಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಅಗತ್ಯವೂ ಅವನಿಗೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಏನೋ ವಿಚಿತ್ರ ಸಂಗತಿ ಇದು. ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಕೊಲೆಯಲ್ಲ. ನೀನು ಅವನನ್ನು ಕೊಂದರೆ ಮಾತ್ರಾ ಕೊಲೆಗಾಗಿ ನಿನ್ನನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಒಯ್ಯುವುದು ಖಂಡಿತ.’

ಈ ಬುದ್ಧಿವಾದವನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ತರುಣ ಚಾಂಗ್‌ಫೆಂಗ್‌ನ ಬೆನ್ನು ಹತ್ತುವುದನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟ.

ಬಿಳೀ ಕೋತಿ

[ಈ ಕಥೆಯ ಕರ್ತೃ ಯಾರೋ ತಿಳಿಯದು. ಇದರ ಶಿರೋನಾಮೆ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿದೆ- 'ಚಿಯಾಂಗ್‌ತ್ಸುಂಗನ ಬಿಳೀ ಕೋತಿಯ ಕಥೆಗೆ ಪುರವಣಿ.' ಚಿಯಾಂಗ್‌ತ್ಸುಂಗ್ (೫೧೯-೫೯೪) ಬಿಳೀ ಕೋತಿಯ ಮಗನನ್ನು ಮರೆಮಾಡಿಟ್ಟು ಕಾಪಾಡಿದವನು. ಊಯಾಂಗ್ ಹಸೂನ (೫೫೨-೫೯೪) ಚೀನದ ಅತ್ಯಂತ ಸುಂದರ ಬರವಣಿಗೆಗಾರರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ. ಅವನು ಕೋತಿಯ ಹಾಗೆ ವಿಕಾರವಾಗಿ ಇದ್ದ. ಅವನನ್ನು ಬಿಳೀ ಕೋತಿಯ ಮಗ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವನನ್ನು ಅಣಕಿಸಲು ಬರೆದದ್ದು ಕಥೆ. ಎಂದರೆ, ಈ ಕಥೆ ಏಳನೇ ಶತಮಾನದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಬರೆದದ್ದಿರಬೇಕು.

ಚೀನಿ ದಳಪತಿ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಬಿಳೀ ಕೋತಿಗೆ ಸೋತದ್ದರ ಅವಮಾನವನ್ನೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡಿ ಕಥೆ ಬದಲಾಯಿಸಿದೆ. ಕಾಡುಜನರ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳಿಗಾಗಿ ಬೇರೆ ಆಧಾರಗಳನ್ನು, ಟಾಂಗ್ ಹಾಗೂ ಸೂಂಗ್ ವರದಿಗಳನ್ನು, ಉಪಯೋಗಿಸಿದೆ.

ಕ್ಯಾಂಗ್ ಟುಂಗ್ ಗುಡ್ಡಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಚೀನಿ ದಳಪತಿಯೊಬ್ಬನ ಇನ್ನೊಂದು ಕಥೆ ಇಂಥದೇ ಇದೆ.]

ದಳಪತಿ ಊಯಾಂಗ್ ಕದನದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಸೆರೆ ಸಿಕ್ಕನೋ, ಅವನ ತಲೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಡಿದರೋ, ಅವನ ಮನೆಯವರನ್ನೆಲ್ಲ ಹೇಗೆ ನಿರ್ನಾಮ ಮಾಡಿದರೋ, ೫೬೯ರಲ್ಲಿ ದಳಪತಿ ವಿಪ್ಲವಕಾರರೊಡನೆ ಸೇರಿದಾಗ, ಎಲ್ಲರೂ ಕೇಳಿದಾರೆ. ತಲೆತಲಾಂತರದಿಂದ ಚಿತ್ರವರ್ತಿಯ ವಿಶ್ವಾಸ ಅನುಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಪಡೆದ ವಂಶ ದಳಪತಿಯದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಆದದ್ದು ಸರಿ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಕೆಲವರು.

ಇಂಥ ಶ್ರೇಷ್ಠ ದಳಪತಿ, ಆತನ ತಂದೆ ಇಬ್ಬರ ಸುವಿಖ್ಯಾತ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಈ ಅಪಕೀರ್ತಿ ಅವಮಾನಗಳೇ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ದುಃಖ. ಚಿಯಾಂಗ್‌ತ್ಸುಂಗ್‌ನರೂ ಉಳಿದವರಿಗೆ ದಳಪತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಾನುಭೂತಿ. ದಕ್ಷಿಣ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದಳಪತಿಗೆ ಇದ್ದ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಕಂಡು ಚಿತ್ರವರ್ತಿ ಸಂಶಯಗ್ರಸ್ತನಾದ. ಅದರಿಂದ ಒಂದು ಬಲೆಯೊಳಗೆ ಸಿಕ್ಕಂತಾಗಿ ಆತ ವಿಪ್ಲವಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ವಿಧಿಯಿಲ್ಲದೆ ಎಂದು ಅವರ ನಂಬಿಕೆ.

ಇದೆಲ್ಲವೂ ಅಪ್ಪಸ್ತುತ. ದಳಪತಿಗೆ ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷವಿದ್ದಾಗ ಆತನ ಗೂನನ್ನೇ ಬದಲಾಯಿಸುವಂತದು ಏನೋ ನಡೆಯಿತು. ಆತನ ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ ಗಾಸಿಯಾಯಿತು. ಶಾಂತಿಪ್ರಿಯನಾದ ತರುಣ ದಳಪತಿ ಕೆರಳಿ ಕಿಡಿಯಾಗಿ ಕರ್ಕಶನಾದ. ದುಃಖಿಯಾದ

ಆತನ ಮಗನನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಬಚ್ಚಿಟ್ಟು ಬೆಳೆಸಿದ ಆತನ ಗೆಳೆಯ ಚಿಯಾಂಗ್‌ತ್ಯುಂಗ್ ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ತನ್ನ ಕಥೆ 'ಬಿಳೀ ಕೋತಿ' ಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ. ಆದರೆ ಅವನು ಪೂರಾ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳಿಲ್ಲ ಎಂದು ದಳಪತಿಯ ಸಹಾಯಕ ಕ್ಯಾಂಗ್‌ಟುಂಗದ ಲೈ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ದಳಪತಿಯ ಹಳೆಯ ಸೇವೆಯ ಈ ಅವಮಾನವನ್ನು ನುಂಗಿ ಬದುಕುವುದು ಆಗಲಿಲ್ಲ ದಳಪತಿಗೆ. ಇದನ್ನು ಹೇಳಿದ ಲೈಗೆ ಈಗ ಅರವತ್ತು. ಅವನು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕಂಡವನು.

ತಂದೆ ಸತ್ತಾಗ ದಳಪತಿಗೆ ಪದವಿ ಬಂತು. ಆಗ ನಾನು ಅವರ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿದ್ದೆ. ತಂದೆಯ ಸೇವಕರಲ್ಲಿ ಹಳಬ ಎಂದು ದಳಪತಿಯ ವಿಶ್ವಾಸ ನನಗೆ ಲಭಿಸಿತ್ತು. ದಳಪತಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಹರೆಯದ ಹೆಂಡತಿ. ಬಹಳ ಚಲುವೆ. ಒಳ್ಳೆ ಮನೆತನದ ಹೆಣ್ಣು. ಒಂದು ದಿನ ಯಾರೋ ಆಕೆಯನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿದರು. ಬಿಳೀ ಕೋತಿಯ ಮತ್ತೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿರಬೇಕು ಎಂದುಕೊಂಡವು ನಾವೆಲ್ಲರೂ, ಎಲ್ಲರೂ ಹಾಗೇ ತಿಳಿದಿದ್ದರು. ದಳಪತಿಗಳು ಒಬ್ಬರೇ ಉಪಹಾರಕ್ಕೆ ಕೂತಾಗ ಅವರನ್ನು ನೋಡುವುದಾಗಲಿಲ್ಲ ನನಗೆ.

ಆಗ ಚಾಂಗ್ಲೊ ಬಳಿ ಬಿಡಾರಮಾಡಿದ್ದೆವು. ದಕ್ಷಿಣದ ಕಾಡುಜನರ ಮೇಲೆ ಧಾಳಿ ಮಾಡಲು ಹೊರಟಾಗ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಹರೆಯದ ಚಿಲುವೆಯಾದ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಕರೆತರಬೇಡಿ ಎಂದು ದಳಪತಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡಲಾಗಿತ್ತು. ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ನೂರು ಮೈಲಿ ಸುತ್ತಳತೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಳೀ ಕೋತಿ ಚೀನಿ ಹೆಂಗಸರನ್ನು ಕರೆದೊಯ್ಯುತ್ತಿತ್ತು. ಅವರ ಗುರುತು ಕುರುಹು ಏನೂ ಉಳಿಯದಂತೆ. ಹಗಲು ಇರುಳು ಮನೆಯ ಸುತ್ತಲೂ ಬಲವಾದ ಕಾವಲು ಹಾಕಿತ್ತು. ಹೆಚ್ಚು ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಆಕೆಯ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಸೇವಕ ಸೇವಕಿಯರು ಮಲಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಿಂದಿನ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸೇವಕರು. ಬೆಳಗಿನ ಜಾವದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸೇವಕಿಗೆ ಎಚ್ಚರವಾಯಿತು. ಏನೋ ಸದ್ದು ಕೇಳಿಸಿತು. ನೋಡಿದರೆ, ದಳಪತಿಯ ಹೆಂಡತಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅಪಹಾರಿ ಹೇಗೆ ಒಳಗೆ ಬಂದನೋ ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯದು. ಎಲ್ಲಾ ಬಾಗಿಲಿಗೂ ಬೀಗ ಹಾಕಿತ್ತು. ಆ ಸೇವಕಿ ಚೀರಿದಳು, ನನಗೆ ಎಚ್ಚರವಾಯಿತು. ಮೈಮೇಲೆ ಬಟ್ಟೆ ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತವಾಗಿದ್ದರೂ ಒಡತಿ ಹೋದಳಲ್ಲ ಎಂದು ಕೂಗುತ್ತ ಓಡಿದಳು.

ನಾವು ಬೇಟೆಯನ್ನು ಮೊದಲಿಟ್ಟೆವು. ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪರ್ವತಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಇದು ಒಂದು ಸೇನಾ ಶಿಬಿರ. ಕಡಿದಾಗ ಕೋಡುಗಲ್ಲೊಂದರ ಮೇಲೆ ನೂರು ಅಡಿ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಮನೆ. ಎದುರಿಗೆ ಆಳವಾದ ಕೊಳ್ಳ. ಕೊಳ್ಳದ ಆಚೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಕೋಡುಗಲ್ಲು. ಅದರ ಮೇಲೆ ದಪ್ಪವಾಗಿ ಪಾಚಿ. ಈ ಕೋಡುಗಲ್ಲಿನ ತುದಿಗೂ ಈ ಮನೆಗೂ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಐವತ್ತೇ ಅಡಿದೂರ. ನಸುಕಿನ ದಟ್ಟವಾದ ಮಂಚಿನಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತು ಅಡಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ದೂರ ಕಾಣುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಮಂಜುಕವಿದ ಆ

ಕೋಡುಗಲ್ಲುಗಳಲ್ಲಿ ಅಪಹಾರಿಗಳನ್ನು ಅಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಬಹಳ ಅಪಾಯಕರ. ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲು ಜಾರಿದರೆ, ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ತಿರುವು ತಪ್ಪಿದರೆ ಆಳವಾದ ಕೊಳ್ಳದೊಳಕ್ಕೆ! ಆ ಗಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಯಮಲೋಕ. ಅರ್ಧ ಗಂಟೆ ನಿರರ್ಥಕ ಬೇಟೆ ಆಡಿ ಸುಮ್ಮನಾದೆವು. ನಮ್ಮೊಡನೆ ಹಿಂದಿರುಗಿದಾಗ ದಳಪತಿ ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಆ ಸೇವಕಿಯನ್ನು ವಿವರಗಳಿಗಾಗಿ ಕೇಳಿದರು. ಅವಳ ಹೆಗಲು ಹಿಡಿದು ಅಲ್ಲಾಡಿಸಿ 'ಏನು ನೋಡಿದೆ ?' ಎಂದು ಕೇಳಿದರು ದರ್ಪದಿಂದ.

ಅವಳು ಅಳುತ್ತಿದ್ದಳು. 'ನಾನು ಏನೂ ನೋಡಲಿಲ್ಲ. ಸದ್ದು ಕೇಳಿ ಎದ್ದೆ. ಒಡತಿ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ.'

ದಳಪತಿ ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಮೈಮರೆತದ್ದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದ್ದು ಅದೇ ಮೊದಲು. ಸೇವಕಿಯ ತಲೆಗೆ ಒಂದು ಏಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ದಳಪತಿ ಇಷ್ಟು ಮೈಮರೆತದ್ದನ್ನು ನಾವು ಎಂದೂ ನೋಡಿರಲಿಲ್ಲ. ತುಂಬಾ ನ್ಯಾಯವಂತರು.

ಅವರು ಪಿಪಿಂಗ್ ಧಾಳಿ ನಡೆಸಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದ ಹಳೆಯ ಸೇವಕರು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಅವರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮೆಚ್ಚುಗೆ.

'ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಬಿಳೀ ಕೋತಿಯನ್ನು ಕಂಡಿದೀರಾ ?' ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ನಾವು ಯಾರೂ ನೋಡಿರಲಿಲ್ಲ. ನೂರು ಮೈಲಿ ಸುತ್ತಳತೆಯಲ್ಲಿ ದೂರದೂರದ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಬಿಳೀ ಕೋತಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಾರೆ ಎಂದೆ ನಾನು. ಒಂದು ಬೆಳ್ಳನೆ ವ್ಯಕ್ತಿ ದ್ರಾಕ್ಷೆಯ ಬಳ್ಳಿ ಬೆಳೆದ ಕಡಿದಾದ ಗುಡ್ಡಗಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಏರಿ ಮೇಲೆ ಮೋಡಕವಿದ ಶಿಖರಗಳ ನಡುವೆ ಮರೆಯಾಗುವುದನ್ನು ಸೌದೆ ಆರಿಸುವವರು ನೋಡಿದಾರೆ.

'ಕಾಡುಜನರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಇರಬಹುದೇ ಈ ಕೋತಿ ? ಸೇಡು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೀಗೆ ಮಾಡಿರಬಹುದೇ ?' ದಳಪತಿ ಕೇಳಿದರು. ಇತ್ತೀಚಿನ ದಂಡಯಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಡುಜನರನ್ನೆಲ್ಲ ಅವರವರ ಗವಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತಲೆಯಿಡದಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದರು ದಳಪತಿ.

'ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆಗಾಗ ಪೇಟೆಗೆ ನ್ಯಾಯವಾದ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರಂತೆ. ಒಂದು ಜಿಂಕೆಯನ್ನೂ, ಮೆತ್ತನೆಯ ಬೀವರ್ ಚರ್ಮವನ್ನೂ, ಹಂದಿಯ ಕೋರೆದಾಡೆಗಳನ್ನೂ, ಕಸ್ತೂರಿ ನರಗಳನ್ನೂ ತಂದು ಅಡಿಗೆಯ ಚಾಕು, ಈಳಿಗೆ, ಬಡಗಿಮುಟ್ಟು, ಉಪ್ಪುಗಳಿಗೆ ಅದಲು ಬದಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರಂತೆ. ಪಟ್ಟಣದ ಜನ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಚೀನಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಸರಾಗವಾಗಿ ಆಡುತ್ತಾರೆ. ವ್ಯಾಪಾರ ಸಾಚಾ. ಯಾರಾದರೂ ಮೋಸ ಮಾಡಿದರೆ ಒಂದು ವಾರದೊಳಗಾಗಿ ಬೆನ್ನಿಗೆ ಬಾಣ ನೆಟ್ಟು ಅವನು ಸತ್ತ ಎಂತಲೇ.'

'ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೇಗಿದ್ದಾರೆ ?'

ದಳನಾಯಕ ವಾಂಗ್ ಈ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದವನು. ಈ ಕಾಡುಜನ ಕಷ್ಟ, ಕುಳ್ಳು, ಹರೆಯದಲ್ಲಿ ಮುಖ ಸುಕ್ಕು ಇವರಿಗೆ. ಬಿಳಿ ಕೋತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಅವನು ಐದಡಿ ಹತ್ತಂಗುಲದ ಆಳು. ದಪ್ಪವಾದ ಗುಂಡು ಹೆಗಲು, ಬಲವಾದ ಬಾಹುಗಳು, ಕತ್ತೇ ಇಲ್ಲ. ಬಹಳ ಭಯಂಕರವಾದುದು ಅವನ ಬಿಳಿ ರೆಪ್ಪೆ, ಬಿಳಿ ಕಣ್ಣೆವೆ, ಎದೆ ಕೈಕಾಲುಗಳ ಮೇಲೆಲ್ಲಾ ಬೆಳೆದ ಬಿಳಿ ಕೂದಲು. ಅವನು ಓಡಿದರೆ ಹಿಮ್ಮಡಿ ನೆಲಕ್ಕೆ ಒತ್ತಿ ಕೋತಿಯಂತೆ ಜಿಗಿಯುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಗುಡ್ಡದ ಕಲ್ಲುಬಂಡೆಗಳನ್ನು ಹತ್ತುವ ರೂಢಿಯಿಂದ ಇದು ಬಂತೋ ಏನೋ ತಿಳಿಯದು. ಈ ನಡಿಗೆ ಬಹಳ ಸಂದುಬಿಟ್ಟ ಅವರ ಕಾಲಿನ ದೊಡ್ಡ ಹೆಬ್ಬರಳು. ತೆಳ್ಳಗೆ ಕಾಲುಗಳ ಮೇಲಿನ ಸಣ್ಣನೆಯ ಬಿಳಿ ಕೂದಲು. ಇದರಿಂದ ಅವನ ರೂಪು ಭೀಕರ ಆಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ' ಎಂದು ಹೇಳಿದ.

'ಹರೆಯದ ಹುಡುಗಿಯರು, ಹೆಂಗಸರು ಬೇಕು ಅವನಿಗೆ' ಎಂದು ಕೂಡಿಸಿದ.

ಗುಡ್ಡವನ್ನು ಎದೆಗೆ ಅನಿಸಿಕೊಂಡು ಕೂತಿದ್ದರು ದಳಪತಿ. ಉಸಿರಾಡುವುದು ಕೇಳಿಸುತ್ತಿತ್ತು. 'ಅವನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋದ ಹೆಂಗಸರನ್ನಾಗಲಿ ಅವರ ಹೆಣಗಳನ್ನಾಗಲಿ ಯಾರಾದರೂ ನೋಡಿದಾರೆಯೆ?'

ದಳನಾಯಕ ವಾಂಗ್ ಹೇಳಿದ-'ಇಲ್ಲ. ಅದೇ ತಾನೆ ಗೂಢರಹಸ್ಯ. ಅವರನ್ನು ಮಾನಗೆಡಿಸಿ ಸಾಯಲಿ ಎಂದು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಕೆಲವರಾದರೂ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೆಣಗಳಾದರೂ ಸಿಗುತ್ತಿದ್ದವು.'

'ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕದ್ದಿದ್ದಾರೆಯೇ ?'

'ಇಲ್ಲ, ಬಿಳಿ ಕೋತಿಯನ್ನು ನೋಡು ಎಂದು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೆದರಿಸುತ್ತಾರೆ ತಾಯಂದಿರು. ಹದಿನೆಂಟರಿಂದ ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡರ ಹರೆಯದ ಹುಡುಗಿಯರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕದ್ದೊಯ್ಯುತ್ತಾನಂತೆ.' ವಾಂಗ್ ಒಂದು ಗಳಿಗೆ ತಡೆದ. 'ದಳಪತಿಗಳೆ, ಮಕ್ಕಳಾದವರನ್ನು ಒಯ್ಯುವುದು ಅಪರೂಪವಂತೆ. ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಲಾರೆ. ಅಂತೂ ಮಕ್ಕಳಾದ ತಾಯಂದಿರಿಗೆ ಏನೂ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಇಲ್ಲೆಲ್ಲ. ಮಕ್ಕಳು ಎಂದರೆ ಅವನಿಗೆ ಪ್ರೀತಿ ಎಂತಲೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.'

ದಳಪತಿಗೆ ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸುವ ಹಾಗಾಯಿತು. ಆದರೆ ನಿರುಪಾಯ. ವಿನೋದಕ್ಕಾಗಿ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದನೋ ಅಥವಾ ದಳಪತಿಯ ಮೇಲೆ ಸೇಡು ತೀರಿಸಲು ಮಾಡಿದನೋ ನಮಗೆ ತಿಳಿಯದು. ತನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ಮಡದಿ ಹೋದದ್ದಲ್ಲದೆ ತನ್ನ ಮಾನ, ಚೀನಿ ದಂಡಿನ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗಳಿಗೇ ಪೆಟ್ಟು.

ವಿಲಕ್ಷಣ ವೈರಿ ದಳಪತಿಗೆ, ಅಮಾನುಷ ಸಾಮಾನ್ಯ, ಜಾಣತನ, ಸಹನೆ ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳುವ ಈ ಏಕಾಕಿ ಚೋರರನ್ನು ಬೆನ್ನುಹತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುವುದು ಒಂದು ದಾಳಿಮಾಡುವಷ್ಟು ಸುಲಭವಲ್ಲ. ಹತ್ತಿಪ್ಪತ್ತು ಮೈಲಿ ಸುತ್ತಲೂ ದಂಡಾಳುಗಳನ್ನು

ಕಳಿಸಿದ್ದಾಯಿತು. ಗುಡ್ಡ ಹತ್ತಿ ಕೊಳ್ಳ ಇಳಿದು ಹುಡುಕಲು -ದಳಪತಿಯ ಹೆಂಡತಿಯ ಜಾಡು ಸಿಕ್ಕಿತೇ ಎಂದು.

ಎರಡು ವಾರಗಳ ತರುವಾಯ ದಂಡಾಳು ಒಬ್ಬ ಮೂವತ್ತು ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ಮರದ ಕೊಂಬೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಒಂದು ಜರತಾರಿ ಚಪ್ಪಲಿಯನ್ನು ಹೆಂಗಸಿನ ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣದ ಚಪ್ಪಲಿಯನ್ನು ತಂದ. ದಳಪತಿಯ ಹೆಂಡತಿ ನಡೆದುಹೋಗಿಲ್ಲ. ಕಳ್ಳ ಆಕೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದ ಎಂಬುದು ಖಂಡಿತ. ಮಳೆಗೆ ತೊಯ್ದು ಚಪ್ಪಲಿ ಬಣ್ಣಗೆಟ್ಟಿತ್ತು. ಸೇವಕಿ ಅದನ್ನು ಗುರುತು ಹಿಡಿದಳು. ದಳಪತಿಯೂ ಗುರುತು ಹಿಡಿದರು. ಆಕೆ ಬದುಕಿರಬೇಕು, ಎಲ್ಲೋ ಸೆರೆಯಲ್ಲಿರಬೇಕು ಎನಿಸಿತು. ಆದರೆ ಬಿಳೀ ಕೋತಿಯನ್ನು ಹುಡುಕುವುದು ಎಲ್ಲಿ ?

ದಳಪತಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮಗೆಲ್ಲ ದುಃಖ. ಮಧ್ಯಾಹ್ನವೆಲ್ಲಾ ಒಬ್ಬರೇ ಕೂತಿದ್ದರು. ಊಟಕ್ಕೆ ಕೂತಾಗ ತಟ್ಟೆಯನ್ನು ತಳ್ಳಿಬಿಟ್ಟರು ಎಂದ ಪರಿಚಾರಕ. ಅವತ್ತೆಲ್ಲಾ ಅವರನ್ನು ಮಾತಾಡಿಸಲು ಯಾರಿಗೂ ಧೈರ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಮರುದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಉಪಹಾರಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಬೇಗನೆ ನನ್ನನ್ನು ಕರೆಸಿದರು ದಳಪತಿ. “ಲೈ, ಇವತ್ತು ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಹುಡುಕಲು ಹೊರಡಬೇಕು. ದಂಡಯಾತ್ರೆಯನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದೇನೆ. ಹತ್ತಿಪ್ಪತ್ತು ಜನರನ್ನು ಜೊತೆಗೆ ಕರೆದುಕೊ, ಬೇಕಾದ ಸಾಮಗ್ರಿಯೂ ಇರಲಿ. ಒಂದು ತಿಂಗಳೋ ಎನೋ-ಯಾರು ಬಲ್ಲರು, ಈ ಪ್ರವಾಸ? ದಳನಾಯಕ ವಾಂಗನೂ ಜೊತೆಗೆ ಬರಲಿ” ಎಂದರು.

ಹೇಳಿದಂತೆ ಮಾಡಿದೆ. ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೆಸರಾದ ಬಿಲ್ಲುಗಾರರು ಇಪ್ಪತ್ತು ಜನರನ್ನು ಆರಿಸಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಲ್ಲೂ ಚೂರಿ, ಈಟಿ, ಭರ್ಜಿ. ಸಾಮಗ್ರಿಯೇನೂ ಬಹಳ ಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಡವಿಯಲ್ಲಿ ಯಥೇಷ್ಟವಾಗಿ ಹಣ್ಣು, ಕಡಿಕಿತ್ತಳೆಹಣ್ಣು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಬಿಟ್ಟಿತ್ತು ಗುಡ್ಡಗಳಲ್ಲಿ. ಕಾಡುಗೆಣಸನ್ನು ಅಗೆದು ಅದನ್ನು ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ಸುಡುವುದು ನಮ್ಮ ದಂಡಾಳುಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತು. ಶಸ್ತ್ರ-ಸಾಮಗ್ರಿ ಸನ್ನದ್ಧರಾದ ನಮಗೆ ಯಾವ ಅಂಜಿಕೆಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ದಳಪತಿ ಸ್ವಯಂ ಉತ್ತಮ ಖಡ್ಗವೀರರು. ನೂರಡಿ ದೂರದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಒಂದೇ ಬಾಣದಿಂದ ಒಂದು ಕಿತ್ತಲೆಹಣ್ಣನ್ನು ಹೋಳುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ನಿಜವಾಗಿ, ಆ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಆ ಪ್ರವಾಸ ನಮಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗಿಯೇ ಇತ್ತು. ನಿಸರ್ಗದ ನೋಟ ರಮಣೀಯವಾಗಿತ್ತು. ಗುಡ್ಡಗಳನ್ನು ದಾಟಿದೆವು. ಹೊಸ ಹೊಸ ಕಾಡನ್ನು ದಾಟಿದೆವು. ಮಹೋನ್ನತವಾದ ಗಿಡಮರಗಳಿಂದ, ಬಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ನೂರು ನೂರು ಅಡಿ ಬೆಳೆದ ಬಿದಿರಿನ ಮೆಳೆಗಳಿಂದ ದಟ್ಟವಾದ ವನಶ್ರೀಯನ್ನು ದಾಟಿದೆವು. ಬೇಟೆಯ ಮಿಕ್ಕಗಳೂ ಯಥೇಷ್ಟವಾಗಿದ್ದವು. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಮೃಗ-ಮನುಷ್ಯ ಯಾರಿಗೂ

ಹೆದರಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ಪಾಡಿಗೆ ಅವರನ್ನು ನೆಮ್ಮದಿಯಾಗಿ ಇರಗೊಟ್ಟರೆ ಈ ಕಾಡುಜನಕ್ಕಿಂತ ಒಳ್ಳೆಯ ಆತಿಥ್ಯ ನೀಡುವವರಿಲ್ಲ. ಸೇಡು ತೀರಿಸಲು ಬೆನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಈಟಿಯನ್ನು ತಿವಿದರೂ ತಿವಿದರೇ. ಆದರೆ ಬೇಟೆ, ಭತ್ತದ ಬೇಸಾಯಮಾಡಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಪಾಡಿಗೆ ತಾವು ಇರಬೇಕು ಎಂಬುವರು. ತಮ್ಮೊಡನೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ನಡೆದವರು ಯಾರೊಡನೆಯೂ ಅವರಿಗೆ ಜಗಳ ಬೇಕಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬಿಳೀ ಕೋತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಂದ ಏನೂ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ 'ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ,' ಬಿಳೀ ಕೋತಿಗೂ ಇವರಿಗೂ ತುಂಬಾ ಸ್ನೇಹ ಸಂಬಂಧವಿರಬೇಕು. ಇವರಿಗೆ ಅವನು ಒಬ್ಬ ಆದರ್ಶ ವೀರನಾಗಿರಬೇಕು ಎಂದು ದಳಪತಿಗೆ ಸಂಶಯ ಹುಟ್ಟಿತು.

ನೈರುತ್ಯ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಹೊರಟಿದ್ದವು. ದಳಪತಿ ಹಿಂದೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಈ ನಾಡನ್ನು ನೋಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲೊಂದು ವಿಶಾಲವಾದ ನದಿಯ ತಳ. ಒಂದು ತೊಟ್ಟೂ ನೀರಿಲ್ಲ. ಏನೋ ಒಂದು ಕಟ್ಟಪ್ಪಣೆಯಾದಂತೆ ಈ ಸಮೃದ್ಧ ವನಕಾಂತಾರವೆಲ್ಲ. ಇತ್ತಣ ದಡಕ್ಕೆ ನಿಂತುಹೋಯಿತು. ನದಿಯ ಅತ್ತಣ ದಡವೆಲ್ಲ ಬರೀ ಬೋಳುಕಲ್ಲಿನ ಗುಡ್ಡಗಳ ಸಾಲು. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಗಡುಸಾದ ಕುರುಚಲು ಗಿಡಗಳ ಕಾಡು. ಅಲ್ಲಿದ್ದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಬಂಡೆಗುಡ್ಡಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ದರೆ, ಹಿಂದೆ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಳೆ ಹರಿಯುತ್ತಿದ್ದಿರಬೇಕು ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಆಮೇಲೆ ಪ್ರಕೃತಿ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಹೊಳೆಯ ದಿಕ್ಕನ್ನು ಎತ್ತಲೋ ತಿರುಗಿಸಿತು. ಪಶ್ಚಿಮದ ಕಡೆ ದೂರದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲಿನ ಕಂಬಗಳ ಸಾಲಿಗೆ ಸಾಲೇ ಬಂದು ಎದ್ದು ನಿಂತಂತಿತ್ತು. ಅಂಥ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ಮನುಷ್ಯರ ಕಣ್ಣು ಮತ್ತೆಲ್ಲೂ ನೋಡಿರಲಾರದು. ಕಂಬಗಳೇ ಎನ್ನಬೇಕು. ಸುಣ್ಣದಕಲ್ಲಿನ ಬೆಟ್ಟಗಳನ್ನು ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಗಾಳಿಮಳೆ ಹೊಡೆದು ಕೊರೆದು ಎತ್ತರವಾಗಿ ಸೆಟೆದು ನಿಂತ ಕಂಬಗಳ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿತ್ತು. ಏನೋ ಇಂದ್ರಜಾಲದ ಹಾಗೆ ದೂರದಲ್ಲಿ ವಕ್ರರೇಖಾವಿನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ತೋರುತ್ತ ನಿಂತಿದ್ದವು. ಮನುಷ್ಯರ ವಾಸದ ಸುಳಿವೇ ಮಾಯವಾಗಿತ್ತು. ಆ ಶಿಲಾಸ್ತಂಭಗಳ ಹಿಂದೆ ಅಸ್ತಮಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಸೂರ್ಯ ಉದ್ದವಾದ ವಿಚಿತ್ರ ಛಾಯೆಗಳನ್ನು, ಒಂದು ಪಟ್ಟಿ ಬೆಳ್ಳಗೆ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿ ಕಪ್ಪಗೆ, ಆ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಕಂದಕದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಸಿದ್ದ. ಅಂಥ ಮರುಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಸಿಗುವುದು ಕಷ್ಟ. ಆಗಲೇ ನೂರು ಮೈಲಿ ಬಂದಿದ್ದವು. ಈ ಮರಳುಗಾಡು ನಮ್ಮ ವೃಥಾಪ್ರವಾಸ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮುಗಿಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿತ್ತು. ಬಂದ ಕೆಲಸ ನಿಷ್ಫಲ.

ಆದರೆ ಆ ಸ್ಥಳದ ವಿಲಕ್ಷಣ ಪ್ರಕೃತಿ ದಳಪತಿಯ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸೆಳೆಯಿತು. ಹೊಳೆಯ ಅತ್ತಣ ದಡದಲ್ಲಿ ನೆಲ ಏರಿಕೆಯಾಗಿತ್ತು. ಎರಡು ಮೂರು ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ಹಸಿರು ಗಿಡಗಂಟೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಸ್ವಲ್ಪ ಕೆಳಗಡೆ ನೈರುತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಂಬದ ಗುಡ್ಡಗಳ ಸಾಲು ಮುಗಿದು ಉದ್ದವಾದ ದುರ್ಭೇದ್ಯ ಪರ್ವತಪಂಕ್ತಿಯ ಗಟ್ಟಿಗೋಡೆ ಎಂದು ಕಾಣಬಂತು. ಆ ಪರ್ವತಗಳ ಶಿಲಾಶಿಖರಗಳು ಸೂರ್ಯ

ಕಿರಣಗಳ ಕಾಂತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು, ಬಂಗಾರದ ಹೊಳಪಿನಲ್ಲಿ ಥಳಥಳಿಸುತ್ತಿದ್ದವು, ಗುಡ್ಡದ ಮೇಲಿನ ಯಕ್ಷಿಣಿ ನಗರದಂತೆ. ಮೇಲೆ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹಾರಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಆ ಗುಡ್ಡಗಳ ಕಡೆ ಧಾವಿಸುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡು ಅವುಗಳ ಗೂಡು ಅಲ್ಲೆಲ್ಲೋ ಇರಬೇಕು ಎನಿಸಿತು.

ಆ ಒಣಗಿದ ಹಳ್ಳದ ಮೇಲೆ ತಲೆಮೂಡಿನವರೆಗೂ ಹೋಗಿ ನೋಡೋಣ ಎಂಬ ವಿಚಾರವೂ ಬಂತು ದಳಪತಿಗೆ. ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಆಸೆಯಿತ್ತು. ಆ ಗುಡ್ಡಗಳ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ನಡೆಯಿರಿ ಎಂದರು. ದಿನ ಬಹಳ ದೀರ್ಘ. ಎಲ್ಲೂ ನಿಲ್ಲದೆ ದಿನವೆಲ್ಲ ನಡೆದರೆ ಸಂಜೆಗೆ ಪರಿವಾರಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳ ಸಿಗಬಹುದು. ಮನುಷ್ಯನ ಕಾಲ್ಪುತಕ್ಕೆ ಎಂದೂ ಸಿಗದಿದ್ದ ಹಳ್ಳದ ದಡದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಸೆಳವಿಗೆ ತೊರೆದು ಬಿದ್ದ ಕಲ್ಲಿನ ರಾಶಿಯ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುತ್ತ ಹುಲ್ಲಿನ ತಪ್ಪಲಿಗೆ ಬಂದೆವು.

ಲೋ ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷದ ಚುರುಕು ಹುಡುಗ 'ಇಲ್ಲಿ ನೋಡಿ' ಎಂದು ಕೂಗಿದ.

ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗುಡ್ಡೆ ಸುಣ್ಣ ಕಲ್ಲು ಬಿದ್ದಿದ್ದವು. ಹತ್ತಿರ ಬೂದಿ. ಯಾರೋ ಅಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಿಮಾಡಿ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಕಿತ್ತಳೆ ಹಣ್ಣಿನ ಸಿಪ್ಪೆ, ಬಾಳೆ ಹಣ್ಣಿನ ಸಿಪ್ಪೆ, ಒಣಗಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದವು. ಎರಡು ದಿನವಾಗಿತ್ತು ಮನುಷ್ಯರ ಮುಖ ನೋಡಿ. ಈ ಒಲೆ ಈ ಬೂದಿ ನೋಡಿ ನಾವು ಮನುಷ್ಯಲೋಕದಲ್ಲೇ ಇದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಧೈರ್ಯವಾಯಿತು. ತರುಣ ಲೋ ಕೆಲವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದ. 'ಇಲ್ಲಿ ನೋಡಿ' ಎಂದ. ಎಲ್ಲರೂ ನೋಡಲು ಓಡಿದೆವು. ಕಪ್ಪು ರಿಬ್ಬನ್ ಚೂರು, ಹೆಂಗಸರು ಹೆರಳಿಗೆ ಕಟ್ಟುವಂತದು.

'ಇದು ದಳಪತಿಯ ಹೆಂಡತಿಯದಿರಬೇಕು' ಎಂದ ಲೋ.

ಅವನ ಮಾತನ್ನು ನಂಬಲು ನಮಗೂ ಸಂತೋಷವೇ, ಆದರೆ ಹೆಂಗಸಿನ ರಿಬ್ಬನ್ ಆದಮಾತ್ರಕ್ಕೇ ದಳಪತಿಯ ಹೆಂಡತಿಯದು ಎನ್ನುವುದು ಹೇಗೆ ? ಹೌದೋ ಅಲ್ಲವೋ ದಳಪತಿ ಹೇಳಲಾರದಾಗಿದ್ದರು. ಆ ರಿಬ್ಬನನ್ನು ದಿಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡಿ ನಿಟ್ಟುಸಿರು ಬಿಟ್ಟರು. ಹುಡುಕಿದ್ದು ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಮುಂದೆ ಆಸೆ ಇಲ್ಲವಾದಾಗ ಎಲ್ಲರೂ ಕನಸು ಕಟ್ಟುವವರೇ. ವಾತಾವರಣ ಗಂಭೀರವಾಯಿತು. ಬೇಟೆ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕು ಸ್ವಲ್ಪ ಚಟುವಟಿಕೆ ಕಂಡರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹಿಗ್ಗು. ನಮಗೆ ಸಿಗುವ ಶತ್ರುವೂ ಬಹಳ ಭಯಂಕರವಾದವನು. ಏನೇ ಆಗಲಿ ಈ ಬೇಸರದ ನೀರಸ ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕಿಂತ ಕಾಳಗದ ಖಡಲ್ ಧಡಲ್ ಎಷ್ಟೋ ಲೇಸು.

ಚುಕ್ಕಿಗಳ ಕೆಳಗೆ ಬಯಲಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿ ಬಿಡಾರ ಹೂಡಿದೆವು. ಒಳ್ಳೆ ಉರಿಬೇಸಿಗೆ, ಬಿಸಿಲಿಗೆ ಕಾದ ನದಿಯ ಮರಳು. ಎಂಥ ಹಳಬರಿಗೂ ಆಯಾಸಕರ. ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಿದ್ರೆ ಹೋದೆವು.

ಮಾರನೆ ದಿನ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಮತ್ತೆ ಹೊರಟೆವು. ಬರೀ ಏರುವುದೇ. ಎರಡು ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ಸಾವಿರ ಅಡಿ ಮೇಲೇರಿರಬೇಕು. ಕೊಳ್ಳದ ಕೆಳಗಡೆ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಝರಿ ಹರಿದು ಮುಂದೆ ಮರೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಕೆಳಗಿದ್ದ ಗುಡ್ಡದಂತ ಬಿಳೀ ಕಲ್ಲುಬಂಡೆಗಳ ಮೇಲೆ ಬಿಸಿಲಿನ ಝಳ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಬಿಸಿಲಿಗೆ ತೆರೆತೆಯಾಗಿ ಆವಿ ಮೇಲೇರಿ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಗುಡ್ಡದ ಇಳಿಜಾರಿನಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಗಿಡ, ಮರ, ಕೊಂಬೆಗಳ ಸಂಧಿಯಲ್ಲಿ ಹಕ್ಕಿಗಳ ರೆಕ್ಕೆ ಮನೋಹರವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದವು. ತೆಂಗಿನ ಮರದ ಗಾತ್ರದ ದ್ರಾಕ್ಷೆ ಬಳ್ಳಿ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಇಳಿತಕ್ಕೆ ಆಸರೆಯಾಗಿತ್ತು. ಗಾಳಿ ಆಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮುಟ್ಟಿದೆವು.

ಮೇಲೇರಿದಾಗ ಕಂಡುಬಂದ ನೋಟ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾಗಿತ್ತು. ಗುಡ್ಡಗಳ ಸಾಲಿನ ನಡುವೆ ಕೊಳ್ಳದ ಬಾಯಿಗೆ ಅಡ್ಡವಾಗಿ ಒಂದು ಕಟ್ಟಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಗುಂಡುಬಂಡೆ ಒಡೆದು ಸೀಳಿದ ಕಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಕಟ್ಟಿದ ಕಟ್ಟಿ ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಕಟ್ಟಿದರೋ! ಸರಿಯಾದ ಆಯುಧಗಳಿಲ್ಲದೆ ಮಹಾಪ್ರಸ್ಥಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಸಾಗಿಸಿ ತಂದು ಜೋಡಿಸಲು ಅತಿ ಮಾನವರೇ ವಿನಾ ಬೇರೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಝರಿಯ ಅತ್ತಣ ದಂಡೆಯವರೇ ಇದನ್ನು ಕಟ್ಟಿರಬೇಕೆಂದು ಮೇಲೆಯೇ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಝರಿಯ ದಿಕ್ಕನ್ನು ತಿರುಗಿಸಿದ್ದರು. ಆಳವಾಗಿ ವೇಗವಾಗಿ ಹರಿದು ಅದೇ ಕೆಳಗೆ ಬಂದು ಕೊಳ್ಳದೊಳಕ್ಕೆ ಬೀಳುತ್ತಿತ್ತು. ಒಂದು ಹಳೆಯ ಶಿಲಾಶಾಸನ ಅರ್ಧ ಹೂತುಬಿದ್ದಿತ್ತು ಅಲ್ಲಿ. ಸ್ಥಳೀಯ ಭಾಷೆಯದು. ಆ ಲಿಪಿಯನ್ನು ಬಲ್ಲವನೊಬ್ಬ ದಂಡಾಳು ಅದನ್ನು 'ಭಗವದ್ ರಕ್ಷಿತಸ್ಥಾನ' ಎಂದು ಓದಿದ. ಹಾಳುಬಿದ್ದ ಈ ಶಾಸನವಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ಮನುಷ್ಯ ವಸತಿಯ ಚಿಹ್ನೆಯೂ ಅಲ್ಲಿ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ.

ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ನೋಡಿದ ಮೇಲೆ ಕೆಳಗಡೆ ಆಳವಾದ ತಗ್ಗಿನಲ್ಲಿ ಧುಮುಕುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಶೀಘ್ರಗತಿಯ ಝರಿಯೇ ನಾವು ನಿಂತ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಅತ್ತಣ ದಡವನ್ನು ದಾಟಲು ಬಾರದ ಹಾಗೆ ಬೇರೆ ಮಾಡಿತ್ತು ಎಂಬುದು ಕಾಣಬಂತು. ಮೈಲಿ ಗಟ್ಟಲೆ ಸುತ್ತಿ ಸುತ್ತಿ ಹರಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಗುಡ್ಡಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಝರಿ. ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಸೇತುವೆ. ಹಗ್ಗದ್ದೊ, ಹಲಗೆಯದೊ ಕಾಣಬರಲಿಲ್ಲ. ಸೇತುವೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೂ ಉಪಯೋಗವಿರಲಿಲ್ಲ. ಎದುರಿನ ದಡದಲ್ಲಿ ಬರೀ ಕಡಿದಾದ ಕೋಡುಗಲ್ಲುಗಳೇ. ಆ ಗುಡ್ಡಗಾಡಿನ ಜನ ತಮ್ಮ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಆ ಝರಿ ಹಾಗೆ ತಿರುಗಿಸಿರಬೇಕು. ಬೇಸಾಯಕ್ಕಾಗಿಯಂತೂ ಅಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಆ ಗುಡ್ಡ ಒಂದು ಅಭೇದ್ಯ ಕೋಟೆಯಾಗಿತ್ತು.

ಆದರೂ ಉತ್ತರದ ಕಡೆ ದಾರಿಯಿರಬೇಕು. ಸರಿ, ನದಿಗೆ ಎದುರಾಗಿ ಹೊರಟೆವು. ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ದಟ್ಟವಾದ ಮುಳ್ಳಿನ ಪೊದೆಗಳಲ್ಲಿ ಝರಿ ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ದಾಟಿ ಬಂದರೆ ಐದು ನೂರು ಅಡಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ಗುಡ್ಡದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಕೋಟಿಯ ಗೋಡೆಯ ಹಾಗೆ ಇದ್ದ ದೊಡ್ಡ ಕಲ್ಲುಬಂಡೆಗಳು.

ಆ ಕಲ್ಲುಗಳ ನಡುವೆ ಸಂದುಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳನ್ನು ಕಡೆದಿದ್ದರು ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ. ಆಮೇಲೆ ಆ ಕಲ್ಲುಗಳ ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ ಮೆಟ್ಟಿಲು ಮರೆಯಾಗಿತ್ತು. ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿಯೂ ನಾವು ಹೆಬ್ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟತರ. ಒಂದು ಗಳಿಗೆ ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ದಿಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡಿದವು.

ದಳಪತಿ ಮಾತಾಡಿದರು. 'ಇದೇನೋ ಹುಚ್ಚುಹುಚ್ಚಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಅತ್ತಕಡೆ ಏನಿದೆಯೋ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ. ಆ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಗಿರಿದುರ್ಗವನ್ನು ಹೋಗಲು ಬರಿ ದೇಹಬಲ ಸಾಲದು. ಬಾಣ-ಝಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಯಾರಿಗೆ ಕಡಮೆಯಾದವರಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹೊರಗೆ ಬರುವ ದಾರಿಯನ್ನೇ ಕಾಣದ ವ್ಯೂಹದೊಳಗೆ ಕುರುಡುಕಾಳಗ ಮಾಡಬೇಕಾದೀತಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಹೊರಗಿನವರನ್ನು ಕಂಡರೆ ಆಗದು. ಖಂಡಿತ. ಆದರೂ ಹೋಗಿ ನೋಡೋಣ. ಬಿಳೀ ಕೋತಿ ಅಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಚುರುಕಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆದೀತು.

ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ

ಆ ಕಾಡು ಜನ ಗೆಳೆತನ ತೋರಿಯಾರು. ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ?'

ಆ ದ್ವಾರವನ್ನು ಶೋಧಿಸಿ ನೋಡೋಣ ಎಂದೇ ಇತ್ತು ಎಲ್ಲರಿಗೂ. ಮೇಲೇರಿ ನೋಡಿದರೆ ಅದೊಂದು ಸಾವಿನ ಚಕ್ರವ್ಯೂಹ. ಮೂವತ್ತು ಅಡಿ ಸಮವಾದ ನೆಲ ಮುಂದೆ. ಆದರೆ ಮೇಲಿನಿಂದ ಈಟಿ ಬಾಣಗಳ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಅಡ್ಡವೇ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕಲ್ಲಿನ ಕೆಳಗೆ ನಾಲ್ಕು ಅಡಿ ಮಾತ್ರ ಮರೆಯಿತ್ತು. ಎರಡು ಬಂಡೆಗಳ ನಡುವೆ ಒಂದು ಮಹಾದ್ವಾರ. ಯಾವುದೋ ಕಟ್ಟಿದ ಮರದಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದು. ಒಳಗಡೆ ಭದ್ರವಾಗಿ ಅಗುಳಿ ಹಾಕಿದೆ. ಆ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರೇ ಹೋಗಬೇಕು. ಒಬ್ಬರ ಹಿಂದೆ ಒಬ್ಬರು. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಕೋಟೆ ಇನ್ನೊಂದು ಇರಲಾರದು.

ಬಾಗಿಲು ತಟ್ಟಿದವು. ವ್ಯರ್ಥ. ಕಿವಿಗೊಟ್ಟು ಕೇಳಿದರೆ ದೂರದಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರು ಮಕ್ಕಳು ಮಾತಾಡುವ, ನಗುವ ಸದ್ದು ಕೇಳಿಸಿತು. ಬಾಗಿಲನ್ನು ಕುಟ್ಟಿದವು ಕೂಗಿದವು. ಇಪ್ಪತ್ತು ನಿಮಿಷವಾದ ಮೇಲೆ ಆ ಕಲ್ಲುಗಳ ಮೇಲೆ ಒಂದು ತಲೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ನೀವು ಯಾರು ಎಂದು ಕೇಳಿತು. ದಳನಾಯಕ ವಾಂಗ್‌ಗೆ ಅವರ ಮಾತು ಗೊತ್ತು. ನಾವು ಬೇಟೆಗಾರರು, ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ದಾರಿ ಬೇಕು ಎಂದು. ಆ ತಲೆ ಮರೆಯಾಯಿತು. ಒಳಗಡೆ ಭಾರಿ ಗದ್ದಲ, ಉದ್ರೇಕ ಕೇಳಿಬಂತು. ಮತ್ತೆ ತಲೆ ಎತ್ತಿದಾಗ ಹತ್ತಿಪ್ಪತ್ತು ಬಿಲ್ಲು ಹೆದಯೇರೆ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ನೋಡುತ್ತ ನಿಂತಿದ್ದವು. ನಮ್ಮ ಶಾಂತಿಮಯ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಬಾಗಿಲು ತೆಗೆಯಿರೆಂದು ದಳಪತಿ ಬೇಡಿದರು.

ದಿಕ್ಕುಗಾಣದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ. ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದಾಗ ಮೊದಲು ನಿಂತಿದ್ದು ವಾಂಗ್, ಸುತ್ತಲೂ ನೋಡಿದ. ಎರಡು ಸಾಲಾಗಿ ಇಪ್ಪತ್ತು ಬಿಲ್ಲು ಬಾಗಿಲಿನ ಕಡೆ ಗುರಿಯಿಟ್ಟು

ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದವು. ಮುಂದಿನ ಸಾಲಿನ ಬಿಲ್ಲುಗಾರರು ಮಂಡಿಯೂರಿ ಕೂತಿದ್ದರು. ಅವರ ಹಿಂದಿನ ಸಾಲು ನಿಂತಿತ್ತು. ವಾಂಗ್ ಅವರ ಗುರಿಗೆ ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲದಂತೆ ಸಿಕ್ಕಿದ. ಇನ್ನೂ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲೇ, ಬಾಗಿಲಿನ ಪಕ್ಕಗಳಲ್ಲಿ ಐದಾರು ಜನ ಗೇಣುದ್ದದ ಚೂರಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ನಿಂತಿದ್ದರು. ಬೇಡದವರು ಯಾರೇ ಬರಲಿ, ಬಾಗಿಲೊಳಗೆ ತಲೆ ಇಟ್ಟೊಡನೆ ಅದನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿಬಿಡಬಹುದು. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪರಾಕ್ರಮಕ್ಕಿಂತ ವಿವೇಕವೇ ಸರಿ. ವಾಂಗ್ ನಗುನಗುತ್ತ ಒಳಗೆ ಕಾಲಿಟ್ಟ, ಚೂರಿಯ ಆಳುಗಳು ಅವನನ್ನು ಮುತ್ತಿಕೊಂಡರು. ವಾಂಗ್ ಮಾತಾಡಲು ಯತ್ನಿಸಿದ. ಅವನ ಚೂರಿಯನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡರು. ಆ ವೇಳೆಗೆ ಬಾಗಿಲಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬ, ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡರು. ಕಠಾರಿಗಳು ಖಣ್ ಎಂದವು. ಬಾಣಗಳು ಹಾರಾಡಿದವು. ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಜನ ನೆಲಕ್ಕೆ ಉರುಳಿದರು.

ಒಂದು ಧ್ವನಿ ಕೇಳಿ ತಟ್ಟನೆ ಕಾಳಗ ನಿಂತುಹೋಯಿತು. ಮೇಲೆ ನೋಡಿದವು. ಹದಿನೈದು ಅಡಿ ಎತ್ತರದ ಒಂದು ಕಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಬಿಳೀ ಕೋತಿ ನಿಂತಿದ್ದ ಸಮೀಪದಲ್ಲೇ.

ದಳಪತಿ ಊಯಾಂಗ್ ಮುಂದೆ ಬಂದರು. ಅವರನ್ನು ಎದುರುಗೊಳ್ಳಲು ಬಿಳೀ ಕೋತಿ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಇಳಿದ.

ದಳಪತಿ ಹೇಳಿದರು, “ಎಲ್ಲಾ ಏನೋ ತಪ್ಪುಗಂಟು. ನಾವು ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ದಾರಿ ಕೊಡಿರೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.”

‘ಬಹಳ ಧನ್ಯನಾದೆ’ ಎಂದ ಬಿಳಿ ಕೋತಿ. ಬೇರೆ ಯಾವ ಮುಖಂಡನಾದರೂ ಆಗಿದ್ದರೆ ದಳಪತಿಯ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ವಿಶೇಷ ಗೌರವ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಆದರೆ ಬಿಳೀ ಕೋತಿ ಯಾರೇ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಆತಿಥ್ಯ ನೀಡುವ ಗೃಹಸ್ಥನಂತೆ ನಡೆದುಕೊಂಡ ಜಂಬವಾಗಿ. ಅವನ ಕಣ್ಣರೆಪ್ಪೆ ಬೆಳ್ಳಗೆ ಭಯಂಕರವಾಗಿದ್ದರೂ ಆಳು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ದರ್ಪಪೂರ್ಣನಾಗಿ ಇದ್ದ. ‘ನೀವು ನನ್ನ ಅತಿಥಿಗಳು. ನಿಮ್ಮ ಆಳುಗಳಿಗೆ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಕೆಳಗಿಡುವಂತೆ ಹೇಳಿ. ನೋಡಿ, ನಾನು ನಿರಾಯುಧ’ ಎಂದ, ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಗಹಗಹಿಸಿ ನಗುತ್ತಾ.

‘ನಾವು ಗೆಳೆಯರು. ನೀವು ನನ್ನ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಎಂದೂ ನೋಡಿಲ್ಲ. ನೋಡಿ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೀರಿ’ ಎಂದ ಬಿಳೀ ಕೋತಿ.

ಆಯುಧಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿಡುವಂತೆ ನಮಗೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟರು ದಳಪತಿ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಬಿಳೀ ಕೋತಿ ಬಹಳ ಹಿಗ್ಗಿ ಬಹಳ ಸ್ನೇಹಪರನಾದ. ಗಾಯಗೊಂಡವರನ್ನು ಎತ್ತಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು.

ಆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ನನಗಾದ ಅನುಭವವನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ. ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಬಯಲು, ಸುತ್ತಲೂ ಎತ್ತರವಾದ ಶಿಖರಗಳು. ಆ ಗುಡ್ಡದ

ತುಂಬಾ ಕಿತ್ತಳೆಹಣ್ಣಿನ ಮರಗಳು, ಖರ್ಜೂರದ ಗಿಡಗಳ ತಂಪಾದ ನೆಳಲು. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಭತ್ತದ ಗದ್ದೆ. ಒಂದು ಯಕ್ಷಿಣೀ ರಾಜ್ಯದ ಹಾಗೆ ಇತ್ತು. ಹೊರಗಡೆಯ ಉರಿಬಿಸಿಲಿಗೂ ಈ ತಂಪಿಗೂ ಭೂಮಿ-ಆಕಾಶ, ಆ ಪ್ರಕಾಶಮಾನ ಕಂದರದ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಏನೋ ಮೋಡಿ ಇತ್ತು. ಹೂ, ಹಣ್ಣು, ಎಲೆಗಳ ಬಣ್ಣ ಹೊಳೆಹೊಳೆಯುತ್ತ ಬೇರೊಂದು ಲೋಕಕ್ಕೆ ನಾವು ಹೋದಂತೆ ಉಲ್ಲಾಸವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಮರದ ದಿಮ್ಮಿಗಳನ್ನು ಪೇರಿಸಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅದರ ಮೇಲೆ ತರಗಲೆ ಹರಡಿತ್ತು. ಹೆಂಗಸರೂ ಅರೆಬೆತ್ತಲೆ ಮಕ್ಕಳೂ ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ನಗುತ್ತ ನಲಿಯುತ್ತ ಆಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಂಜಿನಂತೆ ಬೆಳಗೆ ಗಿಣಿಗಳೂ, ಕುಂಕುಮಗೆಂಪಿನ ಗಿಣಿಗಳೂ ಗಿಡದಿಂದ ಗಿಡಕ್ಕೆ ಹಾರುತ್ತಿದ್ದವು. ಅಂಥ ದಿವ್ಯಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ದುಷ್ಟತನವನ್ನು ಊಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ.

‘ಎಂಥ ಮನೋಹರಪ್ರದೇಶ ನಿಮ್ಮದು ! ನನಗೆ ಅಸೂಯೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ ನೋಡಿ’ ಎಂದರು ದಳಪತಿ.

‘ಬಹಳ ಭದ್ರವಾಗಿ ಸಂರಕ್ಷಿತವೂ ಹೌದು, ಅಲ್ಲವೇ ?’ ಒಡನೆಯೆ ನಗುತ್ತ ಹೇಳಿದ ಬಿಳೀ ಕೋತಿ.

ದೊಡ್ಡ ದಿಮ್ಮಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ ಕುಟೀರದಲ್ಲಿ ಬಿಳೀ ಕೋತಿಯ ವಾಸ ನೆಲಕ್ಕೆ ಹಾಸಿತ್ತು. ಹೊರಗಡೆ ಒಂದೆರಡು ಉದ್ದನೆ ಕಾಲುಮಣೆ.

ಮರದ ಬುಡಗಳನ್ನು ಕಾಲುಗಳಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಅದರ ಮೇಲಿಟ್ಟಿದ್ದ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ತೇಗದ ಹಲಗೆ-ಮೇಜಿನ ಹಾಗೆ. ಬೇರೆ ಯಾವ ಆಸನಗಳೂ ಇರಲಿಲ್ಲ ಮನೆಯಲ್ಲಿ. ಅತಿಥಿಗಳನ್ನು ನೋಡುವ ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಗುಂಪೇ ಬಂದಿತ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಚೀನೀ ಹೆಂಗಸರೂ ಇದ್ದರು. ಮಧ್ಯಾಹ್ನವಾಗಿತ್ತು. ಅನ್ನ, ಹುಳಿಯಂಥ ಪದಾರ್ಥ-ಕಾಯಿಪಲ್ಯ, ಮಸಾಲೆ, ಹಂದಿಯ ಮಾಂಸ ಬೆರೆಸಿ ಬೇಯಿಸಿದ್ದು-ಬಡಿಸಿದರು ಊಟಕ್ಕೆ. ಪದಾರ್ಥ ಗಮಗಮ ಎನ್ನುತ್ತಿತ್ತು.

ಬಿಳೀ ಕೋತಿಯ ರಾಣಿವಾಸ ದೊಡ್ಡದು. ಚೀನಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಇಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಪರದಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ದಳಪತಿ ಮರೆಯಾದ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯ ಮಾತನ್ನು ಎತ್ತಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಊಟಮಾಡುವಾಗ ಮಾತು ನಗೆ ಎಲ್ಲವೂ ಬಿಗಿದು ಸೆಟಿದು ನಿಂತಿತ್ತು. ಊಟವಾದ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ನಾಡನ್ನು ತೋರಿಸಲು ಕರೆದೊಯ್ಯುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ ಬಿಳೀ ಕೋತಿ.

ಬಹುಶಃ ತನ್ನ ಅತಿಥಿಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಸೆರೆ ಸಿಕ್ಕವರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಗೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಇದ್ದನೇನೋ ಆತ. ಮೈ ಇನ್ನೂರು ಪೌಂಡ್ ತೂಕ ಇದ್ದರೂ ಈ ವಿಚಿತ್ರಪ್ರಾಣಿ ವೇಗವಾಗಿ ಉದಾಸೀನವಾಗಿ ಹಿಗ್ಗಿನಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ. ದೇಹ ಮೇಲುಗಡೆ ಭಾರ. ಕಾಲು ತೆಳ್ಳಗೆ. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲು, ಜಿಗಿಯಲು ಈ ರೂಪು ಬಹಳ

ಅನುಕೂಲವಾಗಿತ್ತು. ಆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸಮರಸವಾಗಿ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿದ್ದ. ಆ ಬೆಳಕಿನ ಬಣ್ಣ - ಬೆಳಕಿನಿಂದ ಅವನ ತಾಮ್ರದ ಮೈಬಣ್ಣದ ಮೇಲಿದ್ದ ಬಿಳೀ ಕಣ್ಣುರೆಪ್ಪೆ ನಾನು ಊಹಿಸಿದಷ್ಟು ಭಯಂಕರವಾಗಿ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಬಾಯಿಯ ಸುತ್ತ ಇದ್ದ ಮೊನೆಯಾದ ಗೆರೆಗಳು, ಕೆನ್ನೆಯ ಮೇಲಿದ್ದ ಗೆರೆಗಳು, ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಆ ತೋಳು, ವಿಶಾಲವಾದ ಅವನ ಬೆನ್ನು-ಹರವಾದ ಹೆಗಲು-ಎಲ್ಲಾ ಅಸಾಧಾರಣ ದೇಹಬಲವನ್ನು ಪರಾಕ್ರಮವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಹಿಗ್ಗು ಹೆಮ್ಮೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ, ಯಾರ ಹಂಗೂ ತನಗಿಲ್ಲ-ತನ್ನ ಅತಿಥಿಯ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಕದ್ದು ತಂದ ಹಂಗೂ ಇಲ್ಲ-ಎಂಬಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದ.

ಆ ಪಾಳೆಯಗಾರ ನಾಯಕನೂ ದಳಪತಿಯೂ ಮುಂದೆ ನಡೆದರು. ಹಿಂದೆಯೆ ವಾಂಗ್, ನಾನು, ಇನ್ನು ಕೆಲವರು. ಒಬ್ಬ ಚೀನಿ ಹೆಂಗಸು- ಮುವತ್ತರ ಪ್ರಾಯದವಳು- ತನ್ನ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಮಗುವಿನ ಸಮೇತ ನಿಂತಿದ್ದುದನ್ನು ದಳಪತಿ ಕಂಡ. 'ಅವಳು ಚೀನಿ ಹೆಂಗಸಲ್ಲವೇ ?' ಎಂದ.

'ಹೌದು, ಅನೇಕರಿದ್ದಾರೆ. ಚೆಲುವೆಯರೆಂದರೆ ನಿಮಗೂ ಇಷ್ಟ ಅಲ್ಲವೇ?' ಎಂದು ಕೇಳಿದ ಬಿಳೀ ಕೋತಿ ಸಹಜವಾಗಿ.

ಆ ಹೆಂಗಸು ಮಾತಾಡದೆ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ನಾವು ಮುಂಬರಿದೆವು. ಏನು ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದೆಯೆ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನೊಳಗಿನ ಆಲೋಚನಾ ಲಹರಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತ 'ಅವರ ಮಕ್ಕಳು ಇನ್ನೂ ಚೆಂದ' ಎಂದ ಬಿಳೀ ಕೋತಿ. 'ಒಳ್ಳೆ ಚೆಲುವೆಯರಾದ ಹೆಂಡರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸುಖ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ. ನನ್ನ ಜನ ಸುಖವಾಗಿ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ನನ್ನ ಬಯಕೆ. ಈ ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ಮೀನು, ಕೋಳಿ, ಅಕ್ಕಿ-ಎಲ್ಲವೂ ಇದೆ. ನಮಗೆ ದುಡ್ಡು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲ. ನಾನು ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನೇ ವಸೂಲು ಮಾಡೆ. ದೊಡ್ಡ ಮೀನು ಹಿಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಚಿಕ್ಕ ಮೀನನ್ನು ಹಿಡಿದರೆ ಅದನ್ನೇ ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆ. ನಾಳೆ ಇರುವ ಹಾಗಿದ್ದರೆ ನಾವು ಮೀನು ಹಿಡಿಯುವ ಸ್ಥಳವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದ್ದು ಉಪ್ಪು, ಹೆಂಗಸರು-ಚೂರಿಗಳು ಕೂಡ.'

'ಹೆಂಗಸರು ಇಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಏನು ಅರ್ಥ? ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮಂದಿ ಕಾಣುತ್ತಾರಲ್ಲ,' ದಳಪತಿ ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಮಾತನ್ನು ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

'ಸಾಲದು. ಮುನ್ನೂರು ಮಂದಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಇದಾರೆ ಗಂಡಸರು. ಹೆಂಗಸರು ಇನ್ನೂರು ಜನವೇ. ಈ ಸಮೃದ್ಧ ಕಂದರ ಇನ್ನೂ ಸಾವಿರ ಜನವನ್ನಾದರೂ ಸಾಕಬಲ್ಲದು.' ಕೈಯನ್ನು ಬೀಸುತ್ತ 'ಈ ರಾಜ್ಯವೆಲ್ಲ ಜನರಿಂದ ತುಂಬಬೇಕು, ಅಂದವಾದ ಬಲಶಾಲಿಗಳಾದ ಜನರಿಂದ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹೆಂಗಸರಿಲ್ಲ' ಎಂದ ಬಿಳೀ ಕೋತಿ.

‘ಹಾಗೇಕೆ ?’ ಎಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ಕೇಳಿದರು ದಳಪತಿ.

‘ಮುದುಕಿಯರನ್ನು ಎಣಿಸಿದರೆ ಮುನ್ನೂರು ಮಂದಿ ಹೆಂಗಸರು. ನಾನು ಅವರನ್ನು ಎಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಹದಿನೆಂಟರಿಂದ ನಲವತ್ತೈದರ ಪ್ರಾಯದೊಳಗಿನ ಹೆಂಗಸರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೆರುತ್ತಾರೆ. ಚೀನಿ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಸಂತಾನ ಹೆಚ್ಚು. ಹತ್ತು ವರ್ಷದ ಕೆಳಗೆ ಒಬ್ಬಳನ್ನು ತಂದೆ. ಈಗ ವರಸೆಯಾಗಿ ಏಳು ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೆತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಅಂದವಾದವರೇ. ಏಕೋ ಏನೋ, ನಮ್ಮ ಹೆಂಗಸರು ಎರಡೋ ಮೂರೋ ಮಾತ್ರ ಹಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ನನಗೆ ನಿಮ್ಮ ಹೆಂಗಸರು ಇಷ್ಟ.’

‘ಅವರಿಗೆ ಏನು ಮಾಡಿದಿರಿ? ಕದ್ದು ತಂದಿರೋ?’ ಸಂಭಾಷಣೆ ಗುರಿಗೆ ಹತ್ತಿರವಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

‘ಇಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನೆ ಹಾಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದೆ. ಇತರರಿಗೆ ಕೈಲಾದರೆ ನಮ್ಮ ಹೆಂಗಸರನ್ನು ಒಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಂದು ಕೈ ನೋಡಲಿ.’ ಮಾತು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಬಿಳಿ ಕೋತಿ ನಕ್ಕ. ‘ನಿಮ್ಮವರು ಬಹಳ ವಿಚಿತ್ರವಾದವರು, ಕ್ಷಮಿಸಿ. ಹುಡುಗ ಹುಡುಗಿಯರ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳ ನಡುವೆ ಮದುವೆಗೆ ಅದು ಹೇಗೆ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡುತ್ತೀರೋ ನೀವು. ನನ್ನ ಮನೆಯ ಹೊಸಲಿನೊಳಗೆ ಹುಡುಗಿಯು ಹೊತ್ತು ತರಲಾರದಿದ್ದರೆ ಅಂಥ ಹುಡುಗಿಯೆ ನನಗೆ ಬೇಡ.’

‘ನಿಮ್ಮ ಪದ್ಧತಿಯು ಉತ್ತಮವಾದುದು ಎಂತಲೋ?’

ಬಿಳಿ ಕೋತಿ ದಳಪತಿಯನ್ನು ಕುತೂಹಲದಿಂದ ದಿಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡಿದ. “ಈ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಿಗ್ಗು, ಏನೋದ ಇದೆ. ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ನೋಡಿದಿರಿ. ನಿಮಗೆ ಇಷ್ಟವಾಯಿತು. ಸದ್ದಿಲ್ಲದೆ ಅವಳು ನಿಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬರುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲು ನಿಮ್ಮ ತಂದೆತಾಯಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಮದುವೆಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲೇನಿದೆ ಸ್ವಾರಸ್ಯ?”

ದಳಪತಿಗೆ ನಿರುತ್ತಾಹವಾಯಿತು. ಮದುವೆಗಾಗಿ ಹುಡುಗಿಯರನ್ನು ಕದ್ದು ತರುವುದರಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸ್ವಾರಸ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅವನೊಡನೆ ಚರ್ಚಿಸಿ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದರು.

‘ಈ ಚೀನೀ ಹೆಂಗಸರನ್ನು ಬಲಾತ್ಕಾರವಾಗಿ ತಂದಿರೋ? ನಮ್ಮ ಸರಕಾರ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪದು, ಗೊತ್ತೇ ?’

ಬಿಳಿ ಕೋತಿ ನಕ್ಕ. ಚೀನೀ ಸರಕಾರ ತನ್ನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಒಪ್ಪಿದರೆಷ್ಟು ಬಿಟ್ಟರೆಷ್ಟು ಎಂದು ಅವನ ಭಾವ.

ಒಂದು ತಿಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಏರಿದವು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಇಡೀ ಬಯಲಿನ ನೋಟ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಎದುರಿನ ದಡದಲ್ಲಿದ್ದ ಗಿಡಮರಗಳ ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡ ವ್ಯತ್ಯಾಸದಿಂದ ನದಿ ಎತ್ತ ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ತಿಳಿಯಿತು. ಪೂರ್ವ-ದಕ್ಷಿಣಗಳಲ್ಲಿ ಆ

ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು, ಪಶ್ಚಿಮ ಉತ್ತರಗಳಲ್ಲಿ ಗುಡ್ಡಗಳ ಸಾಲು ಮೊದಲಾಗುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೋಡುಗಲ್ಲಿನ ಬಳಿ ಬಂದು ನದಿ ನಿಂತುಹೋಯಿತು. ತನ್ನ ಸ್ಥಾನದ ಬಲವನ್ನು, ತನ್ನ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಮುತ್ತುವುದು ಎಷ್ಟು ಅಸಾಧ್ಯವೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಬಿಳೀ ಕೋತಿಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದ್ದರೆ ಕೃತಕೃತ್ಯನಾದ ಎನ್ನಬೇಕು.

ಆ ರಾತ್ರಿ ಸೊಗಸಾದ ಔತಣ. ಬಹಳ ಸಂಭ್ರಮವಾಗಿ ಮಾಡಿದರು. ಪಾಳೆಯಗಾರ ಕಂದುಬಣ್ಣದ ಕಪನಿ ತೊಟ್ಟಿದ್ದ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಆನೆಯ ಚರ್ಮದ್ದು- ಕೆಂಪುಬಣ್ಣ ಹಾಕಿದ್ದು-ಒಂದು ಜಾಕೀಟು. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಚೂರುಗಳನ್ನು ಅವನ ತೋಳುಗಳಿಗೆ ಸುತ್ತಿತ್ತು. ಎಲ್ಲವೂ ಆಯುಧಗಳಿಗೆ ಅಭೇದ್ಯವಾದ ಕವಚದಂತೆ ಇತ್ತು. ಕವಚವೇ. ಹತ್ತಿಪ್ಪತ್ತು ಮಂದಿ ದೇಶೀ ಜನ ಈಟಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಸಾಲಾಗಿ ಗೋಡೆಗೆ ನಿಂತಿದ್ದರು. ಬಿಳೀ ಕೋತಿಯ ಹೆಂಗಸರು ಬಂದು ಬಂದು ಬಡಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು.

ಹಳ್ಳಿಯವರನ್ನು ಯಾರನ್ನೂ ದಳಪತಿಯ ಹೆಂಡತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ ರಟ್ಟಾದೀತಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಂಜಿಕೆ. ಬಿಳೀ ಕೋತಿಯ ಹಾಗೆ ಆತಿಥ್ಯ ಮಾಡಿದವರೇ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏನಿತ್ತೋ ಅವನಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ್ದಿರಬೇಕು. ಊಟ ಸಾಗಿದ್ದಾಗ ದಳಪತಿಯ ಮನಸ್ಸು ಎಲ್ಲೋ ಇತ್ತು. ದಳಪತಿಯ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತುತಂದದ್ದು ನಿಜ ಎಂದು ಬಿಳೀ ಕೋತಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಹಾಗೇ ಆಗಿತ್ತು.

ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಒಳಗಡೆ ಯಾರೋ ಹೆಂಗಸು ಚೀರಿದ ಶಬ್ದ ಕೇಳಿತು. ದಳಪತಿ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯ ದನಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಎದ್ದು ನಿಂತರು. ಉಳಿದ ಹೆಂಗಸರು ಕೆಲಸದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಸಮಯ ನೋಡಿ ಆಕೆ ಈ ಕೊಠಡಿಯೊಳಕ್ಕೆ ಬಂದಳು. ಗಂಡನನ್ನು ನೋಡಿ, ಆತನ ಹೆಗಲಿನ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಗೊಳೋ ಎಂದು ಅಳತೊಡಗಿದಳು. ದಳಪತಿ ಆಕೆಯನ್ನು ಸಂತೈಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಬಿಳೀ ಕೋತಿ ಸುಮ್ಮನೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ.

ಆದದ್ದಾಗಲಿ ಎಂದು ದಳಪತಿ 'ಈಕೆ ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ' ಎಂದರು.

'ಇಲ್ಲ, ಹಾಗೆಯೇ !' ಎಂದು ಆಚ್ಚರಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತ 'ತೊಡಕಾಯಿತಲ್ಲ ಇದು' ಎಂದ ಬಿಳೀ ಕೋತಿ.

'ಪಾಳೆಯಗಾರ, ನಾನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಗೆಳೆಯನಂತೆ ಬಂದೆ, ಗೆಳೆಯನಾಗಿಯೇ ಹಿಂದಿರುಗುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ಯಲು ಬಿಡಬೇಕು'

'ತಂದದ್ದನ್ನು ನಾನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಆಕೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದು. ಆದರೆ ನಾನು ಕೊಡುವುದು ಇಲ್ಲ. ಅದು ಅಪಶಕುನ ನನಗೆ.'

ಬಿಳೀ ಕೋತಿಯ ಮುಖ ನೋಡಲು ಭೀಕರವಾಯಿತು. ಅವನ ಕೈ ಕತ್ತಿಯ ಕಡೆಗೆ ಹೋಯಿತು.

‘ಮೈಗಾವಲು !’ ಎಂದ. ಆ ಜನರೆಲ್ಲ ಚೂರಿಗಳನ್ನು ಝಳಪಿಸಿದರು. ‘ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಅತಿಥಿ, ನೆನಪಿರಲಿ’ ಎಂದರು ದಳಪತಿ ದೃಢವಾಗಿ. ಈ ಬಣಗಳವರ ಆತಿಥ್ಯ ಧರ್ಮದ ಮಹತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿತ್ತು.

ಬಿಳೀ ಕೋತಿ ತನ್ನ ಕೈಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ದಳಪತಿಯ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ‘ಏನೋ ನಡೆದುಹೋಯಿತು, ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಭುತ್ವ ನನ್ನದರಲ್ಲಿ ನನ್ನದು. ಆಕೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಎಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇರಲಿ, ನೀವು ಒಳ್ಳೆ ಬಿಲ್ಲುಗಾರರಲ್ಲವೇ ?’ ಎಂದ.

ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ದಳಪತಿ ಹೇಳಿದರು-‘ಸುಮಾರಾಗಿ.’

‘ಹಾಗಾದರೆ ಸರಿ. ನಮ್ಮ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ಗೌರವವಾಗಿ ನಾಳೆ ತೀರ್ಪು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳೋಣ.’ ಆ ಹೆಂಗಸಿನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ‘ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಇವಳು ನನ್ನವಳು’ ಎಂದ.

ಆಕೆ ಧರಧರ ನಡುಗಿದಳು. ಮುಂದೆ ಏನಾದೀತೋ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ದಳಪತಿ ಆಕೆಗೆ ಹೇಳಿದರು. ‘ಮೇಲೆ ತೋರುವಷ್ಟು ಅದೃಷ್ಟವಿರಲಾರದು. ನಿನ್ನನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕರೆದೊಯ್ಯುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗು.’

ಉಳಿದ ಹೆಂಗಸರು ತನ್ನನ್ನು ಒಳಕ್ಕೆ ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿಗೊಟ್ಟಳು ಆಕೆ. ವಾತಾವರಣ ಬಿಗಿದುಕೊಂಡಿತ್ತು. ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ತಾಳಮೇಳ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬಿಳೀ ಕೋತಿ ಮಾತ್ರ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಳಕು ಏನೂ ಇಲ್ಲದವನಂತೆ, ತನ್ನಷ್ಟು ನ್ಯಾಯವಂತರೇ ಇಲ್ಲದವನಂತೆ ಇದ್ದ. ವಧುವನ್ನು ಕದ್ದೊಯ್ಯುವ ಪದ್ಧತಿ ಈ ಕಾಡುಜನರಲ್ಲಿತ್ತೆಂದು ನಮಗೂ ಗೊತ್ತು.

‘ನನಗಾಗಿಯೇ ಈ ಹೆಂಗಸರನ್ನು ತಂದೆ’ ವಿವರಣೆ ಕೊಟ್ಟು ಒಂದು ವರ್ಷ ನೋಡುತ್ತೇನೆ ಹೆತ್ತರೇ ಸರಿ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮವರಿಗೆ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಅವಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಪದ್ಧತಿಗಳು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ ದಳಪತಿಗಳೇ.’

ವಿವರಿಸಿದ. ‘ಈ ಗುಡ್ಡದ ಜನರಲ್ಲಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಲ ಪ್ರೇಮ ನಾಟ್ಯ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹುಡುಗಿ ಹುಡುಗನನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಅವನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ. ಒಂದು ವರ್ಷದ ಮೇಲೆ ಅವಳಿಗೆ ಮಗುವಾದರೆ ಅವನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ತವರುಮನೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ. ಇನ್ನೂ ಅವಳು ವಿವಾಹಿತೆ. ಮಗು ಆಗದಿದ್ದರೆ ಈ ಕೂಡಿಕೆ ಮುರಿಯಿತು. ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದ ನಾಟ್ಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬನನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಅವಳು ಬಸಿರಾಗುವವರೆಗೂ ಹೀಗೇ.

‘ನಾನೂ ಹಾಗೇ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಅವಳಲ್ಲಿ ಮಗು

ಆಗದಿದ್ದರೆ ಅವಳನ್ನು ಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನಾರಿಗಾದರೂ ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯಬೇಕು' ಎಂದ ಬಿಳೀ ಕೋತಿ.

ದಳಪತಿಗೆ ಉಸಿರುಕಟ್ಟಿತು. 'ಕೆಲವರು ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಮಕ್ಕಳೇ ಆಗದಿದ್ದರೆ?'

'ಅಂಥದು ಅಪರೂಪ. ಹೀಗೆ ಬದಲುಮಾಡಿದರೆ, ಅಲ್ಲಿಗೂ ಹಡೆಯದಿದ್ದರೆ ನಾಚಿಕೆಗೇಡು. ಆದರೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ತಾಯಂದಿರು ಅಗಲಿಸುವುದು ಶುದ್ಧ ತಪ್ಪು. ಮದುವೆಗೆ ಮಕ್ಕಳೇ ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಯ. ಗಂಡ ಬರೀ ನಿಯತ್ತ. ನೀವೆ ನೋಡಿ. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಇಲ್ಲಿ ಬಸಿರಾಗಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹಡೆದು ಸುಖವಾಗಿದ್ದಾರೆ' .

ಮರುದಿನ ವಿಶೇಷ ಉತ್ಸವವೆಂದು ಒಂದು ಪ್ರೇಮನಾಟ್ಯವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿದರು, ಬಿಳೀ ಕೋತಿಯ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ. ಒಂದು ಪ್ಲಾಯಿಗಳ ಪಂದ್ಯವೂ ಕೂಡ. ಗಂಡಸರು, ಮಕ್ಕಳು ಎಲ್ಲರೂ ಉತ್ತಮ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿದ್ದರು. ನಾಟ್ಯದ ಸುದ್ದಿಯಿಂದ ಹರ್ಷಗೊಂಡು ಹುಡುಗ ಹುಡುಗಿಯರು ಬೆಳಿಗ್ಗೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟು ಹಬ್ಬದ ಉಡುಪು ತೊಟ್ಟು ತಿರುಗಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಪ್ರೇಮನಾಟ್ಯ ರಾತ್ರಿ ಹೊತ್ತಾಗುವವರೆಗೂ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಆಗ ಪ್ರೇಮಿಗಳು ತಾವು ಆರಿಸಿಕೊಂಡವರ ಜೊತೆಗೆ ಕಾಡಿನೊಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿಯೇ ನಗೆಮೊಗದ ಹರೆಯದ ಹುಡುಗಿಯರು ಗುಂಪುಗುಂಪಾಗಿ ತಿರುಗಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಹುಡುಗರ ಕಡೆ ನೋಡಿ ನಗೆ ಬೀರುತ್ತ ರಾತ್ರಿ ನಾಟ್ಯಕ್ಕೆ ಯಾರನ್ನೂ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತ. ನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆಯವರೆಗೂ ನಾಟ್ಯ ಮೊದಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಬಿಳೀ ಕೋತಿ ಬಂದು, ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳೊಡನೆ ಗಾಬರಿಗೊಂಡಿದ್ದ. ದಳಪತಿಯ ಹೆಂಡತಿಯೂ ಆ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಳು. ಬಿಳೀ ಕೋತಿ ತನ್ನ ಆನೆಚರ್ಮದ ಕವಚ ತೊಟ್ಟು ರಣವೇಷ ಹಾಕಿದ್ದ. ಅವನ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಸುಕ್ಕು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಸೊಂಟಕ್ಕೆ ಎರಡು ಚೂರಿ ಸೆಕ್ಕಿದ್ದ. ಒಬ್ಬ ದೊರೆಯ ಹಾಗೆ ಹಿಗ್ಗು, ಹೆಮ್ಮೆಗಳಿಂದ ಇದ್ದ.

ನಾಟ್ಯ ಹಾಗೆ ಹಾಗೆಯೇ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಶಿಸ್ತು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಹಾವಿನ ಚರ್ಮದ ತಮಟೆಗಳನ್ನು ಹೊಡೆಯುತ್ತ ಐವತ್ತು ಅಡಿ ಎತ್ತರದ ಒಂದು ಧ್ವಜಸ್ತಂಭದ ಸುತ್ತಲೂ ತಮಟೆಗಾರರು ಕೂತಿದ್ದರು. ಇಬ್ಬರು ಒಂದೇ ಕೊಂಬು ಊದುತ್ತಿದ್ದರು. ಐದು ಅಡಿ ಉದ್ದದ ಕೊಂಬುಗಳು. ಮಂದವಾಗಿ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಅವು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಧ್ವನಿ ಅರ್ಧ ಮೈಲಿ ದೂರ ಕೇಳುತ್ತಿತ್ತು. ವಯಸ್ಸಾದವರು ತಮ್ಮ ಈಟಿಗಳನ್ನು ನೆಲಕ್ಕೆ ನೆಟ್ಟು ನಿಂತರು. ಹುಡುಗಿಯರು ಕೈಕೂಡಿಸಿ ಆ ಸ್ತಂಭದ ಸುತ್ತ ನಾಟ್ಯಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸಿಂಗರಿಸಿದ ಅವರ ಕೆಂಪುಬಣ್ಣದ ಮದುವೆ ಪಟ್ಟಿಗಳು ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಪಟ ಪಟ ಹಾರಾಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬಳೂ ಒಂದು ಮದುವೆ ಪಟ್ಟಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದಳು. ಅದರ ಮೇಲೆ ಅವಳೇ ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದಲೂ ಕೌಶಲದಿಂದಲೂ ಅಂದಚೆಂದದ ಹೊಲಿಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಳು. ತಾಯಂದಿರು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ತರುಣರೆಲ್ಲರೂ ಸುತ್ತುಗಟ್ಟಿ ನಿಂತು ಕೇಕೆ ಹಾಕುತ್ತ ಕೈ ತಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದರು. ತಮಗೆ ಇಷ್ಟವಾದ ಹುಡುಗರ ಕಡೆ ಕೈಮಾಡಿ ಚಪ್ಪಾಳೆಯಿಟ್ಟು ಸಾಗುತ್ತಿದ್ದರು ಹುಡುಗಿಯರು. ಅವನಿಗೂ ಅವಳು ಇಷ್ಟವಾದರೆ ಅವಳ ಮದುವೆ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಅವನೂ ಅವಳ ಜೊತೆಗೆ ಸೇರುತ್ತಿದ್ದ. ಹೀಗೆ ಹರ್ಷ, ಹಾಡು, ನಗೆ, ನಗೆಮಾತು, ಹುಡುಗಾಟ ನಡೆಯಿತು ಬಹಳ ಹೊತ್ತು. ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಜೊತೆಗೂಡಿದವು. ಹುಡುಗರು ಹುಡುಗಿಯರ ಮದುವೆ ಪಟ್ಟಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಸುತ್ತಲೂ ಇನ್ನೊಂದು ಚಕ್ರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕುಣಿಯುತ್ತಿದ್ದರು.

ದಳಪತಿಯ ಹೆಂಡತಿ ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಮುಗ್ಧಳಾದಳು. ದಳಪತಿ ತಾಳೆಗೈಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಬಿಳಿ ಕೋತಿ ನಗುತ್ತ ಕುಣಿಯುತ್ತ ನೋಟ ನೋಡುತ್ತ ನಲಿಯುತ್ತಿದ್ದ. ಅಧಮಪಕ್ಷ ಎಂದರೆ ಒಬ್ಬ ಹೆಂಡತಿ ಹೋದಳು. ಅಷ್ಟೇ ತಾನೆ !

ಅತಿಥಿಯ ಕಡೆ ತಿರುಗಿ ಹೇಳಿದ : 'ನೀವು ಶ್ರೇಷ್ಠ ದಳಪತಿಗಳು. ನಿಮಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಲಾರೆ. ನಮ್ಮ ಹಳೆಯ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ಮಾಡೋಣ. ಉತ್ತಮರು ಗೆಲ್ಲಲಿ.'

ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯೊಬ್ಬಳ ಮದುವೆ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ. ಇಬ್ಬರು ಗಂಡಸರು ಒಬ್ಬ ಹೆಂಗಸನ್ನು ಬಯಸಿದಾಗ ಅವರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿ. ಆ ಪಟ್ಟಿ ನಾಲ್ಕೈದು ಅಂಗಲ ಅಗಲದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಾವನ್ನು ಹೊಲೆದಿದ್ದರು. ಆ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಧ್ವಜಸ್ತಂಭದ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಬೇಕು. ಆ ಹಾವಿನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಯಾರು ಹೆಚ್ಚು ಹತ್ತಿರ ಬಾಣ ಬಿಡುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಹೆಣ್ಣು. ಇದನ್ನು ಅತಿಥಿಗೆ ಅವನು ವಿವರಿಸಿದ.

ಆ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮೇಲೆ ಏರಿಸಿದರು. ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಅದು ಮೆಲ್ಲನೆ ಹಾರಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಗಂಡಸರು ಹೆಂಗಸರು ಮಕ್ಕಳು ಎಲ್ಲರೂ ಸುತ್ತಲೂ ನಿಂತು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ. ಇಂಥ ಪ್ರಣಯ ಎಂದೂ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ.

'ನೂರು ಹೆಜ್ಜೆ ದೂರದಿಂದ ಹೊಡೆಯೋಣವೇ ? ನಿಮಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯೇ?' ಎಂದ ಬಿಳಿ ಕೋತಿ.

ದಳಪತಿ ಒಂದು ಗಳಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ನೋಡಿದರು. ಆಮೇಲೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು. ಗುರಿ ತೀರಾ ಚಿಕ್ಕದು. ಅನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಹೊಯ್ಯಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಹೊಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕೌಶಲ ಎಷ್ಟು ಬೇಕೋ ಅದೃಷ್ಟವೂ ಅಷ್ಟೇ ಬೇಕು. ಅವರ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಬಿಲ್ಲುಬಾಣಗಳನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟರು. ಗುಂಪು ದೂರ ಸರಿಯಿತು. ತಮಟೆ ಸದ್ದು ಮಾಡಿದವು. ವಾತಾವರಣ ಉದ್ರೇಕ ತುಂಬಿ ಗಂಭೀರವಾಗಿತ್ತು. ತನ್ನ ಗಂಡನ ಗುರಿಕಾರತನವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ತನ್ನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಎಂಬುದು ದಳಪತಿಯ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಈಗ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಮೂರು ಬಾಣ !

ದಳಪತಿ ಒಳ್ಳೆ ಬಿಲ್ಲುಗಾರರು. ಹಾರಾಡುವ ಹಕ್ಕಿಗಳನ್ನು ದೂರದಿಂದ ಹೊಡೆದು ರೂಢಿಯಿತ್ತು. ಆದರೆ ಹಕ್ಕಿ ನೇರಾಗಿ ಹಾರುತ್ತದೆ. ಧ್ವಜಸ್ತಂಭದ ಕಡೆ ಹಾವಿನ ತಲೆಗೆ ಗುರಿಯಿಟ್ಟು ಹೊಡೆದರು ದಳಪತಿ. ಟಂಗ್ ! ಆ ಬಟ್ಟೆ ಹಾರಾಡಿ ಸ್ವಲ್ಪದರಲ್ಲಿ ಗುರಿ ತಪ್ಪಿಸಿತು. ಬಾಣ ಎಲ್ಲೋ ಹೋಗಿ ಬಿತ್ತು.

‘ನೀವು ಗಾಳಿ ಬೀಸುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಲಿಲ್ಲ’ ಎಂದ ಬಿಳೀ ಕೋತಿ ಬಹಳ ಉಲ್ಲಾಸವಾಗಿ ಇದ್ದ.

ಎರಡನೆಯ ಸಲ ದಳಪತಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅದೃಷ್ಟ. ಹಾವಿನ ಕತ್ತಿಗೆ ಅತೀ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ನೆಟ್ಟಿತು ಬಾಣ.

‘ಭೇಷ್ ! ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಬಾಣ ಇದೆ ನಿಮ್ಮದು’ ಎಂದ ಬಿಳಿ ಕೋತಿ. ಕಡೆಯ ಬಾಣ ಕಡೆಯಲ್ಲೇ ಹೋಯಿತು.

ಬಿಳೀ ಕೋತಿ ಮುಂದೆ ಬಂದ. ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಬಿಲ್ಲು ಅದನ್ನು ಆಟದ ಸಾಮಾನನ್ನು ಎತ್ತುವಂತೆ ಎತ್ತಿದ. ಚೀನೀ ದಳಪತಿಯ ಜೊತೆಗೆ ನಿಂತು ತನ್ನ ಕೌಶಲವನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯಿತಲ್ಲ ಎಂದು ಕಲ್ಲಿನಂತೆ ನಿಶ್ಚಲನಾಗಿ ನಿಂತ. ಹೆದೆಯೇರಿತ್ತು. ಯಾವ ಗಳಿಗೆಯಲ್ಲಾದರೂ ಬಾಣ ದಾರಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟೇತು. ತಲೆ ಓರೆಮಾಡಿದ. ಒಂದು ಗಳಿಗೆ ಅವನ ಪ್ರಾಣವೆಲ್ಲ ಗುರಿಯ ಮೇಲಿಟ್ಟ ಅವನ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲೇ ಇತ್ತು. ಆ ಪಟ್ಟಿ ಹಾರಾಡುವಂತೆ ಕಾಣಿಸಿತೋ ಇಲ್ಲವೋ ಒಂದು ಟಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಬಾಣಬಿಟ್ಟ ನೇರಾಗಿ ಹಾವಿನ ತಲೆಗೇ.

ಅವನ ಆಳುಗಳೆಲ್ಲ ಕೇಕೆಹಾಕಿದರು. ತಮ್ಮಟೆಯನ್ನು ಒಡೆದುಹೋಗುವ ಹಾಗೆ ಬಾರಿಸಿದ ತಮ್ಮಟೆಯವನು. ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೆಳಗಿಳಿಸಿ ನೋಡಿದರು. ಬಾಣಗಳಿಗೆ ಗುರುತುಮಾಡಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಜಗಳವಿರಲಿಲ್ಲ. ದಳಪತಿ ದುಃಖವನ್ನು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ನುಂಗಿದರು. ಅವರ ಹೆಂಡತಿ ಅತ್ತಳು. ನ್ಯಾಯವಾದ ಪಂದ್ಯ. ತೀರ್ಪನ್ನು ಒಪ್ಪಲೇಬೇಕು.

‘ಬಹಳ ಕೆಟ್ಟದು ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ನೀವು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗುರಿಯಿಟ್ಟಿರಿ’ ಎಂದ ಬಿಳೀ ಕೋತಿ.

ದಳಪತಿಯ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಎದೆ ಬಿರಿಯಿತು. ಗೋಳೋ ಎಂದು ಅತ್ತಳು. ಆ ಅಗಲಿಕೆ ದುಃಖಕರವಾಗಿತ್ತು. ದಳಪತಿ ಔಡುಕಚ್ಚಿ ತನ್ನ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ನುಂಗಿದರು, ತೋರಗೊಡಲಿಲ್ಲ.

ಗವಿಯ ಹೊರಗಡೆಯೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದರು ನಮ್ಮ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಹಿಂದಿರುವಾಗ ಒಯ್ಯಲು. ಬಿಳೀ ಕೋತಿ ಬಾಗಿಲಿನವರೆಗೂ ಬಂದ ನಮ್ಮ ಜೊತೆಗೆ, ದಳಪತಿಗೆ ಒಂದು ಪುರಾತನ ತಾಮ್ರದ ತಮಟೆಯನ್ನು ಕಾಣಿಕೆ ಕೊಟ್ಟ.

‘ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕಹಿಮಾಡಬೇಡಿ, ದಳಪತಿ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಭೇಟಿ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ನಿಮಗೆ ಸ್ವಾಗತ. ಆ ವೇಳೆಗೆ ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಮಗುವನ್ನು ಹಡೆಯದಿದ್ದರೆ ನಿಮಗೇ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತೇನೆ ಅವಳನ್ನು.’

ಮಾರನೆ ವರ್ಷ ಒಂದು ವಿಲಕ್ಷಣ ಸಂಗತಿ ನಡೆಯಿತು. ದಳಪತಿ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ನೋಡಲು ಮರಳಿ ಹೋದರು. ಆಕೆಗೆ ಒಂದು ಗಂಡುಮಗು ಆಗಿತ್ತು. ಕಾಡುಜನರಂತೆ ಉಡುಪು ಉಟ್ಟು ಸಂತೋಷವಾಗಿ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಮಗುವನ್ನು ಆಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಬಹಳ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಅವನನ್ನು ದಳಪತಿಗೆ ತೋರಿಸಿದಳು. ದಳಪತಿಗೆ ಅಚ್ಚರಿಯಾಯಿತು. ಸಹನೆ ಮೀರುತ್ತಿತ್ತು.

‘ಈಗಲೂ ನಿನ್ನನ್ನು ಕರೆದೊಯ್ಯಲು ಪಾಳೆಯಗಾರರನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಬಲ್ಲೆ ಎಂಬ ಭರವಸೆ ಇದೆ’ ಎಂದರು ದಳಪತಿ.

ಆಕೆ ದೃಢವಾಗಿದ್ದಳು. ‘ಇಲ್ಲ, ನೀವು ಹೋಗಿ. ನಾನು ಮಗುವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬರಲಾರೆ. ಹೆತ್ತತಾಯಿ.’

‘ಎಂದರೆ ಇಲ್ಲೆ ಇರುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುತ್ತೀಯಾ ? ಪಾಳೆಗಾರನ ಮೇಲೆ ಪ್ರೇಮವೇನು?’

‘ಅದೇನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಮಗುವಿನ ತಂದೆ ಆತ. ನೀವು ಹಿಂದಿರುಗಿ ಹೋಗಿ. ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಸುಖವಾಗಿ ಇದೇನೆ.’

ಹೆಂಡತಿಯ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿದ ದಳಪತಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಮುಗ್ಧರಿಸಿದರು. ಬಿಳೀ ಕೋತಿಯ ರೀತಿ ನೀತಿ ತಾನು ತಿಳಿದಷ್ಟು ಮೂರ್ಖತನದ್ದಲ್ಲ ಎಂದು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಆತನಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಬೇಕಾಯಿತು. ಬಿಳೀ ಕೋತಿ ತನ್ನನ್ನು ಸೋಲಿಸಿದ್ದ. ಮರುಮಾತಿಲ್ಲದಂದೆ ಏಕೆ ಎಂಬುದು ತನಗೆ ಗೊತ್ತು.

ಕಟ್ಟಕಡೆಯ ಈ ಅವಮಾನ ಅವರಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಪೆಟ್ಟು, ತಡೆಯಲಾರದದು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ದಳಪತಿಗೆ ಎದೆ ಒಡೆದುಹೋಯಿತು.

ಚುಂಗ್ ಷಾನನ ತೋಳ

ಈ ವಿಚಿತ್ರ ಸುಂದರ ಕಥೆಯನ್ನು ಬರೆದವನು ಸೂಂಗ್ ಮನೆತನದ ಹೆಸೆಲಿಯಾಂಗ್. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಮಿಂಗ್ ಮನೆತನದ ಮಾ ಚಾಂಗ್ಲಿಯ ಹೆಸರನ್ನು ಈ ಕಥೆಗಾರ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಹೆಸೆಯ ಬರಹವನ್ನು ಮಾ ತಿದ್ದಿರಬಹುದು. ಶೈಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಡಂಬರದ್ದು. ಹಳೆಯ ಕಾಲದ್ದು. ತೋಳವು ಸುಸಂಸ್ಕೃತ ಮನುಷ್ಯನ ಹಾಗೆ ಮಾತಾಡಿದಂತೆ ಬರೆದಿದೆ. ನಾನು ಅದನ್ನು ಅನುಕರಿಸಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮನುಷ್ಯರು ತಮಗೆ ಗೆಳೆಯರೂ ನಂಬಿಕೆಯ ಸೇವಕರೂ ಆದ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ತೋರುವ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಕಥೆಗಾರ ಟೀಕಿಸಿರುವ ಸ್ವತಂತ್ರ ರೀತಿಗಾಗಿ ಇದನ್ನು ಮನ್ನಿಸಬಹುದು.

ಬಹಳ ಆರ್ಭಟದಿಂದ ಒಂದು ದಿನ ಚೌ ಪಾಳೆಯಗಾರ ಚಾಂಗ್ ಷಾನ್ ಗುಡ್ಡಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಟೆಯಾಡಲು ಹೊರಟ. ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಟೆನಾಯಿಗಳ ಭಾರಿ ಗುಂಪು. ಆಯುಧಪ್ರಾಣಿಗಳಾದ ನುರಿತ ಬೇಟೆಗಾರರ ತಂಡ. ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪಳಗಿದ ಹದ್ದುಗಳು. ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲಿ ದಾರಿಗೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಒಂದು ತೋಳ ನಿಂತಿತ್ತು. ಸೋಜಿಗ! ಹಿಂಗಾಲಿನ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ಆ ಮೃಗ ಅರಚುತ್ತಿತ್ತು. ಎಲ್ಲರ ದೃಷ್ಟಿಗೂ ಬೀಳಬೇಕು ಎಂಬ ಹಾಗೆ. ಅಂತೂ ಸೊಗಸಾದ ಗುರಿ ಬಾಣಕ್ಕೆ. ಪಾಳೆಯಗಾರ ಬಾಣ ಬಿಟ್ಟ, ಮೃಗಕ್ಕೆ ಗಾಯವಾಯಿತು. ಅದು ಮರೆಯಾಗಿ ಹೊರಟುಹೋಯಿತು. ಬೇಟೆಗಾರರು ಅದನ್ನು ಬೆನ್ನಟ್ಟಿದರು. ಅವರ ಕೂಗು ನಾಯಿಗಳ ಬೊಗಳ ಕಾಡಿನಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಮಾರೊಳ್ಳಿತು. ದೂಳಿಯ ಮೋಡವೆ ಒಂದು ಎದ್ದಿತು, ಅದರ ಮರೆಯಲ್ಲಿ ಆ ತೋಳ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲವಾಯಿತು.

ಆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಶ್ರೀ ಟುಂಗ್ ಕ್ಲೋ ಒಂದು ಸೋಣಕಲು ಕತ್ತೆಯನ್ನೇರಿ ಚುಂಗ್ ಷಾನ್ ಕಡೆ ಹೊರಟಿದ್ದ. ಒಂದೆರಡು ಬಟ್ಟೆ, ಕೆಲವು ಪುಸ್ತಕ ಇದ್ದ ಚೀಲದ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಏನೂ ಅವನ ಬಳಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆತ ಒಬ್ಬ ಮೋತೆಸಂಧಿ. ಆ ಪಂಥದವರು ಅತ್ಯಂತ ತ್ಯಾಗಜೀವನದ ನಿಷ್ಠೆಗೆ, ಮಾನವಸೇವೆಗೆ ಹೆಸರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ವಿಶ್ವಪ್ರೇಮದ ಹೆಸರನ್ನು ಸಾರುತ್ತ ದೊರೆಗಳನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತರನ್ನು ಬಡಬಗ್ಗರನ್ನು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಏಕೈಕ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡುತ್ತ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ದಾರಿದ್ರ್ಯವ್ರತ ಹಿಡಿದು, ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ಇತರರ ಬಾಳನ್ನು ಹರ್ಷಗೊಳಿಸಲು ತಮ್ಮ ಬದುಕನ್ನೇ ತೊರೆಯುತ್ತಲೂ ಇದ್ದರು.

ಟುಂಗ್ ಕ್ಲೋ ಆ ಗದ್ದಲ ಗಡಿಬಿಡಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದ. ಆಮೇಲೆ ಗಾಯಗೊಂಡ ತೋಳವೂ ಅವನ ಕಡೆಗೇ ಬಂತು. ಬೇಟೆಗಾರರು ಅದನ್ನು ಬೆನ್ನಟ್ಟಿದ್ದರು. ಈ ಮೊತ್ತಸಂಧಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಆ ಪ್ರಾಣಿ ನೆರವು ಕೋರಿ ಗುರುಗುಟ್ಟಿತು. ಬಹಳ ದೈನ್ಯದಿಂದ ಟುಂಗ್ ಹೃದಯ ಕರುಣೆಯಿಂದ ಕರಗಿತು. ಪಾಪ, ಬಡಪ್ರಾಣಿಯ ಬೆನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಾಣ ನೆಟ್ಟಿತು.

‘ಹೆದರಬೇಡ, ನಾನು ಆ ಬಾಣವನ್ನು ಕಿತ್ತು ತೆಗೆಯುತ್ತೇನೆ’ ಎಂದ.

‘ನೀನೇನೂ ಮೊತ್ತಸಂಧಿ, ಒಳ್ಳೆಯವನು. ಆದರೆ ಬೇಟೆಗಾರರು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೊರಟುಹೋಗುವವರೆಗೆ ನಿನ್ನ ಚೀಲದಲ್ಲಿ ಅವಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿದರೆ ನಿನಗೆ ಆಮರಣಾಂತವೂ ಕೃತಜ್ಞನಾಗಿರುತ್ತೇನೆ’ ಎಂದಿತು ತೋಳ.

‘ಅಯ್ಯೋ ಬಡಪ್ರಾಣಿ, ಏಕೆ ಇಂಥ ವಿಪತ್ತಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡೆ ? ನಿನಗೆ ವಿವೇಕ ಕಡಿಮೆ. ಇರಲಿ, ಈಗ ಚೀಲದೊಳಕ್ಕೆ ಹೋಗು. ಬೇಗ, ಕೃತಜ್ಞತೆಯ ಮಾತು ಇರಲಿ. ನನ್ನ ಕೈಲಾದ ಸಹಾಯಮಾಡುತ್ತೇನೆ.’

ಚೀಲದಲ್ಲಿದ್ದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಆ ತೋಳವನ್ನು ತುರುಕಿದ ಮೊತ್ತಸಂಧಿ. ತೋಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಲಿತದ್ದು. ಚೀಲ ಚಿಕ್ಕದು. ತಲೆ ತೂರಿದರೆ ಹಿಂಗಾಲು, ಬಾಲ ಹೊರಗಡೆ. ಬಾಲವನ್ನು ಮೊದಲು ತೂರಿಸಿದರೆ ಮುಂಗಾಲು, ತಲೆ ಹೊರಗಡೆ. ಬಲವಂತವಾಗಿ ತಲೆ ತುರುಕಿದರೆ ಕತ್ತೇ ಮುರಿಯುವ ಹಾಗಿತ್ತು. ಹಲವು ಸಲ ಮತ್ತೆಮತ್ತೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ ಟುಂಗ್ ಕ್ಲೋ ಏನೂ ಫಲವಾಗಲಿಲ್ಲ.

‘ಬೇಗ ಬೇಗ ! ಬೇಟೆಗಾರರು ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನನ್ನು ಹಿಂಗಟ್ಟು ಮುಂಗಟ್ಟು ಕಟ್ಟಿಬಿಡು’ ಎಂದಿತು ತೋಳ.

ತೋಳ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಮುದುರಿ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡಿತು. ತನ್ನ ಕಾಲನ್ನೂ ಮೈಯನ್ನೂ ಬಿಗಿದು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಬಹಳ ಒತ್ತಿ ಅದುಮಿ ಕಟ್ಟಕಡೆಗೆ ಚುಂಗ್ ಕ್ಲೋ ಅದನ್ನು ಬಿಗಿದು ಕಟ್ಟಿ ಮೂಟೆಮಾಡಿ ಚೀಲಕೊಳಕ್ಕೆ ತುರುಕಿ, ಆ ಚೀಲವನ್ನು ಕತ್ತೆಯ ಮೇಲೆ ಹೇರಿದ. ಚೀಲದಿಂದ ರಕ್ತ ತೊಟ್ಟಿಡುತ್ತಿತ್ತು. ನೋಡಿ ಗಾಬರಿಯಾದ ಟುಂಗ್ ಕ್ಲೋ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಬೇರೆ ರಕ್ತ ಸೋರಿತ್ತು ತೋಳ ಬರುವಾಗ. ಟುಂಗ್ ಕ್ಲೋ ಕೈಗಳಿಗೂ ನೆತ್ತರು ಆಗಿತ್ತು. ಆ ಕಲೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಅಳಿಸಿ ಕತ್ತೆಯನ್ನು ಹಿಮ್ಮುಖವಾಗಿ ತಿರುಗಿಸಿದ, ಚೀಲ ಆದಷ್ಟು ಕಾಣದಿರಲಿ ಎಂತ.

ಬೇಟೆಯ ಗುಂಪು ಬಂದಾಗ ತೋಳವನ್ನು ನೋಡಿದೆಯಾ ಎಂದು ಕೇಳಿದ ಪಾಳೆಯಗಾರ.

ದಾರಿಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಶಾಂತವಾಗಿ 'ಇಲ್ಲ' ಎಂದ ಟುಂಗ್ ಕ್ಷೋ 'ತೋಳ ಜಾಣಮೃಗ. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದೀತೆ ? ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೋ ಅವಿತುಕೊಂಡಿರಬೇಕು.'

ಪಾಳೆಯಗಾರ ಗುರುಗುಟ್ಟಿದ. ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ಕತ್ತಿಯನ್ನು ಝಳಪಿಸುತ್ತ 'ಆ ಮೃಗಕ್ಕೆ ಯಾರಾದರೂ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನೆರವಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ತಪ್ಪಿದ್ದಲ್ಲ' ಎಂದ.

ಟುಂಗ್ ಕ್ಷೋ ಶಾಂತವಾಗಿ ತನ್ನ ಕತ್ತೆ ಏರಿ ಆ ಪಾಳೆಯಗಾರನನ್ನು ಬೀಳ್ಕೊಟ್ಟು ಕೈಯಾಡಿಸಿದ. 'ನನ್ನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದರೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಶುಭವಾಗಲಿ' ಎಂದ.

ಬೇಟೆಗಾರರ ಕುದುರೆಗಳ ಕಾಲಿನ ಸಪ್ಪಳ ದೂರದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿಹೋದುದನ್ನು ಕೇಳಿ ತೋಳವು ಕೂಗಿತು - 'ಬೇಗ ಚೀಲದಿಂದ ಹೊರಗೆ ತೆಗೆ, ಉಸಿರು ಕಟ್ಟುತ್ತಿದೆ ನನಗೆ.'

ಮೊತ್ತೆಸಂಧಿ ಕೂಡಲೆ ಇಳಿದು ತೋಳವನ್ನು ಚೀಲದಿಂದ ಹೊರಸೆಳೆದ. ಅದರ ಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿ, ಗಾಯವನ್ನು ಮೆದುವಾಗಿ ಸವರಿ 'ಇನ್ನೂ ನೋವು ಇದೆಯೆ ? ನಾನಂತೂ ಗಾಬರಿಯಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದೆ' ಎಂದ.

'ನೋವು ಇಲ್ಲ. ಬಲವಾದ ಗಾಯವಲ್ಲ, ಪರಚುಗಾಯ. ನನ್ನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಉಪಕಾರ ಮಾಡಬೇಕಲ್ಲ.'

ಸಂತೋಷವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ನನ್ನ ಕೈಲಾದ್ದನ್ನು. ನಾವು ಮೊತ್ತೆ ಸಂಧಿಗಳು ಪ್ರೇಮವೊಂದೇ ಲೋಕವನ್ನು ಕಾಪಾಡಬಲ್ಲದ್ದು. ನಿನಗೆ ಏನಾಗಬೇಕು ಹೇಳು.'

ಓರಗಣ್ಣಿನಿಂದ ಅವನನ್ನು ನೋಡುತ್ತ 'ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಹಸಿವು, ಬಳಲಿಕೆ ಆಗಿದೆ' ಎಂದಿತು ತೋಳ.

'ಹೌದೆ ?'

'ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನನ್ನ ಪ್ರಾಣ ಉಳಿಸಬಲ್ಲೆ. ನಾನು ಮೂರು ದಿನವಾಯಿತು ಏನೂ ತಿನ್ನದೆ. ಇವತ್ತು ರಾತ್ರಿ ಹಸಿವಿನಿಂದ ಸಾಯುವುದು ಖಂಡಿತ. ಆಗ ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಬದುಕಿಸಿದ್ದು ವ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ನಿನ್ನನ್ನು ತಿನ್ನಗೊಡಬಾರದೇ ? ಸ್ವಲ್ಪ ಆತ್ಮತ್ಯಾಗ, ಅಷ್ಟೇ. ನಾನೇನು ಬಹಳ ಕೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲವೇ ?'

ತೋಳ ಬಾಯನ್ನು ಅಗಲವಾಗಿ ತೆರೆದು ಅವನ ಮೇಲೆ ನೆಗೆಯಿತು. ಟುಂಗ್ ಕ್ಷೋ ಬೆದರಿ ಕತ್ತೆಯ ಇನ್ನೊಂದು ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಟಣ್ಣನೆ ಜಿಗಿದ.

'ಉಂಟೇ ? ನೀನು ನನಗೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡಬಹುದೇ ?' ಎಂದು ಬೇಡಿದ.

'ಯಾಕೆ ಕೂಡದು ?'

‘ಕೂಡದು, ಈಗಲೇ ನಾನು ನಿನ್ನ ಪ್ರಾಣ ಉಳಿಸಿದೆ.’

ಕತ್ತೆಯ ಸುತ್ತಲೂ ಇಬ್ಬರೂ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಒಬ್ಬರು ಅಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ತಿರುಗಿದರು. ಅತ್ತಕಡೆಯಿಂದ ಮೋತ್ಸೆಸಂಧಿ ತೋಳಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದ. ‘ಸ್ವಲ್ಪ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಇರು. ಇದನ್ನು ನಾವು ಬಲಾಬಲಗಳಿಂದ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದರೆ ಲಾಭವಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನದು ಸರಿ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಸೀಳಿಹಾಕಿದರೂ ಅಷ್ಟೇ. ಆದರೆ ನಿನ್ನ ಅಂತಃಕರಣಕ್ಕೆ ನೋವು ಆಗದೇ? ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ತಿನ್ನುವಾಗ ನೀನು ಮಾಡಿದ್ದು ಸರಿ ಎನಿಸಬೇಡವೇ ನಿನಗೇ?’

‘ಹೌದು ನನಗೆ ಹಸಿವಾಗಿದೆ. ಈ ತನಕ -ವಾದ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ’ ತೋಳ ಗುರುಗುಟ್ಟಿತು.

‘ಹಾಗಾದರೆ ಈ ಜಗಳವನ್ನು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಇಬ್ಬರೂ ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಹೋಗೋಣ. ನಮ್ಮ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ಮೂರು ಜನ ಹಿರಿಯರನ್ನು ಕೇಳೋಣ. ನಾನು ನಿನ್ನ ಪ್ರಾಣ ಉಳಿಸಿದೇನಲ್ಲ, ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ತಿನ್ನಬಹುದೇ?’

‘ಆಗಲಿ. ಆದರೆ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಉದ್ದುದ್ದ ಮಾತು ಬೇಡ. ದೇವರು ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡಿರುವುದು ತೋಳಗಳು ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ. ನನಗೆ ಮನದಟ್ಟಾಗಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಜಾತಿಗಿಂತ ನಮ್ಮದು ಎಷ್ಟೋ ಉತ್ತಮ. ಗುಣಿಸಲಿಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲ. ನೀವು ಆತ್ಮರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾರಿರಿ. ಬಹಳ ಅಧಮರಾಗಿದೀರಿ.’

ಇಬ್ಬರೂ ಕಲೆತು ಹೊರಟರು. ಕತ್ತಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ.

‘ನನಗೆ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಿ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ತಡೆಯಲಾರೆ. ಈ ವೃಕ್ಷರಾಜನನ್ನು ಕೇಳೋಣ’ ಎಂದು ದಾರಿಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದ ಮರದ ಬುಡವನ್ನು ತೋರಿಸಿತು ತೋಳ.

‘ಅದು ಬರೀ ಮರದ ಬುಡ ಅದಕ್ಕೇನು ಗೊತ್ತು?’

‘ಕೇಳು ಅದು ಹೇಳುತ್ತದೆ.’

ಮೋತ್ಸೆಸಂಧಿ ಆ ಪುರಾತನ ವೃಕ್ಷಕ್ಕೆ ತಲೆಬಾಗಿದ. ತನ್ನ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಅಪಾಯ ಬಂದಿದ್ದರೂ ತಾನು ತೋಳದ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಾಪಾಡಿದನೋ ಹೇಳಿದ. ‘ನೀನೆ ಹೇಳು ಇದು ಸರಿಯೇ? ಈ ತೋಳ ನನ್ನನ್ನು ತಿನ್ನುವುದು ಕೃತಜ್ಞತೆಯೇ?’

ಆ ಮರದೊಳಗಿನಿಂದ ದೊಡ್ಡ ಧ್ವನಿಯೊಂದು ಕೇಳಿಸಿತು. ‘ಮಹಾಶಯ ನೀನು ಹೇಳುವುದು ತಿಳಿಯಿತು. ಕೃತಜ್ಞತೆಯ ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೀಯೆ. ನನ್ನ ಕಥೆ ಕೇಳು ಸ್ವಲ್ಪ. ನಾನು ಕಿತ್ತಳೆ ಮರ. ತೋಟಗಾರ ನನ್ನನ್ನು ನೆಟ್ಟಾಗ ಬರೀ ಬೀಜ ಆಗಿದ್ದೆ. ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಗಿಡವಾಗಿ ಹೂ ಬಿಟ್ಟೆ, ಮೂರು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಹಣ್ಣು ಬಿಟ್ಟೆ. ಐದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಬುಡ ತೋಳಿನ ಗಾತ್ರ ಆಯಿತು. ಹತ್ತು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮಗುವಿನ

ಹೊಟ್ಟಿಯ ದಪ್ಪ ಈಗ ನನಗೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷ. ಜೀವಮಾನವೆಲ್ಲ ತೋಟಗಾರರಿಗೂ ಅವರ ಮನೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಹಣ್ಣು ಕೊಟ್ಟು ತಿನ್ನಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅವನ ಗೆಳೆಯರೂ ತಿಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಹಣ್ಣನ್ನು ಪೇಟಿಯಲ್ಲಿ ಮಾರಿ ದುಡ್ಡು ಮಾಡಿದಾನೆ, ಈಗ ನಾನು ಮುದಿಯಾದೆ, ಹಣ್ಣು ಬಿಡಲಾರೆ. ನನ್ನ ಎಲೆಯನ್ನು ಹರಿದ. ಕೊಂಬೆಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿದ, ಕೊಂಬೆಗಳನ್ನು ಕಡಿದ. ಉರವಲಿಗಾಗಿ ನನ್ನ ಅಂಗಾಂಗಗಳನ್ನು ಛೇದಿಸಿದ. ಅಷ್ಟಕ್ಕೂ ತೃಪ್ತಿಯಿಲ್ಲ. ಈಗ ಉಳಿದದ್ದನ್ನೂ ಮಾರುತ್ತಾರಂತೆ, ಗರಗಸ ಹಿಡಿದು ಉಳಿಯನ್ನು ಕೆತ್ತಲಿಕ್ಕೆ. ಇದು ನೋಡು, ಬಾಳು. ಹೀಗಿರುವಾಗ ತೋಳ ಏಕೆ ನಿನ್ನನ್ನು ತಿನ್ನಬಾರದು ?

ತೋಳಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಹರ್ಷವಾಯಿತು. 'ಎಂಥ ವಿವೇಕದ ಮಾತು' ಎನ್ನುತ್ತ ಟುಂಗ್ ಕ್ಲೋನ ಮೇಲೆ ಹಾರಲು ಹೋಯಿತು.

'ಒಂದು ಗಳಿಗೆ ನಿಧಾನಿಸು. ಇನ್ನೂ ಇಬ್ಬರನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಲ್ಲ.'

'ಆಗಲಿ, ಅಂತೂ ನೀನು ಮೊದಲಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಗಮಗಮ ಆಗಿದೀಯೇ' ಎಂದಿತು ತೋಳ. ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ಹೋಗುವುದರೊಳಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಮ್ಮೆ ನಿಂತಿತ್ತು ಬೇಲಿಯ ಬಳಿ, ಲೋಕವೇ ಬೇಡದಿದ್ದಂತೆ, ಬಾಳೇ ಬೇಸರವಾಗಿದ್ದಂತೆ.

'ಇದನ್ನು ಕೇಳು. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅನುಭವ ಆಗಿರಬೇಕು ಇದಕ್ಕೆ' ಎಂದಿತು ತೋಳ.

ಮೊತ್ತೆಸಂಧಿ ತನ್ನ ಕಥೆಯನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಹೇಳಿ ನ್ಯಾಯವಾದ ತೀರ್ಪು ಕೊಡು ಎಂದ. ಎಮ್ಮೆ ಇವನನ್ನು ದಿಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡಿತು ನಿಧಾನವಾಗಿ. ಸ್ವಲ್ಪ ತಿರಸ್ಕಾರಪೂರ್ವಕ ಎನಿಸಿತು ಟುಂಗ್ ಕ್ಲೋಗ್ಗೆ. ಆ ಪ್ರಾಣಿ ಒಂದು ಗಳಿಗೆ ಯೋಚಿಸಿ ನಾಲಗೆಯನ್ನು ನೆಕ್ಕುತ್ತ ಹೇಳಿತು - 'ಆ ಕಿತ್ತಳೆ ಮರದ ಬುಡ ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿ. ನನ್ನನ್ನು ನೋಡು. ಮುದಿಯಾಗಿ ಬಡಕಲಾಗಿ ಸಾಯಲಾಗಿದೆನೆ. ಹರೆಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಬೇಕಿತ್ತು. ಒಬ್ಬ ರೈತ ನನ್ನನ್ನು ಸಂತೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಂಡ. ತನ್ನ ಹೊಲ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ದುಡಿಸಿದ. ಉಳಿದ ಎಮ್ಮೆ ಹಸುಗಳೆಲ್ಲ ಮುದಿಯಾಗಿದ್ದವು. ನಾನೇ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದೆ.

ಈ ಎಮ್ಮೆ ನನಗೆ ಬಹಳ ಇಷ್ಟ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದ ರೈತ. ಊರಿಗೆ ಹೊರಟರೆ ಸಾಮಾನನ್ನು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಹೇರುತ್ತಿದ್ದ. ಹೊಸ ಬಂಜರು ಹೊಲವನ್ನು ಉಳಲು ನಾನು. ಅದನ್ನು ಪಾಕಮಾಡಿದೆ. ಸಸಿ ನೆಡುವಾಗ ಕೆಸರು ತುಳಿಯುವುದು ನನ್ನ ಕೆಲಸ. ಸುಗ್ಗಿಯಲ್ಲಿ ಕಣ ತುಳಿಯಬೇಕು. ಮೈ ಕದಿಯದೆ ಇಬ್ಬರೂ ಮೂವರ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾನು ಒಂದೇ ಮಾಡಿದೆ. ನನ್ನ ದುಡಿತದಿಂದ ರೈತನಿಗೆ ಸುಖವಾಯಿತು. ಅವನ ಅನ್ನ ಬಟ್ಟೆ, ಕಂದಾಯಕ್ಕೆ ಕಾಸು, ಎಲ್ಲವೂ ನನ್ನ ದುಡಿತದಿಂದಲೇ. ಈಗ ಒಂದು ಹೊಸ ಕಣಜ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಮಗಳಿಗೆ ಮದುವೆಯಾಯಿತು. ಮಕ್ಕಳು

ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳ ನಡುವೆ ಭಾರಿ ಜಮೀನುದಾರನ ಹಾಗೆ ಹಾಯಾಗಿ ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ನಾನು ಮೊದಲು ಬಂದಾಗ ಅವನ ಮನೆಯನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆಗ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬರೀ ಮಣ್ಣಿನ ಪಾತ್ರೆ. ಈಗ ಜಾಡಿಜಾಡಿ ತುಂಬಿದಾನೆ ಉಗ್ರಾಣದಲ್ಲಿ. ನಾನು ಈ ರೈತನಿಗೆ ಮಾಡದುದನ್ನು ನೀನು ಏನು ಮಾಡಿದೀಯೆ ತೋಳಕ್ಕೆ ? ಈಗ ಅವನ ಹೆಂಡತಿಗೆ ನಾನು ನಿಷ್ಠೆಯೋಜಕ ಪ್ರಾಣಿ. ಮುದಿಯಾದೆನಲ್ಲ. ಎಲ್ಲದರೂ ತಿರುಗಲಿ, ಬಯಲಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರಲಿ ಗಾಳಿಗೆ ಮಳೆಗೆ ಎಂದು ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾಳೆ. ಈ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದೇನೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಿಸಿಲು ಕಾಯಿಸಲು. ರಾತ್ರಿಯಾದರೆ ಯಾರೂ ಜೊತೆಯಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮುಪ್ಪು ಬರುತ್ತದೆ. ಬರಲಿ, ಆದರೆ ಮೊನ್ನೆ ರೈತನ ಹೆಂಡತಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಳು, 'ಕಟುಕನಿಗೆ ಕೊಡೋಣ. ಮಾಂಸವನ್ನು ತೆಗೆದಿಡಬಹುದು, ತೋಗಲನ್ನು ಹದಮಾಡಿಸಬಹುದು, ಕೊಂಬು ಗೊರಸುಗಳಿಂದ ಸಾಮಾನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು' ಎಂತ. ಇದು ಬಾಳು! ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆ ಇದೆಯೇ? ತೋಳ ನಿನ್ನನ್ನು ಏಕೆ ತಿನ್ನಬಾರದೋ ಒಂದೂ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ.'

ತೋಳ ಹಲ್ಲು ಮಸೆಯಿತು. 'ತಡೆ, ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ನಿಧಾನವಾಗಿದೀಯೆ. ಇನ್ನೊಬ್ಬರನ್ನು ಕೇಳೋಣ' ಎಂದ ಟುಂಗ್ ಕೋಳಿ.

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮುದುಕ ಬಂದ, ಒಂದು ಕೋಲನ್ನು ಊರಿಕೊಂಡು. ಉದ್ದನೆ ಬಿಳಿ ಗಡ್ಡವಿತ್ತು. ಸಾಧುವಿನ ಹಾಗೆ ಇದ್ದ. ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯಪ್ರಾಣಿ ಕಂಡನಲ್ಲ ಎಂದು ಟುಂಗ್ ಕೋಳಿಗೆ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಓಡಿದ. ತಮ್ಮ ಜಗಳವನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲು ಬೇಡಿದ. 'ಮಾವ, ನೀವು ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದರೆ ನನ್ನ ಪ್ರಾಣ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ' ಎಂದ.

ಮುದುಕ ಕಥೆಯನ್ನೆಲ್ಲ ಕೇಳಿದ. 'ಎಂಥ ಕೃತಘ್ನತೆ !' ಎನ್ನುತ್ತ ಆ ಸಾಧು ಕೆಂಗಣ್ಣಿನಿಂದ ತೋಳವನ್ನು ದುರದುರ ನೋಡಿದ. 'ಕೃತಘ್ನರಿಗೆ ಮುಖನಲ್ಲಿ ಕೃತಜ್ಞ ಮಕ್ಕಳು ಆಗುತ್ತಾರೆ, ಗೊತ್ತೆ ? ನೀನು ಎಷ್ಟೊ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ನಿನಗೆ ದಯೆ ತೋರದ ನಿಷ್ಠುರ ಮಗ ಹುಟ್ಟುತ್ತಾನೆ. ಹೊರಟುಹೋಗು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕೊಂದುಬಿಡುತ್ತೇನೆ' ಎಂದ.

'ನೀವು ನನ್ನ ಕಥೆಯನ್ನು ಕೇಳಲೇ ಇಲ್ಲವಲ್ಲ, ದಯೆಯಿಟ್ಟು ಕೇಳಿ. ಈ ಮೊತ್ತಸಂಧಿ ನನ್ನನ್ನು ಹಿಂಗಟ್ಟುಮುಂಗಟ್ಟು ಬಿಗಿದು ಕಟ್ಟಿಬಿಟ್ಟು, ನನಗೆ ಉಸಿರಾಡುವುದೇ ಕಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು. ಸಾಯುತ್ತೇನೆ ಎನಿಸಿತು, ಆ ಚೀಲದಲ್ಲಿ. ನನಗೆ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟವಾಗಿತ್ತೋ ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ' ಎಂದಿತು ತೋಳ.

'ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಮೊತ್ತಸಂಧಿಯದೂ ತಪ್ಪೇ' ಎಂದ ಸಾಧು. ಮತ್ತೆ ತರ್ಕ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು ಮೊದಲಿನಿಂದ.

‘ಯಾರ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಲಿ ? ನೀನು ತೋಳವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತೀ. ತನಗೆ ನೋವಾಯಿತು ಎನ್ನುತ್ತಿದೆ ತೋಳ. ಯಾರದು ಸರಿಯೋ ಹೇಳಲು, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಬೇಕು. ಆ ಚೀಲದಲ್ಲಿ ನಿನಗೆ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟವಾಯಿತೋ ನೋಡಬೇಕು.’

‘ನೋಡಿ’ ಎನ್ನುತ್ತ ತೋಳ ಮತ್ತೆ ಬಿಗಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಟುಂಗ್ ಕ್ಲೋ ಅದನ್ನು ಚೀಲದೊಳಕ್ಕೆ ತುರುಕಿದ.

‘ಚೂಪಾದ ಚೂರಿ ಇದೆಯೆ ?’ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದ ಸಾಧು.

ಬೆರಗಾಗಿ ಟುಂಗ್ ಕ್ಲೋ ‘ಹೂಂ’ ಎಂದ.

‘ಸರಿ ಹಾಗಾದರೆ.’

‘ತೋಳವನ್ನು ಕೊಲ್ಲಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತೀರಾ ?’

‘ನಿನ್ನ ಇಷ್ಟು ಕೊಲ್ಲಾದರೂ ಕೊಲ್ಲು, ಅದರಿಂದ ಕೊಲ್ಲಿಸಿಯಾದರೂ ಕೊಲ್ಲಿಸಿಕೊ, ಎಂಥ ತಿಳಿಗೇಡಿ ಸತ್ಯವಂತನಯ್ಯ ನೀನು !’

ಸಾಧು ನಗುತ್ತ ಚೀಲದಲ್ಲಿದ್ದ ತೋಳವನ್ನು ಚೂರಿಯಿಂದ ತಿವಿಯಲು ಮೊತ್ತೆಸಂಧಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡಿದ.

ಜಗಳ ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು.

ಮೂವರು ಕುರುಡರು

‘ಒಂದು ಮಾತು ..... ನಿಮ್ಮನ್ನೇ ಸ್ವಾಮಿ’ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಸಾಕಗಾಮಿಯ ಬೆನ್ನು ಸೀಳಿದಂತಾಯಿತು. ಯಾವುದೋ ಧ್ವನಿ ನೆನಪಾಗಿ ತನಗೆ ಬೇಸರವಾದಂತೆ ಏನಲ್ಲ. ಬೆಟ್ಟದ ಕಡೆಯಿಂದಲೇ ಅವರು ತನ್ನ ಕಡೆಗೆ ಇಳಿದು ಬರುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದ. ಯೇತನುಯಾದ ಕಡೆಯಿಂದ ಒಮ್ಮೆ ತೇಲುತ್ತ, ಒಮ್ಮೆ ಮುಳುಗುತ್ತ, ಒಮ್ಮೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು, ಮತ್ತೆ ಮರೆಯಾಗಿ, ಬೆಟ್ಟದ ಇಳಿಜಾರಿನಲ್ಲಿ ಅರ್ಧದವರೆಗೆ ಮೆಟ್ಟಲುಮೆಟ್ಟಲಾಗಿ ಕವಿದು ಕದಲದೆ ನಿಂತಿದ್ದ ಮಂಜಿನಲ್ಲಿ ಸಾಗಿಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ಕಾಲಿನ ಸಪ್ಪಳ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಕೇಳಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ತನ್ನನ್ನು ದಾಟಿಹೋದಾಗ ಅವರ ಧ್ವನಿಯು ಕೇಳಿಸಲಿಲ್ಲ ಸರಿಯಾಗಿ.

ಅವರು ಯಾರೋ ತನಗೇನು ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ತಾನು ಮುಂದೆ ಸಾಗುವ ಮೊದಲು ಏನೋ ಒಂದು ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎನಿಸಿತ್ತು. ಅವರು ತನ್ನನ್ನು ಕೂಗುತ್ತಾರೆ, ಕೂಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೇಗೋ ಅಂತೂ ಒಂದು ಧ್ವನಿ ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ತನಗೆ ದೃಢವಾಗಿ ಅನಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ದಾರಿ ನಡೆಯುವಾಗ ಒಂದು ಡೊಂಬ ಕಾಗೆಯು ಕೂಗೋ ನೀರುಹಕ್ಕಿಯ ಹಾಗೆ ಕೇಳಿಸಿದರೆ ಒಬ್ಬನೇ ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ತನ್ನನ್ನೇ ಅದು ಕರೆಯುತ್ತೇನೋ, ಇಲ್ಲವೇನೋ ಎಂದು ಸಂಶಯಗ್ರಸ್ಥನಾಗುವಂತೆ. ಆದರೆ ಸಾಕಗಾಮಿಗೆನೋ ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಅನಿಷ್ಟ ಅಮಂಗಲದ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಮೂವರು ಕುರುಡರು ಒಬ್ಬರ ಹಿಂದೆ ಒಬ್ಬರು. ಮಧ್ಯೆ ಒಬ್ಬ ಹೆಂಗಸು. ಮಧ್ಯವಯಸ್ಸು ಇರಬಹುದು. ಗಂಟಲ ಮೇಲೆ ಬೆಳ್ಳಗೆ. ತಲೆಗೂದಲು ದಟ್ಟ, ತೆಳ್ಳನೆ ಹೆಗಲು, ಕೈ ಮುದುರಿಕೊಂಡು ಎದೆಯ ಮೇಲೆ ಜೋಡಿಸಿದ್ದಳು.

ಇನ್ನೊಬ್ಬ ತೆಳ್ಳನೆ ಮನುಷ್ಯ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಎತ್ತರ. ಆ ಹೆಂಗಸಿನ ಕೂದಲಿನ ನೆರಳಲ್ಲಿ ಅವಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವವನಂತೆ ಅವಳನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕಚ್ಚಿಕೊಂಡಿದ್ದ. ಸಾಕಗಾಮಿಗೆ ಯಾರೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಆ ಮೂರನೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿ ಉಳಿದವರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅಸ್ಪಷ್ಟ.

ಆದರೂ ಈ ಛಾಯಾ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ತನ್ನ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತಡೆಯಾಯಿತು ಎಂದು ಸಾಕಗಾಮಿ ಬಲ್ಲ.

“ನನ್ನನ್ನು ಮಾತಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೀಯಾ?” ಸಾಕಗಾಮಿ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ

ನೋಡಿದ. ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಚಳಿಗಾಳಿ ಸೋಕಿದಂತೆ ಅವನ ಹೆಗಲು ಮುದುರಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಬೊಗಕುವ ನಾಯಿಯನ್ನು ಶಪಿಸುವ ಹಾಗೆ ಇತ್ತು ಅವನ ಉತ್ತರ.

‘ಹೌದು, ನಿನ್ನನ್ನೇ?’ ಧ್ವನಿ ಬಹಳ ಮಂದವಾಗಿತ್ತು. ಮಾತಾಡಿದವನು ಹಿಂದಿದ್ದ ತೆಳ್ಳನೆ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಸಾಕಾಗಾಮಿ ಗುಡ್ಡದ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದ್ದ. ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಐದು ಹೆಜ್ಜೆ ದೂರದಲ್ಲಿ ಮಾತಾಡುತ್ತ ಆ ಮನುಷ್ಯ ಎದೆ ನೆಟ್ಟಗೆ ಮಾಡಿದ. ಕೈಯಲ್ಲಿನ ಕೋಲು ದೋಣಿ ನಡೆಸುವ ಹುಚ್ಚನಂತೆ, ಅದೇ ರೀತಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದ. ಸುತ್ತಲಿನ ಮಂಜಿನಲ್ಲೆ ದಾರಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವವನಂತೆ.

ಉಳಿದ ಇಬ್ಬರು-ಮುಂದಿನ ಉದ್ದತಲೆ ಜಪಾನಿ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಾಚಿದ ಕೂದಲು (ಯಾವ ರೀತಿ ಎಂಬುದು ಸಾಕಾಗಾಮಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ) ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ವೇಷ ಹಾಕುವವರ ಕೂದಲಿನ ಟೋಪಿಯ ಹಾಗೆ ಇತ್ತು-ಕೆಳಗೆ ನಿಂತಿದ್ದರು ತಮ್ಮ ಸಂಗಾತಿಯ ಕಡೆಗೆ ಬೆನ್ನು ಮಾಡಿ.

ಸಾಕಾಗಾಮಿ ನಿಂತಲ್ಲೇ ತಿರುಗಿದ ಅವರನ್ನು ನೋಡಲು.

‘ಏನಾಗಬೇಕು ನಿನಗೆ?’

‘ನಿನ್ನ ಸಂಗಡ ಮಾತಾಡಬೇಕು.’ ತನ್ನ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ನಂಬಿಕೆಯೋ ಅಥವಾ ಉಸಿರೇ ಇರಲಿಲ್ಲವೋ, ಅಂತೂ ಆ ನಿಸಾನ ಆ ನಡು ಚಳಿಗಾಲದ ಸರಿಹೊತ್ತು ರಾತ್ರಿಯ ಚಳಿಯಲ್ಲಿ ಸರಿಕಾಣಲಿಲ್ಲ.

೨

ಇವನೋ ಅವನೋ?

ಆ ಮಂಜಿನಲ್ಲೇ ತನ್ನ ಕಡೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಟ್ಟಾಗ ಇಬ್ಬರೂ ಸಮಾಧಿ ಅಗೆಯುವವರ ಹಾಗೆ ಇದ್ದರು. ಒಬ್ಬ ಎತ್ತರ. ಒಬ್ಬ ಗಿಡ್ಡ. ಯಾವುದೋ ಸಮಾಧಿಯ ಮೇಲಿನಿಂದ ಚಳಿಗಾಲದ ಕುಳಿರುಗಾಳಿ ಬೀಸಿ ತಂದಂತಿತ್ತು ಅವರನ್ನು. ಒಣಗಿ ಬೆಳ್ಳಗಾದ ಹುಲ್ಲು ಸತ್ತರೂ ನೆಲವನ್ನು ಕಚ್ಚಿಕೊಂಡಂತೆ ಇದ್ದರು. ಕಣ್ಣು ಬಿಟ್ಟು ನೋಡಿದ. ಆ ನಿರ್ಜನ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ದಾರಿ ತಡಕಾಡುತ್ತ ಮುನಾಸೀನೆ ತಪ್ಪಲಿನ ಗವಿಗಳಲ್ಲಿ ದಾರಿ ಹುಡುಕುವವರಂತೆ ಸಾಗಿದ್ದ ಆ ಮೂವರೂ ಕುರುಡರು. ಮೈ ಕೈ ನೀವಿ ಹೊಟ್ಟೆ ಹೊರೆಯುವವರು. ಒಟ್ಟಾಗಿ ಹೊರಟಿದ್ದರು. ಜನವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸೊಳ್ಳೆಯ ಗಾನದಂತೆ ತಮ್ಮ ಕೊಳಲನ್ನು ಕೀರಲಾಗಿ ಸ್ವರವೇರಿಸಿ ಊದಿ ತಮ್ಮ ಬರವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಕಸಬಿನ ಲಕ್ಷಣ ಅದು. ಯಾವುದಾದರೂ ಬಡಗುಡಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಮರೆಯಾಗು. ನೋಡಿ, ಅವರ ಧ್ವನಿ ಮೆದುವಾಯಿತು.

‘ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾದ್ದು ಹೆಚ್ಚು ಇಲ್ಲ. ನೀನು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೀಯೋ ಹೇಳಲಾ? ಎಲ್ಲಿಗೆ? ಎಲ್ಲಿಗೆ?’ ಮೂಗಿನಿಂದ ಹೊರಟ ಆ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಏನೋ

ತಿರಸ್ಕಾರ ಭಾವನೆ ಇತ್ತು. ತಲೆಯನ್ನು ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಓರೆ ಮಾಡಿ ಸಾಕಗಾಮಿಯನ್ನು ನೋಡಿದ. ಕಿವಿ ಕೆರೆದುಕೊಳ್ಳುವವನಂತೆ ಕೈಯೆತ್ತಿದ. ಕೋಲಿನ ಹಿಡಿಯ ಮೇಲೆ ಟಕಟಕ ಎನಿಸಿದ.

ಸಾಕಗಾಮಿ ಅಸಡ್ಡೆಯಿಂದ 'ಎಲ್ಲಿಗಾದರೆ ಏನು? ನಾನು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದರೆ ಏನು? ತನ್ನನ್ನು ಬರಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದ ಹೆಂಗಸನ್ನು ಕಾಣಲು ಹೊರಟಿದ್ದೆ.'

'ಅದರಿಂದ ಕೆಲಸ ಇದೆ.' ಕಂಠದಲ್ಲಿ ದಾರ್ಡ್ಡ್ ಇತ್ತು. ಅದರಿಂದ ಸಾಕಗಾಮಿ ಮುಂಬರದೆ ಅಲ್ಲೆ ನಿಂತ.

ಅಂಥದೇನೋ? ಸಾಕಗಾಮಿ ಆ ಮನುಷ್ಯನ ಕಡೆಗೆ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಅಡಿಯಿಟ್ಟ, ಮಂಜು ಮುಖಕ್ಕೆ ಬಡಿಯಿತು. ಹಿಂದೆ ಸರಿದು.

'ತಡ ಆಯಿತು,' ಧ್ವನಿ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ದೃಢವಾಯಿತು. ತಲೆ ನೆಲದ ಕಡೆ ಬಾಗಿತು, ಮುಂದುಗಡೆ ಇದ್ದ ಉದ್ದ ತಲೆ ದಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ದಿಣ್ಣೆಯ ಕಡೆ ತಿರುಗಿತು.

ಆ ಹೆಂಗಸು ಹಾಗೆ ನೆಲಕ್ಕೆ ಕುಸಿದಳು. ಅವಳ ಕರಿಕೂದಲಿನ ಮೇಲೆ ಅವಳ ಕೋಲಿನ ಬಿಳಿ ಹಿಡಿ ಎದ್ದು ಕಾಣಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

ಈ ಮೂವರು ಮುಂದೆ ಹೋಗುವಂತಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಸಾಕಗಾಮಿ ನಿಂತ. ತನಗೆ ತಡವಾಗದೆ ತಪ್ಪಿತು ಎಂದುಕೊಂಡ. ಆದರೆ ಮುಂದೆ ತನಗಾಗಿ ಕಾದಿರುವುದನ್ನು ನೆನೆದಾಗ ಅವನ ಎದೆ ವೇಗವಾಗಿ ಬಡಿದುಕೊಂಡಿತು. ಬಲವಂತವಾಗಿ ಯಾರೋ ತನಗೆ ವಿಷ ಬಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಎದೆ ಉಬ್ಬಿತು. ರಕ್ತ ಉಕ್ಕಿತು, ಮೈಯೆಲ್ಲ ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ನಡುಗಿ ನಿಸ್ತೇಜವಾಗಿ ಬಿತ್ತು.

ಎರಡುಕಡೆ ಏರಿ, ಗುಡ್ಡದ ಇಳಿಜಾರಿನ ಹಾಗೆ ಉದ್ದ ತಲೆ ಮೋರೆ ಮಾಡಿದ್ದ. ಏರಿಯ ಕಡೆ ಮೇಲೆ ಕಣಿವೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಗುಡಿಸಲು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದವು. ಮುಗಿಲಿನ ಮುನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ-ದಾರಿ ಪಕ್ಕದ ಚಹಾ ಅಂಗಡಿಗಳಂತೆ. ಗುಡಿಸಲುಗಳಿಂದ ಒಂದೇ ಒಂದು ಬೆಳಕಿನ ಕಿರಣವೂ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಏರಿಯ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಜೀವ ಹುಲ್ಲು, ಅದರ ಮೇಲೆ ಹೊದಿಕೆಯಂತೆ ಮಂಜು ಕವಿದಿತ್ತು.

ಆ ಮೂವರು ನಿಂತಲ್ಲಿ ದಾರಿಯ ಆ ಪಕ್ಕದ ಏರಿಯ ಮಣ್ಣು ಕೊಚ್ಚಿಹೋಗಿ ಗಿಡಮರಗಳ ಬೇರುಗಳು ಬಯಲಿಗೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದವು. ಮರದ ಕೊಂಬೆಗಳಿಗೆ ಮಂಜು ಕವಿದಿತ್ತು. ಮಸಕು ಬೆಳದಿಂಗಳಿನ ಹಾಗೆ. ಚಿಕ್ಕೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಗುಡ್ಡದ ಕೊಳ್ಳದ ತಳದ ಹಾಗೆ ಯೇತುನಾದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಇಕ್ಕಟ್ಟಾದ ಕಣಿವೆಯ ಕೆಳಗಡೆ ಬೆಳಗಿನ ಜಾವ ಒಂದು ಗಂಟೆ.

ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ವೇಗವಾಗಿ ಡಬಡಬ. 'ಇಷ್ಟು ತಡಮಾಡಿದ್ದು ತಪ್ಪೇ? ಭಾರವಾಗಿದ್ದ ಗಾಳಿಗೆ ಆ ಮಾತು ಭಾರವಾಗಿದ್ದವು.'

'ನೀನು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿ ಎಂದು ಗೊತ್ತಿತ್ತು.' ಕೋಲು ಹಿಡಿದಿದ್ದ ಕೈಯನ್ನು

ತಟ್ಟಿದ ಆತ. ಬಹಳ ತಪ್ಪು, ಬಹಳ ತಪ್ಪು.'

'ಹಾಗಾದರೆ ನಾನು ಹೋಗಬೇಡವೆ? ತಾನು ಯಾರನ್ನು ಕಾಣಲು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇನೋ? ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಈ ಭವಿಷ್ಯವಾದಿ ಹೇಳಬಹುದೇನೋ.'

'ನೀನು ಏನೇ ಹೇಳು. ನೀನು ಹೋಗುವುದೇ ಇದ್ದರೆ ಇದೇ ಕೊನೆಯ ಸಲ. ಅಂತೂ ನಿನ್ನನ್ನು ಒಂದು ಗಳಿಗೆ ತಡೆಯಬೇಕು. ನಾನೊಬ್ಬನೇ ಅಲ್ಲ-ಆ ಗೃಹಸ್ಥನು?'

ಇನ್ನೊಬ್ಬ ತನ್ನ ಕೋಲನ್ನು ನೆಟ್ಟಿಗೆ ಹಿಡಿದ. ಉದ್ದ ತಲೆ ಮೆತ್ತಗೆ ಕೆಮ್ಮಿದ.

೩

"ಒಂದು ವೇಳೆ ನಾನು ಹೋದರೆ? ಸಾಕಗಾಮಿಯ ಉಸಿರು ವೇಗವಾಯಿತು. ನಮ್ಮ ತಂದೆಗೆ ಕೊನೆಯ ಗಳಿಗೆಯಾಗಿದ್ದರೆ, ಗೆಳೆಯನಿಗೆ ಕಾಯಿಲೆಯಾಗಿದ್ದರೋ? ನಿನಗೇನು ಗೊತ್ತು? ನಾನೇನೋ ತಪ್ಪು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ನೀನು ಮಾತಾಡುತ್ತೀಯೆ."

ಆ ಮನುಷ್ಯ ತಲೆಬಾಗಿ ಸಿದ ತನ್ನ ಕೋಲಿಗೆ ಕೆನ್ನೆ ಉಜ್ಜಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ, ವಿಕಟವಾಗಿ ನಕ್ಕ. "ನೀನು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೀಯೇ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆ ಗೃಹಸ್ಥ ನನ್ನನ್ನು ಹೇಳಲೇ ಬೇಕು ಎಂದಿದ್ದಾನೆ.....ಹೇಳಲೇ? ನನಗೇನೂ ಕಷ್ಟವಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಸರಿಯೆನ್ನುತ್ತೀಯೆ? ನೀನು ಒಬ್ಬ ಹೆಂಗಸನ್ನು ನೋಡಲು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೀಯೆ?"

ಸಾಕಗಾಮಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ.

'ಅವಳಿಗೆ ಕರ್ತವ್ಯಗಳಿವೆ, ಸಂಬಂಧಗಳಿವೆ. ಆತಂಕ, ತೊಡಕು ಇವೆ. ಆದರೆ ನೀನು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ನುಗ್ಗಿದ್ದೀಯೆ, ಗೋಡೆ ಕೊಡವಿದ್ದೀಯೆ, ಬೇಲಿ ಕಡಿದಿದ್ದೀಯೆ.....ನಿನ್ನ ಆತುರಕ್ಕೆ ಅವಳ ಎದೆಯೇ ಸೀಳುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದೀಯೆ. ತನ್ನ ಜೀವದ ಹಂಗು ತೊರೆದು ಅವಳು ನಿನ್ನನ್ನು ಕಾಣಲು ಬರುತ್ತಾಳೆ. ಅವಳನ್ನು ಕಾಣಲು ನೀನು ಹೊರಟಿದ್ದೀಯೆ. ನೀನು ಏರಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾಗ ನಿನ್ನ ಹೆಜ್ಜೆ ಹೇಳಿತು ನನಗೆ. ಮೈಮರೆತು ಯಾವ ಪರಿವೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಹೀಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿತ್ತು.'

'ಮಂಜು ಬೀಳುತ್ತದೆ, ಹಿಮ ಬೀಳುತ್ತದೆ, ಚಂದ್ರ ಮೋಡಗಳಲ್ಲಿ ಮರೆಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ಚಿಕ್ಕೆಗಳು ಕಪ್ಪಾಗುತ್ತವೆ. ವಿಶಾಲವಾದ ಮುಗಿಲಿನಲ್ಲೂ ನೆರಳು ಬೀಳುತ್ತದೆ. ನೆರಳು ಬಹಳ ಮೃದು ಆದರೆ ಎದೆ ತುಂಬಿದೆ. ಉಸಿರು ಬಿಗಿಯಾಗಿದೆ. ಕಗ್ಗತ್ತಲೆ ಕವಿದ ಮೇಲೆ ಸಿಡಿಲು ಮಿಂಚನ್ನು ಕಚ್ಚಿಲ್ಲವೇ?'

ಮನುಷ್ಯನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಸೋಜಿಗವಲ್ಲ.

‘ನಿನ್ನಂತೆ ನಾನೂ ವಿಚಾರಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ನಿನ್ನ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಊಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀಯೆ? ಕುರುಡನಿಗೂ ಕೂಡ ಎಲ್ಲವೂ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆ’ ಎಂದು ಕೈಯಿಂದ ಮೋರೆ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡ.

ಆ ಮಜ್ಜು ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಸಾಕಗಾಮಿ ನೋಡಿದ. ಅವರಿಬ್ಬರು ತಲೆ ತೂಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಸನ್ನೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತೂಗುವಂತೆ.

ನೀವೂ ಅದೃಷ್ಟ ಹೇಳುವವರೋ? ನಾನು ಆ ತೋಟದಲ್ಲಿದ್ದೆ. ಬಹುಶಃ ಒರಟಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದನೇನೋ. ಸಾಕಗಾಮಿ ನಿಟ್ಟುಸಿರುಬಿಟ್ಟ. ‘ಬರಿಗಾಲಲ್ಲಿ ಮನೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾಳೆ. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲಿದೆ. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಳೇ ಕಾದಿದ್ದಾಳೆ. ನಾನು ಹೋಗುವವರೆಗೆ ಅವಳು ಕದಲುವುದಿಲ್ಲ.’

‘ಈಗತಾನೆ ಟೆಲಿಫೋನ್ ಮಾಡಿದ್ದಳು. ಒಂದೇ ಮಾತು. ಒಂದೇ ಸನ್ನೆ. ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೋ ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು. ಹೋಗದೆ ಇರಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ನಾನು ಹೋಗಬಾರದು ಎನ್ನುತ್ತೀರಾ?’

‘ನಾನು ಹೀಗೇ ಭಾವಿಸಿದ್ದೆ.....ಗಂಡಸಿನ ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡೆಯಲ್ಲ ಭೇಷ್ !’ ಇದರಿಂದ ನಿಮ್ಮಿಬ್ಬರಿಗೂ ಸಂಕಟ ಬರುತ್ತದೆ. ಎಷ್ಟು ಅಪಾಯಕರ ! ತನ್ನ ಕೋಲನ್ನು ಎರಡು ಕೈಗಳಿಂದ ಎದೆಗೆ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡ. ಒಂದು ಗಳಿಗೆ ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಂತಿದ್ದ. ‘ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ನಿಂತಿರುವ ಈ ಏರಿಯ ಮೇಲೆ ಒಂದು ದೀಪದ ಸಾಲು ಇದೆ. ಎಷ್ಟು ದೀಪ ಉರಿಯುತ್ತಿವೆ, ಎಷ್ಟು ದೀಪ ಆರಿವೆ ಹೇಳು.’ ಮಾತಾಡುವಾಗ ತಲೆದೂಗುತ್ತಿದ್ದ ಅವನ ತಲೆ ಅವನ ಎದೆಯ ಮೇಲೆ ವಾಲಿತು.

ಈ ಮೂವರ ಹಿಂದಿದ್ದ ಗುಡ್ಡದ ಕೆಳಗಿನಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ದಾರಿಯನ್ನು ಸಾಕಗಾಮಿ ದಿಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡಿದ. ಆ ದಾರಿಯನ್ನು ಅವನು ತುಳಿದದ್ದು ಇದೇ ಮೊದಲಲ್ಲ. ಒಂದು ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕೋಡುಗಲ್ಲಿನ ಕೆಳಗೆ ಒಂದೆರಡು ಗಜಕ್ಕೆ ಒಂದರಂತೆ ಗ್ಯಾಸ್ ದೀಪದ ಕಂಬ ನಿಂತಿದ್ದವು. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಓಡಾಡುವವರ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲೇ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದ ಸಿನಿಮಾ ಮನೆಯೊಂದು ಅವನ್ನು ಹಾಕಿಸಿತ್ತು.

ದೀಪಗಳು ಬೆಳಗಿ, ತಣ್ಣಗೆ ಇದ್ದವು. ಮಂಜಿನ ಕೋಲಿನಂತೆ. ಈ ಗುಡ್ಡದ ಏಣಿಗೆ ಕಿಟಕಿಗಳಿದ್ದಂತೆ. ಗ್ಯಾಸ್ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಎಷ್ಟು ದೂರ ನೋಡಿದರೂ ಕಪ್ಪಗೆ ಇದ್ದವು. ಆ ಮಂಜನ್ನು ಹೀರಿ ಕುಡಿದು ಆಗಾಗ ಬೂದಿಯ ಉಸಿರನ್ನು ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದವು.

ಹತ್ತಿಯ ಅಟ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ದೊಡ್ಡ ಮುಖವಾಡದಂತೆ ಹತ್ತಿರದ ದೀಪಕ್ಕೆ ನೇತುಬಿದ್ದಿತ್ತು. ಮಂಜು ದೊಡ್ಡದೊಂದು ಜೇಡರ ತನ್ನ ಬೂದಿಯು ಸುರಿಸ

ನೂಲನ್ನು ನೇದು ಮುಗಿಲಿಗೂ ನೆಲಕ್ಕೂ ಬಲೆ ಬೀಸಿದ ಹಾಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೇ ಏನೂ, ಮಂಜು ಮುಖಕ್ಕೆ ಹೊಡೆದ ಹಾಗೆ ಇತ್ತು.

೪

‘ಎಲ್ಲವೂ ನಂದಿಹೋಗುತ್ತವೆ’. ಆ ಮನುಷ್ಯ ಹೇಳಿದ. ಸಾಕಗಾಮಿ ಆ ದೀಪಗಳ ಸಾಲನ್ನು ಕೆಳಗಿನಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಮೇಲಿನಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕೆ ದಿಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡಿದಾಗ.

‘ಎಲ್ಲವೂ ನಂದಿಹೋಗಿವೆ.’ ರಾತ್ರಿಯ ಕತ್ತಲೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ದಟ್ಟವಾಯಿತು.

‘ಎಲ್ಲವೂ ನಂದಿಹೋಗುತ್ತವೆ.’ ಆ ಗುಡ್ಡದ ಮೇಲೆ ಕಾಣುವ ದೀಪ ಒಂದೇ ಇನ್ನೂ ಉರಿಯುತ್ತಿದೆ. ನಿನಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆಯೆ? ಇಲ್ಲಿಗೆ ಎಷ್ಟು ದೂರ ಇರಬಹುದು?’

‘ಕಾಣುತ್ತದೆ.’ ಒಂದೇ ಒಂದು ನಿಸ್ಸಾರವಾದ ದುರ್ಬಲವಾಗಿ ಹೊಯ್ಯಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಜ್ಯೋತಿ ಇನ್ನೇನು ಆ ಮಂಜಿನಲ್ಲಿ ತೇಲಿಹೋಗುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ‘ಎಷ್ಟು ಕಂಬ ದೂರ ಇದೆಯೋ ಹೇಳಲಾರೆ.’

ಅಷ್ಟೇನು ದೂರ ಇಲ್ಲ. ಆ ದೇವದಾರು ಮರಗಳ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಆ ನಿರ್ಜನ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕನಿಗೆ ಒಂದು ಇರುಳು ಕೊಕ್ಕರೆ ಕಂಡರೆ ಅದು ಐದನೇ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ! ದೂರ.....ದೀಪ ಗುಡ್ಡದ ಕಡೆ ನೀನು ನಿಂತಲ್ಲಿಂದ ಐದನೆಯದು.

‘ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ತಪ್ಪು ಆದರೆ ಆ ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಏನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ. ಹಾಗಾದರೆ ನಾನು ಸರಿ. ನೀನೆ ಎಣಿಸಿಕೊ ಬಂದು.....’.ತನ್ನ ಕೋಲಿನಿಂದ ಎರಡು ಸಲ ಬಡಿದ.

‘ಒಂದು’

‘ಎರಡು’ ಟಕ-ಟಕ-ಟಕ.

‘ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಐದು, ಅದು ಐದನೆಯದು?’

‘ನಾನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲವೇ?’

‘ಯಾಕೆ ಹಾಗೆ?’

‘ನೋಡು. ಆ ದೀಪಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಕಾಣುತ್ತಿವೆ. ಅದು ಇರದಿದ್ದರೆ ನಿನ್ನ ಮೂಗನ್ನು ಚಿವುಟಿದ್ದರೂ ನಾನು ನಿನ್ನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.’

ಆ ಒಂದು ದೀಪದ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಈ ರೂಪಗಳು ಮಸುಕು ಮಸಕಾಗಿ ಕಂಡದ್ದು ನಿಜ. ಆ ಮಬ್ಬು ದೀಪದಿಂದಲೇ ಗುಡ್ಡದ ಇಳಿಜಾರಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಕಪ್ಪು ದೀಪಗಳು ಅವನಿಗೆ ಕಂಡದ್ದು. ಆ ದೀಪಗಳಲ್ಲಿ ಆಗೊಂದು ಈಗೊಂದು ಬೆಳಕಿನ ಕಿರಣ ಕಾಣಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಏನೂ ತಿಳಿಯದೆ ಮಂಕಾಗಿ ನಿಂತ ಸಾಕಗಾಮಿ ಆ ಮಂಜಿನಲ್ಲಿ.

‘ಇದಕ್ಕೆ ಏನು ಅರ್ಥ?’

‘ಉರಿಯುತ್ತಾ ಇದೆಯಲ್ಲ, ಆ ಐದನೇ ದೀಪದ ಕೆಳಗೆ ನಿನಗೆ ಏನೂ ಕಾಣದೇ?’

‘ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು,’ ಸಾಕಗಾಮಿಯ ಧ್ವನಿ ಇಲ್ಲವೆಂದಿತು.

‘ಏನು, ಏನೂ ಕಾಣದೇ?’

‘ಏನೂ ಇಲ್ಲ.’

‘ಏನೊಂದೂ ಇಲ್ಲ.’

‘ಹಾಗಾದರೇ ಏನೋ ಸರಿಯಿಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪ ಮೇಲೇರಿ ಹೋದರೆ ಕಂಡೀತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನಿನ್ನನ್ನು ನಾನು ತಡೆದು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದು. ಕೇಳು ಬೇಕಾದರೆ.’

ಸ್ವಲ್ಪ ತಿರುಗಿದ. ಬಗ್ಗಿದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿ ಗ್ಯಾಸ್ ದೀಪದ ಕಂಬದ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಕಲ್ಲುಗಳ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಕೋಲನ್ನು ಎಳೆದ. ಆ ಸದ್ದು ಮಂಜಿನ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಹೋಯಿತು.

‘ಸ್ವಪ್ನವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ನಿಂತಿದೇವಲ್ಲ ಈ ದೀಪದ ಕಂಬದ ಕೆಳಗೆ, ಇದು ಇಲ್ಲೇ ಇದೆ ನಿನ್ನನ್ನು ತಡೆದು ನಿಲ್ಲಿಸಿದಾಗಿನಿಂದ, ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆಯೂ ಇಟ್ಟಿಲ್ಲ-ಗುಡ್ಡದ ಕೆಳಗಿನಿಂದ ದೀಪದ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ೧೯ನೆಯದು.

‘ನಾನು ತಪ್ಪಿ ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಈ ಯಜಮಾನ ತಿದ್ದುತ್ತಾರೆ.

‘ಮೂರು ವರ್ಷದ ಕೆಳಗೆ, ಬೇರೆ ಒಂದು ರಾತ್ರಿ, ಆದರೆ ಈ ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲೇ ಇದೇ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನನಗೂ ಹೀಗೇ ಆಯಿತು.

‘ಈಗಿನ ಹಾಗೆ ನಾನು ಆಗ ಕುರುಡಾಗಿರಲಿಲ್ಲ.’

ಸಾಕಗಾಮಿಯ ಕಡೆ ಪೂರಾ ತಿರುಗಿದ ಮನುಷ್ಯ. ತಲೆಯೇನು ಬಗ್ಗಿಸಿದ್ದು ಹಾಗೇ ಇತ್ತು.

‘ನಾನು ನಿನ್ನ ಹಾಗೆ ಒಬ್ಬ ಹೆಂಗಸನ್ನು ಕಾಣಲು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆ. ಇದೇ ಗುಡ್ಡವನ್ನು ಏರುತ್ತಿದ್ದೆ.’

‘ನನಗೆ ಎದುರಾದದ್ದು ಒಬ್ಬನೇ ಕುರುಡ. ಅಷ್ಟೇ ನನಗೂ ನಿನಗೂ ಭೇದ.’ ಆ ಉದ್ದಮೋರೆ ಸಾಕಗಾಮಿಯ ಕಡೆ ತಿರುಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಗುಡ್ಡದ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಮುಖ ಮಾಡಿದ್ದ. ಮುಂದೆ ಸಾಗಲು ಮೊದಲಿಟ್ಟ, ಹಾಗೇ ನಿಂತ.

೫

ಆ ಹೆಂಗಸು ಕುಕ್ಕರಗಾಲಿನ ಮೇಲೆ ಕೂತಿದ್ದಳು. ಹಾಗೆಯೇ ಆ ಕಥೆ ಹೇಳಲು ತಿರುಗಿದಳು. ಅವಳ ಕಿಮೋನೊ ಲಂಗ. ಸೊಂಟದ ಮೇಲಿನ ಓಬಿ ಜಾಕೀಟು ಒಂದರ ಮೇಲೊಂದು ಮಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದವು. ಅವಳ ಕತ್ತು ಬೆಳ್ಳಗಿತ್ತು.

ಆ ಮನುಷ್ಯನ ಧ್ವನಿ ದೃಢವಾಗಿತ್ತು. 'ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಕರೆದ ಹಾಗೇ ಆ ಮನುಷ್ಯ ಹಿಂದಿನಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಕರೆದ ಹತ್ತೊಂಬತ್ತನೆಯ ದೀಪದ ಬಳಿ. ಉರಿಯುತ್ತಿರುವ ದೀಪಕ್ಕೆ ಐದು ದೀಪ ಕೆಳಗೆ, ನಿನಗೆ ನಾನು ಏನು ಹೇಳಿದನೋ ಅದನ್ನೇ ನನಗೆ ಹೇಳಿದ.'

'ಅದನ್ನೇ ನಾನು ಹೇಳಿದೆ.'

'ನೀನಿಂದ ಹಾಗೇ ಆ ಹೆಂಗಸರನ್ನು ನೋಡಲು ನಾನು ಏಕೆ ಹೋಗಬಾರದು ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಅತ ಹೇಳಿದ.....'

ಆತ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಆ ಉದ್ದ ಮೋರೆಯೆ ಎಂದು ಹೇಗೆ ಸಾಕಗಾಮಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡ.

'ಮುಂದಿರುವ ಐದನೇ ದೀಪದ ಕಂಬದ ಕೆಳಗೆ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರ ಪ್ರಾಣಿ ಇದೆ..... ಮನುಷ್ಯರ ನೆರಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ನುಂಗುವ ರಾಕ್ಷಸ.'

'ಅದು ನೆರಳನ್ನು ಹೀರಿದರೆ ಸಾಕು ಆ ಮನುಷ್ಯ ಬಡವಾಗುತ್ತಾನೆ, ನೆರಳನ್ನು ನೆಕ್ಕಿದರೆ ಮನುಷ್ಯ ಕೃಶವಾಗಿ ಒಣಗುತ್ತಾನೆ. ತುಳಿದರೆ ರೋಗ ಬರುತ್ತದೆ ಅವನಿಗೆ, ಮೂಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಅವನು ಸಾಯುತ್ತಾನೆ.'

'ಹಗಲಲ್ಲಿ ಬೆಳದಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ತಿರುಗಾಡುತ್ತಿರುತ್ತದೆ ಆ ರಾಕ್ಷಸ ಹಾಗೆ ಹೀರಲಿಕ್ಕೆ, ನೆಕ್ಕಲಿಕ್ಕೆ, ತುಳಿಯಲಿಕ್ಕೆ, ಕೆಲವು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಮನುಷ್ಯ ಸಾಯುತ್ತಾನೆ. ಇದೆಲ್ಲ ಭಯಂಕರ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲದೆಯಲ್ಲ. ಇಂಥ ದೀಪದ ಕೆಳಗೆ ಅದು ಬಾಯಿ ತೆಗೆದರೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಭಯಂಕರ.'

ಕುರುಡನ ಬಾಯಿ ತೆರೆದಿತ್ತು ಅಗಲವಾಗಿ.

'ಅದು ನೆರಳನ್ನು ನುಂಗುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಆ ಮನುಷ್ಯ ಸತ್ತ, ಮತ್ತೆ ಇಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಡುವಂತಿಲ್ಲ.'

'ಇದು ಆತ ಹೇಳಿದ್ದು.'

'ಆದರೆ ನನಗೆ ಹರೆಯ, ಬಿಸಿ ನೆತ್ತರು, ಏನು ಮಾತಾಡುತ್ತಿ ಎಂದು ಮೂದಲಿಸಿದೆ. ಎಂಥ ರಾಕ್ಷಸ ಅದು. ಆತ ನಗಲಿಲ್ಲ, ಆಗಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಹಲ್ಲಿಯ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಕುಚ್ಚು. ಬಿಳಿ ನಾಯಿಯ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ಅದರ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಕಿರೀಟ' ಎಂದ.

'ಬಾಯಿಮಾತಿನಿಂದೇನು? ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿಯೇಬಿಡುವ ಎಂದೆ ನಾನು. ಅದನ್ನು ನಂಬಲಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ನೆರಳನ್ನು ನುಂಗಿಬಿಡು ಎಂದೆ. ಐದನೇ ದೀಪದ ಕಂಬದ ಬಳಿಗೆ ಹೋದೆ. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಧೂಳನ್ನೆಬ್ಬಿಸುತ್ತ ಹೋದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಏನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ.'

'ತನ್ನ ಕೋಲಿನಿಂದ ನೆಲದ ಮೇಲಿನ ಜಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲನ್ನು ಟಿಕ್, ಟಿಕ್ ಎಂದು ಬಡಿಯುತ್ತ. ಆ ಕುರುಡ ನನ್ನ ಹಿಂದೆಯೆ ಬಂದ.'

‘ನಿನಗೇನು ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿದಿದೆಯೆ? ನಿನ್ನ ಧೈರ್ಯಕ್ಕೆ ಬೆಂಕಿ ಹಾಕ. ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ನಿನ್ನಂಥವನಿಗೆ ಹೇಳಿ. ಹೇಳಿದ್ದು ಒಂದನ್ನೂ ನೀವು ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆ ರಾಕ್ಷಸ ನಿನ್ನ ನೆರಳನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಬೇಕು.’

‘ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದ ಆ ಹೆಂಗಸಿನ ನೆರಳಿಗಾಗಿ ಕಾದಿದೆ ರಾಕ್ಷಸ-ನೀನು ಯಾರನ್ನು ನೋಡಲು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೀಯೋ ಆ ಹೆಂಗಸಿನ ನೆರಳಿಗೆ. ನಿನ್ನ ಮೂಲಕ ಅವನಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ-ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಜಾಗರೂಕಳಾಗಿರಲಿ, ಒಂದು ಗಳಿಗೆಯೂ ಎಚ್ಚರ ತಪ್ಪಕೂಡದು.

‘ಆತ ಹೇಳಿದ್ದು ಇದು.’

೬

‘ಆತ ಯಾಕೆ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಬೇಕು? ಆ ಹೆಂಗಸು ಗೊತ್ತೇನು ಆತನಿಗೆ?’ ಹೀಗೆಂದೆ ನಾನು. ಇವತ್ತೆ ನಮ್ಮ ಮನೆ ಪಕ್ಕದ ಹೆಂಗಸು ಅವಳನ್ನು ನೋಡಿದಳು. ಇಬ್ಬರೂ ಸ್ನಾನಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಮೈ ಮಂಜಿನಂತೆ ಬೆಳ್ಳಗೆ ಆ ಆವಿಯಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಕರಗಲಿಲ್ಲ ಮಂಜು ಎನಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಮಂಜಿನ ಮೇಲೆ ಕುಂಕುಮ ಬಣ್ಣದ ಮಕಮಲ್ಲು. ಆ ಕುಂಕುಮವರ್ಣ ಮೇಲಿಂದ ಜಾರಿ ಅವಳ ಎದೆಯಿಂದ ಹರಿಯುವ ಹಾಗೆ ಇತ್ತು. ಚಳಿಗಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಕಿಮೋನೋ ಅದರ ಮೇಲೆ ನೀಲಿಬಣ್ಣದ ಪಟ್ಟಿ. ಒಂದು ಕಪ್ಪು ಚೀಟಿ ಅದರ ಮೇಲೆ, ಒಂದು ಕೆಂಪು ಲಾಡಿ, ಒಂದು ಮೇಘವರ್ಣದ ರಿಬ್ಬನ್ ಕೂದಲಿಗೆ, ಹೊಳೆಯುವ ಆ ಕೂದಲಿನ ನಡುವೆ ಮಸಕಾಗಿ ಕಿವಿ ಕಿತ್ತು ಹೆಗಲು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತುಂಬಿ ಉಬ್ಬಿದ್ದವು. ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಪಕ್ಕದವಳೂ ಹೆಂಗಸೇ ಆದರೂ ಏನೋ ಮೋಡಿ ಹಾಕಿದಂತಾಯಿತು ಅವಳಿಗೆ. ನಿಂತು ದಿಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡಿದಳು. ಮುಂದೆ ಹಿಂದೆ, ಮುಖ ಬೆನ್ನು, ಎದುರಿಗಿದ್ದ ಕನ್ನಡಿಯನ್ನು ಆ ಆಕಾರವನ್ನು ನೋಡಿದಳು. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನನಗೆ ವಿವರಿಸಿದಳು. ಆ ಬಿಳಿ ತೊಗಲಿನ ಮೇಲೆ ಎಡಗಡೆ ಮೊಲೆಯ ಕೆಳಗಿದ್ದ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಕಪ್ಪು ಮಚ್ಚೆಯ ಸಮೇತ.

‘ನೀನು ನೋಡಲು ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದು ಈ ಹೆಂಗಸನ್ನೋ.’

‘ಇದೇ ಆತ ಹೇಳಿದ್ದು.’

ಸಾಕಗಾಮಿ ನಡುಗುತ್ತಿದ್ದ. ಈ ವರ್ಣನೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೂತು ಎತ್ತಲೋ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ಹೆಂಗಸಿನದಾಗಿ ಕಂಡಿತು- ಅದೇ ಕಿಮೋನೊ ಅದೇ ಓಬಿ.

ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ತಾನು ಈಗ ನೋಡಲು ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಹೆಂಗಸನ್ನು ನೆನೆದ. ಅವಳೂ ಅದೇ ಕಿಮೋನೊ, ಅದೇ ಓಬಿ ಧರಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅದೇ ತರದ ಕಪ್ಪು ಓಬಿ, ಕಿಮೋನೊ. ಧರಿಸಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಏನು? ಆ ಉಡುಪು ಅವನಿಗೆ ಚಿರಪರಿಚಿತ. ಅವಳ ಬಾಳಿನೊಳಗೆ ಹೊಕ್ಕಿತ್ತು ಅದು.

ಅವನ ಮೈ ನೆತ್ತರು ತಣ್ಣಗಾಯಿತು. ಒಂದು ಗಳಿಗೆ. ಆಮೇಲೆ ನಡುಕ ಹುಟ್ಟಿತು.

‘ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿಯೆ? ಆ ಕಿಮೋನೋ ಆ ಓಬಿ, ಆ ಕೆಂಪು ಮಕಮಲ್ಲು. ನೀನು ನೋಡಲು ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದು ಅದೇ ಹೆಂಗಸನ್ನು ತಾನೆ? ಆ ಕಪ್ಪು, ಆ ನೀಲಿ, ಆ ಬಿಳಿಯ ಮೈಬಣ್ಣ ಎಲ್ಲಾದರೂ ಹೋಗಲಿ, ಎದೆಯ ಮೇಲಿನ ಕಪ್ಪು ಮಚ್ಚೆಯ ಗುರುತನ್ನು ಹೇಳಿದೆನಲ್ಲ.

ನನ್ನ ಕಣ್ಣೆದುರಿಗೆ ಆ ಮೂರ್ತಿ ಬತ್ತಲೆಯಾಗಿ, ಕಿಮೋನೋ ಹರಿದು, ಇಲ್ಲಿ ಯೋತ್ಸುಯೂ ಕಣಿವೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದಂತಿತ್ತು. ಭಯಂಕರ !

ಆ ಹೆಂಗಸಿನ ಬೆನ್ನು ಹತ್ತಿದೆ ರಾಕ್ಷಸ. ಅವಳ ನೆರಳನ್ನು ನೆಕ್ಕಬೇಕು, ಹೀರಬೇಕು, ತುಳಿಯಬೇಕು. ಎಂತ ಎಂದ ಕುರುಡ. ಇಷ್ಟವಿದ್ದರೆ ಜಾಗರೂಕಳಾಗಿರಬೇಕು ಎಂದು ಆಕೆಗೆ ಹೇಳು ಎಂದ. ನಾನು ಕಿವಿಗೊಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಕಪ್ಪು ಮೋಡ ಮುಚ್ಚಿತ್ತು. ನಾನು ಹೊರಟೆ. ನನ್ನನ್ನು ತಡೆಯುವ ಹಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಬ್ಬಿಣದ ಬಾಗಿಲು ಕಲ್ಲಿನ ಕವಾಟ ಯಾವುದೂ ನನ್ನನ್ನು ತಡೆಯುವ ಹಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆ ನಿಸ್ಸಹಾಯಕಳಾದ ಹೆಂಗಸನ್ನು ನೋಡಲು ಹೋದೆ.

ಅವಳ ನೆರಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ನೆಕ್ಕುವ, ಹೀರುವ ರಾಕ್ಷಸ ಒಂದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೆ. ಗ್ಯಾಸು ದೀಪದ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೆ.

‘ಅವಳ ಮನೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಹತ್ತಿರವಾಗಿ ಇತ್ತು.’

‘ದಿನವೂ ಹಗಲೂ ರಾತ್ರಿಯೂ ನಿನ್ನ ಬೆನ್ನು ಹತ್ತಿತು ಅದು. ನಿನಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಆಗಲೇ ಬಡವಾಗಿದ್ದೇಯೆ. ಇದೇ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು.’

ಪಾಪ ದುಃಖಿನಿ ಹೆಂಗಸು ದುಡಿದ ಚಿಂತೆಗಳು ಆಗಲೇ ಅವಳನ್ನು ಅರ್ಧ ಮಾಡಿದ್ದವು. ಅವಳ ಓಬಿ ಎಷ್ಟೊ ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಹೊಲೆದದ್ದು ಕೂಡ ಸಡಿಲವಾಗಿತ್ತು. ಆ ದುಃಖಿನಿ ಹೆಂಗಸಿನ ತಲೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಜಡಿದೆ ಸುತ್ತಿಗೆಯಿಂದ ಮೊಳೆ ಜಡೆಯುವಂತೆ.

‘ಇನ್ನೊಬ್ಬನ ಎದುರಿಗೆ ಬೆತ್ತಲೆ ನಿಂತಳಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗೆ ಸಿಟ್ಟು. ನನ್ನ ಕಾಲಿನ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಳು. ಧ್ವನಿ ನಡುಗುತ್ತಿತ್ತು. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರು ಸಿಕ್ಕಿದರು, ಏನು ಹೇಳಿದರು ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನೇ ಕೇಳು ಎಂದೆ. ಒಬ್ಬ ಕುರುಡ ನನಗೆ ಈ ಕಥೆ ಹೇಳಿದ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.’

‘ಭಯಂಕರ ತಪ್ಪು, ದುರಂತ ಆ ಹೆಂಗಸನ್ನು ನೆರಳಿನಂತೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿದ್ದವನು ಆ ಕುರುಡನೇ. ಆ ಕುರುಡನೇ ಆ ಗ್ಯಾಸ್ ದೀಪದ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಹಲ್ಲಿಯ ಹಾಗೆ ಕಂಡಿರಬೇಕು. ಆ ಬಾವಿಯ ಬಳಿ, ಬೇಲಿಯ ಬಳಿ, ಸುತ್ತಲೂ ಆ ಹೆಂಗಸು ಬಂದಾಳೇನೋ ಎಂದು ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದ ಕೆಂಪು ಕಣ್ಣಿನ, ಒಣಗಿದ ತುಟಿಯ, ಬಿಳಚುಮೋರೆಯ ಆ ಕುರುಡನೆ.’

‘ಅದು ಆ ಕುರುಡ ಎಂದು ಅವಳಿಗೆ ತಿಳಿದಿದ್ದರೆ ಈ ಕಥೆ ಅವಳನ್ನು ಹಾಗೆ ಗಾಬರಿಗೊಳಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ-ಪಿಶಾಚಿ ಹಿಡಿದಂತೆ.

೭

‘ಆಮೇಲೆ ಆ ಹೆಂಗಸನ್ನು ನಾನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನೋಡಲಿಲ್ಲ.’

‘ನನ್ನನ್ನು ಅವಳು ತಪ್ಪಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು.’

‘ಅವಳನ್ನು ಕೊಂದು ನಾನೂ ಪ್ರಾಣ ಬಿಡೋಣ ಎಂದುಕೊಂಡೆ. ಆದರೆ ಅವಳು ಏಕಾಂತವಾಗಿದ್ದಾಳೆ. ಯಾರನ್ನೂ ಸೇರುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಅವಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅವಳಿಗೆ ಬಯಕೆ ಹುಟ್ಟಿತು.’

ಕಡೆಗೆ ಅವಳಿಗೆ ಬೆಳಕೇ ಸಹಿಸದಾಯಿತು. ಹಗಲೂ ಇರಳೂ ಬಾಗಿಲು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಎರಡು ಮೂರು ತೆರೆಗಳ ಹಿಂದೆ ಅಡಗಿರುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಬಲವಂತವಾಗಿ ಒಳಗೆ ನುಗ್ಗಿದೆ. ಅವಳನ್ನು ನೋಡಿದೆ. ಅವಳ ಕಿಮೋನೊ ಧೂಳು ತುಂಬಿ ಅಟ್ಟಿಯಾಗಿತ್ತು. ನೆಲವನ್ನು ನೋಡುತ್ತ ಮಂಡಿಯೂರಿರಿದಳು. ತೀರಾ ಕೃಶ. ಹುಲ್ಲುಕಡ್ಡಿ. ಕರಗಿಹೋಗುವವಳಂತೆ ಇದ್ದಳು.

ಅವಳ ಮೋರೆ ಎತ್ತಿದೆ. ಕಣ್ಣು ಹೋಗಿದ್ದವು. ಹೌದು. ಅವಳ ಎರಡೂ ಕಣ್ಣು. ‘ಅವಳ ಕಥೆ ಕೇಳಿದೆ. ನನ್ನ ನೆಳಲನ್ನು ಒಂದು ಗಳಿಗೆಯೂ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಆಗಲಿಲ್ಲ ಅವಳಿಗೆ. ಸದಾ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಟ್ಟಿಯೆ ಇತ್ತು.’

ಅಡಿಗೆ ಮನೆಗೆ ಹೋದರೆ ಕಿಟಕಿಯಲ್ಲಿ ಕೂತಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಕೈಸಾಲೆಗೆ ಬಂದರೆ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ, ಬಾಗಿಲ ಮೇಲೆ, ಗೋಡೆಯ ಮೇಲೆ, ತೆರೆಯ ಮೇಲೆ.

‘ಎಲ್ಲಿ ನೆರಳಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಆ ದೆವ್ವ-ಅದನ್ನು ಹೀರಲಿಕ್ಕೆ, ತುಳಿಯಲಿಕ್ಕೆ, ಕಚ್ಚಲಿಕ್ಕೆ, ತುಡಕಲಿಕ್ಕೆ.

ಚಂದ್ರನ ಬೆಳಕು, ಸೂರ್ಯನ ಬೆಳಕು, ದೀಪದ ಬೆಳಕು, ಮಂಜಿನ ಮಸಕು ಬೆಳಕು, ಹೂಗಳ ಹೊಳಪು, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಆ ನೆರಳೇ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಏನೋ ಕಳವಳ, ಕಸಿವಿಸಿ, ಅಂಜಿಕೆ, ಅಸಹ್ಯ.

ಕಟ್ಟಕಡೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಕತ್ತಲೆ, ತನ್ನ ಅಂಗೈಯೇ ತನಗೆ ಕಾಣಿಸದಷ್ಟು. ಯಾವ ಬೆಳಕೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ನೆರಳು ಮಾತ್ರಾ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

ಮಾಡ, ಸೂರು, ಛಾವಣಿ, ಬಾಗಿಲುವಾಡ, ನೆಲ-ಇಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಬೆಳ್ಳಂಬೆಳಗೆ ಬಿಳೀ ಜನ ಉದ್ದವಾದ ಹಲ್ಲಿ, ಕಾಲು ಈಗ ಚಾಚಿ, ಈಗ ಸಿಂಬಿ ಸುತ್ತಿ, ಈಗ ಮಡಿಸಿ ಅಂತೂ ಕಾಣುತ್ತಲೇ ಇತ್ತು.

ಅದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಚಿಟ್ಟನೆ ಚೀರುತ್ತಿದ್ದಳು. ಕೂಡಲೇ ಅದು ಮಂಗಳ ಮಾಯ! ಒಂದು ಗಳಿಗೆಯ ತರುವಾಯ ಮತ್ತೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತು.

ಅದನ್ನು ನೋಡಬಾರದು ಎಂದು ಬಹಳ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದಳು. ಕಣ್ಣಿದ್ದುದರಿಂದ ಅದು ಕಾಣಿಸುತ್ತಲೇ ಇತ್ತು.

ಬೆನ್ನಡಿಯಾಗಿ ತಲೆದಿಂಬಿನ ಮೇಲೆ ಒರಗಿ ಮಲಗಿ ಕಣ್ಣೊಳಗೆ ಔಷಧ ಹಾಕಿಕೊಂಡಳು, ಕುರುಡಿಯಾದಳು.

ಹೃದಯವನ್ನು ಕವಿಯಿತು ಕತ್ತಲೆ. ಅವಳ ಕೈಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡೆ. ಈ ಕಥೆಯನ್ನು ಗುಡ್ಡದ ದಾರಿಯ ನಡುವೆ ಒಬ್ಬ ಕುರುಡನಿಂದ ಕೇಳಿದೆ ಎಂದು ಮೊದಲನೆ ಸಲ ಹೇಳಿದೆ. ಅವನು ಎಷ್ಟು ಮುದುಕ. ಅವಳ ಆಕಾರ ಎಂಥದೂ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದೆ. ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಕಣ್ಣು ಕಾಣಿಸಿತೇನೋ ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಆ ಹೆಂಗಸಿಗೆ ಉಸಿರು ಕಟ್ಟಿತು. ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಅಳತೊಡಗಿದಳು.

ಪ್ರೇಮದಲ್ಲಿ ಆಶಾಭಂಗವಾಗಿ ಆ ಕುರುಡ ಅವಳನ್ನು ಶಪಿಸಿದ್ದ.

ನನ್ನ ಗಲ್ಲವನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡೆ. ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ, ರೋಷದಿಂದ, ಬೇಸರದಿಂದ ಗಳಗಳ ಅತ್ತೆ. ಕತೆಗೆ ಕನಿಕರದ ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸಿದೆ. ಅವಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಇರಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದೆ. ನನ್ನ ಎರಡು ಕಣ್ಣನ್ನೂ ಸೂಜಿಯಿಂದ ಚುಚ್ಚಿಕೊಂಡೆ.

ಒಂದೇ ಜೀವದ ಜಂಭದ ಮೂವರನ್ನು ಎಳೆದು ಕಟ್ಟಿದೆ. ನಮಗೀಗ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪದಿಂದ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಆಶೆಗಳು ಉಡುಗಿವೆ. ನಮ್ಮ ಕೋಲುಗಳನ್ನು ಊರಿಕೊಂಡು ಕುರುಡರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಹಗಲಿಗೆ ನಾಚಿ ಇರುಳಿನಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತೇವೆ.

‘ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ನೀನು ದೊರೆತೆ.’

‘ನಿನಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಟ್ಟೆ. ನಮ್ಮ ಅಂಗಿಯ ತೋಳುಗಳು ಮಂಜಿನಲ್ಲಿ ಸರಸರ ಎಂದವು. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ನಿನ್ನೊಡನೆ ಮಾತಾಡಿದೆ. ನನ್ನ ಬುದ್ಧಿವಾದವನ್ನು ಕೇಳಬಹುದು, ಬಿಡಲೂಬಹುದು. ನಿನ್ನ ಇಷ್ಟ.

‘ಇನ್ನೇನು ಇಲ್ಲ.’ ನಾನು ಹೊರಡಲೇ?

ಅನಾಥಳಾಗಿ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಆ ಹೆಂಗಸು ಎದ್ದಳು. ಈ ಕಥೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅವಳ ರೋದನ ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿತ್ತು.

ಉದ್ದ ಮೋರೆಯವರನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿ ಎಲ್ಲರೂ ಗುಡ್ಡ ಇಳಿಯತೊಡಗಿದರು. ಮೂರು ಊರೆ ಗೋಲು, ಮೂರು ಮಾಯಾರೂಪ, ಮಸಕಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಗ್ಯಾಸ್ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಮಾಯವಾದವು.

ಆ ಹೆಂಗಸು ಏಳುವಾಗ ಆ ಬಿಳಿಯ ಕೈ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಒತ್ತಿಕೊಂಡ, ರೇಷ್ಮೆಯ ಬಟ್ಟೆಯ ಚೂರು ಅಲ್ಲೇ ಉಳಿದಿತ್ತು. ಮಂಜಿನ ತೆರೆಯ ಹಿಂದಕ್ಕೂ ಮುಂದಕ್ಕೂ ಕೆಲವು ಬಣ್ಣದ ಬಟ್ಟೆಯಂತೆ ಹಾರುತ್ತ.